

การศึกษาแนวทางการออกแบบศูนย์เยาวชน (ระดับ 2)

ในเขตกรุงเทพมหานคร

A STUDY OF DESIGN GUIDELINE FOR YOUTH CENTER (LEVEL 2)
OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

สุรพันธ์ รัตนาวดี

SURAPHAN RATTANAVADI

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน

บัณฑิตวิทยาลัย

ตลาดนัดเขาดินซอยพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2544

ISBN 974-648-052-9

การศึกษาแนวทางการออกแบบศูนย์เยาวชน (ระดับ 2)
ในเขตกรุงเทพมหานคร

A STUDY OF DESIGN GUIDELINE FOR YOUTH CENTER (LEVEL 2)
OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

สุรพันธุ์ รัตนาวดี
SURAPHAN RATTANAVADI

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2544

ISBN 974-648-052-9

พ.
๘ 8527
2544

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 39332
วัน, เดือน, ปี..... 24 ส.ย. 2544

.b.....
.i.....

**A STUDY OF DESIGN GUIDELINE FOR YOUTH CENTER (LEVEL 2)
OF BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION**

SURAPHAN RATTANAVADI

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ARCHITECTURE IN INTERIOR ARCHITECTURE
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2001

ISBN 974-648-052-9

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาแนวทางการออกแบบศูนย์เยาวชน (ระดับ 2) ในเขตกรุงเทพมหานคร
A STUDY OF DESIGN GUIDELINE FOR YOUTH CENTER
(LEVEL 2) OF BANGKOK METROPOLITAN
ADMINISTRATION

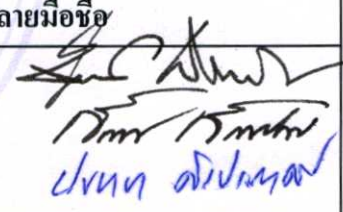
ชื่อนักศึกษา นายสุรพันธุ์ รัตนาวะดี

รหัสประจำตัว 39063311

ปริญญา สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา สถาปัตยกรรมภายใน

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.จันทน์ เพชรานนท์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ผศ.จันทน์	เพชรานนท์	
อาจารย์ฉัตรชัย	อินทร โชติ	
ดร.นันทนา	ศิริประภาศิริ	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 12 ธันวาคม 2543 เวลา 10.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ห้องสัมมนา 2 สำนักงานคณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อัทธู)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ๑๑ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาแนวทางการออกแบบศูนย์เยาวชน (ระดับ 2) ในเขตกรุงเทพมหานคร
นักศึกษา	นาย สุรพันธุ์ รัตนาวะดี
รหัสประจำตัว	39063311
ปริญญา	สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรมภายใน
พ.ศ.	2544
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์	ผศ. จันทน์ เพชรานนท์

บทคัดย่อ

ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสใช้เวลาว่างจากการศึกษาเล่าเรียนหรือประกอบกิจกรรมต่าง ๆ มาร่วมสนุกสนานหาความรู้ ความบันเทิง หรือร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อความสนุกและสาธารณะประโยชน์ การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาสภาพปัญหาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ของพื้นที่กิจกรรมภายในศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร ระดับ 2 และทัศนคติที่มีต่อการทำกิจกรรมของสมาชิกศูนย์เยาวชน โดยศึกษาถึงความต้องการการใช้พื้นที่กิจกรรมภายในอาคาร เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการออกแบบ เพื่อหาขนาดพื้นที่และองค์ประกอบทางกายภาพ (โดยศึกษาขนาด, ความสูง, ความพอเพียงของพื้นที่ ตำแหน่งที่ตั้ง, ระดับแสงสว่าง, เสียง, อุณหภูมิ, วัสดุ, พื้น, ผ้าม่าน, เพดาน) ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมการใช้งาน และสอดคล้องกับความพึงพอใจของผู้ใช้

การศึกษาใช้วิธีการประเมินอาคาร ภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ (POE) ภายในพื้นที่กิจกรรมจริง ร่วมกับการศึกษาวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพในส่วนกิจกรรม และพฤติกรรม และสร้างเครื่องมือวัดระดับทัศนคติความพึงพอใจและพฤติกรรมการใช้งานเกี่ยวกับการทำกิจกรรมและองค์ประกอบต่าง ๆ ทางกายภาพภายในพื้นที่กิจกรรม การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางกายภาพ จากการ POE แล้วนำไปทำด้วยวิธีการเปรียบเทียบองค์ประกอบผิวพื้นที่เพื่อหารูปแบบความสัมพันธ์ของพื้นที่กิจกรรมที่ประกอบกันเป็นอาคารศูนย์เยาวชน และวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจที่ทำการศึกษาไว้เป็น 5 ระดับ ด้วยวิธีการทางสถิติ, χ^2 , การวิเคราะห์ความแปรปรวนและ ANOVA โดยใช้โปรแกรมประมวลผลทางสถิติสำเร็จรูป SPSS ทั้งนี้โดยใช้กรณีศึกษา 4 แห่ง คือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน, ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง, ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยคือ สมาชิกศูนย์เยาวชน จำนวน 205 คน ที่ใช้พื้นที่กิจกรรมภายในศูนย์เยาวชนระดับ 2

การศึกษาครั้งนี้พบว่า ทักษะคติของสมาชิกที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่กิจกรรมภายในศูนย์เยาวชน ที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทักษะคติมีความหลากหลาย โดยส่วนมาก ระดับความพึงพอใจจะขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่กิจกรรม ตำแหน่งที่ตั้ง ขนาดของช่องแสง และพบว่าศูนย์เยาวชนระดับ 2 ไม่จำเป็นต้องมีพื้นที่เฉพาะสำหรับกิจกรรมทุกกิจกรรม บางกิจกรรมสามารถใช้พื้นที่กิจกรรมร่วมกันได้ โดยใช้การจัดตารางกิจกรรมช่วยในการจัดเวลาการทำกิจกรรม และพบว่ากิจกรรมกีฬาภายในอาคาร, กิจกรรมนาฏศิลป์, กิจกรรมศิลปะและกิจกรรมคหกรรม ต้องการพื้นที่ติดกับพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง พื้นที่ทางเดินส่วนกลางควรจัดอยู่ตรงกลางอาคาร โดยมีพื้นที่กิจกรรมต่าง ๆ อยู่โดยรอบ และพื้นที่กีฬาภายนอกอาคาร ต้องการร่มเงาในเวลาบ่าย การวิจัยได้เสนอแนะเกณฑ์ในการออกแบบในลักษณะพื้นที่ กิจกรรมที่เหมาะสม ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กิจกรรมต่าง ๆ สำหรับพื้นที่กิจกรรมภายในศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร

Thesis Title	A Study of Design Guideline For Youth Center (Level 2) of Bangkok Metropolitan Administration
Student	Mr. Suraphan Rattana- vadi
Student ID.	39063311
Degree	Master of Architecture
Programme	Interior Architecture
Year	2001
Thesis Advisor	Jantane- e Bejrananda

ABSTRACT

Bangkok Youth Center was established for serving children and youth to spend their free time on recreation and useful activities. This research conducted on study and analysis of current situation of environmental activities, which affect performing activities of members in the second level youth centers. In addition, it studied area requirement of activities for design guiding. It also proposed the activities' area and physical components i.e. size, height, area, location, light, sound, material, floor, and ceiling, which suited to behavior's usage by base on pleasure of users.

The methodology of the study was Building Evaluation Method (POE), including literature reviews, which related to physical environment of activities and behavior in the youth centers. The measuring of the pleased attitude's level and behavior usage, including physical components were set up by POE. These led to comparing of the floor area component to find out the relationship of each activity area in the youth centers and analysis the pleasure attitude's level which classified into 5 levels. The data were analyzed by using statistic method as Chi square test $-X^2$, the variance test, and Anova by using SPSS program. The study areas consisted of 4 of the second level youth centers; Phatumwan Youth Center, Wat Thatthong Youth Center, Suan Aoi Youth Center, and Wat Dok Mai Youth Center. The sampling were the members who enrolled in activities of the center, totally 205 people.

The findings of the study on the members' attitude towards physical environment were various. Mostly were depended on the size, the location, and the dimension of voids. The second level youth center could use the same area for similar activities by arranging the schedule. Apart form these, the area for indoor activities as Thai dancing, Art, and Cooking should be closed to the center area. Moreover, the main circulated routes should be located at the core of the building

and surrounded by others activities. The outdoor sport area required shading in the afternoon. In addition, the study suggested the guideline as the area designing, the suitable activities and the relationship of activities for the second level of youth centers in Bangkok.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้อย่างดีด้วยคำแนะนำ และคำปรึกษาจาก ผศ. จันทนี เพชรานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำผู้วิจัยมาโดยตลอด รวมถึงคณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ อาจารย์ฉัตรชัย จันทโรจิติ และ อาจารย์นันทนา ศิริประภาศิริ ที่กรุณาแนะนำและให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา และขอกราบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คุณฉวีวรรณ แพทย์ศรีวงษ์ อดีตหัวหน้าหน่วยพัฒนาเยาวชน 1. และ คณะเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนและน้อง ๆ สมาชิกศูนย์เยาวชนที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่และครอบครัวที่ทำให้กำลังใจผู้วิจัยเป็นอย่างดีและสม่ำเสมอตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณ เปี่ยมจันทร์ ดวงมณี และ คุณวัลภา ฤชาเกียรติกุล ได้รับความช่วยเหลือต่างๆในด้านเอกสาร และ สถิติ

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโททุกคนที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำต่าง ๆ จนสำเร็จสมบูรณ์ และยังให้กำลังใจต่อผู้วิจัยอย่างใกล้ชิดตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ	VI
สารบัญตาราง	IX
สารบัญภาพ	XX
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย.....	7
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	7
1.4 ขั้นตอนของการวิจัย.....	7
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 ทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัย	10
2.1 แนวความคิดในการจัดตั้งศูนย์เยาวชน	10
2.2 ประเภทของนันทนาการ.....	15
2.3 หลักการออกแบบพื้นที่สำหรับกิจการนันทนาการ	19
2.4 ตัวอย่างศูนย์เยาวชนในต่างประเทศ	24
2.5 การศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเชิงพื้นที่.....	29
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	40
3.1 เป้าหมายในการวิจัย	40
3.2 ตัวแปรงานวิจัย.....	42
3.3 ขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล	46
3.4 ขั้นตอนและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 4 การศึกษาข้อมูลทั่วไปและสภาพแวดล้อมทางกายภาพของศูนย์เยาวชนระดับ 2	
ในเขตกรุงเทพมหานคร	48
4.1 ศูนย์เยาวชนปทุมวัน.....	48
4.2 ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง.....	63
4.3 ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย.....	75
4.4 ศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้.....	90
4.5 สรุปองค์ประกอบทางกายภาพ.....	100
4.6 ลักษณะการเข้าใช้งานภายในอาคารศูนย์เยาวชนของสมาชิก.....	112
บทที่ 5 การอภิปรายผล.....	117
5.1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้งานกับปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรม	
5.1.1 อายุ, เพศ, การศึกษากับการเลือกเวลามาใช้บริการ	122
5.1.2 อายุ, เพศ, การศึกษากับประเภทกิจกรรมที่มาใช้บริการ	123
5.2 การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมเฉพาะกิจกรรมกับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน	
5.2.1 พื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร	124
5.2.2 พื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร	127
5.2.3 พื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์.....	140
5.2.4 พื้นที่กิจกรรมดนตรี.....	151
5.2.5 พื้นที่กิจกรรมศิลปะ.....	162
5.2.6 พื้นที่กิจกรรมคหกรรม.....	173
5.2.7 พื้นที่กิจกรรมห้องสมุด.....	184
5.2.8 พื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic).....	196
5.3 การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมของพื้นที่ส่วนกลางกับทัศนคติ	
ของสมาชิกศูนย์เยาวชน	
5.3.1 พื้นที่โถงกิจกรรมส่วนกลาง.....	204
5.3.2 พื้นที่ทางเดินส่วนกลาง	212
5.3.3 พื้นที่ห้องน้ำ	219
5.3.4 พื้นที่สนามเด็กเล่น	225

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	
6.1 สรุปการแบ่งกลุ่มพื้นที่ใช้สอยภายในศูนย์เยาวชน.....	228
6.2 สรุปเกณฑ์การออกแบบขนาดพื้นที่ใช้สอยและตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสม	229
6.3 ปัญหาของการจัดพื้นที่กิจกรรมและข้อเสนอแนะในการออกแบบ.....	233
บรรณานุกรม.....	244
ภาคผนวก.....	247
ประวัติผู้เขียน	283

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1	นิยามปฏิบัติการของตัวแปร 44
4.1	แสดงการจำแนก องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ได้สำรวจตามกรณีศึกษา 100
4.2	แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร 102
4.3	แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ 103
4.4	แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม 104
4.5	แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด 105
4.6	แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ 106
4.7	แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมดนตรี 107
4.8	แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic)..... 108
4.9	แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Toy bank) 109
4.10	แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Sound lab) 110
4.11	แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่โครงการรวม 111
5.1	แสดงจำนวนและร้อยละของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อายุ เพศ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ ฐานะการเงิน ความถี่ในการใช้บริการ กิจกรรมที่เข้าร่วมและความรู้สึก 118
5.2	แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 120
5.3	แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของส่วนกิจกรรมกีฬา ภายนอกอาคาร 124
5.4	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมกีฬา ภายนอกอาคารตามกรณีศึกษา..... 125
5.5	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อความเพียงพอ ของพื้นที่กิจกรรมกีฬา ภายนอกอาคารตามกรณีศึกษา..... 126
5.6	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่าง ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร ตามกรณีศึกษา..... 126
5.7	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอก อาคารตามกรณีศึกษา..... 127
5.8	แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมกีฬาภายใน อาคาร 128

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.9 ตารางที่ หนึ่งระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรม กีฬาภายในอาคาร ตามกรณีศึกษา.....	129
5.10 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน	130
5.11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับขนาด ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร	130
5.12 ความสูงของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารจำแนกตามทัศนคติ ของสมาชิกศูนย์เยาวชน .	131
5.13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับความสูง ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร	131
5.14 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมกีฬาอาคารตาม ภายในกรณีศึกษา.....	132
5.15 ขนาดอัตราส่วนของช่องแสง/ผนัง ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารจำแนกตามทัศนคติ ของสมาชิกศูนย์เยาวชน	133
5.16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจ กับอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่ กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร.....	133
5.17 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่กิจกรรมกีฬา ภายในอาคาร ตามกรณีศึกษา.....	134
5.18 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายใน อาคาร ตามกรณีศึกษา.....	135
5.19 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร ตามกรณีศึกษา.....	136
5.20 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายใน อาคารตามกรณีศึกษา.....	137
5.21 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายใน อาคารตามกรณีศึกษา.....	138
5.22 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารตาม กรณีศึกษา.....	138
5.23 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายใน อาคารตามกรณีศึกษา.....	139

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.24 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรม นาฏศิลป์.....	140
5.25 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ ตามกรณีศึกษา.....	141
5.26 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน.....	142
5.27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับขนาดพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์.....	142
5.28 ความสูงของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน.....	143
5.29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจ กับความสูงของพื้นที่กิจกรรม นาฏศิลป์.....	143
5.30 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อความเพียงพอ ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ ตามกรณีศึกษา.....	144
5.31 อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ จำแนกตามทัศนคติของสมาชิก ศูนย์เยาวชน.....	145
5.32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่ กิจกรรมนาฏศิลป์.....	145
5.33 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่กิจกรรมนาฏ ศิลป์ตามกรณีศึกษา.....	146
5.34 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ ตามกรณีศึกษา.....	147
5.35 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ตามกรณี ศึกษา.....	148
5.36 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ตาม กรณีศึกษา.....	148
5.37 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ตาม กรณีศึกษา.....	149
5.38 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ตามกรณีศึกษา.....	150
5.39 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ตาม กรณีศึกษา.....	151

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.40 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมดนตรี... 152	152
5.41 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรมดนตรีตาม กรณีศึกษา.....	152
5.42 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมดนตรีจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน.....	153
5.43 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับขนาดของพื้นที่กิจกรรมดนตรี	153
5.44 ความสูงของพื้นที่กิจกรรมดนตรีจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน	154
5.45 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับความสูง ของพื้นที่กิจกรรมดนตรี	154
5.46 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อความเพียงพอ ของพื้นที่กิจกรรมดนตรีตาม กรณีศึกษา.....	155
5.47 ขนาดอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมดนตรี จำแนกตามทัศนคติของ สมาชิกศูนย์เยาวชน	156
5.48 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่ กิจกรรมดนตรี	156
5.49 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่กิจกรรมดนตรี ตามกรณีศึกษา.....	157
5.50 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่าง ไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรมดนตรี ตามกรณีศึกษา.....	158
5.51 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่กิจกรรมดนตรีตามกรณี ศึกษา.....	158
5.52 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่กิจกรรมดนตรีตาม กรณีศึกษา.....	159
5.53 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมดนตรีตามกรณี ศึกษา.....	160
5.54 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่กิจกรรมดนตรีตามกรณีศึกษา.....	161
5.55 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่กิจกรรมดนตรีตามกรณี ศึกษา.....	161
5.56 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมศิลปะ. 162	162

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.57 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะตาม กรณีศึกษา.....	163
5.58 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน.....	164
5.59 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับขนาดของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ	164
5.60 ความสูงของพื้นที่ กิจกรรมศิลปะจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน	165
5.61 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับความสูงของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ	165
5.62 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของกิจกรรมศิลปะตามกรณี ศึกษา	166
5.63 ขนาดอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ จำแนกตามทัศนคติของ สมาชิกศูนย์เยาวชน	167
5.64 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่ กิจกรรมศิลปะ	167
5.65 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ ตามกรณีศึกษา.....	168
5.66 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะตาม กรณีศึกษา.....	169
5.67 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะตามกรณี ศึกษา	169
5.68 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะตาม กรณีศึกษา.....	170
5.69 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมศิลปะตามกรณี ศึกษา	171
5.70 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะตามกรณีศึกษา.....	172
5.71 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะตามกรณี ศึกษา	172
5.72 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรม คหกรรม	173

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.73 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมตาม กรณีศึกษา.....	174
5.74 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน	175
5.75 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจ กับขนาดของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม..	175
5.76 ความสูงของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน	176
5.77 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของกิจกรรมคหกรรมตามกรณี ศึกษา	177
5.78 อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม จำแนกตามทัศนคติของสมาชิก ศูนย์เยาวชน	178
5.79 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจ กับอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่ กิจกรรมคหกรรม	178
5.80 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของกิจกรรมคหกรรม ตามกรณีศึกษา.....	179
5.81 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม ตามกรณีศึกษา.....	180
5.82 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อ อุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมตามกรณี ศึกษา.....	180
5.83 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของกิจกรรมคหกรรมตามกรณี ศึกษา.....	181
5.84 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมตาม กรณีศึกษา.....	182
5.85 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมตามกรณีศึกษา.	183
5.86 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมตาม กรณีศึกษา.....	184
5.87 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อ องค์ประกอบต่างๆของส่วนกิจกรรมห้อง สมุด.....	185
5.88 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด ตามกรณีศึกษา.....	186

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.89 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน	186
5.90 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับขนาด ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด..	187
5.91 ความสูงของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน.....	187
5.92 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับความสูง ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด	188
5.93 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของกิจกรรมห้องสมุดตามกรณีศึกษา.....	189
5.94 ขนาดอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน.....	189
5.95 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจ กับอัตราส่วนของช่องแสง/ผนัง ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด	190
5.96 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดตามกรณีศึกษา.....	191
5.97 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดตามกรณีศึกษา.....	191
5.98 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดตามกรณีศึกษา.....	192
5.99 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดตามกรณีศึกษา.....	193
5.100 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดตามกรณีศึกษา.....	194
5.101 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดตามกรณีศึกษา.....	195
5.102 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดตามกรณีศึกษา.....	195
5.103 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมพิเศษ (AEROBIC)	196

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.104 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษตาม กรณีศึกษา.....	197
5.105 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน	198
5.106 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับขนาด ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (AEROBIC)	198
5.107 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของกิจกรรมพิเศษตามกรณี ศึกษา.....	199
5.108 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ ตามกรณีศึกษา.....	200
5.109 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษตาม กรณีศึกษา.....	201
5.110 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษตามกรณี ศึกษา.....	201
5.111 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของกิจกรรมพิเศษตามกรณี ศึกษา.....	202
5.112 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่กิจกรรมกิจกรรมพิเศษ ตามกรณีศึกษา.....	203
5.113 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของพื้นที่โรงกิจ กรรมส่วนกลาง.....	204
5.114 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่โรงกิจกรรมรวม ตามกรณีศึกษา.....	205
5.115 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วนกลางจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน	205
5.116 การเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วนกลาง ตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์ เยาวชน.....	206
5.117 การเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่โรงกิจกรรมรวมระหว่างกลุ่มของทัศนคติ.....	206
5.118 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของโรงกิจกรรมส่วนกลาง ตามกรณีศึกษา.....	207

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.119	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่โรงกิจกรรม ส่วนกลางตามกรณีศึกษา 208
5.120	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่โรงกิจกรรม ส่วนกลางตามกรณีศึกษา 208
5.121	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วนกลาง ตามกรณีศึกษา..... 209
5.122	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วน กลางตามกรณีศึกษา..... 210
5.123	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วน กลางตามกรณีศึกษา..... 210
5.124	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วนกลางตาม กรณีศึกษา..... 211
5.125	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วนกลาง ตามกรณีศึกษา..... 212
5.126	แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของพื้นที่ทางเดิน ส่วนกลาง 212
5.127	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง ตามกรณีศึกษา..... 213
5.128	ขนาดพื้นที่ของพื้นที่ ห้องน้ำ จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน 214
5.129	การเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง ตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน 214
5.130	การเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางระหว่างกลุ่มของทัศนคติ 215
5.131	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของบริเวณทางเดินส่วนกลาง ภายในศูนย์ตามกรณีศึกษา 215
5.132	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่ทางเดินส่วน กลางตามกรณีศึกษา..... 216
5.133	ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่ทางเดินส่วน กลางตามกรณีศึกษา..... 217

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
5.134 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง ตาม กรณีศึกษา.....	218
5.135 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางตามกรณี ศึกษา.....	218
5.136 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางตาม กรณีศึกษา.....	219
5.137 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆของพื้นที่ห้องน้ำ.....	220
5.138 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่ห้องน้ำตามกรณี ศึกษา.....	220
5.139 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่ ห้องน้ำจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน	221
5.140 การเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่ห้องน้ำตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน	221
5.141 การเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่ห้องน้ำระหว่างกลุ่มของทัศนคติ.....	222
5.142 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ของห้องน้ำตามกรณีศึกษา	222
5.143 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อความสะดวก ของห้องน้ำตามกรณีศึกษา....	223
5.144 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่าง ของพื้นที่ห้องน้ำตามกรณีศึกษา	224
5.145 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการถ่ายเทอากาศ ของพื้นที่ห้องน้ำตาม กรณีศึกษา.....	224
5.146 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของพื้นที่สนามเด็กเล่น	225
5.147 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่สนามเด็กเล่นตาม กรณีศึกษา.....	225
5.148 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของสนามเด็กเล่นตามกรณี ศึกษา.....	226
5.149 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่าง ของพื้นที่สนามเด็กเล่นตามกรณี ศึกษา.....	226
5.150 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่สนามเด็กเล่นตาม กรณีศึกษา.....	227
5.151 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่สนามเด็กเล่นตาม กรณีศึกษา.....	227

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.1 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม ตามกรณีศึกษา.....	230

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงขนาดความต้องการของสนามบาสเก็ตบอล.....	22
2.2 แสดงขนาดความต้องการของพื้นที่กิจกรรม (AEROBIC)พื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร.....	22
2.3 แสดงขนาดความต้องการของเครื่องถีบจักรยาน.....	23
2.4 แสดงขนาดความต้องการของโต๊ะปิงปอง.....	23
2.5 รูปปั้นและงานศิลปะจะถูกรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของอาคาร.....	24
2.6 ในห้อง Teenage meeting room ทาสีเข้ม-สว่าง ตามแบบ Mural บนกำแพง.....	25
2.7 โรงยิม ตกแต่งพื้นเป็นลาย Maple Floor ทาสีบนกำแพง.....	27
2.8 ISOMETRIC.....	27
2.9 ได้ตกแต่งบริเวณสวนโดยการวาดภาพต้นไม้บนกำแพง เพื่อให้สวนนี้ดูมีต้นไม้ขนาดใหญ่.....	28
4.1 ผังบริเวณศูนย์เยาวชนปทุมวัน.....	48
4.2 อาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน.....	49
4.3 ผังอาคารชั้น1.....	50
4.4 ผังอาคารชั้น2.....	51
4.5 ผังอาคารชั้น3.....	51
4.6 โถงกิจกรรมส่วนกลางชั้นล่าง.....	52
4.7 ห้องกิจกรรมคหกรรม (งานประดิษฐ์).....	53
4.8 ห้องกิจกรรมคหกรรม (ทำอาหาร).....	54
4.9 ห้องกิจกรรมศิลปะ.....	55
4.10 ห้องกิจกรรมห้องสมุด.....	56
4.11 กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร (เสริมสมรรถภาพชาย).....	57
4.12 ห้องกิจกรรมนาฏศิลป์.....	58
4.13 พื้นที่โถงกิจกรรมส่วนกลางชั้นล่าง ชั้น 3.....	59
4.14 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน บริเวณชั้น 1.....	59
4.15 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน บริเวณชั้น 2.....	60
4.16 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน บริเวณชั้น 3.....	60
4.17 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน บริเวณชั้น 1.....	61
4.18 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน บริเวณชั้น 2.....	61

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.19 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน บริเวณชั้น 3	62
4.20 ผังบริเวณศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง	63
4.21 อาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง	64
4.22 ผังอาคารชั้น 1.	65
4.23 ผังอาคารชั้น 2.	66
4.24 ผังอาคารชั้น 3.	66
4.25 พื้นที่กิจกรรมส่วนกลางและพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร	67
4.26 พื้นที่กิจกรรมคหกรรม	68
4.27 พื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์	69
4.28 พื้นที่กิจกรรมห้องสมุด	70
4.29 ห้องประชุมและพื้นที่กิจกรรมดนตรี	71
4.30 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง บริเวณชั้น 1	72
4.31 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง บริเวณชั้น 2	72
4.32 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง บริเวณชั้น 3	73
4.33 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง บริเวณชั้น 1	73
4.34 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง บริเวณชั้น 2	74
4.35 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง บริเวณชั้น 3	74
4.36 ผังบริเวณศูนย์เยาวชนสวนอ้อย	75
4.37 อาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย	76
4.38 ผังอาคารชั้น 1.	77
4.39 ผังอาคารชั้น 2.	78
4.40 ผังอาคารชั้น 3.	79
4.41 แสดงโถงกิจกรรมส่วนกลางและ Sub – Entrance	79
4.42 โถงกิจกรรมส่วนกลางชั้น 1 และพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร	80
4.43 ห้องกิจกรรมกีฬาภายในอาคาร	81
4.44 พื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง ชั้น 2	82
4.45 ส่วนของสำนักงาน, พื้นที่ห้องสมุด (ภายในพื้นที่กิจกรรมส่วนกลางชั้น 2)	83
4.46 พื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ (ภายในพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง ชั้น 2)	83

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.47 ห้องกิจกรรม Sound Lab	84
4.48 ห้องกิจกรรม Toy bank	85
4.49 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย บริเวณชั้น 1	86
4.50 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย บริเวณชั้น 2	86
4.51 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย บริเวณชั้นคาเฟ่	87
4.52 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย บริเวณชั้น 1	88
4.53 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย บริเวณชั้น 2	89
4.54 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย บริเวณชั้นคาเฟ่	89
4.55 ผังบริเวณศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้	90
4.56 อาคารศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้	90
4.57 ผังอาคารชั้น 1.	92
4.58 ผังอาคารชั้น 2.	92
4.59 พื้นที่โถงกิจกรรมส่วนกลาง ชั้น 1	93
4.60 พื้นที่ทางเดินส่วนกลางรอบอาคาร ชั้น 2	94
4.61 พื้นที่กิจกรรมส่วนกลางชั้น 2 ขณะทำกิจกรรมงานประดิษฐ์ (คหกรรม)	95
4.62 ห้องกิจกรรมนาฏศิลป์และคหกรรม	96
4.63 พื้นที่กิจกรรมห้องสมุด (ภายในพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง ชั้น 2)	96
4.64 พื้นที่กิจกรรมศิลปะ (ภายในพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง ชั้น 2)	97
4.65 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ บริเวณชั้น 1	97
4.66 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ บริเวณชั้น 2	98
4.67 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ บริเวณชั้น 1	99
4.68 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ บริเวณชั้น 2	99
4.69 แสดงลำดับการใช้งานในอาคารศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา	112
4.70 แสดงลำดับการใช้งานภายในพื้นที่กิจกรรม	113
4.71 แสดงรูปแบบการทำกิจกรรมนาฏศิลป์โดยรื้อตามผู้นำกิจกรรมบนเวที	114
4.72 พื้นที่สำหรับแต่งตัวของกิจกรรมนาฏศิลป์	114
4.73 แสดงการสอนและการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำกิจกรรม	115
4.74 ขณะสมาชิกกำลังประกอบกิจกรรม	115

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.75 สมาชิกกำลังเล่นเกมส้อมพิวเตอร์บนพื้นห้อง.....	116
4.76 แสดงรูปแบบการทำกิจกรรม Aerobic โดยเดินตามผู้นำกิจกรรมบนเวที.....	116
5.1 ผังบริเวณศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา.....	125
5.2 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร.....	129
5.3 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์.....	141
5.4 แสดงการจัดเรียงของพื้นที่ภายในส่วนกิจกรรมดนตรี.....	160
5.5 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ.....	163
5.6 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม.....	174
5.7 แสดงการจัดเรียงในพื้นที่กิจกรรมคหกรรม.....	182
5.8 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด.....	185
5.9 แสดงการจัดเรียงภายในพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด.....	194
5.10 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ.....	197
5.11 แสดงการจัดเรียงของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง.....	213
6.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาคารและพื้นที่กิจกรรมภายนอกอาคาร.....	233
6.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กิจกรรมภายในอาคาร.....	234
6.3 FUNCTIONAL DIAGRA ของพื้นที่กิจกรรมภายในอาคาร.....	234
6.4 ผังอาคาร ชั้น 1.....	235
6.5 ผังอาคาร ชั้น 2.....	236
6.6 ผังอาคาร ชั้น ดาดฟ้า.....	237
6.7 ISOMETRIC พื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร.....	238
6.8 ISOMETRIC พื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์และดนตรี.....	239
6.9 ISOMETRIC พื้นที่กิจกรรมศิลปะ.....	240
6.10 ISOMETRIC พื้นที่กิจกรรมคหกรรม.....	241
6.11 ISOMETRIC พื้นที่กิจกรรมห้องสมุด.....	242

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและที่มาของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความคืบหน้าของการจราจรในปัจจุบัน ทำให้เกิดความเครียดมากขึ้น และมีเวลาว่างสำหรับผ่อนคลายความเครียดได้น้อยลงในขณะที่เดียวกันความต้องการอื่นๆ ซึ่งจำเป็นสำหรับชีวิต เช่น ความต้องการการออกกำลังกาย ความต้องการเพื่อน การฝึกทักษะต่างๆ ฯลฯ ก็ยังคงต้องได้รับการตอบสนองอีกมาก (กองนันทนาการ สำนักสวัสดิการสังคม, แผ่นพับ) และจากความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เด็กและเยาวชน ก็เป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรส่วนหนึ่งของประเทศที่มีความสำคัญและมีค่ามากที่สุด จำนวนเด็กและเยาวชนมีสัดส่วนประมาณ ร้อยละ 54 (ในปี พ.ศ.2537) ของประชากรทั้งประเทศ ประชากรนี้กำลังอยู่ในวัยที่เต็มไปด้วยพลังไม่ว่าจะเป็นกำลังกาย กำลังเรียนรู้(สติปัญญา) และความคิดจึงเป็นกลุ่มประชากรที่มีความหวังของชาติ (คณะกรรมการสำนักเลขาธิการกรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ) ปัญหาเยาวชนเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

เป็นสิ่งคู่กันอยู่กับมนุษย์ทุกยุคทุกสมัย และมีผลกระทบต่อเราในฐานะสมาชิกของสังคมทุกคนไม่ว่าตรงก็ทางอ้อม (พรณี อยู่สุข :2527) ปัญหาเยาวชนนอกจากบิดา มารดา หรือ ผู้ปกครอง ครูในสถาบันการศึกษาต่างๆแล้ว ยังเป็นหน้าที่ของหน่วยราชการ หรือ เอกชน ที่จะช่วยเหลือสนับสนุน (พรณี อยู่สุข :2527) ความเข้าใจและตระหนักถึงความต้องการประสบการณ์ ต้องการการเปลี่ยนบรรยากาศ และความอยากรู้อยากเห็นอยากทดลองของเยาวชนวัยรุ่น จึงเป็นเรื่องสำคัญมากที่สุดที่ผู้ใหญ่ทั้งในครอบครัว สถานศึกษา และสังคม จะดำเนินการให้เยาวชนได้ใช้ความต้องการและพลังความสามารถของตน ออกไปในรูปของการสร้างสรรค์ การจัดให้มีโอกาสมีประสบการณ์และกิจกรรมต่างๆในด้านการประดิษฐ์ คิดค้น ศิลปะ ดนตรี ทัศนศึกษา นันทนาการและการกีฬา ตลอดจนงานอดิเรกและกิจกรรมเยาวชนในรูปแบบต่างๆ ล้วนเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การลงทุนทั้งในแง่ของรัฐและเอกชน เพราะนอกจากจะเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันเป็นทรัพยากรอันมีค่าที่สุดของประเทศแล้ว ยังเป็นการป้องกันและแก้ปัญหาเยาวชนได้มากที่สุดทีเดียว (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา :2523) การส่งเสริมพัฒนาเยาวชนทั้งด้านการศึกษาในโรงเรียน และการศึกษาพิเศษจึงเป็นเรื่องสำคัญ ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544

กรุงเทพมหานครตระหนักถึงความจำเป็นเหล่านี้ จึงได้ส่งเสริมกิจกรรมทางด้านศูนย์เยาวชน ซึ่งให้บริการแก่เด็กและเยาวชนโดยจัดกิจกรรมด้านกีฬา นาฏศิลป์ ศิลปะ คหกรรม ห้องสมุด และสังคมสงเคราะห์ให้มากขึ้น และเพิ่มการให้บริการด้านศูนย์ส่งเสริมกีฬา ศูนย์ชุมชนและชมรมผู้สูงอายุ เพื่อสามารถให้บริการครอบคลุมถึงประชาชนทั่วไป ตลอดจนผู้สูงอายุได้เข้ามาใช้บริการในด้านออกกำลังกาย เล่นกีฬา อ่านหนังสือ พบปะสังสรรค์ ถ่ายทอดประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และ ช่วยกันประกอบกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ในวันสำคัญของชาติและศาสนา (กองนันทนาการ สำนักงานสวัสดิการสังคม, แผ่นพับ)

ประวัติความเป็นมา

ก่อนที่ศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานครจะเกิดขึ้นมานั้น ดร.ชำนาญ ยุวบูรณ์ ได้เดินทางไปเยือนประเทศต่าง ๆ ในยุโรป พร้อมด้วยคณะได้สังเกตเห็นว่าเด็ก ๆ ในต่างประเทศเมื่อมีเวลาว่าง มักไปรวมกันอยู่ตามสโมสรของเด็ก หรือตามศูนย์เยาวชนซึ่งจัดไว้ในท้องถิ่นนั้น ๆ ภายในศูนย์เหล่านั้นจะมีอุปกรณ์การเล่น การบันเทิงเพื่อสนองความต้องการของเด็กเป็นอันมาก ทางคณะจึงได้ปรึกษาหารือกันว่าการจัดกิจกรรมให้แก่เด็กนี้มีความจำเป็นอย่างไรที่จะต้องจัดบริการให้แก่ท้องถิ่น เช่นเดียวกับการจัดให้มีสวนสาธารณะและที่พักผ่อนหย่อนใจให้แก่ประชาชน

ในปี พ.ศ. 2503 กองการศึกษา เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ จึงได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินงาน และได้รับความร่วมมือจากสโมสร องค์กรและหน่วยราชการต่าง ๆ ศูนย์เยาวชนที่เริ่มจัดตั้งในครั้งแรกมีอยู่ 3 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์เยาวชนพระนคร ศูนย์เยาวชนลุมพินี ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีการจัดหาอาสาสมัครมาเป็นผู้นำศูนย์

ในปี พ.ศ. 2505 กระทรวงมหาดไทย ให้จัดตั้งศูนย์พักผ่อนหย่อนใจเยาวชนขึ้น โดยให้ใช้สถานที่ของทางราชการ เช่น บริเวณโรงเรียน เป็นที่ดำเนินการ

ในปี พ.ศ. 2505 ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ใกล้กับวัดดอกไม้ ตำบลโพพวง อำเภอยานนาวา ได้รวมกลุ่มกันตั้งศูนย์เยาวชนชื่อว่า ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ โดยอาศัยห้องเรียนของโรงเรียนวัดดอกไม้เป็นที่ทำการจัดกิจกรรมสนองความต้องการของเยาวชนในท้องถิ่น ทั้งในด้านกีฬาและนาฏศิลป์ ตลอดจนจัดการแข่งขันฟุตบอลประเพณีระหว่างท้องถิ่นเป็นประจำทุกปี ต่อมา การดำเนินงานศูนย์พักผ่อนหย่อนใจเยาวชน มีปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่และผู้นำศูนย์ และอุปสรรคในการจัดกิจกรรมบางประการ เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ จึงปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์เสียใหม่โดย

1. ให้ศูนย์ ฯ ทุกแห่ง ขึ้นตรงต่อแผนกนันทนาการ กองการศึกษา
2. บรรจุเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ ฯ โดยมีนักสังคมสงเคราะห์เป็นหัวหน้าศูนย์ และบรรจุผู้นำกิจกรรมด้านต่าง ๆ เช่น พลศึกษา หัดศึกษา นาฏศิลป์ ดนตรี ตามความจำเป็นของแต่ละศูนย์

3. เปลี่ยนชื่อศูนย์พักผ่อนหย่อนใจเยาวชนของอำเภอต่าง ๆ เป็นศูนย์เยาวชน โดยใช้ชื่อตามท้องถิ่นนั้น ๆ ต่อท้าย เช่น ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจเยาวชนอำเภอพระนครศรี ก็เปลี่ยนเป็น ศูนย์เยาวชนวัดชนะสงคราม

4. เปลี่ยนชื่อคณะกรรมการ ฯ ที่ดำเนินงานแต่ละศูนย์ จากเดิมที่ทางอำเภอให้ชื่อว่า คณะกรรมการอำนวยการศูนย์พระนคร เป็น คณะกรรมการส่งเสริมศูนย์เยาวชนพระนคร

5. กำหนดระเบียบการเงิน และข้อบังคับศูนย์ ฯ ให้อยู่ในแนวทางเดียวกัน

6. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ติดตามผลงาน และให้ข้อเสนอแนะแก่ศูนย์ เช่น ผู้ตรวจการศูนย์เยาวชน และ ผู้ตรวจการนันทนาการ

ในปี พ.ศ. 2517 มีการตั้งสำนักสวัสดิการสังคมขึ้น แยกจากจากสำนักการศึกษาแผนกนันทนาการขึ้นเป็นกองนันทนาการ และให้การดำเนินงานศูนย์เยาวชนขึ้นตรงต่องานศูนย์เยาวชนและสนามเด็กเล่น

หน่วยงานในส่วนกลางที่ดำเนินงานเกี่ยวกับศูนย์เยาวชน ได้แก่

1. กรมประชาสงเคราะห์ มีศูนย์เยาวชนอยู่ในกองบริการชุมชน ให้บริการในรูปสโมสรและบ้านพักเยาวชน รวม 3 ศูนย์ คือ ศูนย์เยาวชนคลองจั่น ศูนย์เยาวชนห้วยขวาง และศูนย์เยาวชนดินแดง

2. กรุงเทพมหานคร มีงานศูนย์เยาวชนอยู่ในความควบคุมดูแลของแผนกนันทนาการกองบริการชุมชนและเยาวชน ซึ่งปัจจุบันยกขึ้นมาเป็นกองนันทนาการ มีศูนย์เยาวชนอยู่ 27 แห่ง แบ่งเป็น 4 ระดับ โดยแบ่งจากขนาด ที่ตั้ง อัตรากำลังเจ้าหน้าที่และจำนวนสมาชิก ดังนี้

2.1 ศูนย์เยาวชนขนาดใหญ่ มี 2 แห่ง คือ

- ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)
- ศูนย์เยาวชนเฉลิมพระเกียรติ

โดยทั้ง 2 แห่งเปิดเป็นศูนย์ส่งเสริมการศึกษา มีสนามกีฬาและอุปกรณ์ต่าง ๆ ครบ อัตรากำลังเจ้าหน้าที่มาก

2.2 ศูนย์เยาวชนระดับที่ 1 มีทั้งหมด 8 แห่ง ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและธนบุรี โดยปกติจะมีพื้นที่ขนาดใหญ่ ตั้งแต่ 1 ไร่ ขึ้นไป มีอาคารเฉพาะ มีสนามกีฬาหลายประเภท อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ระดับ 6

2.3 ศูนย์เยาวชนระดับที่ 2 มีทั้งหมด 9 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครทั้งหมด มีพื้นที่ขนาดกลาง ตั้งแต่ 1 ไร่ ลงมา มีอาคารเฉพาะ และมีสนามกีฬาเอนกประสงค์ 1 สนาม อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ระดับ 5-6

2.4 ศูนย์เยาวชนระดับที่ 3 มีทั้งหมด 8 แห่ง ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและ
ธนบุรี มีพื้นที่ขนาดเล็ก ตั้งแต่ 80 ตารางวา ลงมา อาจมีอาคารเฉพาะหรือไม่มีก็ได้ ไม่มีสนามกีฬา
ของหน่วยงานเอง โดยมากมักใช้ร่วมกันกับที่อื่น อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ระดับ 5 ลงไป

ในส่วนภูมิภาค มีศูนย์เยาวชนของเทศบาลเมืองต่าง ๆ ทุกจังหวัดขึ้นกับสันนิบาตเทศบาล
และมีศูนย์เยาวชนอีกจำนวนมากขึ้นอยู่กับกรมการพัฒนาชุมชน กองอำนวยการรักษาความปลอด
ภัยแห่งชาติ (กรป.กลาง) ตลอดจนองค์การเอกชนบางแห่งอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของศูนย์เยาวชน

โดยทั่วไปการจัดตั้งศูนย์เยาวชนมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางให้เยาวชนของชาติใน
ท้องถิ่นที่ศูนย์ตั้งอยู่ ได้มีโอกาสพบปะกัน เพื่อใช้เวลาว่างจากการศึกษาเล่าเรียน หรือประกอบกิจ
กรรมใด ๆ ให้เกิดประโยชน์ ทางกิจกรรมนันทนาการ เพื่อความสามัคคีเป็นมิตรต่อกัน เล่นกีฬา หา
ความรู้ ทำประโยชน์ร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และยังเป็นการชักนำให้เยาวชนใช้ชีวิตในวัย
รุ่นไปในทางที่ดีงาม มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรง เพื่อเป็นประโยชน์ในอนาคตของตนเองและของ
ประเทศชาติสืบไป

วัตถุประสงค์ของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร ได้กำหนดไว้ 5 ประการ คือ

1. เพื่อให้เยาวชนได้เข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการต่าง ๆ เช่น กีฬา และ พลศึกษา
เกมส์ นาฏศิลป์ ห้องสมุด ศิลปหัตถกรรม ดนตรี เป็นต้น อันเป็นการเพิ่มพูนทักษะและความรู้
2. เพื่อให้เยาวชนได้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และครอบครัว
3. ปลุกฝัง ค่านิยมของระบอบประชาธิปไตย เช่น การเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีระเบียบวินัย
รู้แพ้รู้ชนะ และช่วยส่งเสริมการแสดงออกในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา
4. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชน รู้จักการพักผ่อนหย่อนใจ โดยเลือกกิจกรรมนันทนาการ ที่
ตรงตามความสนใจ และความต้องการ
5. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยให้มีความประพฤติไปในทางที่พึงปรารถนา
และปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ (สมบัติ กาญจนกิจ, 254 :320)

การให้บริการศูนย์แต่ละแห่งมีภาระหน้าที่ให้บริการประจำเหมือนกันทุกศูนย์ สรุป
ได้ 8 อย่าง เปิดบริการในวันอังคาร - วันเสาร์ ให้บริการศูนย์เยาวชน เวลา 10.00-18.00 น. ศูนย์ชุม
ชนและศูนย์สุขภาพผู้สูงอายุเปิดเวลา 18.00-20.00 น. ศูนย์ส่งเสริมกีฬาและศูนย์สุขภาพผู้สูงอายุ
เปิดเวลา 18.00-21.00 น. สำหรับหน้าที่ 8 ประการประกอบด้วย

1. ด้านพลศึกษา
2. ด้านนาฏศิลป์ และดนตรี
3. ด้านศิลปะ
4. ด้านคหกรรม

5. ด้านสังคมสงเคราะห์
6. ด้านห้องสมุด หรือมุมอ่านหนังสือ
7. ด้านวัฒนธรรม
8. ด้านการค่ายพักแรม

วิเคราะห์ความสำคัญของศูนย์เยาวชนในระดับต่าง ๆ ในสังกัดกรุงเทพมหานคร

1. ศูนย์เยาวชนขนาดใหญ่ จัดได้ว่าเป็นศูนย์เยาวชนในระดับประเทศ คือ สามารถรองรับความต้องการในการใช้งานได้มาก มีสถานที่, บุคลากรครบทุกสาขา รองรับความต้องการของสมาชิกได้ทุกด้าน
2. ศูนย์เยาวชนระดับ 1 จัดได้ว่าเป็นศูนย์เยาวชนในระดับเมืองที่สามารถรองรับความต้องการการใช้งานได้มากเพียงพอในทุกด้าน มีสถานที่, บุคลากรครบทุกสาขา รองรับความต้องการของสมาชิกได้ทุกด้าน ต้องการพื้นที่ในการสร้างมาก ประมาณ 1 ไร่ขึ้นไป หรือโดยทั่ว ๆ ไป จะมีสนามฟุตบอลใหญ่ 1 สนาม หรือมีสนามกีฬาประเภทสนามกีฬาอเนกประสงค์และสนามกีฬาประเภทอื่น ๆ อีก เช่น สนามวอลเลย์บอล สนามเซปักตะกร้อ แยกประเภทกัน และอาคารศูนย์เยาวชน 1 อาคาร
3. ศูนย์เยาวชนระดับ 2 จัดได้ว่าเป็นศูนย์เยาวชนในระดับชุมชน ที่สามารถรองรับความต้องการใช้งานได้มาก แต่ไม่เพียงพอในทุกด้าน ต้องการพื้นที่ในการสร้างประมาณ 100-400 ตารางวา โดยมีสนามกีฬาอเนกประสงค์ (มีขนาดเท่ากับสนามบาส 1 สนาม) และอาคารศูนย์เยาวชน 1 อาคาร
4. ศูนย์เยาวชนระดับ 3 จัดได้ว่า เป็นศูนย์เยาวชนในระดับชุมชนเช่นเดียวกับศูนย์เยาวชนระดับ 2 แต่ไม่สามารถรองรับความต้องการของสมาชิกได้มากตามความต้องการ เนื่องจากความไม่พร้อมทั้งทางด้านอาคาร สถานที่ และบุคลากร คือ โดยทั่ว ๆ ไป ศูนย์เยาวชนระดับ 3 จะมีเฉพาะอาคารศูนย์เยาวชน หรือเพียงแค่ว่าพื้นที่ภายในโรงเรียน แค่อีกห้องเดียว ไม่มีสนามกีฬาภายนอกอาคาร

จากการวิเคราะห์ความสำคัญของศูนย์เยาวชนระดับต่าง ๆ จะพบว่าศูนย์เยาวชนที่มีปัญหาในการใช้งาน คือ ศูนย์เยาวชนระดับ 2 และ 3 แต่ศูนย์เยาวชนทั้ง 2 ประเภทเป็นศูนย์เยาวชนที่สามารถกระจากแทรกตัวไปตามชุมชนต่าง ๆ และใช้พื้นที่ในการสร้างน้อย แต่ศูนย์เยาวชนระดับ 3 ขาดความสามารถในการรองรับกิจกรรมและความต้องการของสมาชิกไม่ได้ตามความต้องการ ทั้งทางด้านสถานที่, กิจกรรมและบุคลากร ความเป็นไปได้ในการสร้างนี้ใช้พื้นที่น้อยและรองรับความต้องการของสมาชิกได้เกือบจะครบทุกด้านนั้นควรจะเป็นศูนย์เยาวชนระดับ 2 ซึ่งสามารถจะพัฒนา

องค์ประกอบต่าง ๆ ให้ดีขึ้นเพื่อรองรับกิจกรรมได้ทุกประเภทในขนาดที่เหมาะสม ตามความต้องการของสมาชิกต่อไป

ปัญหาที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับศูนย์เยาวชนและการสำรวจเบื้องต้นในสถานที่จริง พบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่เพียง 5 อัตรา แต่กิจกรรมที่ศูนย์เยาวชนเปิดให้บริการมี 8 กิจกรรม ทำให้ศูนย์เยาวชนในระดับ 2 ไม่สามารถให้บริการได้ครบทั้ง 8 กิจกรรม และจากการโยกย้ายอัตรากำลังของเจ้าหน้าที่ที่เป็นข้าราชการพบว่า เจ้าหน้าที่ทุกคนจะเป็นผู้นำกิจกรรมเฉพาะตามวิชาถนัดของตนเองตลอด ไม่ว่าจะย้ายไปสังกัดศูนย์เยาวชนใดก็ตาม ในกรณีที่มีการโยกย้ายอัตรากำลังประจำปี จะมีการย้ายเจ้าหน้าที่เข้าและออก และมีเจ้าหน้าที่มาใหม่แทนที่คนเดิม แต่ทางศูนย์เยาวชนไม่สามารถควบคุมความถนัดเฉพาะของเจ้าหน้าที่ย้ายเข้ามาให้มีความสามารถเฉพาะตรงกับกิจกรรมของเจ้าหน้าที่ที่ย้ายออกไปได้ จึงเกิดการสะดุดในการจัดกิจกรรมที่เกิดขึ้น เช่น เมื่อเจ้าหน้าที่ย้ายออกไปเป็นผู้นำกิจกรรมนาฏศิลป์ แต่เจ้าหน้าที่ ๆ มาใหม่เป็นผู้นำกิจกรรมคหกรรม พื้นที่ซึ่งเป็นของกิจกรรมนาฏศิลป์เดิม (รวมทั้งครุภัณฑ์ต่าง ๆ) จะต้องถูกเก็บทั้งหมด เพื่อเปลี่ยนพื้นที่ใหม่ให้รองรับกับกิจกรรมคหกรรมที่กำลังจะเกิดขึ้นใหม่ ในกรณีที่มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ (ศูนย์เยาวชนที่มีขนาดพื้นที่ตั้งแต่ 400 ตารางเมตร ลงมา) และจะทำการปิดห้องซึ่งเป็นห้องกิจกรรมนาฏศิลป์ไว้เฉย ๆ ไม่มีการดูแล ในกรณีที่ศูนย์เยาวชนมีพื้นที่เพียงพอสำหรับทุกกิจกรรม (ศูนย์เยาวชนที่มีขนาดพื้นที่ 500 ตารางเมตร ขึ้นไป) และศูนย์เยาวชนที่มีขนาดเล็กมีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมไม่เพียงพอ ต้องมีการจัดกิจกรรมหลายกิจกรรมบนพื้นที่เดียวกัน แต่ต่างช่วงเวลา และศูนย์เยาวชนที่มีขนาดใหญ่มีพื้นที่ในการจัดกิจกรรมเหลือไม่ได้ใช้งาน แต่ก็ยังมีการจัดช่วงเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละประเภท กล่าวคือ แม้มีพื้นที่กิจกรรมเพียงพอแต่ก็ไม่ได้มีการจัดกิจกรรมตลอดเวลา

จากการสำรวจและสอบถามสามารถสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นภายในศูนย์เยาวชนระดับ 2 ได้ 3 ข้อ หลัก ๆ ดังนี้

1. ปัญหาด้านนโยบาย คือ อัตรากำลังไม่เพียงพอกับกิจกรรมที่เกิดขึ้น
2. ปัญหาด้านการบริหารจัดการพื้นที่กิจกรรม
3. ปัญหาด้านการจัดพื้นที่ให้เหมาะสมกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในศูนย์

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงสภาพทางกายภาพ กิจกรรม และ พฤติกรรมการใช้งานของสมาชิกผู้มาใช้บริการศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาถึงระดับทัศนคติของสมาชิกผู้มาใช้บริการที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพของศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อนำเสนอแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพของศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. กำหนดให้ขอบเขตของกรณีศึกษา (Case Study) คือ ศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานคร ในระดับ 2
2. ในการศึกษาจะทำการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัด Function ต่าง ๆ ของศูนย์เยาวชน ระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. ศูนย์เยาวชนระดับ 2 ที่เลือกเป็นกรณีศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ
  - 3.1 กรณีศึกษาจากศูนย์เยาวชนที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่กิจกรรมเฉพาะ ได้แก่ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน และศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง
  - 3.2 กรณีศึกษาจากศูนย์เยาวชนที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง
4. ในการศึกษาครั้งนี้จะมุ่งเน้นการเสนอแนะต้นแบบของศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นประเด็นหลัก ส่วนการเสนอแนะการออกแบบทางสถาปัตยกรรมภายในเป็นประเด็นรอง

1.4 ขั้นตอนของการศึกษา

การศึกษาวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพและพฤติกรรมของสมาชิกศูนย์เยาวชนภายในศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาสรุปเป็นต้นแบบของพื้นที่ โดยอาศัย “วิธีการประเมินสภาพอาคารภายหลังการเข้าใช้พื้นที่ (Post Occupancy Evaluation)” ประกอบกับการใช้ “กรณีศึกษา (Case Study)” โดยมีขั้นตอนของการศึกษาดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นเอกสารจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่จริงพร้อมกับบันทึกภาพ, สังเกตพฤติกรรมผู้ใช้ และสอบถามข้อมูลเบื้องต้นจากสมาชิกศูนย์เยาวชนและเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน
2. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ตามขอบเขตที่กำหนด สรุปและออกแบบเครื่องมือที่จะใช้กับการศึกษาวิจัยนี้
  3. เลือกกลุ่มตัวอย่างของกรณีศึกษา
  4. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการดังนี้
    - 4.1 สังเกตการณ์สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และสังเกตพฤติกรรมผู้ใช้ โดยใช้การประเมินสภาพอาคารภายหลังการเข้าใช้พื้นที่
    - 4.2 ใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นสมาชิกของศูนย์เยาวชน
5. วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS นำผลที่ได้เสนอในรูปแบบตาราง และ/หรือ แผนภูมิ ตามความเหมาะสม
6. แปลความหมายจากผลการวิเคราะห์ ที่ได้จากคอมพิวเตอร์ ตามเนื้อหาที่ได้กำหนดในขอบเขตการศึกษา
7. สรุปผลการศึกษาออกมาเป็นรูปตัวอย่าง และข้อเสนอแนะของพื้นที่ต้นแบบ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพและพฤติกรรมของสมาชิกผู้ใช้ศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริงในการใช้งานปัจจุบัน โดยคาดหมายประโยชน์ของการศึกษา ดังนี้

1. ทราบปัญหาในการใช้งาน และความต้องการของสมาชิกศูนย์เยาวชน
2. ทราบข้อมูลพื้นฐานขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการออกแบบพื้นที่กิจกรรมของศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. นำเสนอต้นแบบพื้นที่กิจกรรมของศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานครเพื่อที่จะนำไปปรับปรุงพื้นที่ศูนย์เยาวชนเดิม หรือ สร้างเพิ่มจากที่มีอยู่ต่อไป
4. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อไปในอนาคต

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ศูนย์เยาวชน หมายถึง ศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. สมาชิกศูนย์เยาวชน หมายถึง บุคคลที่เป็นสมาชิกศูนย์เยาวชน ระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพ ที่อยู่ภายในพื้นที่กิจกรรมของศูนย์เยาวชน เช่น วัสดุปูพื้น ผ้ามั่ง เพดาน ช่องแสง อุปกรณ์ปรับอากาศ เป็นต้น ที่มีผลต่อการทำกิจกรรมของสมาชิกศูนย์เยาวชน

บทที่ 2

ทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องในการทำวิจัย

เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรส่วนหนึ่งของประเทศที่มีความสำคัญและมีค่ามากที่สุด จำนวนเด็กและเยาวชนมีสัดส่วนประมาณ ร้อยละ 54 (ในปี พ.ศ. 2537) ของประชากรทั้งประเทศ ประชากรนี้กำลังอยู่ในวัยที่เต็มไปด้วยพลังไม่ว่าจะเป็นกำลังกาย กำลังเรียนรู้(สติปัญญา) และความคิดจึงเป็นกลุ่มประชากรที่มีความหวังของชาติ (คณะกรรมการสำนักเลขาธิการกรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ) ปัญหาเยาวชนเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เป็นสิ่งที่อยู่คู่กับมนุษย์ทุกยุคทุกสมัย และมีผลกระทบต่อเราในฐานะสมาชิกของสังคมทุกคนไม่ทางตรงก็ทางอ้อม (พรณี อยู่สุข. 2527) ปัญหาเยาวชนนอกจากบิดา มารดา หรือ ผู้ปกครอง ครูในสถาบันการศึกษาต่างๆแล้ว ยังเป็นหน้าที่ของหน่วยราชการ หรือ เอกชน ที่จะช่วยเหลือสนับสนุน (พรณี อยู่สุข. 2527) ความเข้าใจและตระหนักถึงความต้องการประสบการณ์ ต้องการการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศ และความอยากรู้อยากเห็นอยากทดลองของเยาวชนวัยรุ่น จึงเป็นเรื่องสำคัญมากที่สุดที่ผู้ใหญ่ทั้งในครอบครัว สถานศึกษา และสังคม จะดำเนินการให้เยาวชนได้ใช้ความต้องการและพลังความสามารถของตน ออกไปในรูปแบบของการสร้างสรรค์ การจัดให้มีโอกาสมีประสบการณ์และกิจกรรมต่างๆในด้านการประดิษฐ์ คิดค้น ศิลปะ ดนตรี ทัศนศึกษา นันทนาการ และการกีฬา ตลอดจนงานอดิเรกและกิจกรรมเยาวชนในรูปแบบต่างๆ ล้วนเป็นสิ่งที่ควรค่าแก่การลงทุนทั้งในแง่ของรัฐและเอกชน เพราะนอกจากจะเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันเป็นทรัพยากรอันมีค่าที่สุดของประเทศแล้ว ยังเป็นการป้องกันและแก้ปัญหาเยาวชนได้มากที่สุด (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. 2523) การส่งเสริมพัฒนาเยาวชนทั้งด้านการศึกษาในโรงเรียน และการศึกษาพิเศษจึงเป็นเรื่องสำคัญ ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544

2.1 แนวความคิดในการจัดตั้งศูนย์เยาวชน

กิจกรรมชุมชนเริ่มกำเนิดขึ้นอย่างเป็นระบบในประเทศอังกฤษและอเมริกา จากการรวมกลุ่มพบปะสังสรรค์กันทำให้เกิดกิจกรรมการจัดปาร์ตี้ การเดินร่ำ การลีลาศ และมีกิจกรรมกีฬาใหม่ๆ เกิดขึ้นหลายประเภท โดยมีจุดหมายเพื่อความสนุกสนาน เพลินเพลินสร้างมิตรภาพ

ค.ศ. 1820 เป็นต้นมาเริ่มมีการพัฒนาเอากิจกรรมยิมนาสติก ไปใช้เป็นกิจกรรมการเคลื่อนไหว และทำการฝึกสอนในโรงเรียนทั่วไป

ค.ศ. 1863 เริ่มมีการจัดสวนสาธารณะในอเมริกา เพื่อเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในเมืองหรือในชุมชนใหญ่ ๆ ทั่วอเมริกา และเริ่มมีสนามเด็กเล่นในเมืองบอสตันในปี ค.ศ. 1886 และมีการจัดสถานกิจกรรมในร่มหรืออิมเนเซียม เพื่อการฝึกกิจกรรมต่าง ๆ ในเมืองบอสตัน ในปี ค.ศ. 1889

ค.ศ. 1840 เกิดกิจกรรมการเล่น โบว์ลิ่ง ซึ่งต่อมาพัฒนากลายเป็นกีฬาโบว์ลิ่ง

ค.ศ. 1845 เริ่มมีการเล่นบิลเลียดในอังกฤษ มีการเล่นเบสบอลในโรงเรียนและพัฒนาเป็นกีฬาที่นิยมของโรงเรียนต่าง ๆ ในอเมริกา

ค.ศ. 1871 เริ่มมีกิจกรรมการเล่นฮอกกี้ และพัฒนาไปเป็นกีฬาฮอกกี้

ค.ศ. 1876 ริเริ่มการเล่นฟุตบอลแบบรักบี้ฟุตบอล โดยนักศึกษาชาวอเมริกันในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งต่อมาได้กลายมาเป็นการเล่นอเมริกันฟุตบอล ซึ่งเป็นกีฬาที่นิยมกันมากในอเมริกา

ค.ศ. 1880 เริ่มมีการแข่งขันจักรยาน จนกลายมาเป็นกีฬการแข่งขันจักรยาน

ค.ศ. 1885 ได้มีการดัดแปลงท่าทางการเคลื่อนไหว เพื่อการบริหารร่างกายนำไปพัฒนาผู้ป่วยที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวเพื่อช่วยให้มีสมรรถภาพดีขึ้น เรียกว่ากิจกรรมยิมนาสติก และเริ่มแพร่หลายไปสู่โรงเรียนต่าง ๆ โดยนายแพทย์ดัดเลย์ ซาเจนท์ จนกลายเป็นกิจกรรมที่นิยมอย่างแพร่หลายในอเมริกา

ค.ศ. 1887 พัฒนาการเล่นเบสบอลให้มีเขตสนามแคบลง จนกลายมาเป็นการเล่นซอฟบอล

ค.ศ. 1891 พัฒนาการเล่นบอลในร่มจนเกิดเป็นการบาสเกตบอล โดยเจมส์ ไนท์ สมิธ (Jame Nile Smith) ชาวอเมริกัน

ค.ศ. 1893 กำเนิดกีฬาออลเลย์บอล โดยพัฒนารูปแบบมาจากการเล่นเกมบอลจนกลายมาเป็นการเล่นกีฬาออลเลย์บอลในที่สุด

ค.ศ. 1895 กำเนิดการเล่นกีฬาเทเบิลเทนนิส

กิจกรรมกีฬาต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้จัดเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาสร้างสรรค์ความคิดต่าง ๆ จากผู้เข้าร่วม ซึ่งต้องประกอบด้วยความสนใจ ความสามารถในด้านทักษะเบื้องต้นและความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอย่างแท้จริง กิจกรรมการกีฬาจึงเป็นกิจกรรมที่มาจากความสนใจเป็นพิเศษโดยเฉพาะ

ส่วนกิจกรรมภายในครอบครัว จะเป็นการจัดในโอกาสพิเศษหรือเทศกาลพิเศษ เช่น วันคริสต์มาส วันปีใหม่ วันเกิด

จนกระทั่ง ปี ค.ศ. 1906 ได้ริเริ่มให้มีการจัดกิจกรรมพิเศษเกี่ยวกับการแสดงของเด็ก ๆ จนจัดเป็นกลุ่มเรียกว่า การเล่นและนันทนาการจัดเป็นกิจกรรมกลางแจ้ง (Outdoor Education) เริ่มนำไปสู่การจัดตั้งศูนย์กลางเพื่อจัดบริการในด้านสถานที่และกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสม

ต่อมา ดร. ฌูเรอร์ กูลิก และนายแพทย์ดัดเลย์ ซาเจนท์ ได้นำเอากิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ไปใช้ในโรงเรียน จนกระทั่งเกิดเป็นสมาคมสนามเด็กเล่น มีการขยายตัวแพร่หลายอย่างรวดเร็ว จนกลายเป็นกิจกรรมนิยมเนื่องจากสามารถตอบสนองความต้องการในการเล่นและออกกำลังกายของเด็ก ๆ ทั้งชาย-หญิง และเยาวชน จนกระทั่งได้มีการจัดตั้งสมาคมเด็กเล่นและนันทนาการแห่งชาติ (The National Recreation Association = NRA) ในปี ค.ศ. 1930

ในขณะเดียวกัน ในช่วงปี ค.ศ. 1910 ดร. คลาร์ก เฮเธอริงตัน (Clark H. Therington) ได้ริเริ่ม ทำการศึกษาพัฒนาลักษณะและบุคลิกภาพสำหรับผู้นำนันทนาการ (Normal Course in Play) และในปี ค.ศ. 1912 โจเซฟ ลี (Joseph Lee) ได้เขียนตำราว่าด้วยการเล่นนันทนาการการเล่นเพื่อการศึกษา (พีระพงศ์ บุญศิริ. 2542 : 21-23)

นันทนาการของชาติต่าง ๆ

1. ประเทศอังกฤษ (Fryer. 1964 : 90) ชาวอังกฤษเป็นชาติที่มีความกระตือรือร้นในกิจกรรมการออกกำลังกายและการกีฬามีกีฬาที่นิยมกันมากที่สุดที่กำเนิดขึ้นในอังกฤษมากมาย เช่น แข่งม้า แข่งเรือใบ รักบี้ ฟุตบอล มวย เทนนิส คริกเก็ต เป็นต้น

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นเกาะ มีทะเลล้อมรอบ การเล่นเรือใบหรือการแข่งขันเรือจึงเป็นกิจกรรมที่นิยมกันมาก

นอกจากกิจกรรมกีฬาต่าง ๆ แล้ว กิจกรรมนันทนาการอื่น ๆ ก็มีแพร่หลายเนื่องจากอังกฤษ มีการจัดสวนสาธารณะมากมายสวนสาธารณะในอังกฤษจะเรียกว่า พับ (Pub) จัดเป็นศูนย์บริการกิจการกลางแจ้ง สำหรับผู้รักการออกกำลังกายหรือกีฬาต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีศูนย์ศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ สมาคมสโมสรของกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมให้มีกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย เช่น ศิลป การละคร การดนตรี วรรณคดี เป็นต้น และยังมีสภาคนหนุ่มสาว (National Youth Council) ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือบริการด้านการแก้ปัญหาเยาวชนในด้านต่าง ๆ

2. ประเทศออสเตรีย เป็นประเทศที่มีชื่อเสียงทางการดนตรีและเพลง ออสเตรียจัดอยู่ในกลุ่มประเทศยุโรป เป็นต้นกำเนิดของการเดินรำแบบหมุน ซึ่งเรียกว่า เวลเลอร์ (Weller) ที่พัฒนามาเป็นจังหวะวอลซ์ มีการบรรเลงเพลงในจังหวะวอลซ์กันอย่างแพร่หลาย มีนักแต่งเพลงที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก เช่น โยฮันส์ สตราส (Johan Straus) และ ฟราน แลนเปอร์ (France Lanper)

3. ประเทศในกลุ่มสแกนดิเนเวีย ประชาชนชาวสวีเดน นอร์เวย์ และฟินแลนด์ นั้นมีเชื้อสายสัมพันธ์กัน เป็นพวกที่มีความกระตือรือร้นและสนใจในกิจกรรมกีฬา และยิมนาสติกมาก โดยที่เปอร์ เฮนริค ลิงก์ (Per Henrich Ling) (พีระพงศ์ บุญศิริ. 2530 : 18) เป็นนักพลศึกษาคนแรก ที่นำเอากิจกรรมยิมนาสติกเข้ามาใช้เพื่อการพัฒนาร่างกาย โดยจัดเป็นชุดบริหารภายในแบบของ

ยิมนาสติกซึ่งจัดเป็นผู้เผยแพร่กิจกรรมด้านการบริหารร่างกาย คนแรกของสวีเดนและเผยแพร่ไปสู่ชาติอื่น ๆ จนได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งกิจกรรมการบริหารร่างกาย

กิจกรรมกีฬาหลักที่นิยมกันมากคือ วายน้ำ พายเรือ ว่ายน้ำ บริหารร่างกาย นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมต่าง ๆ มากมายที่จัดเป็นกิจกรรมพิเศษด้วย เช่น ศิลปะการชก คณิตรี วรรณคดี กิจกรรมบำบัด โดยใช้กิจกรรมด้านนันทนาการ และการจัดสวนสาธารณะ

4. ประเทศแคนาดา ชาวแคนาดาจะมีลักษณะของวัฒนธรรมประเพณีคล้ายกับอังกฤษและฝรั่งเศส เนื่องจากอพยพย้ายถิ่นฐาน ไปจากอังกฤษและฝรั่งเศสแต่เป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจมั่นคง มีทรัพยากรธรรมชาติมาก จึงมีการสนับสนุนกิจกรรมการออกกำลังกาย นันทนาการและการกีฬาอย่างสมบูรณ์มีการจัดตั้งองค์กรและสนับสนุนองค์กรที่ดำเนินการทางด้านนันทนาการและพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ทุกรูปแบบ กิจกรรมนันทนาการที่นิยมกันโดยทั่วไป ได้แก่ สกีน้ำแข็ง โต้เขา ค่ายพักแรม ฯลฯ

5. ประเทศรัสเซีย ในด้านของประเพณีวัฒนธรรม ชาวรัสเซียถูกจำกัดเสรีภาพพอมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครองในช่วงหลังจึงมีการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ไปสู่ระบบใหม่ ๆ มีการจัดด้านสวนสาธารณะ มีศูนย์กลางจัดการกีฬา สถานพักผ่อนหย่อนใจ สถานตากอากาศ การเดินทางไกล การปีนเขา ซึ่งจัดเป็นกิจกรรมที่นิยมกันมาก นอกจากนี้ กิจกรรมด้านยิมนาสติก กีฬาต่าง ๆ ก็นิยมกันแพร่หลาย มีการขี่ม้า ล่าสัตว์ การท่องเที่ยว การจัดค่ายพักแรม ตามป่าเขา ชายฝั่งทะเล โดยมีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้จัดบริการ

6. ประเทศเยอรมันนี ชาวเยอรมันโดยเฉพาะเยาวชนจะมีความสนใจในกิจกรรมออกกำลังกายและกีฬาทุกชนิดทั้งในร่มและกลางแจ้ง การปีนเขา วายน้ำ จัดค่ายพักแรม ฯลฯ เนื่องจากเยอรมันนีมีการพัฒนาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ดีมาก รัฐจะบริการอำนวยความสะดวกโดยจัดให้มีสถานที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬาด้วยการจัดศูนย์กีฬาทุกหมู่บ้าน ในวันสุดสัปดาห์หลังปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาแล้ว ทั้งเด็กและผู้ใหญ่จะเข้าสู่ศูนย์กีฬาเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม โดยที่รัฐจะบริการจัดสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

กีฬาในร่ม ส่วนใหญ่ จะเน้นด้านการบริหารร่างกาย ยิมนาสติก และนันทนาการนักพลศึกษาชาวเยอรมัน คือ กัท มูซ (Gutt Muth) (บุญเสริม อุทัยผล. 2530 : 24) ได้ชื่อว่าเป็นผู้บุกเบิกกิจกรรมด้านพลศึกษาของเยอรมัน โดยการจัดกิจกรรมการบริหารร่างกาย และยิมนาสติกจนแพร่หลาย ศูนย์บริการกิจกรรมจะเรียกว่า ศูนย์ยิมนาสติก ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการกีฬาก็มีความสำคัญและมีบทบาทต่อสังคมชาวเยอรมันอย่างมาก เนื่องจากกิจกรรมพลศึกษาและนันทนาการเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาเยาวชน จะมีองค์กรหรือสโมสรกีฬาสมัครเล่นมากมาย ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนอย่างแพร่หลาย

7. ประเทศญี่ปุ่น โดยธรรมชาติ ชาวญี่ปุ่นเป็นชาติที่รักสวยรักงาม มีศิลปกรรม และ หัตถกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของชาวญี่ปุ่นมากมาย เครื่องแกะสลัก ลายคราม เครื่องเคลือบ งาช้างแกะสลัก หรือ โลหะ เป็นต้น

ชาวญี่ปุ่น มีความตื่นตัวในด้านการออกกำลังกายและการกีฬาจัดเป็นอันดับหนึ่งในแถบเอเชีย นับแต่สมัยโบราณมาญี่ปุ่นมีกิจกรรมการต่อสู้ที่รู้จักกันมานานคือ มวยปล้ำ ยูโดและเคนโด ซึ่งเป็นที่รู้จักแพร่หลายไปทั่วโลก ต่อมาเมื่ออยู่ในความดูแลของประเทศพันธมิตร ญี่ปุ่นจึงได้รับเอา อารยธรรมต่าง ๆ ของต่างประเทศเข้ามา โดยเฉพาะกิจกรรมการกีฬา และมีการนำมาพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทั้งการส่งเสริมและการผลิตอุปกรณ์ต่างๆ ทางด้านกีฬา จนในปัจจุบันประเทศญี่ปุ่นได้ชื่อว่าเป็นเลิศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการกีฬา ซึ่งจะเห็นว่าส่วนใหญ่อุปกรณ์กีฬาหรือเกี่ยวกับการกีฬาทุกประเภท ส่วนใหญ่จะผลิตมาจากประเทศญี่ปุ่นเกือบทั้งสิ้น

ชาวญี่ปุ่นส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายและเล่นกีฬาในทุกระดับการศึกษา และมีศูนย์การกีฬา องค์กรต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชนมากมายที่ให้ความร่วมมือสนับสนุนการกีฬา ในปี ค.ศ. 1959 ได้มีการจัดตั้งสถานบันนันทนาการแห่งเอเชียขึ้น ที่เมืองโยโกฮาม่า ประเทศญี่ปุ่นและได้กำหนดแนวทางในการพัฒนากิจกรรมกีฬาและนันทนาการอย่างกว้างขวาง

8. ประเทศอินเดีย แต่เดิมอินเดียจะมีกิจกรรมการร่ายรำตามแบบนาฏศิลป์อินเดีย การบริหารร่างกายในแบบโยคะ หรือฤๅษีดัดตน ต่อมาเมื่อเป็นประเทศในอาณานิคมของอังกฤษ จึงได้รับเอาแบบอย่างการเล่นกีฬาและนันทนาการตามแบบอย่างของอังกฤษเข้ามาด้วย

นอกจากอินเดียจะมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ซี่มบ้า ล่าสัตว์ การเดินทางไกลแล้วยังเป็นแหล่งกำเนิดกีฬาฮอกกี้ ซึ่งจัดเป็นกิจกรรมพื้นเมืองตามสภาพความเป็นอยู่ นอกจากนี้อินเดียยังรับเอาแบบอย่างของกิจกรรม การกีฬาและนันทนาการตามแบบอย่างอังกฤษมาด้วย เช่น กีฬาสมัยใหม่ทั้งหลาย เช่น การเดินร่า การท่องเที่ยว การปีนเขา ไต่เขา มีการจัดศูนย์นันทนาการ และยังจัดตั้งองค์กรบริการเอกชน ด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นต้น (อ้างใน พิระพงษ์ บุญศิริ. 2542 : 14-18)

สรุปได้ว่า นันทนาการจะมีการเปลี่ยนแปลงและลักษณะการทำกิจกรรมไปตาม ลักษณะภูมิประเทศและวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของชนชาติต่าง ๆ

โดยพอจะจัดกลุ่มประเภทของนันทนาการได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. นันทนาการทางด้านการกีฬา

2. นันทนาการทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม โดยมีการจัดสร้างสถานที่สำหรับให้

สมาชิกเข้ามาร่วมกันทำกิจกรรมกัน โดยได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐและเอกชน

2.2 ประเภทของนันทนาการ

นันทนาการจัดแบ่งตามลักษณะเฉพาะเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เหมาะสมตามสภาพแวดล้อม จะมีหลายลักษณะซึ่งจัดแบ่งออกเป็นกลุ่มได้ 10 ประเภท คือ

1. นันทนาการสำหรับครอบครัว (Family Recreation)
2. นันทนาการในโรงเรียน (School Recreation)
3. นันทนาการชนบท (Rural Recreation)
4. นันทนาการเยาวชน (Youth Recreation)
5. นันทนาการชุมชน (Community Recreation) (Vannels. 1977 : 277)
6. นันทนาการเพื่อธุรกิจ (Commercial Recreation)
7. นันทนาการสำหรับคนพิการ (Adapted Recreation) (Kraus. 1971 : 121)
8. นันทนาการในโรงงานอุตสาหกรรม (Industrial Recreation)
9. นันทนาการในสถานพยาบาล (Hospital Recreation)
10. นันทนาการอาสาสมัคร (Voluntary Recreation) (พีระพงษ์ บุญศิริ. 2542 : 42-57)

ซึ่งถือว่าศูนย์เยาวชนจะเข้าข่ายของนันทนาการเยาวชน, นันทนาการชุมชน และนันทนาการอาสาสมัครรวมกัน โดยในอนาคตอาจจะมีการจัดนันทนาการเพื่อคนพิการเพิ่มได้

การจัดโปรแกรมนันทนาการ (Program Planning) ในหนังสือชื่อ นันทนาการชุมชน โดยจรินทร์ ธานีรัตน์ กล่าวไว้ว่า ในเมื่อมีเงิน สถานที่อุปกรณ์ ผู้นำทางนันทนาการครบถ้วนแล้วเราก็ดำเนินโปรแกรมนันทนาการ โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. โปรแกรมนั้น ต้องบริการแก่คนทุกเพศทุกวัย เด็กหนุ่มสาว คนชราในกรุง ชนบท
2. บริการให้ครบจำนวน เข้าร่วมได้ตลอดปี
3. กิจกรรมตอบสนองความต้องการของทุก ๆ คน
4. โปรแกรมต้องได้รับความร่วมมือกัน จากองค์การสาธารณะและเอกชน
5. โปรแกรมนั้นต้องให้บุคคลทุกระดับ มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น เช่น ชาวชนบทก็มีส่วนร่วมได้ คนร่ำรวยก็สามารถร่วมได้
6. โปรแกรมกิจกรรม ต้องเริ่มจากทรัพยากรธรรมชาติ ของเดิมมีอะไรอยู่แล้วในท้องถิ่นนั้น แล้วค่อย ๆ เพิ่มของใหม่หรือดัดแปลงของเก่าให้ดีขึ้น
7. โปรแกรมนั้น ต้องส่งเสริมให้เขามีนันทนาการขึ้นที่บ้าน โรงเรียน และชุมชนหรือสถานอื่น ๆ

8. สถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวก ผู้นำ และความปลอดภัยแก่ผู้เข้าร่วมมือเพียงพอ

9. กรรมการวางโครงการท้องถิ่น กรรมการนันทนาการและกรรมการศึกษาคือร่วมมือกันจัดวางโครงการนันทนาการระยะยาวให้แก่ประชาชน

10. ทุกจังหวัดควรจัดโปรแกรมนันทนาการของตนเอง ดังที่สันนิบาตเทศบาลดำเนินอยู่

11. โครงการจัดโปรแกรมต้องได้รับการวัดผล (Continuous Evaluation) เสมอ เพื่อจะได้ทราบข้อบกพร่อง และหาทางแก้ไขเสียก่อน ผู้นำนันทนาการ สมาชิกและกรรมการขององค์การนันทนาการ หรือศูนย์นันทนาการนั้นมีส่วนร่วมในการวัดผลด้วย

12. โปรแกรมกิจกรรมต้องแยกระหว่างเด็ก คนหนุ่มสาว ผู้ใหญ่ คนชราจึงต้องทำตารางบอกกิจกรรมอะไร อยู่ที่ไหน มีกันเวลาเท่าใด ใครเป็นผู้ทำไว้ เช่น

กิจกรรม	วัน	เวลา	สถานที่	ผู้นำ
กิจกรรมเข้าจังหวะ (เดินรำพื้นเมือง)	จันทร์, พุธ	15.00 – 18.00 น.	ห้อง นันทนาการ I	นายอาสา รักสนุก
กิจกรรมนาฏศิลป์	อังคาร, พฤหัสบดี	15.00 – 18.00 น.	ห้อง นันทนาการ I	นางสาวมยุรี รักดี
กีฬาและเกมส์ เบ็ดเตล็ด	ศุกร์, เสาร์, ทุกวัน	15.00 – 19.00 น.	ห้อง นันทนาการ II	นายสมาน บันเทิงใจ
ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ	ฯลฯ

กิจกรรมคนหนุ่มสาว ผู้ใหญ่และคนชรา ก็ทำไว้เช่นเดียวกัน หรือถ้าสถานที่มีน้อย จำกัดก็จัดแบ่งเวลากัน เช่น เด็กและคนชราวันหนึ่ง และคนหนุ่มสาวผู้ใหญ่อีกวันหนึ่ง หรือคนละเวลาก็ได้เช่นกัน

ตัวอย่างตารางกิจกรรม

เด็ก + คนชรา	คนหนุ่ม + ผู้ใหญ่
จันทร์ พุธ	อังคาร พฤหัสบดี
ศุกร์	เสาร์
15.30 – 18.00 น.	15.30 18.00 น.

กิจกรรมเด็กและคนชราจัดไว้เป็นวันเดียวกัน เพราะคนชราอาจจะนำลูก ๆ หลาน ๆ เข้ามาร่วมกิจกรรม และกิจกรรมที่จัดนั้นต้องคล้องตามความต้องการ ความสนใจ เพราะวัยของผู้เข้าร่วมโครงการนันทนาการ นอกจากที่กล่าวมาแล้ว อาจจะมีส่วนประกอบอื่น ๆ อีกเช่น

1. วิธีการจัด จัดเพื่อให้ทุกคนทุกประเภทเข้าร่วม ต้องมีไว้พร้อมและเปลี่ยนแปลงได้ตามความต้องการ ความสนใจของผู้เข้าร่วม และสภาพของสนาม และภูมิอากาศ เช่น เป็นรายวัน สัปดาห์และโอกาสพิเศษ
2. การนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ในกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้น ควรจะต้องเริ่มจากสิ่งที่มีอยู่แล้วในท้องถิ่นนั้น เช่น ทางภาคใต้มียางพารา ก็เอายางมาทำเป็นลูกฟุตบอลแทนที่จะทิ้งเสีย
3. โปรแกรมต้องมีการโฆษณาให้ประชาชนในท้องถิ่นนั้นทราบ ใช้ดนตรี เครื่องกระจายเสียง โปสเตอร์ ฯลฯ เพื่อเรียกร้องความสนใจจากประชาชน การโฆษณาจึงนับเป็นสิ่งสำคัญของโปรแกรม
4. กิจกรรมต้องมีไว้ให้เลือกมากมาย และมีครบทุกแขนง แต่ละแขนงของกิจกรรมนั้น ต้องสมดุลกัน
5. โปรแกรมทุกแขนงต้องสัมพันธ์กันภายใน เช่น ไปอยู่ค่ายพักแรมต้องดูป่าทิวทัศน์ สถานที่ เครื่องดนตรี ร้องรำทำเพลง ทำการฝีมือ จัดให้ทุกแขนงมีความเชื่อมโยงกันไป
6. ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในกิจกรรมต่าง ๆ อุปกรณ์อยู่ในสภาพดี มีผู้นำและอุปกรณ์เพียงพอกับผู้เข้าร่วม ต้องรู้จักวิธีใช้และเล่นเป็นอย่างดี

ความต้องการนันทนาการในช่วงวัยต่างๆ (ประมวล ดิคคินสัน. 2513)

นันทนาการสำหรับเด็กช่วงวัย 5-7 ปี ตามลักษณะทางจิตวิทยาของเด็กในช่วงวัยนี้จะมีแรงกระตุ้นให้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างมาก การเล่นเป็นกิจกรรมที่เด็กสนใจมากที่สุด ด้วยเหตุนี้วัยเด็ก จึงเป็นช่วงวัยแห่งกิจกรรมนันทนาการ ทั้งกิจกรรมทางกาย กิจกรรมกลางแจ้ง และธรรมชาติ การใช้เวลาวางอย่างสร้างสรรค์ การสร้างงานอดิเรก และการรวมกลุ่มกับเพื่อน ๆ ในกิจกรรมที่ชื่นชอบ

นันทนาการสำหรับเด็กช่วงวัย 8-10 ปี การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กในช่วงวัยนี้ จึงควรส่งเสริมให้เด็กมีความรับผิดชอบตนเองเพิ่มขึ้น เช่น ร่วมกับเพื่อน และควรแยกกลุ่มระหว่างเด็กชายหญิง เพราะเป็นช่วงวัยที่มีความต้องการในการเล่นและออกกำลังกายตลอดเวลา

นันทนาการสำหรับเด็กช่วงวัย 11-13 ปี การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กในวัยนี้ จึงควรส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มการผูกมิตรระหว่างสองเพศ การเล่นเป็นทีม กิจกรรมกลางแจ้ง งานอดิเรก งานทักษะเฉพาะบุคคล กิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างระบบประสาทและกล้ามเนื้อ กิจกรรม

สมรรถภาพทางกาย กิจกรรมผาดโผน การจัดกิจกรรมทางสังคมจะช่วยพัฒนาความเข้าใจระหว่างสองเพศได้ดีขึ้น

นันทนาการสำหรับบุคคลในวัยเรียน นักเรียนนักศึกษาในระดับวิทยาลัย และมหาวิทยาลัย จะอยู่ในช่วงอายุเฉลี่ย 20 ปี จัดเป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น ลักษณะของการเข้าสังคมจะสอนให้มีความสนใจกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคมมากขึ้น โดยการจัดตั้งกลุ่ม ชมรม สโมสร จัดการแสดงต่าง ๆ หรือกิจกรรมภายในสถานศึกษาอยู่บ่อย ๆ นอกจากนี้ วัยแห่งนักศึกษายังเป็นช่วงวัยที่มีพลังงานสูง ถ้าใช้พลังงานไปในกิจกรรมที่มีคุณค่า ก็จะสร้างสรรสังคมได้ดีด้วยเหตุนี้ การจัดกิจกรรมกีฬาต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษามีการเล่นการแสดงออก การแข่งขัน จึงเป็นการส่งเสริมให้คนหนุ่มคนสาว ได้ใช้พลังงานอย่างเต็มที่และถูกทาง กิจกรรมกีฬานอกจากจะส่งเสริมให้ใช้พลังงานอย่างเต็มที่แล้วยังเป็นการส่งเสริมการแสดงออกของทักษะความสามารถเฉพาะตน ซึ่งนอกเหนือจากการกีฬาแล้ว ยังมีงานด้านศิลปะ การดนตรี กิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมายที่ส่งเสริมลักษณะเฉพาะตน การพัฒนาทางกาย ทางสังคม บุคลิกภาพเฉพาะตัว การเป็นผู้นำและผู้ตาม การยอมรับกฎเกณฑ์ต่างๆ ของสังคม ซึ่งพัฒนาไปสู่สังคมที่มีระบบระเบียบดีขึ้น (Strang. 1951 : 495)

นันทนาการสำหรับผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่จัดเป็นช่วงวัยการทำงาน นอกเหนือจากความรับผิดชอบในหน้าที่การงานแล้ว ช่วงเวลาว่างส่วนใหญ่จะเป็นการเข้าร่วมกลุ่มเพื่อกิจกรรมพักผ่อน งานอดิเรก หรือธุรกิจจำลอง การพบปะสังสรรค์ และกิจกรรมทางศาสนา โดยส่วนรวม วัยผู้ใหญ่ มักจะเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่มที่สนิทสนมชอบพอกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ เช่น เพื่อนบ้านเรือนเคียง กลุ่มที่ทำงานเดียวกันหรืออาชีพเดียวกัน ถ้าเป็นกลุ่มกว้างก็จะเป็นกลุ่มเกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนา ดังนั้น คุณค่าของการเข้าร่วมกลุ่มกิจกรรม จะสามารถพัฒนาชุมชนและสังคมได้กว้างขวาง โดยการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครต่าง ๆ กลุ่มสนใจเฉพาะ หรือกลุ่มนิยมต่าง ๆ ตามแต่เวลาว่างและโอกาสที่ทำได้ (Richard. 1971 : 114)

นันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ จัดเป็นบุคคลที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 50 ปีขึ้นไป หรืออาจจะพิจารณาได้จากลักษณะของความเสื่อมโทรมทางร่างกาย เนื่องจากระดับความคิด พลังงาน ความแข็งแรงเริ่มเสื่อมลง ดังนั้นกิจกรรมสำหรับบุคคลในช่วงวัยนี้ ซึ่งเป็นกิจกรรมเพื่อการรักษาระดับสมรรถภาพทางกายให้คงที่ หรือการผ่อนคลายความเครียด ความวิตกกังวล และเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เนื่องจากมีเวลาว่างมากขึ้น กิจกรรมที่เหมาะสมจึงเป็นไปในรูปของกลุ่มสนใจด้านกีฬา งานอดิเรก การสะสม การอ่าน และเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมต่าง ๆ โดยการจัดบริการด้านอาสาสมัคร งานสังคมเพื่อขอความสนับสนุนทางด้านแหล่งเงินทุน ซึ่งคนสูงอายุสามารถให้ความร่วมมือได้ดี และเป็นประโยชน์ต่อสังคม

2.3 หลักการออกแบบพื้นที่สำหรับกิจกรรมนันทนาการ

สถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวก และอุปกรณ์ต่าง ๆ ทางนันทนาการ (Areas and Facilities) นับว่ามีความจำเป็นสำคัญสำหรับกิจกรรมนันทนาการ ที่ว่าง และสถานที่ (สำหรับกิจกรรมเกือบทุกชนิด) สวนสาธารณะ สวนพฤกษชาติ สนามกีฬา สนามเล่น ดึกที่ทำการ อาคาร โรงยิมส์ ห้องนันทนาการ ฯลฯ เป็นสถานที่เครื่องอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อกิจกรรมนันทนาการทั้งสิ้น ฉะนั้นเราต้องจัดวางโครงการจัดสิ่งเหล่านี้ไว้

1. การจัดการเรื่องสถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวกเป็นความจำเป็นส่วนหนึ่งของการวางผังเมือง เช่น โรงเรียน สถานที่สาธารณะ สวนสาธารณะ นันทนาการการค้า ฯลฯ อยู่ ณ ที่ใดเป็นหน้าที่ของเทศบาล และการวางผังเมืองที่ดีต้องคำนึงถึงสวนสาธารณะเป็นสถานที่นันทนาการสำหรับประชาชนเป็นระยะยาว
2. การวางโครงการสถานที่นันทนาการนั้น ต้องสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมของสังคม ภูมิศาสตร์และเศรษฐกิจ ฉะนั้นผู้หลักวิชาจึงเป็นผู้วางโครงการ
3. สถานที่ในเขตเทศบาลที่มีประชาชนหนาแน่น ต้องจัดนันทนาการให้พอเพียงกับความต้องการ
4. การจัดสถานที่นันทนาการ ต้องร่วมมือกันระหว่างนันทนาการสาธารณะ และ องค์การอาสาสมัคร
5. เจ้าหน้าที่โรงเรียน วัด และเจ้าหน้าที่นันทนาการ ต้องปรึกษาหารือร่วมกัน ในการที่ต้องการใช้สถานที่เหล่านั้น เพื่อกิจกรรมนันทนาการ (จรินทร์ ธานีรัตน์. 2528 :116-121)

แนวทางในการจัดพื้นที่สำหรับกิจกรรม

- พื้นที่กิจกรรมดนตรี

Duncan (1993 : 72) การเรียนดนตรีนั้นสิ่งสำคัญคือการรับรู้เสียงที่ไม่ผิดพลาด การเอียงของผนังทำมุมประมาณ 7 องศา สำหรับห้องซ้อมขนาดเล็ก ส่วนห้องซ้อมขนาดใหญ่การเอียง 7 องศา ก็พอที่จะลดการสะท้อนของเสียงได้ ระหว่างห้องซ้อมการแยกผนังไม่ให้ใช้ผนังร่วมกันก็มีความสำคัญเพราะจะทำให้ไม่เกิดการรบกวนกันระหว่างห้องซ้อม

คุณภาพของเสียงนั้นเริ่มต้นจากการที่ต้องการความรู้สึกให้เสียงไม่เพี้ยนไปจากความเป็นจริง ลักษณะของห้องดนตรีมีผลต่อคุณภาพของเสียง เช่น เพดานควรจะสูงกว่าพื้นที่กิจกรรมปกติคือมีความสูงระหว่าง 14-18 ฟุต เป็นต้น การจัดห้องดนตรีต้องคำนึงให้เหมาะสมและประโยชน์ใช้สอย 3 ประการด้วยกัน คือ “เพื่อการฟัง เพื่อการฝึก และเพื่อการสอน” การใช้ผนังจะลดการรบกวนของเสียงได้ประมาณ 69 dB ระหว่างห้องซ้อม, ห้องซ้อมใหญ่ลดได้ 65 dB และ 79 dB ระหว่างห้องเครื่องเคาะ ทั้งนี้แล้วแต่วัสดุที่นำมาใช้ตกแต่งภายในห้อง ห้องซ้อมดนตรีควรจะต้องบุด้วยวัสดุ

เก็บเสียง เช่น ไม้ฉานอ้อย เป็นต้น เพราะจะช่วยด้านคุณภาพของเสียงและป้องกันเสียงไปรบกวนพื้นที่กิจกรรมอื่น ๆ หากทำไม่ได้ก็ควรให้อยู่ห่างจากพื้นที่อื่น ๆ พอสมควร

องค์ประกอบในการควบคุมเสียง

Egan (1972 : 151) ได้เสนอแนวคิดในการควบคุมเสียงโดยกำหนดแนวทางในการควบคุมเสียงได้ดังนี้

1. รูปร่างของห้อง (Shape of Room) ไม่ควรออกแบบให้ผนังห้องมีผนังที่ขนานกัน เพื่อป้องกันการเกิดเสียงก้องเนื่องจากเสียงจะเกิดการสะท้อนกลับไปกลับมาระหว่างผนังคู่ขนาน รูปร่างของห้องที่ต้องการควบคุมเสียงควรเป็นห้องที่มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมผืนผ้า (Rectangular) หรือรูปสี่เหลี่ยมคางหมู (Trapezoid) รูปร่างที่ควรหลีกเลี่ยงคือรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส (Square) วงกลม (Circular) และวงรี (Oval Shape)

2. ขนาดของห้อง (Size of Room) ขนาดของห้องมีผลที่จะทำให้เกิดข้อบกพร่องของเสียง สำหรับในห้องซ้อมดนตรีขนาดที่ใช้มีขนาดใหญ่ไม่มาก การสะท้อนของเสียง (Reverberation) ที่จะทำให้เกิดเสียงก้อง (Echo) อาจแก้ไขโดยใช้วัสดุดูดซับเสียงและการใช้ลักษณะผนังที่ไม่ขนานกัน

3. การตกแต่งภายในห้อง (Room Furnishing and Finishings) โดยทั่วไปเพดาน ผนัง และพื้นที่มีวัสดุตกแต่งที่เรียบและแข็งจะเป็นตัวสะท้อนของเสียง ควรใช้วัสดุที่มีการดูดซับเสียงได้ดี (Absorption) ส่วนมากมักจะเป็นประเภทผ้า, พรม, Acoustic Plaster เพื่อลดการสะท้อนของเสียงที่จะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา

4. การควบคุมเสียงที่เข้ามาตามโครงสร้าง (Control of Structure Bore) การลดเสียงที่ผ่านเข้ามาตามโครงสร้างอาคารเข้าไปยังพื้นที่ที่ต้องการควบคุม พื้นที่ลักษณะนี้จะต้องถูกแยกออกจากโครงสร้างรอบ ๆ การแยกนี้โดยการยกหรือแยกพื้นห้อง ผนัง ฝ้าเพดาน ให้ออกจากโครงสร้างหรือความยืดหยุ่น โครงสร้างของห้องซ้อมจะต้องเป็นลักษณะ Floating Room อยู่ภายใน Fixed Room จะต้องไม่มีส่วนที่แข็ง Rigid ระหว่าง Floating Room หรือตัวห้องซ้อม เสียงบางส่วนจะผ่านตามรอยต่อ เช่น ประตูจะต้องมีการ Seals รอบ ๆ ให้สนิท รวมถึงระบบการระบายอากาศควรใช้ระบบปรับอากาศและใช้หลอดไฟประเภท Incandescent จะไม่มีเสียงรบกวนจากการทำงานเหมือนหลอดไฟประเภท Fluorescent ซึ่งอาจมีเสียงรบกวนจากการทำงานของ Ballasts ได้

- พื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

กิจกรรมนาฏศิลป์มีตั้งแต่กิจกรรมเข้าจังหวะ รำวงมาตรฐาน ตะลุง การแสดงละคร และอื่น ๆ ซึ่งการจัดสถานที่เพื่อสอนโปรแกรมการเต้นรำนี้ สามารถร่วมใช้กับห้องการแสดงละคร และห้องดนตรีได้เพียงแต่ต้องการพื้นไม้เรียบเพื่อไม่เป็นอันตรายต่อเท้า หรือขาของนักเรียน ฝ้าผนัง

ด้านนี้ควรเป็นกระจกเงาที่นักเรียนมองเห็นตัวเองได้ มีราวเกาะสำหรับการฝึก มีปลั๊กไฟเพื่อเล่นเครื่องเสียงและมีที่เก็บอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ และควรมีห้องผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้าด้วย

ห้องการละคร ต้องจัดให้เป็นที่กว้างและว่างเปล่า มีเนื้อที่พอจัดทำหรือสร้างฉากละครได้ด้วย การจัดห้องการละครนี้ควรจัดให้อยู่ใกล้เป็นปีกหรือเป็นส่วนหนึ่งของหอประชุมร่วมกันกิจกรรมอื่น ๆ ที่ควรใช้ประโยชน์หอประชุมร่วมกันได้ เพราะจะสามารถใช้ประโยชน์บางส่วนของหอประชุมได้

- พื้นที่กิจกรรมศิลปะ

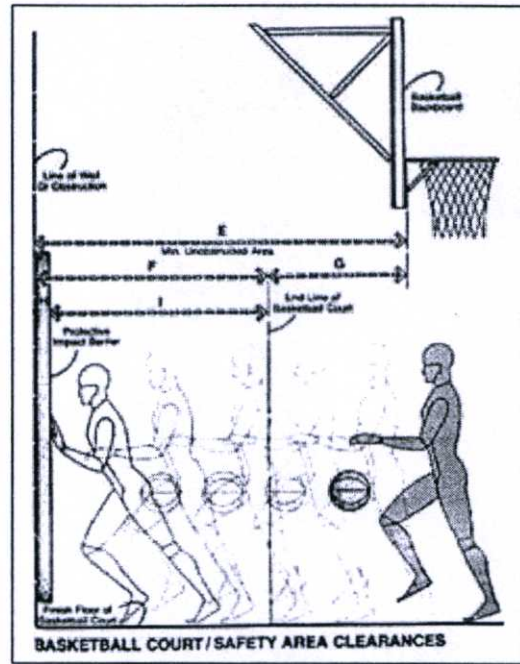
พื้นที่กิจกรรมศิลปะควรจะต้องจัดไว้ชั้นล่างสุดของอาคาร เพราะจะทำให้เกิดความสะดวกในการขนส่งวัสดุที่ใช้ในการเรียนวิชานี้ วัสดุที่ใช้กับวิชาศิลปะมีมากมายหลายอย่าง เช่น สี น้ำมัน สีน้ำ ดินเหนียว กระจกยวาดภาพ ไม้ ชอล์ก แปรง หมึก ดินสอ สีดำที่ทำจากถ่านถ่านไม้เศษวัสดุ วัสดุเหล่านี้มักจะเป็นวัสดุที่ใช้สอยด้านศิลปะ ยิ่งกว่านั้นพื้นที่กิจกรรมศิลปะมักจะต้องอาศัยความสะดวกทั้งผู้เรียนและสถานที่ ซึ่งชั้นล่างสุดของอาคารจะเป็นที่ตั้งที่ดีที่สุด การฝึกปฏิบัติงานด้านศิลปะบางชนิดอาจไม่จำเป็นต้องใช้เนื้อที่ในอาคาร แต่อาจใช้ระเบียงอาคารหรือพื้นที่ว่างรอบ ๆ พื้นที่กิจกรรมศิลปะได้ด้วย ผู้นำกิจกรรมศิลปะควรจะต้องหาตู้และบริเวณที่จะแสดงผลงานของสมาชิกด้วย

- พื้นที่กิจกรรมพลศึกษาภายในอาคาร

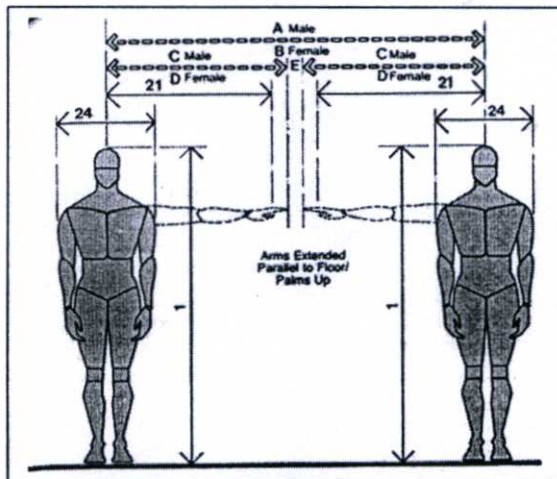
ในการออกแบบพื้นที่กิจกรรมพลศึกษาภายในอาคาร ควรจะมีการเผื่อพื้นที่ว่างไว้ เพื่อที่จะสามารถปรับเปลี่ยนและเพิ่มอุปกรณ์กีฬาได้ พื้นที่ภายในยังต้องแบ่งออกเป็น พื้นที่สำหรับอุปกรณ์การออกกำลังกาย และพื้นที่ว่างสำหรับออกกำลังกายโดยไม่ใช้อุปกรณ์ โดยพื้นที่ของห้องจะเปลี่ยนไปตามขนาดของอุปกรณ์ที่จะทำการติดตั้งและประเภทของการออกกำลังกาย เช่น

สนามบาสเก็ตบอล

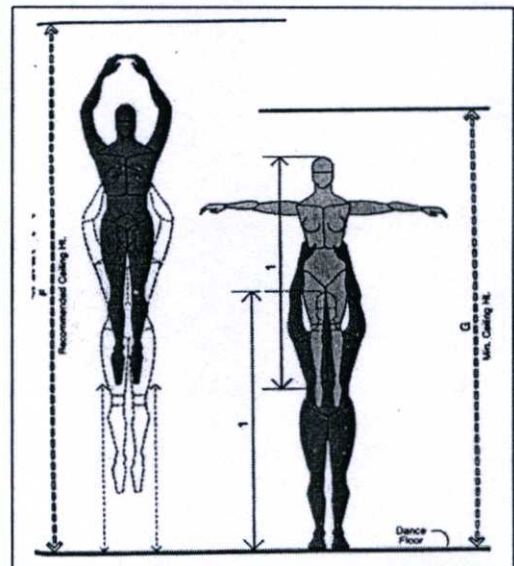
	in	cm
A	60-72	152.4-182.9
B	30	76.2
C	30-42	76.2-106.7
D	33-34	83.8-86.4
E	142-172	360.7-436.9
F	94-124	238.8-315.0
G	48	121.9
H	4-8	10.2-20.3
I	90-116	228.6-294.6

ภาพที่ 2.1 แสดงขนาดความต้องการของสนามบาสเก็ตบอล

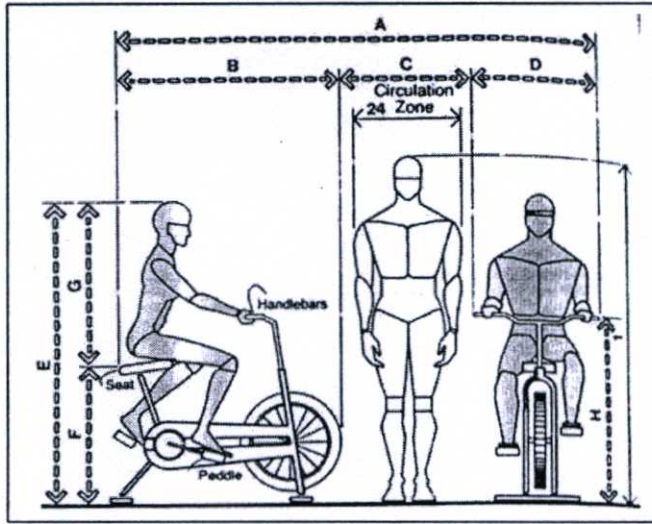

	in	cm
A	65-80	165.1-203.2
B	61-88	154.9-223.5
C	31-37	78.7-94.0
D	29-41	73.7-104.1
E	3-6	7.6-15.2
F	144	365.8
G	120	304.8

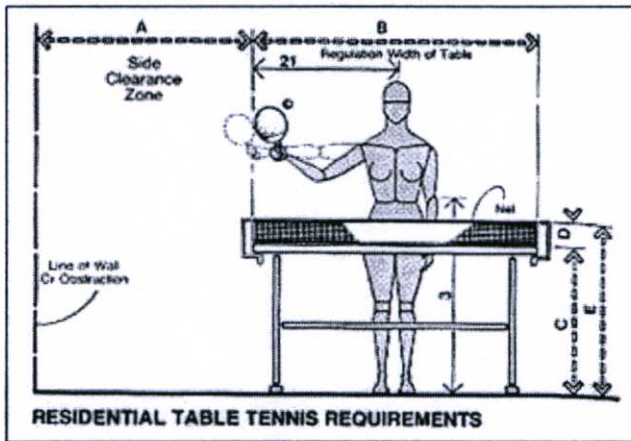
ภาพที่ 2.2 แสดงขนาดความต้องการของพื้นที่กิจกรรม (AEROBIC)

พื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

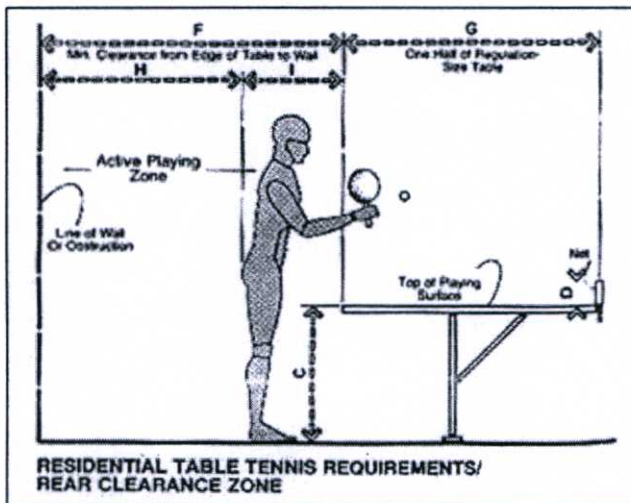

	in	cm
A	83-104	210.8-264.2
B	35-48	88.9-121.9
C	30	76.2
D	18-26	45.7-66.0
E	55-68	139.7-172.7
F	25-30	63.5-76.2
G	30-38	76.2-96.5
H	46	116.8
I	36-48	91.4-121.9
J	58-76	147.3-193.0
K	12-18	30.5-45.7
L	12	30.5
M	6-12	15.2-30.5
N	4-10	10.2-25.4
O	48-54	121.9-137.2
P	9-14	22.9-35.6
Q	18-20	45.7-50.8

ภาพที่ 2.3 แสดงขนาดความต้องการของเครื่องดื่บจักรยาน

RESIDENTIAL TABLE TENNIS REQUIREMENTS

RESIDENTIAL TABLE TENNIS REQUIREMENTS/
REAR CLEARANCE ZONE

	in	cm
A	48-72	121.9-182.9
B	60	152.4
C	30	76.2
D	6	15.2
E	36	91.4
F	84-132	213.4-335.3
G	54	137.2
H	60-96	152.4-243.8
I	24-36	61.0-91.4

ภาพที่ 2.4 แสดงขนาดความต้องการของโต๊ะปิงปอง

- พื้นที่กิจกรรมคหกรรม

ในการออกแบบพื้นที่กิจกรรมคหกรรม สำหรับศูนย์เยาวชนนั้น จะแบ่งการใช้งานออกเป็น 2 ส่วนคือ พื้นที่สำหรับทำอาหารและพื้นที่สำหรับงานประดิษฐ์ สำหรับพื้นที่ทำอาหารยังแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ พื้นที่สำหรับเตรียมอุปกรณ์และสอนทฤษฎี และพื้นที่สำหรับประกอบอาหาร ในพื้นที่สำหรับเตรียมอุปกรณ์และสอนทฤษฎีนั้น จะใช้เป็นโต๊ะกลางขนาดใหญ่ สามารถใช้ร่วมกับพื้นที่สำหรับงานประดิษฐ์ได้ และควรมีตู้เก็บอุปกรณ์แยกส่วนกันระหว่างงานประดิษฐ์และทำอาหาร

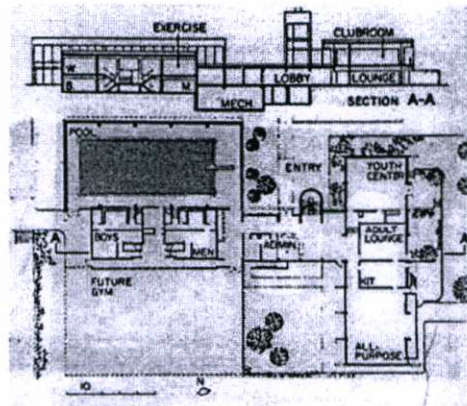
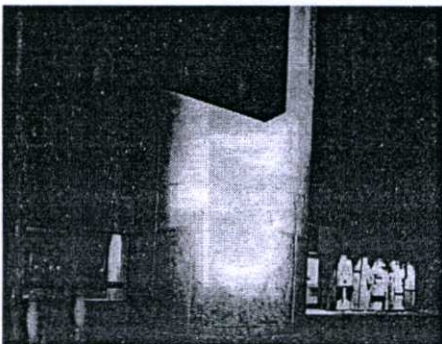
- พื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

พื้นที่สำหรับกิจกรรมห้องสมุด ควรจะต้องวางอยู่ในตำแหน่งอาคารที่มีโครงสร้างของอาคารพิเศษ เพื่อรับน้ำหนักของหนังสือ และควรแบ่งพื้นที่ภายในออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนของบรรณารักษ์, พื้นที่สำหรับเก็บหนังสือ และพื้นที่สำหรับอ่านหนังสือ ในบริเวณอ่านหนังสือนั้น ควรจะต้องจัดแสงสว่างให้เพียงพอต่อการอ่าน

2.4 ตัวอย่างศูนย์เยาวชนในต่างประเทศ

ROXBURY BRANCH YMCA

YMCA มีขนาดพื้นที่ค่อนข้างเล็ก (26,140 ตารางฟุต) ซึ่งถูกออกแบบให้เป็นมากกว่าศูนย์ชุมชน ขณะที่โครงการนี้ได้เริ่มงานโครงสร้างขึ้น ได้นำความสดใสและความมีชีวิตชีวาเข้ามาแทนที่สถานที่เดิมที่เก่าและมอซอ ในสถานที่ ๆ การเปลี่ยนแปลงถือเป็นเรื่องปกติ อาคารที่ก่อสร้างขึ้นใหม่ มักจะถูกออกแบบให้มีรูปทรงที่แข็งแรง นอกไปจากนั้นไม่มีอะไรสำคัญไปกว่าการออกแบบความจริงแล้ว รูปปั้นและงานศิลปะจะถูกรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของอาคาร (ดูภาพที่ 2.5) สิ่งเหล่านั้นไม่ได้เพิ่มฟังก์ชันอะไรขึ้นมา นอกจากคุณค่าและความหมายในตัวของมันเองด้วยงบประมาณที่จำกัด จึงต้องเลือกทำในสิ่งที่จำเป็นเท่านั้น

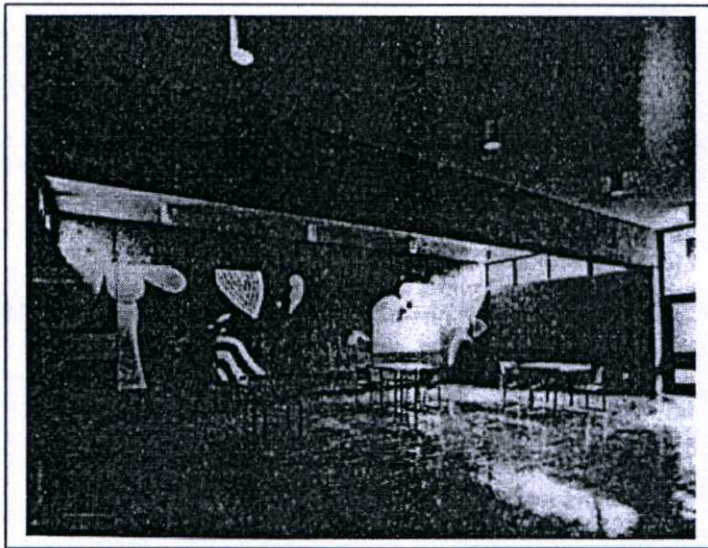

ภาพที่ 2.5 รูปปั้นและงานศิลปะจะถูกรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของอาคาร

ด้านที่ติดกับถนนจะทำเป็นกำแพงทึบ (RC Structure) ต่อเชื่อมกับระดับของฟุตบอล แต่ในชั้นที่สอง และในห้องที่เปิดถึง Court ด้านใน จะทำเป็นกำแพงกระจกขนาดใหญ่ จะมีการตกแต่งด้วยผิวพลาสติกในบางส่วนของ

ห้องบันได ทำเป็น Massive Curve และหนา ซึ่งตั้งอยู่เหนือสนามหน้าทางเข้า ด้านหลัง, บนกำแพงทางเข้า มีการแกะสลักรูปนูนต่ำโดย Harris Barron ด้านข้างของทางเข้าด้านหน้าจะมี Free-standing sculpture ซึ่งถือเป็นจุดโฟกัสของสนามหญ้าด้วย

ภายในอาคารจะเป็นที่ว่างแต่เพิ่มสีสันและตกแต่งส่วนประกอบต่าง ๆ ที่ทำด้วยคอนกรีตหล่อ, มีการใช้ไม้โอ๊กแดงเป็นกำแพง, และในห้อง Teenage meeting room ทาสีเข้ม-สว่าง ตามแบบ Mural บนกำแพงตลอดทั้งกำแพง (ดูภาพที่ 2.6) ภายในอาคารประกอบด้วยห้องเอนกประสงค์ขนาดใหญ่, ด้านบน, สามารถเปิดออกไปด้านข้างสนามหญ้าด้านหน้า; ห้องนั่งเล่นผู้ใหญ่, สระน้ำจะปล่อยให้มียูทิลิตี้ผ่านเข้าไปทั่วบริเวณ โดยรอบ ๆ ยังแบ่งซอยเป็นห้องเล็ก ๆ มีชั้นลิฟต์เกอร์ โดยจัดให้มีพื้นที่ใช้สอยให้ได้มากที่สุด แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ง่ายระหว่างชั้นลิฟต์เกอร์กับสระว่ายน้ำ, มีห้องสโมสร 3 ห้อง, ห้องศิลปะและห้องงานประดิษฐ์ (Art & Craft Center), ห้องมิด, ห้องครัว และห้อง Hi-fi listening room ใช้เพื่อการฝึกซ้อม (ห้องเก็บเสียงส่วนตัว Acoustic Privacy) และใช้เพื่อเป็นที่ติดตั้งสัญลักษณ์ของอาคาร จึงถูกจัดไว้อยู่ที่ด้านบนสุดของ Stair Tower มีโรงยิมเนเซียมซึ่งเตรียมไว้เพื่อใช้งานในอนาคต โครงการนี้เสียค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น \$ 611,741 หรือ \$ 25.32 ต่อตารางฟุต

ภาพที่ 2.6 ในห้อง Teenage meeting room ทาสีเข้ม-สว่าง ตามแบบ Mural บนกำแพง

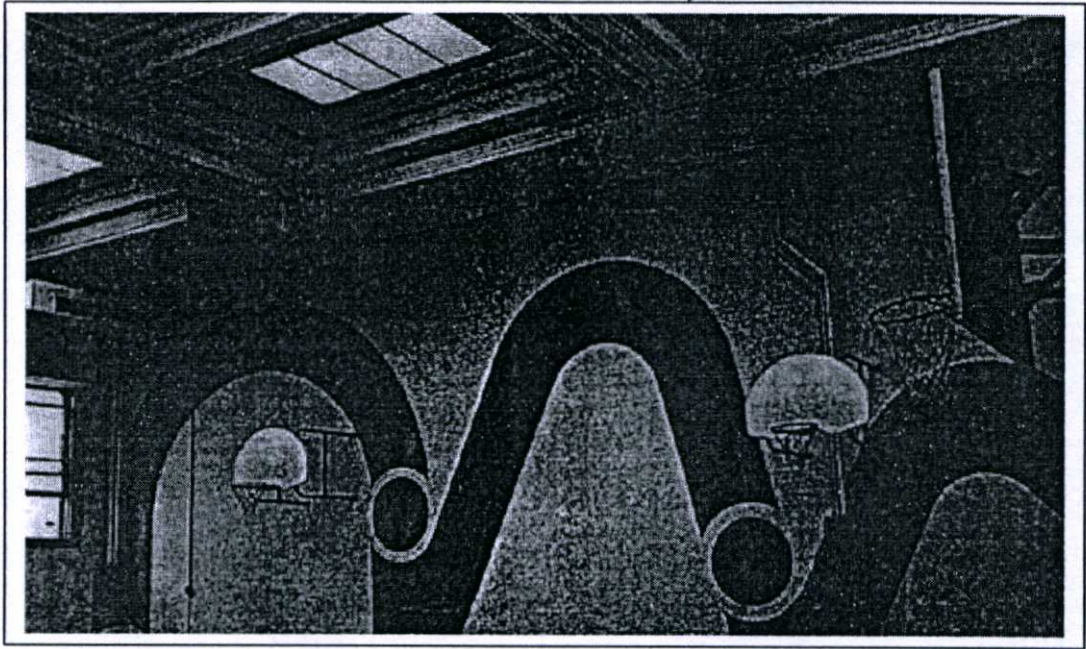
CLINTON YOUTH AND FAMILY CENTER

อย่างน้อยก็มียาคารหนึ่งที่อยู่ท่ามกลางแหล่งเสื่อมโทรม อาคารนี้ตั้งอยู่ที่ West 54th Street ในเมือง Manhattan ซึ่งเป็นอาคารที่ดูสดใสและเชือเชียว – เท่าที่ความมีชีวิตชีวาและตัวสถาบันจะเป็นไปได้ ซึ่งก็คือ Clinton Youth and Family Center ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็น Seventh District Police Court Building ได้มีการทำสีที่ประตูเหล็ก, หน้าต่าง และเพิ่มท้อแอร์ขึ้นใหม่ ทำให้มันดูแข็งแรงยิ่งขึ้น และยังเข้ากับตัวอาคารที่เป็นหินเรียงซ้อนกันในรูปแบบศิลปะแบบเก่า อาคารหลังนี้ไม่จำเป็นที่จะต้องปรับปรุงให้เหมือนเดิม เพียงแต่ทำให้กลมกลืนเข้ากับรูปแบบเดิม เพื่อรักษาสถาปัตยกรรมแบบเก่าไว้คงอยู่ เพื่อให้เมืองนี้ดูดีขึ้นมานั่น

The Clinton Youth and Family Center ถูกดำเนินการโดย YMCA of Greater New York and the Rotary Club of New York สนับสนุนโครงการโดย As or Foundation ซึ่งเป็นกองทุนที่ตั้งขึ้นเพื่ออนุรักษ์อาคารเก่าใน New York Neighborhoods มี James Stewart Polshek และ Walfredo Toscanini เป็นสถาปนิก ในที่สุดอาคารเก่าได้มีเพิ่มขึ้นใน New York และอาคารอื่นในลักษณะเดียวกันนี้ก็ควรได้รับการบูรณะซ่อมแซมให้ดูมีชีวิตชีวาและควรเพิ่มขึ้นในหลาย ๆ แห่ง ของเมือง New York เช่นกัน

ตึกเก่าสูง 6 ชั้น ที่สร้างในต้นศตวรรษ ได้ถูกเปลี่ยนแปลงภายในอาคาร โดยทาสีบนกำแพง, เปลี่ยนแปลงเฟอร์นิเจอร์, และจัดแบ่งพื้นที่ใช้สอยภายในสำหรับเด็กภายใต้กองทุนของ Neighborhood, โปรแกรมส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งจัดให้ดีเหมือนกับบ้านของเขาเองทีเดียว บรรยากาศภายในยังอยู่ในสถานะของศาลอาญา จึงแก้ไขโดยทุบกำแพงเก่าออกแล้วสร้างชั้นใหม่ โดยปรับปรุงหลังคาโค้งทางเข้าห้องรับรองใหม่ แต่ในส่วนพื้นที่ของชั้นล่าง ได้ทำเป็นห้องนั่งเล่น (Lounge) และโถงทางเข้าที่ไปยังลิฟท์ เราจะเพิ่มสีสันให้กับห้องมากกว่าเพิ่มพื้นที่ว่าง สำหรับกำแพงเก่า, ครัวไม้และมุมห้อง ก็จะทาสีเป็นลายเส้นทแยงมุมและเป็นภาพวงกลมซ้อนกัน แม้ว่าจะเป็นเช่นนั้น เราก็ยังคงรักษารูปแบบสถาปัตยกรรมเก่าไว้ ชั้นล่างที่เป็นพื้นที่กว้างนั้น จะเป็นพื้นที่สำหรับ “Mixing Value” – พื้นที่ส่วนรวมสำหรับกิจกรรมที่จะมีหลากหลายกลุ่มเข้ามาใช้พื้นที่ดังกล่าวในแต่ละวัน

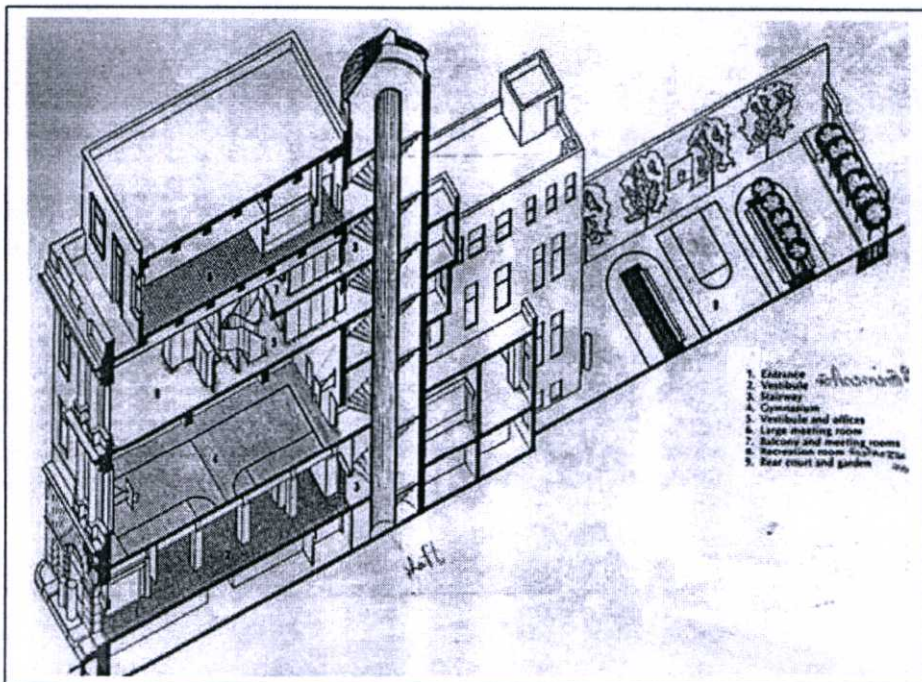
ศูนย์นี้เป็นที่เข้าใจกันว่ามีกลุ่มกิจกรรมขนาดใหญ่หลายประเภท พื้นที่รวมถึงโรงยิมที่อยู่ชั้นล่าง, มีที่จอดรถอยู่ด้านหลัง มีพื้นที่สำหรับกิจกรรมกลุ่มย่อย หรือกิจกรรมส่วนบุคคล มีบันไดหลักสำหรับเชื่อมต่อส่วนต่าง ๆ โดยมีรูปทรงเป็น Circle Shaft และมีโครงถักเหล็กเป็น Skylight อยู่ด้านบน ช่อง Shaft นั้นเดิมเคยเป็นช่องลิฟท์ ซึ่งเป็นของดั้งเดิมของศาลแห่งนี้ จึงไม่ควรที่จะย้ายมันออกไป ห้องว่าการเดิมได้กลายเป็นโรงยิม ตกแต่งพื้นเป็นลาย Maple Floor ทาสีบนกำแพง (ดูภาพที่ 2.7) และได้เจาะช่องในเพดานเพื่อทำเป็นช่องติดตั้งไฟ แต่ยังคงรักษาบริเวณระเบียงที่เป็นศิลปะแบบคลาสสิก ให้คงเดิม และมีเป็นบาสเก็ตบอล

ภาพที่ 2.7 โรงยิม ตกแต่งพื้นเป็นลาย Maple Floor ทาสีบนกำแพง

ชั้น 2 จะเป็นฝ้าเพดานต่ำ

ในส่วนของชั้นที่ 4 และ 5 ซึ่งเดิมเคยเป็นห้องว่าการ ได้ถูกจัดแบ่งเป็นห้องสัมมนา และสำนักงาน (ดูภาพที่ 2.8 Isometric) ผังกันห้องที่ทำขึ้นใหม่นั้นจะเป็นแผ่น hard board และไม้ทาสีกันไว้และชั้นดังกล่าวก็จะกันเป็นกำแพงและปูพรมทั่วทั้งชั้น ไม่มีอะไรแปลกท่ามกลางห้องประชุมเล็กและห้องเล่นเกมสกีที่ใช้กันบ่อย

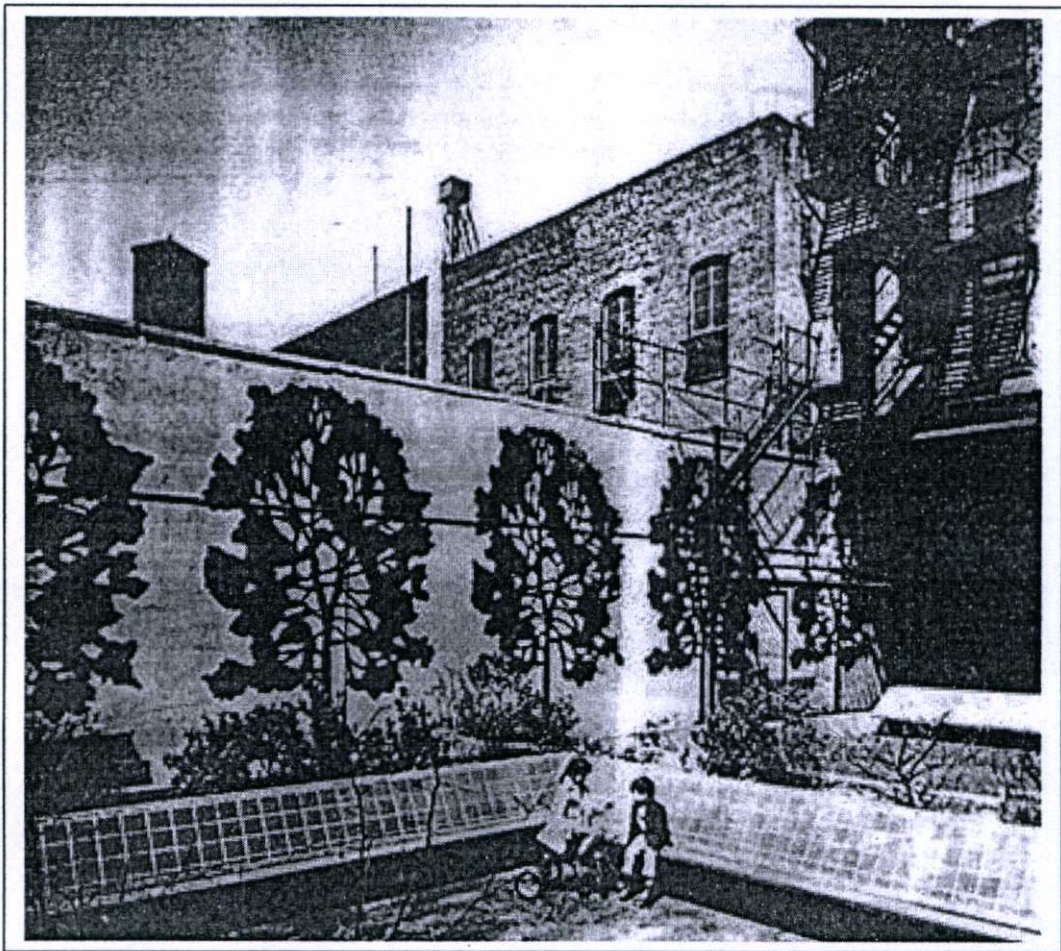

ภาพที่ 2.8 ISOMETRIC

การปรับปรุงได้มอบหมายให้สถาปนิกในปี 1968 และโครงการนี้เสร็จสมบูรณ์ ในปี 1970 มันใช้เวลา 1 ปี สำหรับเตรียมเอกสารสัญญา และใช้เวลา 18 เดือน ในการก่อสร้าง เดิมที สัญญาการก่อสร้างมียอดเงิน \$ 400,000 แต่ราคาก่อสร้างได้เพิ่มขึ้นเกือบ \$ 1 ล้าน ซึ่งรวมถึงการ เปลี่ยนและเปลี่ยนแปลงงานระหว่างการก่อสร้าง, เงินทุนได้ถูกเพิ่มขึ้น และจำนวนเงินที่เพิ่มนั้นก็ คຸ້ມຄ່າสำหรับงานเพิ่มเติมดังกล่าว

ห้องประชุมใหญ่ที่อยู่ชั้น 4 ได้จัดเป็นห้องนิทรรศการและตกแต่งห้องโดยใช้กราฟฟิค ที่ ทาบหน้าต่าง, ไม่เหมือนจริงแต่ก็ค่อนข้างเหมาะสมทีเดียว บันไดที่ขึ้นไปยังชั้นลอยของชั้น 5 ได้ แสดงให้เห็นถึงการเชื่อมต่อผนังกันห้องที่ใช้แผ่น Hard board ที่ไม่ทาสี คู่กับพรมสีแดง ซึ่งให้ความ รู้สึกรู้สึกที่ดูหรูหราด้วยของตกแต่งที่มีราคาไม่แพงนัก

สวนที่อยู่ด้านข้าง (ดูภาพที่ 2.9) ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นที่คຸ້ມขังนักโทษ ได้ถูกทุบทิ้งลง แล้ว เป็นสร้างเป็นสวนขึ้นมาแทนในราคา \$ 90,000 ขณะนี้ได้ปลูกต้นไม้ซึ่งกำลังเจริญเติบโต และได้ตกแต่งบริเวณสวนโดยการวาดภาพต้นไม้บนกำแพง เพื่อทำให้สวนนี้ดูมีต้นไม้ขนาดใหญ่

ภาพที่ 2.9 ได้ตกแต่งบริเวณสวนโดยการวาดภาพต้นไม้บนกำแพง เพื่อทำให้สวนนี้ดูมีต้นไม้ขนาดใหญ่

จากกรณีศึกษาในต่างประเทศทั้ง 2 แห่ง พบว่ามีองค์ประกอบภายในอาคารหลาย ๆ อย่างเหมือนกันคือ ศูนย์เยาวชนทั้ง 2 แห่งมีพื้นที่กิจกรรมนอกประสงค์ขนาดใหญ่อยู่บริเวณชั้น 1 ของอาคาร และได้แบ่งพื้นที่กิจกรรมออกเป็นส่วนย่อย ๆ ตามความต้องการในการใช้งานที่แตกต่างกันออกไป และยังพบว่ามีการใช้งานกราฟฟิกเข้ามาช่วยในการสร้างเอกลักษณ์ของอาคารทั้งภายในและภายนอก

2.5 การศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเชิงพื้นที่

วิธีการเชิงพื้นที่ เป็นวิธีการในการหาลักษณะประกอบของสถานที่ หรือพื้นที่ภายในอาคาร เพื่อเป็นการนำไปสู่การวิเคราะห์ หาความสัมพันธ์ของพื้นที่ที่ได้จากการศึกษากรณีศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการเฉพาะของกระบวนการออกแบบทางสถาปัตยกรรม ในการวิจัยนี้ จะศึกษาเกี่ยวกับวิธีการเชิงพื้นที่สองวิธีการคือ วิธีการวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบผังพื้นที่ และวิธีการประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่

2.5.1 การศึกษาเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบผังพื้นที่

วิธีการวิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบผังพื้นที่ เป็นผังพื้นที่ เป็นวิธีการเพื่อใช้พัฒนาแนวความคิดในการจัดการเชิงพื้นที่ ในกระบวนการออกแบบทางสถาปัตยกรรม ในแต่ละผังพื้นที่จะบ่งบอกถึงจุดมุ่งหมายของการใช้อาคาร และกิจกรรมที่เกิดขึ้นในอาคารนั้น ๆ โดยที่สถาปนิกจะเป็นผู้เปรียบเทียบอย่างคร่าว ๆ ของการวางผังอาคารในอาคารประเภทเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการสร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องความต้องการเชิงพื้นที่ พัฒนาแนวความคิดในการแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับพื้นที่ และทดสอบปัจจัยที่เป็นประโยชน์ของแผนผังเพื่อการปรับปรุงหรือดัดแปลงอาคาร

ผู้ใช้เป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งของอาคาร คือเป็นการจัดการเชิงพื้นที่ของกิจกรรมทางสังคม การออกแบบอาคารต้องการข้อมูลเกี่ยวกับตัวของผู้ใช้อาคาร จุดประสงค์ของอาคาร การคาดหวังจากการใช้อาคาร กิจกรรมในอาคาร และโครงสร้างขององค์กร พื้นฐานที่น่าจะจำเป็นในการพิจารณาเพื่อการออกแบบ คือความต้องการของผู้ใช้

จากการศึกษาถึงวิธีการดำเนินการ ของการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผังพื้นที่ของศูนย์สุขภาพของเนเธอร์แลนด์ (Comparative Floorplan-Analysis as a means to develop design guidelines, n.d.) มีดังนี้ Herbert and etc. (1985 : 5) P 153-179.

1. การพัฒนาวิธีการในการประเมินผล ทดสอบหลาย ๆ วิธี รวมถึงการทำแบบสอบถามและการสังเกต ทั้งทางสังคม และใช้เทคนิคการวัดในหลาย ๆ มิติ
2. ใช้การสัมภาษณ์ ผู้ที่มีส่วนร่วม 1-2 คน และสังเกตการณ์ภาคสนาม เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างลึกซึ้ง เกี่ยวกับความคิดและสาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรม จากแผนผังของอาคารตามหน้าที่ใช้สอย
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้นที่ทั้งหมด เพื่อทดสอบกับมาตรฐานและผังพื้นที่ตามที่เป็นจริง และเพื่อค้นหาความเหมือน และความแตกต่างกันของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงพื้นที่ ได้แก่ การจัดพื้นที่ การเชื่อมโยงกันระหว่างพื้นที่ และประเภทของการจัดพื้นที่ส่วนรวม
4. พัฒนาการของการแบ่งระดับการบริหารในองค์กรของศูนย์สุขภาพ และการจัดคุณลักษณะเชิงพื้นที่
5. การพัฒนาเกณฑ์ในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ต่อประเภทอาคารสำหรับใช้วิจัยต่อไป
6. ให้รายละเอียดจากกรณีศึกษาของศูนย์ที่ถูกเลือกมา ซึ่งเป็นการจัดระเบียบของการทำงาน และงานจะตอบวัตถุประสงค์ในการวางผังอาคารได้หรือไม่ ซึ่งวัตถุประสงค์นี้สัมพันธ์กับแผนผังอาคาร ขนาดของพื้นที่ เป็นต้น
7. การแจกแบบสอบถามไปกับเจ้าหน้าที่และคนใช้ ทั้งที่มาจากศูนย์สุขภาพอื่น ๆ ด้วยคำถามของเจ้าหน้าที่จะเกี่ยวกับขนาดของพื้นที่ และความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่เหล่านี้ คนใช้จะถูกถามเกี่ยวกับสิ่งช่วยเหลือในการเข้าถึงอาคาร เช่น การหาทางในอาคาร ความเป็นส่วนตัว ความน่าเชื่อถือ และความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวอาคารทั้งหมด

ผังพื้นที่ไม่สามารถจะให้รายละเอียดของอาคารได้ทั้งหมด คือไม่สามารถบอกถึงวัสดุที่ใช้ สี การทำพื้นผิว และระบบต่าง ๆ แต่สิ่งที่ทำให้การวิเคราะห์ผังพื้นที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา คือ การวิเคราะห์เปรียบเทียบ นอกจากนั้นผังพื้นที่ยังสามารถบอกถึงสิ่งที่ถาวรของอาคารได้ดี เช่น ผนังกริด โครงสร้าง และแสดงถึงความเป็นไปทางสังคมของผู้ใช้ในอาคาร ตลอดจนการเป็นที่อยู่ และก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

การวิเคราะห์เปรียบเทียบกับผังพื้นที่ เพื่อที่จะค้นหาความเหมือน และความแตกต่าง ที่จะบอกถึงหน้าที่ใช้สอย หรือกิจกรรมภายในอาคารแบบหนึ่งกับอีกแบบหนึ่ง ในผังพื้นที่แต่ละสถานที่ที่แตกต่างกัน แต่มีประโยชน์ใช้สอยเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างกันในเรื่องของขนาด ซึ่งสามารถนำมาใช้อธิบายถึงความต้องการพื้นที่ที่แตกต่างกันได้ โดยได้ทำการศึกษาในสิ่งเหล่านี้ คือ ขนาดและความสัมพันธ์ของพื้นที่ ความสัมพันธ์ของแต่ละพื้นที่ ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดกลุ่มของพื้นที่ และ พื้นที่ที่ใช้ร่วมกัน

ในความต่างกันของขนาดของพื้นที่ในแต่ละผังพื้นที่ที่มีประโยชน์ใช้สอยเดียวกัน ในระหว่างการจัดระเบียบผังพื้นที่ จำเป็นจะต้องพิจารณาในเรื่องของขนาดที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งสามารถนำมาใช้อธิบายถึงความต้องการของการใช้สอยพื้นที่ที่แตกต่างกันได้

ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ ในการจัดบริเวณที่แบ่งเป็นแผนกไว้ กิจกรรมอย่างเดียวกัน ในแต่ละสถานที่ แต่การกำหนดองค์ประกอบของพื้นที่ที่แตกต่างกัน เช่น เป็นห้องหรือไม่เป็นห้อง หรือผังแบบหนึ่งจัดเป็นหนึ่งห้อง ผังของอีกแบบจัดเป็นสองห้องหรือมากกว่านั้น ซึ่งความหลากหลายเหล่านี้จะแตกต่างกันไปตามความหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละสถานที่ อีกวิธีการหนึ่งในการวิเคราะห์คือ การใช้แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างห้องที่ถูกแยกออกจากกัน การเชื่อมต่อกันระหว่างห้องโดยตรง แสดงให้เห็นโดยใช้เส้นเชื่อมโยงระหว่างกัน ตามแผนผังพฤติกรรมของผู้ใช้

แนวคิดในการจัดกลุ่มของพื้นที่ ที่อ้างอิงกัน การเชื่อมโยงกันระหว่างแผนก หรือแต่ละห้อง และกลุ่มทางสังคม ซึ่งกำหนดได้ตามพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ คือแนวความคิดในการจัดการเชิงพื้นที่ Cammock (1975) แสดงให้เห็นถึงการกำหนดกลุ่มของพื้นที่ ที่แตกต่างกันสามส่วนในศูนย์สุขภาพ ส่วนแรกคือส่วนสาธารณะ ซึ่งจะหมายถึงบริเวณที่จำกัดไว้ให้สำหรับผู้ป่วยระหว่างรอพบแพทย์ มีการกำหนดของเขตโดยการจัดเก้าอี้ไว้ให้ มีนิตยสาร หนังสือพิมพ์ หรือที่เขียนหรี ส่วนที่สองคือส่วนของพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะมีทางเข้าที่แยกต่างหากจากทางเข้าของผู้ป่วยทั่วไป และส่วนสุดท้ายคือส่วนที่ต้องมีการติดต่อกันระหว่างผู้ป่วยและเจ้าหน้าที่ หรือเรียกว่า บริเวณที่เชื่อมต่อกัน เช่น ห้องตรวจ ห้องให้คำปรึกษา

พื้นที่ที่ใช้ร่วมกัน ในแต่ละผังพื้นที่จะสามารถจำแนกได้ถึงการกำหนดพื้นที่ที่ใช้ร่วมกัน ไม่ว่าจะใช้พื้นที่สาธารณะร่วมกัน ใช้พื้นที่ของเจ้าหน้าที่ร่วมกัน หรือใช้พื้นที่ร่วมกันของบริเวณที่เชื่อมต่อกัน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้นที่ เป็นการเชื่อมโยงการประเมินค่าเข้ากับการครอบครอง อาจทำให้เกิดความชัดเจนทางแนวความคิดในการจัดการเชิงพื้นที่ ซึ่งการวิเคราะห์เปรียบเทียบสามารถนำมาปรับใช้ได้หลายทางคือ เปรียบเทียบกันในแง่ของจำนวนผู้ครอบครองทางกายภาพ ในแต่ละผังพื้นที่ที่มีหน้าที่ใช้สอยเหมือนกัน สามารถนำไปใช้เปรียบเทียบระหว่างอาคารที่มีหน้าที่ใช้สอยที่แตกต่างกันได้ สามารถทำให้การเปรียบเทียบอยู่ในข้อกำหนดที่สอดคล้องกันได้ การสังเกตถึงการเปลี่ยนแปลงผังพื้นที่ ทำให้เข้าใจแนวโน้มความต้องการขององค์กรได้เป็นอย่างดี และสามารถนำผลของการเปรียบเทียบผังพื้นที่ ไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานต่าง ๆ ภายนอก เพื่อใช้เป็นแนวทางเกณฑ์ ข้อเสนอแนะ องค์ประกอบทางแนวความคิดและพัฒนา

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผังพื้น เป็นวิธีการศึกษาที่เน้นความสนใจไปที่ผังพื้น ซึ่งเป็นกรณีทางกายภาพ ส่วนวิธีการศึกษาที่เน้นความสนใจทางด้านความต้องการ และความพึงพอใจของผู้ใช้ จะได้กล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

2.5.2 การศึกษาวิธีการประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่

การประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ หรือ POE หรือ Post Occupancy Evaluation เป็นกระบวนการในการประเมินอาคารที่เป็นระบบ และใช้วิธีการที่เคร่งครัด ภายหลังจากที่ได้ก่อสร้างและเข้าใช้อาคารมาระยะหนึ่ง การทำ POE มุ่งความสนใจที่ผู้ใช้อาคารและความต้องการของผู้ใช้ และสิ่งที่พวกเขาเตรียมความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในผลที่จะเกิดภายหลังของการตกลงใจในการออกแบบที่ผ่านมา และผลสรุปของการใช้ประโยชน์จากอาคาร ความรู้นี้เป็นกรอบของเกณฑ์ที่ถูกต้อง สำหรับสร้างสรรค์อาคารที่ดีขึ้นในอนาคต

POE เป็นขั้นตอนหนึ่งของ building process ที่เป็นลำดับต่อเนื่องจาก การวางแผน ทำโปรแกรมมิ่ง ออกแบบ ก่อสร้าง และเข้าใช้พื้นที่ Kantrowitz et al. (1986) กล่าวว่าเป้าหมายและประโยชน์ของ POE มีอย่างกว้างขวาง เช่น การใช้ POE เพื่อนำผลสะท้อนของการประเมินอาคารไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในอาคารอย่างทันที ขจัดปัญหาระหว่างขั้นตอน shakedown ซึ่งเป็นขั้นตอนภายหลังจากการเคลื่อนย้ายเข้า ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการแก้ไขปัญหาที่ไม่ได้คาดคิดล่วงหน้าในการใช้อาคาร ปรับอาคารและการใช้อาคารให้สมดุลขึ้นในขณะที่หาผลลัพธ์ ตรวจสอบหรือสืบสวน ในจุดที่สนใจอื่น ๆ เพื่อเข้าสู่การเลือกเกณฑ์ของการใช้สอยอาคาร เช่น การใช้เนื้อที่ว่างภายในให้เกิดประโยชน์ การหาเอกสารที่เกี่ยวกับความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการใช้สอยอาคาร เพื่อตัดสินใจว่าควรสร้างอาคารใหม่ หรือปรับปรุงอาคารที่เป็นอยู่ วางเกณฑ์เกี่ยวกับข่าวสาร POE สำหรับการทำให้ทันสมัยและปรับปรุงให้ดีขึ้นสำหรับเกณฑ์การออกแบบและเอกสารที่เป็นแนวทางสำหรับสถาปนิก

ผลสรุปของการประเมินและผลสะท้อนที่ได้ จะถูกนำไปใช้สำหรับศตวรรษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังจากที่อาคารหลักล้มเหลว การประเมินนี้มีผลสรุปในการวางข้อกำหนด ซึ่งตามประวัติศาสตร์จะเป็นวิธีการเดียวที่เป็นระบบ และแหล่งของข่าวสารที่มีพื้นฐานจากการวิจัยในการออกแบบอาคาร ข้อกำหนดนี้รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวกับอาคาร ที่เริ่มต้นในการควบคุมอาคารอย่างเคร่งครัด เช่น เรื่องของสุขภาพ สวัสดิภาพ และความปลอดภัยพื้นฐานของผู้ใช้อาคาร ระหว่างเวลาที่ผ่านมารูปแบบของอาคารใหม่ ๆ ปรากฏขึ้นมากมาย โครงสร้างของอาคารดีขึ้นอย่างซับซ้อนและรวมถึงการรวบรวมเกณฑ์ต่างๆ ในการออกแบบอาคาร และสุดท้ายเมื่อข้อพิจารณาด้านจิตวิทยา และสังคมได้ถูกนำมาเชื่อมโยงกับการออกแบบ การศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและพฤติกรรม

กรรมมนุษย์ ก็จะเข้ามาเป็นการฝึกหัดใหม่ ๆ และความรู้ที่ได้จากการฝึกหัดนี้จะถูกนำไปประยุกต์ใช้กับการประเมินอาคาร การพัฒนาเพื่อเข้าสู่การพิจารณา มืองค์ประกอบของการใช้อาคารที่จะถูกจำแนกคือ องค์ประกอบทางด้านเทคนิค ด้านการใช้สอย และด้านพฤติกรรม ตามลำดับ

องค์ประกอบทางด้านเทคนิค คือเกณฑ์ด้านสุขภาพ สวัสดิภาพ และความมั่นคงในการครอบครองอาคาร รวมถึงกรณีพื้นฐาน 2-3 ประการ เช่น สวัสดิภาพจากไฟไหม้ ความปลอดภัยในโครงสร้างของอาคาร และเรื่องสุขาภิบาล รวมถึงองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น แสงสว่าง การป้องกันเสียงสะท้อน ความทนทาน อย่างไรก็ตาม การประเมินอาคารในด้านเทคนิค จะถูกพัฒนาและนำไปใช้สำหรับศตวรรษนี้ การเปลี่ยนแปลงผลผลิตของอาคารในปัจจุบัน ขนาดและความซับซ้อนของอาคาร และความสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าร่วมใน Building Process มีการกระตุ้นความต้องการสำหรับ POE

องค์ประกอบด้านการใช้สอย คือความสามารถของผู้ใช้ในการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ องค์ประกอบด้านการใช้สอยของ POE เริ่มต้นในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปแบบกับกรณีฉุกเฉินของอาคารรูปแบบใหม่ ๆ ที่มีความหลากหลาย ในศตวรรษที่ 19 หนังสือคู่มือได้รวบรวมการใช้สอยแบบพิเศษ ในการออกแบบเรือนต้นไม้ เรือนจำ โรงพยาบาล ห้างสรรพสินค้า เคหสถาน และอื่น ๆ แนวโน้มนี้มีการต่อเนื่องอย่างคงที่ และมีอัตราเร่งโดยประกอบ เช่น การแพร่หลายของรูปแบบอาคาร ระบบโครงสร้างอาคารแบบใหม่ ๆ เทคโนโลยีใหม่ กระบวนการใหม่ และวิธีการในการจัดองค์กรภายใน

องค์ประกอบด้านพฤติกรรม เป็นเกณฑ์ด้านจิตวิทยาและสังคมของความพึงพอใจของผู้ใช้ และคุณภาพชีวิตที่ดีโดยทั่ว ๆ ไป ความเป็นส่วนตัว ความมั่นคง การสื่อความหมายของอาคาร การมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันทางสังคม การรับรู้เกี่ยวกับความแออัด และอาณาเขตครอบครอง ทั้งส่วนสาธารณะ และส่วนบุคคล มีการย้ายโดยองค์ประกอบทางพฤติกรรม ภายในองค์ประกอบทางการใช้สอยอาคารที่ถูกมองข้ามไปในทศวรรษนี้ ต่อความเสียหายในการเป็นเสมือนเจ้าของของผู้ครอบครองอาคาร

ขั้นตอนสำหรับการดำเนินการประเมิน สามารถแบ่งเป็นขั้นตอนย่อย ๆ คือ การเก็บข้อมูลจากสถานที่เบื้องต้น (การลงสำรวจพื้นที่) รวมถึงการเก็บข้อมูลจากกลุ่มคนที่คาดว่าจะมีผลต่อการประเมิน ตรวจสอบและจัดการกับกระบวนการในการเก็บข้อมูล การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมาย

การเก็บข้อมูลจากสถานที่เบื้องต้น (การลงสำรวจพื้นที่)

การทำ POE จะเริ่มต้นเมื่อผู้ประเมินได้เริ่มต้นตรวจสอบ ณ อาคารนั้น ๆ ซึ่งสัดส่วนของการศึกษา ณ สถานที่ มักจะเป็นขั้นตอนในการประเมินสภาพอาคารที่เห็นได้ชัดเจนที่สุด การเก็บข้อมูล ณ สถานที่ จำเป็นที่จะต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการรวบรวม

Mobilization คือ การดำเนินการเพื่อนำไปสู่สิ่งที่ต้องการศึกษาสำหรับการทำ POE ในครั้งนั้น ๆ เพื่อที่กลุ่มผู้ประเมินจะสามารถมุ่งไปที่ประเด็นหลัก ๆ โดยไม่ถูกทำให้ไขว้เขว หรือเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องทำทุกครั้งในการประเมิน เครื่องมือที่ใช้สำหรับการประเมินเป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่ผู้ประเมินต้องไปอยู่ ณ อาคารที่จะทำการประเมิน เพื่อให้ได้ข้อมูล เช่น การสำรวจอาคาร แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ที่มีการเตรียมข้อคำถามไว้ หรือการสังเกตการณ์อย่างเป็นแบบแผน ที่ให้โอกาสในการค้นพบรูปแบบพฤติกรรมของผู้ใช้งาน

ผู้วิจัยหรือผู้ประเมินจำเป็นต้องมีความระมัดระวังในการประเมิน และลดผลกระทบของการศึกษาที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้ใช้อาคาร หรือที่เรียกว่า Hawthorne Effect (Roethlisberger and Dickson, 1939) ในขณะที่เกิดเหตุการณ์เล็ก ๆ น้อย ๆ ระหว่างการศึกษา ความสำคัญของการประเมินได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร ระหว่างที่มีความหวังและคาดหมายว่าเงื่อนไขต่าง ๆ ในการทำงานจะได้รับการปรับปรุง ผู้ใช้และองค์กร อาจมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของพวกเขา และมีการตอบสนอง เนื่องจากสมาชิกในทีมของผู้ประเมิน และในความเป็นจริง ผลการศึกษาอาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลายขึ้นภายในอาคารที่ถูกประเมิน ปฏิกริยาที่ตอบสนองนี้เป็นสิ่งลำบากในการป้องกัน หรือหาเอกสารเพื่อทำการสนับสนุน เนื่องจากการคาดเดาพฤติกรรมต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ก่อนที่การประเมิน ณ สถานที่ที่จะเริ่มต้น อย่างไรก็ตาม การเฝ้าสังเกตการณ์อย่างระมัดระวัง การใช้ภาพถ่าย การสัมภาษณ์โดยไม่คำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงเล็ก ๆ น้อย ๆ ของอาคารก็สามารถที่จะนำมาใช้ได้

ขั้นตอนต่าง ๆ ของการรวบรวมข้อมูล จะถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้แน่ใจว่าสามารถเก็บข้อมูลที่ที่ต้องการได้อย่างครบถ้วน และอย่างมีคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นการใช้ผู้สังเกตการณ์ที่มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ หรือการใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตการณ์

ความน่าเชื่อถือของการใช้ผู้สังเกตการณ์ที่มีส่วนร่วมอยู่ในเหตุการณ์นั้น ๆ จะถูกกำหนดขึ้นอย่างเป็นพิเศษ เพื่อใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบกัน ระหว่างผู้สังเกตการณ์หลาย ๆ คน ในสถานการณ์เดียวกันและให้มีการบันทึกข้อมูลที่เกิดขึ้นในทิศทางเดียวกัน กระบวนการนี้ปกติจะกระทำในระยะเวลาระหว่างที่มีการประเมิน และทำเพียงครั้งเดียวในขณะที่ทำการรวบรวมข้อมูล กระบวนการที่ชัดเจนและแน่นอนจะต้องประกอบด้วย การทำให้เฉพาะเจาะจง (Specified), การเผยแพร่ (Disseminated), การปฏิบัติ (Practiced) และการตรวจสอบ (Monitored) ซึ่งเราสามารถเริ่มต้นการประเมิน โดยที่วางแผน ไม่เรียบร้อยก็ได้ ความสามารถในการแก้ปัญหาให้ตรงจุดของผู้ทำการประเมินเป็นสิ่งที่จะต้องจำเป็นอย่างยิ่ง ในขณะที่ทำการประเมิน

การทดลองใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล เช่น แบบสอบถาม, คำถามในการสัมภาษณ์ เป็นเรื่องปกติของการทำให้บรรลุผลสำเร็จในรูปแบบของการศึกษานำร่อง (Pilot Study) ที่ใช้ตัวแทนที่มีรูปแบบ (Type) ใกล้เคียงกันกับกลุ่มตัวอย่างในการประเมินจริง ๆ หลักของการทดลองใช้เครื่อง

มือ คือ เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่เก็บได้จะเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ และช่วยให้สามารถหลีกเลี่ยงการเก็บข้อมูลเกินความจำเป็นอีกด้วย คำถามที่ใช้อาจสามารถตีความได้หลากหลายจากผู้ใช้อาคารที่แตกต่างกัน คำว่า สภาพแวดล้อม (Environment) หรือการกำหนดวิธีการในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (Programming) อาจให้ความหมายที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล การถามผู้ใช้อาคารเกี่ยวกับความใกล้ชิด (Closeness) ที่น่าพึงพอใจ อาจจะได้รับข้อมูล ที่เกี่ยวกับการตอบสนองต่อการรับรู้ในเรื่องความใกล้ชิด มากกว่าข้อมูลของระยะห่างที่เป็นจริง ในขณะที่ทั้งสองส่วนของข้อมูลอาจจะจำเป็น พวกเขาอ้างถึงความแตกต่างของผู้ที่เกี่ยวข้อง การทดลองใช้เครื่องมือเป็นมาตรฐานของการประเมิน การทดลองใช้ 2-3 ครั้ง ช่วยให้แน่ใจว่าข้อมูลที่เป็นข้อมูลที่รวบรวมได้นั้นมีความถูกต้อง และทำให้ผู้ประเมินได้รับความคุ้นเคยกับกระบวนการ และวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพของการประเมินอีกด้วย ข้อมูลที่ได้จากการทดลองและการปฏิบัติจะถูกนำมาใช้สำหรับควบคุมคุณภาพ (Quality Control) และกำจัดข้อมูลที่ใช้ไม่ได้ในภายหลัง ข้อมูลจะต้องได้รับการตรวจสอบตั้งแต่ได้เริ่มต้นเก็บข้อมูลจริง ๆ ข้อมูลที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์จะถูกทิ้งไป

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยข้างต้นนั้น ได้ศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมนั้นหนาแน่นและสถานที่สำหรับประกอบกิจกรรม พฤติกรรมของผู้ใช้และสภาพแวดล้อมภายใน โดยศึกษาสภาพปัญหาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสภาพแวดล้อมทางกายภาพของศูนย์เยาวชน ที่มีผลต่อความพึงพอใจในการทำกิจกรรมของสมาชิก และศึกษาความสำคัญของพื้นที่กิจกรรมต่าง ๆ ที่ประกอบกันเป็นศูนย์เยาวชน โดยใช้แบบสอบถาม แบบสำรวจการใช้พื้นที่ การสังเกตการใช้พื้นที่ทางกายภาพ เป็นวิธีในการรวบรวมข้อมูล วิธีการที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ คือ ใช้การวิเคราะห์พื้นที่ด้วยการเปรียบเทียบผังพื้นที่ และใช้การประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ (POP) เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศุภรัตน์ สุขสมนิต (อ้างในสมบัติ กาญจนกิจ. 2540 : 325) ได้ศึกษาสภาพและความสนใจของสมาชิกต่อกิจกรรมของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร โดยใช้กลุ่มประชากร ได้แก่ หัวหน้าศูนย์เยาวชน 20 คน และสมาชิกศูนย์เยาวชนจำนวน 1,373 คน โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามและสัมภาษณ์ ใช้สถิติหาค่าร้อยละจากผลการวิจัยพบว่า

1. ศูนย์เยาวชน ส่วนใหญ่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมตรงกับงานแต่ขาดกำลังอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ของศูนย์เยาวชนไม่เพียงพอปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของศูนย์เยาวชน ได้แก่ งบประมาณ อุปกรณ์ สนามกีฬาพักผ่อน สวัสดิการ น้ำดื่ม น้ำใช้ ไฟฟ้า และกำลังคน

2. สมาชิกของศูนย์เยาวชน มีความแตกต่างกันมากในเรื่อง อายุ ระดับการศึกษาและความสนใจในกิจกรรมกีฬาแต่ละประเภททำให้การดำเนินการจัดสนองความต้องการของเยาวชน ไม่ได้ครบทุกกลุ่ม

3. ความคิดเห็นของหัวหน้าศูนย์เยาวชนและสมาชิกศูนย์เยาวชน มีความแตกต่างกันในเรื่องการประชาสัมพันธ์งานศูนย์เยาวชน ซึ่งสมควรจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงในเรื่องงานประชาสัมพันธ์

4. กิจกรรมพลศึกษาที่สมาชิกเพศชายและหญิงสนใจมากที่สุด ได้แก่ (1) กีฬาวายน้ำ (2) แบดมินตัน ส่วนกิจกรรมที่ให้ความสนใญน้อยที่สุด ได้แก่ (1) ตะกร้อ (2) แคร่อม

5. กิจกรรมนันทนาการที่สมาชิกทั้งเพศชาย หญิง ให้ความสนใญน้อยที่สุด ได้แก่ การบริการอ่านโดยเสรี การแสดงความคิดเห็น การจัดอภิปราย ปาฐกถา ตอบปัญหา บริการชุมชน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการขาดผู้นำที่มีความสามารถเฉพาะ ทำให้กิจกรรมไม่ดึงดูดความสนใจ ขาดการปลูกฝังและค่านิยมการศึกษา

6. กิจกรรมดนตรีและนาฏศิลป์ สมาชิกเพศชายสนใจดนตรีมากที่สุด ในขณะที่เพศหญิงสนใจนาฏศิลป์มากที่สุด

7. กิจกรรมคหกรรมศาสตร์ สมาชิกเพศชายสนใจ โภชนาการ เพศหญิงสนใจตัดเย็บเสื้อผ้า

8. กิจกรรมห้องสมุด สมาชิกเพศชาย หญิง สนใจมากที่สุด ได้แก่ การฉายภาพยนตร์ และการจัดนิทรรศการ

9. กิจกรรมนันทนาการพิเศษ สมาชิกเพศชาย หญิง สนใจมากที่สุด ได้แก่ การจัดงานรื่นเริง

ดำรง ลักษณวงศ์ (2525) ได้ศึกษาวิจัย “ผลของการนันทนาการ ต่อบุคลิกภาพของเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมด้านที่อยู่อาศัยและสภาพสังคมเศรษฐกิจของครอบครัวที่ต่างกัน”

วิจัยโดยใช้การสอบถามประกอบการสัมภาษณ์ จากเด็กนักเรียน อายุ 12-17 ปี จำแนกตามเขตที่อยู่อาศัย เป็น 3 เขต ๆ ละ 50 คน เท่ากัน รวมเด็กที่ศึกษา 150 คน จากผลการวิจัยพบว่า

1. เวลาว่างเพื่อนันทนาการของเด็กทุกเขตที่อยู่อาศัยในวันธรรมดามีประมาณ 3 ชั่วโมงเศษ เด็กในทุกเขตที่อยู่อาศัยชอบและเลือกทำกิจกรรมนันทนาการหลายๆชนิดส่วนใหญ่มีกิจกรรมนันทนาการ 2-3 ชนิด โดยเฉพาะการเล่นเป็นกิจกรรมที่เด็กสนใจทำมากที่สุดซึ่งเป็นลักษณะธรรมชาติอย่างหนึ่งของเด็กทุกเพศทุกวัย เด็กในทุกเขตชอบเล่นนอกร้านมากกว่าในบ้าน และเล่นกับกลุ่มเพื่อนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ รองลงมาคือการดูโทรทัศน์ ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ มีเพียงเล็กน้อย

เด็กในเขตบ้านจัดสรรมีกิจกรรมนันทนาการค่อนข้างครบองค์ประกอบดีกว่าเขตอื่นๆ กล่าวคือการเล่นเป็นเกมส์และใช้กำลัง มีขนาดกลุ่มใหญ่กว่า มีอุปกรณ์การเล่นที่มีลักษณะค่อนข้างได้มาตรฐาน

เด็กในเขตบ้าน/ตึกแถวตามถนน ลักษณะของการเล่นและกิจกรรมอื่น ๆ เป็นไปตามสภาพแวดล้อม เช่นเล่นตามตรอกซอยใกล้ ๆ กับบ้าน หรือตามทางเดินสองข้างถนน กลุ่มเล็ก ๆ มีการเล่นทั้งใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง อุปกรณ์การเล่นไม่ค่อยได้มาตรฐาน

เด็กในเขตแหล่งเสื่อมโทรม เด็กจะเล่นนอกบ้านตามข้างทางรถไฟ ทางเดินเข้าซอย ได้สะพานลอย เป็นกลุ่มเล็ก แต่มีหลายกลุ่ม ไม่ค่อยได้ใช้กำลังและไม่มีอุปกรณ์การเล่นแม้จะมีอุปกรณ์บ้างแต่ก็เป็นของที่หาซื้อได้ในราคาถูกและไม่ได้มาตรฐาน

2. ความสัมพันธ์ระหว่างการนันทนาการและบุคลิกภาพ พบว่ามีอิทธิพลร่วมระหว่างที่อยู่อาศัยของเด็กกับสถานที่เล่น ซึ่งจะส่งผลต่อสภาวะอารมณ์ กล่าวคือเด็กที่เล่นในบ้านแต่มีที่อยู่อาศัยต่างกันจะมีสภาวะอารมณ์แตกต่างกันคือ เด็กในเขตแหล่งเสื่อมโทรมที่เล่นในบ้านมีสภาวะอารมณ์มั่นคงกว่าเด็กที่อยู่ในเขตบ้านจัดสรรและเขตบ้าน/ตึกแถวตามถนนซึ่งเล่นในบ้านเหมือนกัน และพบว่าเด็กในเขตแหล่งเสื่อมโทรมที่เล่นในบ้านมีสภาวะอารมณ์มั่นคงกว่าเด็กที่เล่นนอกบ้านสำหรับตัวแปรอื่น ๆ นั้นจากการทดสอบพบว่าไม่มีความแตกต่างหรือมีปฏิสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รัชฎา ลิ้มมนตรี (2529) ได้ศึกษาวิจัย “ความต้องการด้านนันทนาการของกลุ่มเด็กที่มีภูมิหลังทางครอบครัวและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน”

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะ รูปแบบของกิจกรรมนันทนาการ สถานที่ ๆ กลุ่มเด็กประกอบกิจกรรมนันทนาการ และความต้องการด้านนันทนาการต่าง ๆ ของเด็กที่มีสภาพแวดล้อมทางครอบครัวที่ต่างกัน โดยการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยศาสตร์ และโรงเรียน ชุมชนหมู่บ้านพัฒนา ในแหล่งชุมชนแออัดคลองเตย ศึกษาเฉพาะเด็กนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2527-28 โดยการสุ่มตัวอย่างเป็นระบบ และใช้วิธีสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสอบถามที่มีโครงสร้างทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด จากผลการวิจัยพบว่า

1. นันทนาการที่มีจะแตกต่างกันเล็กน้อย คือ เด็กนักเรียนโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เน้นกิจกรรมด้านการพักผ่อนหย่อนใจ และเคยไปพักผ่อนหย่อนใจกับบิดามารดา, พี่น้อง, ทั้งครอบครัวมากที่สุด และมีอัตราส่วนร้อยละของการเคยไป, ความถี่, ความรู้สึกที่มีต่อสถานที่นันทนาการต่าง ๆ, ประเภทของกิจกรรม และอุปกรณ์การเล่นที่เล่นเป็นประจำ สูงกว่าเด็กนักเรียนโรงเรียนชุมชนหมู่บ้านพัฒนาซึ่งมักเน้นกิจกรรมด้านทัศนศึกษาและเคยไปพักผ่อน

หย่อนใจกับเพื่อน ๆ และโรงเรียนมากกว่า ถึงแม้ว่าจะใช้ตัวแปรเพศมาควบคุมก็ตามก็ยังคงมีลักษณะ เช่น เดียวกัน

2. ความต้องการด้านนันทนาการของเด็กนักเรียนทั้งสองโรงเรียนมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ ส่วนใหญ่ต้องการไปพักผ่อนหย่อนใจกับบิดามารดา, พี่น้อง, ทั้งครอบครัว และอยากไปสวนสนุก สวนสัตว์ ท่องเที่ยวชนบทมากที่สุด แต่ไม่ต้องการไปพักผ่อนหย่อนใจกับผู้อื่น หรือไปโดยลำพังคนเดียว และไม่ต้องการไปสนามกีฬา ที่ว่างหรือที่โล่งแจ้ง ส่วนประเภทของกิจกรรมที่เด็กชอบกระทำและอุปกรณ์ที่อยากได้มากที่สุด คือ ประเภท Active Outdoor Recreation ซึ่งได้แก่ การขี่จักรยาน การวิ่งเล่น เกมสกีพากลางแจ้งต่าง ๆ การเดินป่า การอยู่ค่ายพักแรม และกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และเป็นที่น่าสนใจได้ว่า เด็ก ๆ จะไม่เลือกกิจกรรมและอุปกรณ์ประเภท passive outdoor recreation ได้แก่ การเดินเล่น เทียว การชมวิว ถ่ายรูป การศึกษาธรรมชาติ การชมกีฬา และ passive water-based recreation อันได้แก่ การตกปลา การดูการ แข่งขันกีฬาทางน้ำ และถึงแม้จะควบคุมด้วยตัวแปรด้านเพศก็ยังคงพบในลักษณะเดียวกันอยู่

สำหรับการทดสอบหาความแตกต่างในระหว่างโรงเรียน พบว่า ชั้นปีและเพศของเด็กที่มีภูมิหลังทางครอบครัวและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ทั้งที่อย่างมีนัยสำคัญและไม่มีนัยสำคัญ ไม่มีผลโดยตรงต่อความต้องการด้านนันทนาการของเด็กอย่างเด่นชัดแต่ความต้องการด้านนันทนาการบางอย่างของเด็กที่แตกต่างกันนั้นจะแตกต่างกันในลักษณะคุณภาพอันเนื่องมาจากการรับรู้ประสบการณ์ผ่านสื่อสารมวลชน และจินตนาการของตัวเด็กเอง

ส่วนข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยเห็นสมควรให้มีการส่งเสริมและเผยแพร่ให้บิดามารดา ผู้ปกครอง ให้ใช้เวลาว่างแก่เด็ก ๆ อย่างถูกต้อง และรัฐควรพัฒนาการจัดการ, เพิ่ม และ ปรับปรุงสถานที่ โดยเฉพาะพื้นที่และอุปกรณ์ด้าน Active Outdoor Recreation เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจให้เพียงพอสำหรับประชากรเด็กในกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะใกล้พื้นที่ชุมชนแออัดอย่างจริงจัง และรีบเร่งไว้ในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

เกศแก้ว ศรีงาม (2536) ได้ศึกษาวิจัย “ความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนไทย”

โดยการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาถึงการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการ และศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภทของเยาวชนไทย วิธีการดำเนินการวิจัยใช้ข้อมูลของ “โครงการสำรวจการเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและการใช้เวลาของประชากรไทย พ.ศ. 2533” ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ หน่วยตัวอย่างที่ศึกษาคือเยาวชนไทยที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี จำนวน 15,579 ราย จากผลการวิจัยพบว่า เยาวชนไทยเข้าร่วมและใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภทแตกต่างกันออกไป นั่นคือ เยาวชนไทยส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างรับชมโทรทัศน์ รับฟังวิทยุ-ฟังเทป อ่านหนังสือพิมพ์ อ่านหนังสือ สังสรรค์ เล่น

กีฬาหรือออกกำลังกาย และเยาวชนส่วนน้อยมีการใช้เวลาว่างเดินเล่นตามศูนย์การค้าชมมหรสพต่าง ๆ ชมวิดีโอ ทำงานอดิเรก และเดินเล่นตามสวนสาธารณะ และพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการแต่ละประเภท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 มีดังต่อไปนี้คือ 1) การรับฟังวิทยุ-ฟังเทป ได้แก่ เพศ ขนาดของครัวเรือน ภาวะการทำงาน เขต และภาคที่อยู่อาศัย 2) การรับชมโทรทัศน์ ได้แก่ เพศ ขนาดของครัวเรือน ภาวะการทำงาน และภาคที่อยู่อาศัย 3) การชมวิดีโอ ได้แก่ ระดับการศึกษา ภาวะการทำงาน เขต และภาคที่อยู่อาศัย 4) การชมมหรสพต่าง ๆ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา เขต และภาคที่อยู่อาศัย 5) การอ่านหนังสือพิมพ์ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และภาคที่อยู่อาศัย 6) การอ่านหนังสือ ได้แก่ ระดับการศึกษา ภาวะการทำงาน การนับถือศาสนา เขต และภาคที่อยู่อาศัย 7) การเล่นกีฬาหรือออกกำลังกาย ได้แก่ เพศ และภาคที่อยู่อาศัย 8) การสังสรรค์ ได้แก่ เพศ ขนาดของครัวเรือน ระดับการศึกษา เขต และภาคที่อยู่อาศัย 9) การเดินเล่นตามศูนย์การค้า ได้แก่ ขนาดของครัวเรือน และภาคที่อยู่อาศัย 10) การเดินเล่นตามสวนสาธารณะ ได้แก่ ภาวะการทำงานของเยาวชน 11) การทำงานอดิเรก ได้แก่ ระดับการศึกษา เขต และภาคที่อยู่อาศัย

จากแนวคิดทฤษฎีทั้งหมดที่ได้กล่าวมาพอจะสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมนันทนาการจะเกิดขึ้นตามความเหมาะสมของภูมิประเทศ วัฒนธรรม ประเพณี ของชาตินั้น ๆ โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. นันทนาการทางด้านการกีฬาพักผ่อนหย่อนใจ
2. นันทนาการทางด้านศิลปะและวัฒนธรรม โดยการจัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ต้องได้รับการสนับสนุนจากองค์กรทั้งในภาครัฐและเอกชน ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์, บุคลากร และสถานที่ ตามความเหมาะสมของกลุ่มคนและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่จะทำการจัดตั้งศูนย์เยาวชนต่อไปในอนาคต และการจัดนันทนาการต้องจัดให้เหมาะสมกับความต้องการที่ต่างกัน โดยมี อายุ เพศ และการศึกษาของผู้ใช้งานที่มีความแตกต่างกันเป็นตัวแปรด้านความต้องการ โดยใช้โปรแกรมการบริหารจัดการกิจกรรมนันทนาการ โดยให้มีความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของสมาชิกกับพื้นที่และเวลาที่เหมาะสม

ในการวิเคราะห์การหาพื้นที่กิจกรรมที่เหมาะสม ใช้วิธีการประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ (POE) จากศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา โดยเปรียบเทียบกับระดับความพึงพอใจของสมาชิก

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 เป้าหมายในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่กิจกรรมภายในศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีผลต่อทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนในการใช้พื้นที่ โดยการพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น ขนาดของพื้นที่ แสง สี เสียง อุณหภูมิ วัสดุ รวมถึงการศึกษาความต้องการในการใช้พื้นที่และการศึกษาการจัดองค์ประกอบเชิงพื้นที่ สำหรับพื้นที่กิจกรรมเฉพาะ และพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง สำหรับวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม เพื่อต้องการทราบข้อกำหนดและและเกณฑ์ต่าง ๆ ของการออกแบบพื้นที่กิจกรรมสำหรับศูนย์เยาวชน ระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยอ้างอิงกับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจในการศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ต่อไป การวิจัยนี้ต้องการศึกษาถึงสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ของพื้นที่กิจกรรมภายในอาคารศูนย์เยาวชน โดยใช้วิธีการประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ (Post Occupancy Evaluation) ภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ ของศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ

กลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดย

3.4.1 จำนวนศูนย์เยาวชนระดับ 2 ของเขตกรุงเทพมหานครมีทั้งหมด 9 ศูนย์ ได้แก่

- ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย
- ศูนย์เยาวชนวัดโสมนัส
- ศูนย์เยาวชนเดชวาณิช
- ศูนย์เยาวชนเวรุพาชิน
- ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง
- ศูนย์เยาวชนปทุมวัน
- ศูนย์เยาวชนลาดกระบัง
- ศูนย์เยาวชนบางเขน
- ศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้

3.4.2 จากการหาข้อมูลเบื้องต้นของศูนย์เยาวชนทั้งหมด จะพบว่าสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

- ศูนย์เยาวชนที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ คือมีพื้นที่ในการทำกิจกรรมมากกว่า 500 ตารางเมตร และมีพื้นที่เฉพาะในการทำกิจกรรมครบทุกกิจกรรม ได้แก่

- ศูนย์เยาวชนเวรุพาชิน (พื้นที่ใช้สอยประมาณ 720 ตารางเมตร)
- ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง (พื้นที่ใช้สอยประมาณ 860.50 ตารางเมตร)
- ศูนย์เยาวชนปทุมวัน (พื้นที่ใช้สอยประมาณ 720 ตารางเมตร)
- ศูนย์เยาวชนลาดกระบัง (พื้นที่ใช้สอยประมาณ 1,083 ตารางเมตร)
- ศูนย์เยาวชนบางเขน (พื้นที่ใช้สอยประมาณ 1,272 ตารางเมตร)

- ศูนย์เยาวชนที่มีพื้นที่ขนาดเล็ก คือมีพื้นที่ในการทำกิจกรรมน้อยกว่า 500 ตารางเมตร และมีพื้นที่เฉพาะในการทำกิจกรรมไม่ครบทุกกิจกรรม ได้แก่

- ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย (พื้นที่ใช้สอยประมาณ 400 ตารางเมตร)
- ศูนย์เยาวชนวัดโสมนัส (พื้นที่ใช้สอยประมาณ 303.75 ตารางเมตร)
- ศูนย์เยาวชนเตชธานี (พื้นที่ใช้สอยประมาณ 299.50 ตารางเมตร)
- ศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ (พื้นที่ใช้สอยประมาณ 360 ตารางเมตร)

ได้ทำการเลือกศูนย์เยาวชนขึ้นมาเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างจากการวิเคราะห์พื้นที่ใช้งานทางด้านกายภาพประเภทละ 2 ศูนย์ และ เพื่อให้ครอบคลุมกับรายละเอียดของข้อมูล, ข้อจำกัดของสถานที่และระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา จึงได้ทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกรณีศึกษาจากการสุ่มได้ดังนี้**

ตัวอย่างที่เป็นกรณีศึกษาที่มีพื้นที่กิจกรรมเฉพาะเป็นส่วนใหญ่ของพื้นที่กิจกรรม ได้แก่

1. ศูนย์เยาวชนปทุมวัน
2. ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง
3. ศูนย์เยาวชนเวรุพาชิน (โดยใช้เป็นศูนย์เยาวชนที่ทำการ Pre-Test แบบสอบถาม)

ตัวอย่างที่เป็นกรณีศึกษาที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่กิจกรรมส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ของพื้นที่กิจกรรม ได้แก่

1. ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย
2. ศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้

** ในขณะที่ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น (กรกฎาคม, 2541) ได้พบว่า

- ศูนย์เยาวชนวัดโสมนัส ไม่มีสนามกีฬาอเนกประสงค์เป็นของตัวเองและขณะลงแบบสอบถาม (เมษายน, 2543) อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ถูกย้ายไปช่วยราชการหลายอัตรา
- ศูนย์เยาวชนเตชธานี กำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้าง

- ศูนย์เยาวชนลาดกระบัง เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ไปช่วยราชการศูนย์ฯ อื่น ๆ หลายตำแหน่ง
- ศูนย์เยาวชนบางเขน สภาพศูนย์เยาวชนมีสภาพทรุดโทรมกำลังรอมบประมาณในการปรับปรุง จึงไม่มีการจัดกิจกรรมได้ตามศักยภาพที่มีอยู่ และศูนย์เยาวชนไม่มีสนามกีฬาอเนกประสงค์ภายนอกอาคาร (มีอยู่ภายในอาคารแตกต่างจากที่อื่น)
- ศูนย์เยาวชนเวรุพาชิน ใช้เป็นศูนย์สำหรับทดลองใช้แบบสอบถาม (Pre-Test)

3.2 ตัวแปรงานวิจัย

Kaplan (1975 : 89-105) นักสังคมวิทยาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการให้ความหมายทางเลือก และการใช้เวลาว่างไว้หนังสือที่ชื่อ “LEISURE : Theory and Policy” โดยชี้ให้เห็นถึงการเลือก และการใช้เวลาว่างของปัจเจกบุคคลนั้นแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ ดังนี้ คือ

1. ปัจจัยภายใน (Internal Factors) ได้แก่ ความพึงพอใจ การพิจารณาตัดสินใจ บุคลิกภาพของแต่ละคน อำนาจนึกคิดต่าง ๆ และรสนิยม
2. ปัจจัยภายนอก (External Factors) ที่สามารถวัดและมองเห็นได้อย่างชัดเจนคือ
  - อายุ (Age)
  - เพศ (Sex)
  - การศึกษา (Education)

นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับ ครอบครัว (Family), สภาพบ้านเรือน (Nature of housing) และ ภาวะสุขภาพ (Health) บ้าง

รายละเอียดของปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการเลือกและใช้เวลาว่าง มีดังนี้คือ

อายุ เป็นตัวแปรพื้นฐานที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในด้านของการใช้เวลาว่าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การยอมรับบทบาทที่สังคมกำหนดหรือไม่ ทักษะและประสบการณ์ตามอายุ การยึดถือปฏิบัติเป็นประจำ

เพศ เป็นความแตกต่างทางสรีระซึ่งเป็นตัวกำหนด และแบ่งแยกกิจกรรมให้ผู้หญิงและชายแตกต่างกันอย่างชัดเจน ดังนั้นเพศจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่รวมไว้ในปัจจัยที่มีอิทธิพลทางด้านสังคมศาสตร์เสมอ

การศึกษา เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลอย่างเห็นได้ชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับ อาชีพ การทำงาน ระดับรายได้ และสถานะทางสังคม นอกจากนี้ยังมีผลต่อการดำเนินชีวิต รสนิยม การเลือกสรรการตัดสินใจ บุคลิกภาพ และอำนาจนึกคิดของแต่ละบุคคลด้วย

3. เงื่อนไขในระดับสังคม เป็นตัวควบคุมปัจจัยในระดับบุคคลอีกระดับหนึ่ง ได้แก่ ความสอดคล้องเหมือน ๆ กัน ประเพณีที่ถือปฏิบัติ การแนะนำและเสนอแนะ ช่วงชั้นทางสังคม ข้อห้ามและการกีดกันทางสังคม หรือข้อกำหนดบังคับต่าง ๆ

ตัวแปรงานวิจัย เราสามารถแบ่งตัวแปรได้เป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ตัวแปรที่เป็นสาเหตุที่คาดว่าจะทำให้เกิดรูปแบบของพื้นที่กิจกรรมที่เหมาะสมกับการทำกิจกรรมของศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร

1.1 ตัวแปรทางสังคมและเศรษฐกิจ

- ระดับการศึกษา
- รายได้
- เพศ
- อายุ
- จำนวนสมาชิกในครอบครัว
- อาชีพ
- สถานภาพ
- ช่วงเวลาในการใช้งาน

1.2 ตัวแปรทางกายภาพ

- การแบ่งสัดส่วนการใช้สอยเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกิจกรรม
- ผืน
- เพดาน
- พื้น
- อากาศ
- สภาพ (เก่า/ใหม่)
- แสงสว่าง
- เสียง
- ขนาดพื้นที่ในส่วนกิจกรรมรวม
- ขนาดพื้นที่ในส่วนกิจกรรมเฉพาะ
- ขนาดและสัดส่วนของครุภัณฑ์
- ตำแหน่งการจัดวางครุภัณฑ์ต่าง ๆ
- ลักษณะของพื้นที่กิจกรรมรวมและกิจกรรมเฉพาะและรูปแบบ

- ขนาดและตำแหน่งของความสัมพันธ์อันเนื่องมาจากพฤติกรรมการใช้งานและเวลาในการเข้าใช้

1.3 ตัวแปรด้านพฤติกรรม

- พฤติกรรมในการประกอบกิจกรรม
- วิธีการประกอบกิจกรรม (ลักษณะการทำกิจกรรม)
- ช่วงเวลาในการประกอบกิจกรรม
- ความถี่ในการประกอบกิจกรรม
- ลักษณะของกลุ่มกิจกรรม

3. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ตัวแปรที่เป็น “ผล” อันเนื่องมาจากอิทธิพลของตัวแปรอิสระ ซึ่งเชื่อว่าเป็นตัวแปรที่ทำให้เกิดรูปแบบของพื้นที่กิจกรรมที่เหมาะสมในการทำกิจกรรมของศูนย์เยาวชน

3.1 ระดับความพึงพอใจในการใช้งาน

3.2 ความถี่ในการใช้งาน

3.3 พื้นที่กิจกรรมที่เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมของศูนย์เยาวชน ระดับ 2

ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3.1 นิยามปฏิบัติการของตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา	หน่วยที่ใช้ในการวัด	ระดับการวัด	ที่มาของข้อมูล
1. ตัวแปรทางสังคมและเศรษฐกิจ			
- ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าป. 4, ป.6, ม.3, ม.6/ปวช.,ปวส., ป.ตรี, สูงกว่า ป.ตรี	Ordinal	แบบสอบถาม
- รายได้	ต่ำกว่า 1,000 บาท 1,000 – 2,500 บาท 2,501 – 5,000 บาท 5,001 – 7,500 บาท 7,501 – 10,000 บาท 10,001 – 12,500 บาท 12,501 – 15,000 บาท 15,001 บาทขึ้นไป	Ordinal	แบบสอบถาม

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	หน่วยที่ใช้ในการวัด	ระดับการวัด	ที่มาของข้อมูล
- เพศ	ชาย, หญิง	Nominal	แบบสอบถาม
- อายุ	ต่ำกว่า 6 ปี, 6 – 12 ปี, 13 – 16 ปี, 17 – 25 ปี, 26 – 40 ปี, 41 – 55 ปี, 56 ปีขึ้นไป	Ordinal	แบบสอบถาม
- จำนวนสมาชิกในครอบครัว	ไม่มี, 1 – 2 คน, 3 – 4 คน, 5 – 6 คน, 7 – 8 คน, มากกว่า 8 คน	Ordinal	แบบสอบถาม
- ช่วงเวลาในการใช้งาน	วันธรรมดา / วันหยุด เวลา 10.00 – 12.00 น. เวลา 12.00 – 15.00 น. เวลา 15.00 – 18.00 น. เวลา 18.00 – 21.00 น.	Ordinal	แบบสอบถาม
- อาชีพ	รับจ้างทั่วไป รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ประกอบธุรกิจส่วนตัว พ่อบ้าน-แม่บ้าน นักเรียน/นักศึกษา ว่างงาน อื่น ๆ	Nominal	แบบสอบถาม
- สถานภาพ	โสด, สมรส, หย่า	Nominal	แบบสอบถาม

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	หน่วยที่ใช้ในการวัด	ระดับการวัด	ที่มาของข้อมูล
2. ตัวแปรทางกายภาพ - อุปกรณ์ประกอบกิจกรรม - การแบ่งพื้นที่การใช้สอย - ผนัง - เพดาน - พื้น - แสงสว่าง - เสียง	CM ตารางเมตร วัสดุ วัสดุ วัสดุ มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย, น้อยที่สุด มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย, น้อยที่สุด	Ratio Ratio Nominal Nominal Nominal Ordinal, Ratio Ordinal, Ratio	แบบสำรวจ แบบสำรวจ แบบสำรวจ แบบสำรวจ แบบสำรวจ แบบสำรวจ แบบสำรวจ
3. ตัวแปรด้านพฤติกรรม - พฤติกรรมในการทำกิจกรรม - วิธีการทำกิจกรรม - ช่วงเวลาในการทำกิจกรรม - ลักษณะของกลุ่มกิจกรรม	-	Nominal Nominal Nominal Nominal	แบบสำรวจ แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบสอบถาม
4. ตัวแปรตาม - ระดับความพึงพอใจในการใช้งาน - ความถี่ในการใช้งาน - พื้นที่กิจกรรมที่เหมาะสม	มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, น้อย, น้อยที่สุด ครั้ง ตารางเมตร	Ordinal, Ratio Ordinal Ratio	แบบสอบถาม แบบสอบถาม แบบสอบถาม

3.3 ขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล

3.3.1 เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เป็นข้อมูลสนับสนุน

3.3.2 เข้าสังเกตการณ์สภาพแวดล้อมทางกายภาพ โดยบันทึกภาพให้เห็นถึงพื้นที่และพฤติกรรมของผู้ใช้

3.3.3 สํารวจสภาพพื้นที่ การใช้ และองค์ประกอบต่าง ๆ ในพื้นที่ โดยใช้แบบสำรวจพื้นที่ที่มีรายละเอียดของขนาดพื้นที่ การจัดเครื่องเรือน อุปกรณ์ภายใน

3.3.4 สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่โดยใช้คำถามแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

3.3.5 การใช้แบบสอบถาม ในส่วนของประชากร โดยสุ่มจากสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เข้าใช้พื้นที่ในขณะนั้นในแบบสอบถาม จะมีข้อมูลที่ต้องการทราบ คือ ข้อมูลทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับผู้ตอบคำถามที่สำรวจพฤติกรรมของผู้ตอบ และคำถามที่สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และการใช้งานของพื้นที่กิจกรรม

3.4 ขั้นตอนและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 รวบรวมข้อมูล

ข้อมูลสรุปจากขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ที่อยู่ในรูปของแบบสอบถาม, บันทึกการสัมภาษณ์, แบบสำรวจการใช้พื้นที่, ภาพถ่าย

3.4.2 การสุ่มจำนวนประชากร

ทำการสุ่มประชากรจากทุกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา โดยสุ่มตัวอย่าง 10 หน่วย (ไม่ซ้ำกัน) เป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรในแต่ละกิจกรรม

3.4.3 การนำข้อมูลเข้าและการเปลี่ยนรูปของข้อมูล

ประกอบด้วยการกรอกข้อมูลดิบที่ได้มา ให้อยู่ในรูปแบบที่เป็นปริมาณ เช่น การป้อนข้อมูลดิบจากแบบสอบถาม และแบบสำรวจการใช้พื้นที่ รวมถึงขนาดของพื้นที่ที่ได้จากการวัดสภาพพื้นที่จริง เข้าสู่โปรแกรมประมวลทางสถิติ

3.4.4 การประมวลผลข้อมูลและแปลความหมายด้วย SPSS

ใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

- สถิติพรรณนา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อบอกถึงการกระจายตัวของกลุ่มตัวอย่าง

- วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามเพื่อดูผลของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ด้วย χ^2 , การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) Oneway ANOVA

3.4.5 การตีความผลวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางจัดทำข้อเสนอแนะ หาผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน(และเลือกขนาดของพื้นที่กิจกรรมจากค่าเฉลี่ยพื้นที่ในระดับ มาก-มากที่สุด)

3.4.6 ใช้ความรู้ทางวิชาชีพมาออกแบบ โดยใช้ผลจากข้อมูลการวิเคราะห์ (3.5.4) มาใช้ในการออกแบบ

บทที่ 4

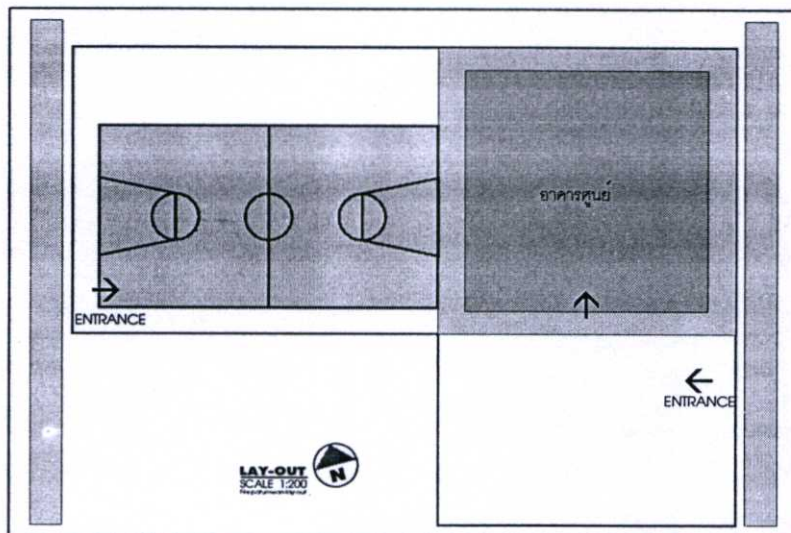
การศึกษาข้อมูลทั่วไปและสภาพแวดล้อมทางกายภาพของ ศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร

การศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของศูนย์เยาวชนระดับ 2 ภายในเขต กรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ ได้ศึกษาโดยใช้แบบสำรวจการใช้พื้นที่ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและทำการจดบันทึกด้วยตนเอง โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น ประวัติความเป็นมา หน้าที่และการให้บริการ ลักษณะแวดล้อมทางกายภาพ และสภาพโดยทั่วไป และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงพื้นที่ ตามกรณีศึกษา 4 แห่ง คือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน, ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง, ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย, ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ศูนย์เยาวชนปทุมวัน

สภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป

ศูนย์เยาวชนปทุมวันจัดเป็นศูนย์เยาวชนระดับ 2 ของกรุงเทพมหานคร เปิดบริการเมื่อวันที่ 28 เดือนกันยายน พ.ศ. 2505 โดยตั้งอยู่ที่ 215 ซอยจุฬาฯ ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 4.1 ผังบริเวณศูนย์เยาวชนปทุมวัน

ตัวอาคารเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 ชั้น มีเนื้อที่ 1 ไร่ มีสนามกีฬาอเนกประสงค์ 1 สนาม (สนามบาสเก็ตบอล) ศูนย์เยาวชนปทุมวันอยู่ในสังกัดของฝ่ายพัฒนาเยาวชนกองนันทนาการ สำนักสวัสดิการสังคม เปิดให้บริการทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ ตั้งแต่ 10.00 – 21.00 น.

ภาพที่ 4.2 อาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน

การสมัครเป็นสมาชิกใช้รูปถ่ายหน้าตรง ขนาด 1” หรือ 2” จำนวน 2 รูป, สำเนาทะเบียนบ้านหรือบัตรประชาชน โดยเก็บค่าสมัครสมาชิกดังนี้

- เยาวชน อายุ 8 – 18 ปี   ค่าสมัครปีละ 10 บาท
- เยาวชน อายุ 18 – 25 ปี   ค่าสมัครปีละ 20 บาท
- ประชาชนทั่วไปอายุ 25 ปีขึ้นไป   ค่าสมัครปีละ 40 บาท
- บัตรสมาชิกมีอายุ 1 ปี

อาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน

ตัวอาคารศูนย์เยาวชนเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 ชั้น ทรงจตุรัส กว้าง 18.5 เมตร ยาว 18.5 เมตร มีกันสาดโดยรอบอาคารทั้ง 4 ด้าน ตั้งอยู่บนถนนชอยจุฬา 9 มีพื้นที่ใช้สอยภายในทั้งหมดประมาณ 1,026 ตารางเมตร ด้านทิศตะวันออกของอาคาร (ด้านหน้า) ขนานกับถนนชอยจุฬาฯ มีลานจอดรถและสนามเด็กเล่นอยู่ทางด้านหน้าอาคาร (ดูภาพที่ 4.1)

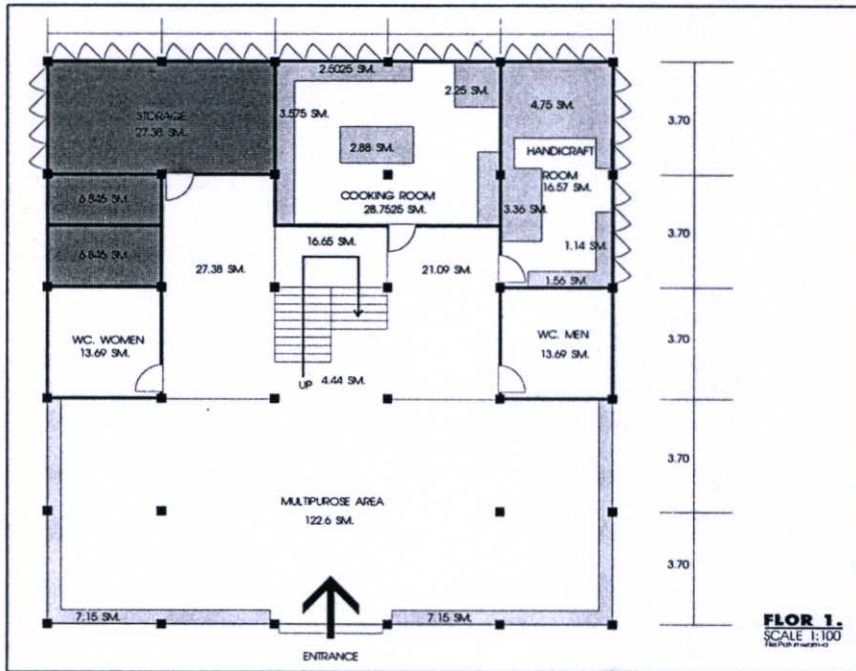
สภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคารศูนย์เยาวชน ตัวโครงสร้างอาคารเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก มีชายคายื่นโดยรอบทั้ง 4 ด้าน พื้นเป็นหินขัดทุกชั้น เปิดช่องแสงกระจกใสโดยรอบอาคารผนังอาคารทาสี ฝ้าเพดานเป็นฝ้ายิปซัมทึบบาร์ ทาสีขาว ติดหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ เพื่อเพิ่มแสงสว่างภายในอาคาร พื้นที่กิจกรรมภายในบางส่วนติดเครื่องปรับอากาศ ส่วนที่เหลือติดพัดลมเพดาน ตัวอาคารมีทางเข้าออก 1 ทาง กว้าง 3.70 เมตร เป็นประตูม้วน

ภายในบริเวณอาคารได้ถูกแบ่งเป็นส่วนพื้นที่ใช้สอยต่าง ๆ ดังนี้คือ

บริเวณชั้นหนึ่งของอาคาร แบ่งการใช้งานออกเป็นส่วนใหญ่ได้ 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 คือ ด้านหน้าบริเวณทางเข้าเป็นส่วน Multipurpose มีเก้าอี้นั่งเล่นและบอร์ดกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์เยาวชน

ส่วนที่ 2 คือ ส่วนกลาง ได้แก่ที่เป็นทางเดินส่วนกลางและโถงบันได

ส่วนที่ 3 คือ ส่วนกิจกรรม ที่บริเวณชั้น 1 ของอาคารมีห้องคหกรรม 1 ห้อง ห้องศิลปะประดิษฐ์ ห้องเก็บอุปกรณ์กีฬา ห้องน้ำและห้องเก็บของ (ดูภาพที่ 4.3)

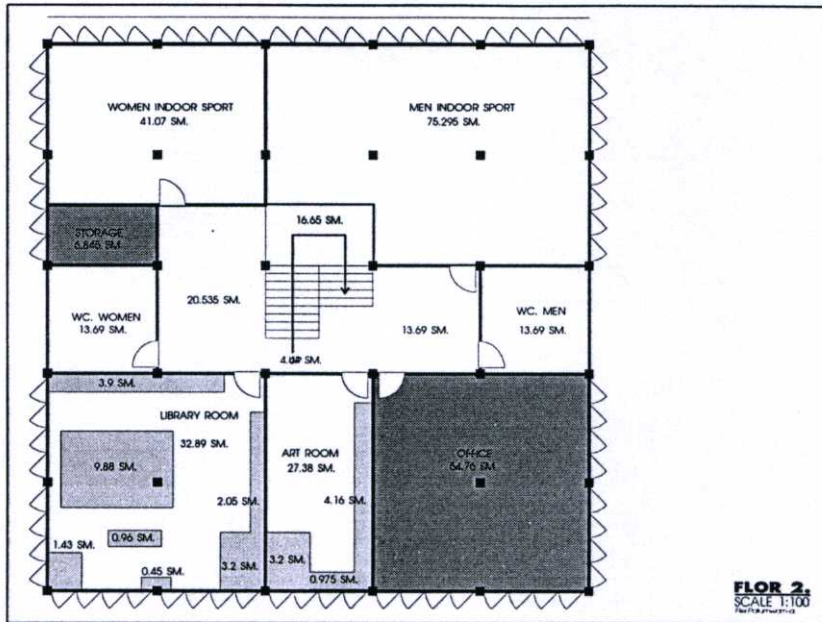
ภาพที่ 4.3 ผังอาคารชั้น 1.

บริเวณชั้นสองของอาคาร ถูกแบ่งการใช้งานออกเป็น 2 ส่วน พื้นที่ใช้สอยหลัก ๆ 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 คือ ส่วนที่เป็นทางเดินกลางและโถงบันได

ส่วนที่ 2 คือ ส่วนที่เป็นส่วนกิจกรรมโดยแบ่งเป็นห้องสมุด 1 ห้อง ห้องน้ำชาย,หญิง ห้องเก็บของ 1 ห้อง ห้องเสริมสมรรถภาพหญิง 1 ห้อง ห้องเสริมสมรรถภาพชาย 1 ห้อง

ส่วนที่ 3 คือ ส่วนสำนักงาน(ดูภาพที่ 4.4)

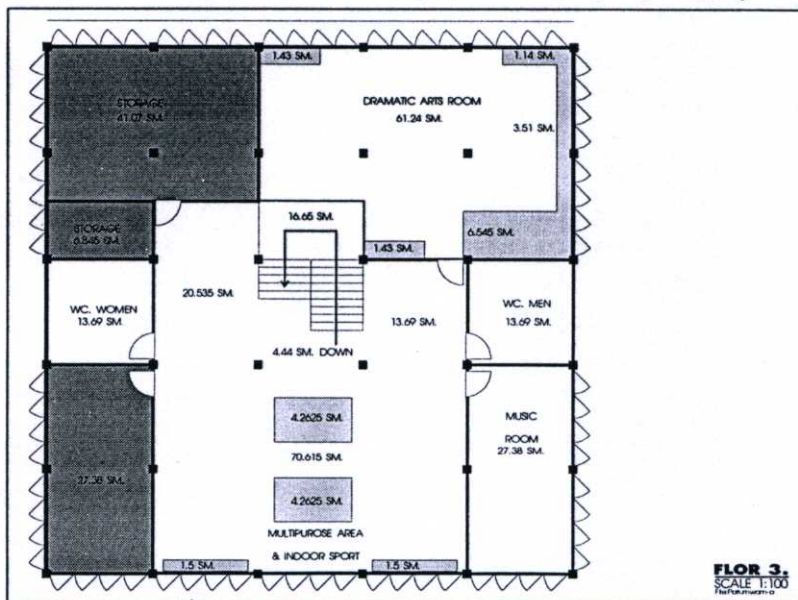

ภาพที่ 4.4 ผังอาคารชั้น 2.

บริเวณชั้นสามของอาคาร แบ่งการใช้งานออกเป็น 3 ส่วน พื้นที่ใช้สอย 3 ส่วนหลัก ๆ คือ ส่วนที่ 1 คือ ส่วนที่เป็นทางเดินกลางและโถงบันได

ส่วนที่ 2 คือ ส่วนที่เป็น Multipurpose Area ในเวลาปกติตั้งโต๊ะปิงปองสามารถพับเก็บได้ 2 ตัว และเก้าอี้นั่งเล่น 2 ตัว ในส่วนนี้เป็นส่วนเปิดโล่งต่อเนื่องกันกับส่วนที่หนึ่ง

ส่วนที่ 3 คือ เป็นส่วนห้องกิจกรรมเฉพาะอย่าง ในชั้นนี้แบ่งเป็น ห้องนาฏศิลป์ 1 ห้อง ห้องกิจกรรมดนตรี 1 ห้อง ห้องนำชาย ห้องนำหญิง และห้องเก็บของ 3 ห้อง (ดูภาพที่ 4.5)

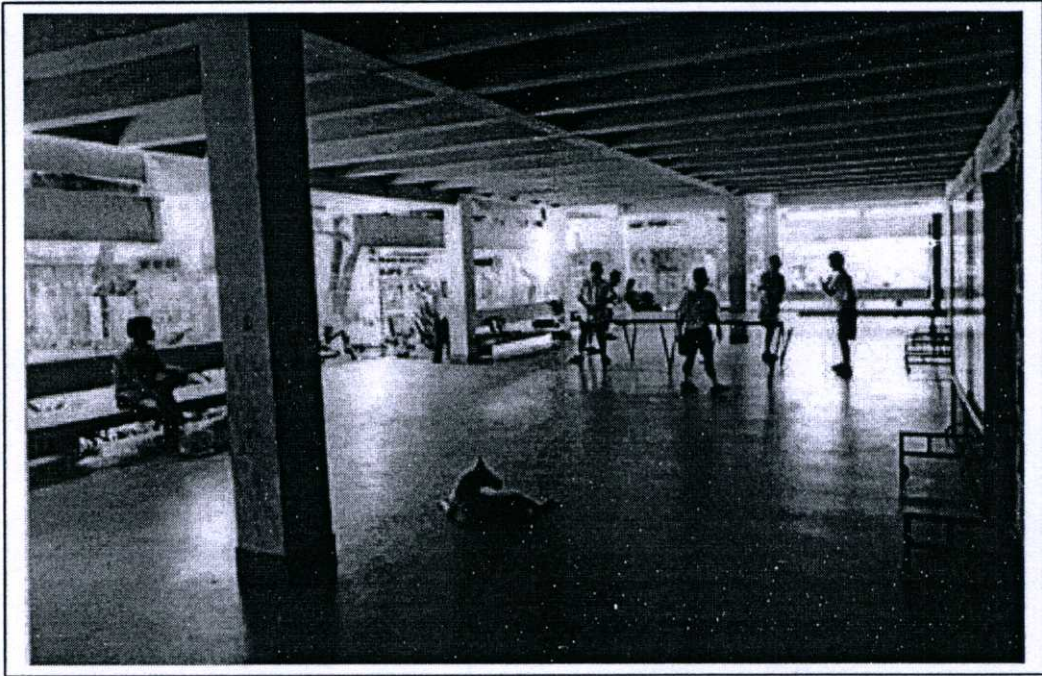

ภาพที่ 4.5 ผังอาคารชั้น 3.

สภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในส่วนกิจกรรม

บริเวณชั้น 1

พื้นที่ Multipurpose Area เป็นพื้นที่โล่งอยู่ติดกับส่วนทางเข้าของอาคารมีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 136.9 ตารางเมตร มีเก้าอี้นั่งพัก ทำด้วยหินขัดเป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างอาคาร ไม่มีผนัง 3 ด้าน ติดกับส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร อีกด้านหนึ่งเชื่อมต่อกับส่วนทางเดินกว้าง และโถงบันไดภายในอาคาร

ภาพที่ 4.6 โถงกิจกรรมส่วนกลางชั้นล่าง

วัสดุพื้นของพื้นที่ส่วนนี้เป็นพื้นหินขัด เสาอาคารทาสี ฝ้าเพดานโชว์โครงสร้างอาคารทาสี มีการใช้แสงประดิษฐ์ในการช่วยให้ความสว่างโดยหลอดไฟลูออเรสเซนต์ ไม่มีอุปกรณ์ปรับอากาศใด ๆ

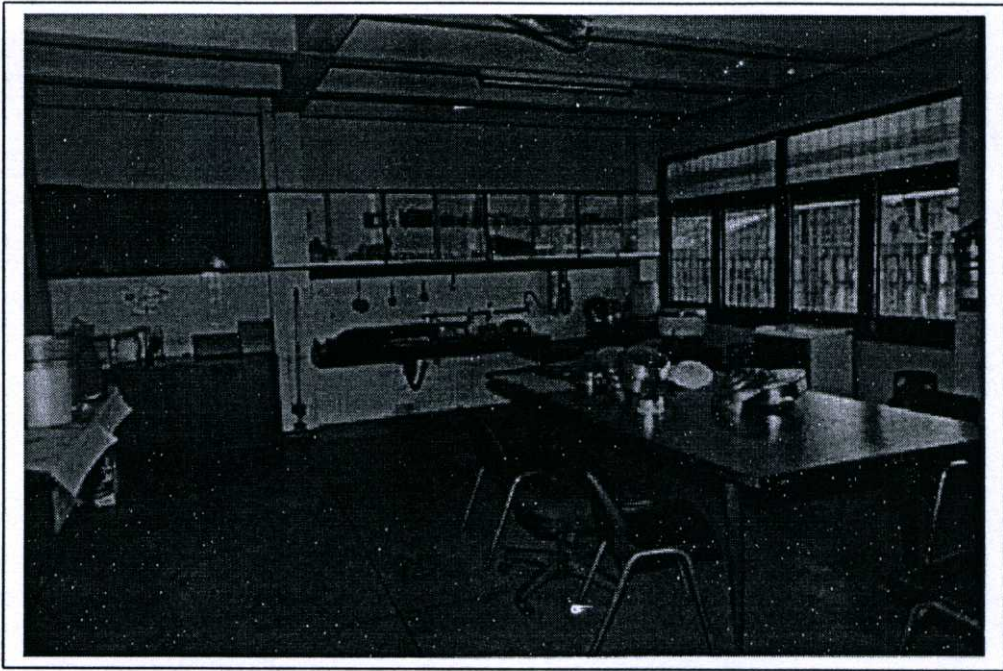
ห้องกิจกรรมศิลปประดิษฐ์ (Handicraf Room) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะมีประตูทางเข้า 1 ด้าน กว้าง 90 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร ภายในมีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 27.38 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ว่าง 16.57 ตารางเมตร พื้นที่เก็บของและตัวครุภัณฑ์ต่างๆ 10.81 ตารางเมตร ห้องมีความสูงรวมจากพื้นจรดเพดาน 3.40 เมตร ไม่มีการทำฝ้าเพดาน มีการนำแสงสว่างจากธรรมชาติมาใช้ โดยส่วนผนังของห้อง 2 ด้านที่อยู่ติดกับภายนอกอาคาร เจาะช่องหน้าต่างกระจกลาย ขนาด 80x115 เซนติเมตร จำนวน 12 บาน และช่องแสงกระจกลาย ขนาด 40x160 เซนติเมตร บนหน้าต่าง 2 บานต่อช่องแสง 1 ชุด และยังมีมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้ความสว่าง โดยติดหลอดไฟลูออเรสเซนต์

เซนต์ ขนาด 40 วัตต์ จำนวน 2 หลอด ก่ออิฐฉาบปูนทาสี พื้นหินขัด โทนสีโดยรวมของห้องเป็นสีขาว

ภาพที่ 4.7 ห้องกิจกรรมคหกรรม (งานประดิษฐ์)

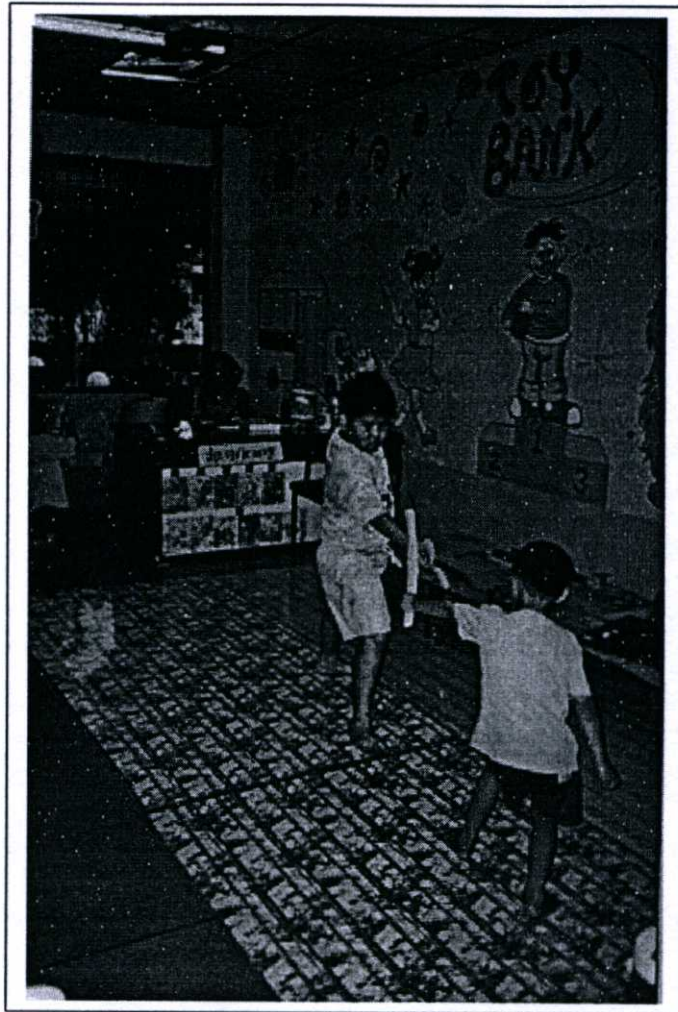
ห้องกิจกรรมคหกรรม (Cooking Room) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะมีประตูทางเข้า 1 ด้าน กว้าง 90 เซ็นติเมตร สูง 200 เซ็นติเมตร ภายในมีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 39.96 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ว่าง 28.75 ตารางเมตร พื้นที่เก็บของและตัวครุภัณฑ์ ต่าง ๆ 11.20 ตารางเมตร ห้องมีความสูงจากพื้นจรดเพดาน 3.40 เมตร ไม่มีการทำฝ้าเพดาน มีการนำแสงสว่างจากธรรมชาติมาใช้ โดยส่วนผนังของห้องด้านที่ติดกับภายนอกอาคาร จำนวน 1 ด้าน เจาะช่องหน้าต่าง กระจกใสขนาด 80x115 เซ็นติเมตร จำนวน 8 บาน และช่องแสงกระจกฝ้า ขนาด 40x160 เซ็นติเมตร ติดบนหน้าต่าง 2 บาน ต่อช่องแสง 1 ชุด และยังมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้ความสว่าง โดยติดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 40 วัตต์ จำนวน 3 หลอด และ 20 วัตต์ 2 หลอด ไม่มีอุปกรณ์ปรับอากาศ แต่ในเวลาทำกิจกรรมจริง ๆ ใช้พัดลมตั้งพื้นแทน โดยยืมมาจากส่วนกิจกรรมอื่น ผนังห้องก่ออิฐฉาบปูน ทาสี ผนังบางส่วนของห้อง บริเวณ ชุดครัว ติดกระเบื้องเคลือบ พื้นห้องเป็นหินขัด โทนสีของห้องโดยรวมเป็นสีขาว

ภาพที่ 4.8 ห้องกิจกรรมคหกรรม (ทำอาหาร)

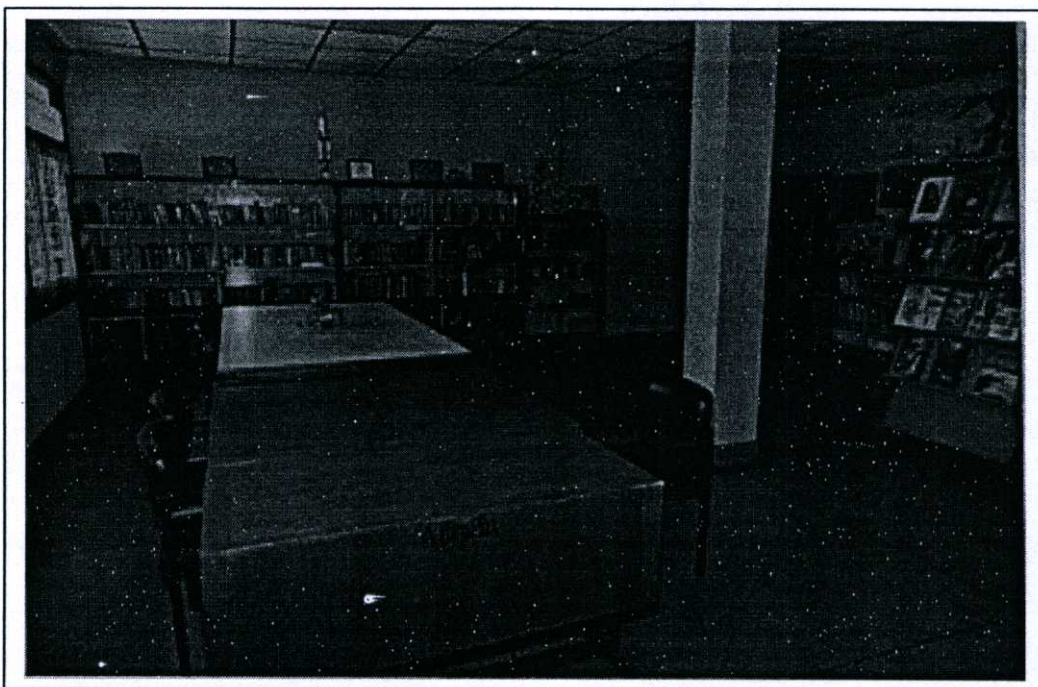
บริเวณชั้น 2

ห้องกิจกรรมศิลปะ (Art Room) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะ มีประตูทางเข้า 1 ด้าน กว้าง 90 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร ภายในมีพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด ประมาณ 27.38 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ว่าง 19.045 ตารางเมตร พื้นที่เก็บของและตั้งครุภัณฑ์ต่าง ๆ 8.335 ตารางเมตร ห้องมีความสูงรวมจากพื้นถึงฝ้าเพดาน 2.75 เมตร ฝ้าใช้ฝ้าทีบาร์ มีการนำแสงสว่างจากธรรมชาติเข้ามาใช้ โดยส่วนผนังของห้องด้านที่ติดกับภายนอกอาคาร จำนวน 1 ด้าน เจาะช่องหน้าต่างกระจกใสขนาด 80x115 เซนติเมตร จำนวน 4 บาน ต่อช่องแสง 1 ชุด และมีการนำแสงประดิษฐ์มาใช้ในการช่วยให้ความสว่าง โดยใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 40 วัตต์ จำนวน 1 หลอด และ ขนาด 20 วัตต์ จำนวน 9 หลอด ติดให้ความสว่างบนเพดาน มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมติดเพดาน 1 ตัว ผนังห้องก่ออิฐฉาบปูนทาสี พื้นห้องเป็นหินขัด บางส่วนปูเสื่อน้ำมัน (ส่วนที่ใช้นั่งทำกิจกรรมกับพื้นห้อง) โทนสีโดยรวมเป็นสี Color Full โทนสดใส

ภาพที่ 4.9 ห้องกิจกรรมศิลปะ

ห้องสมุด (Library Room) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะ มีประตูทางเข้าออก 1 ทาง กว้าง 90 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร ภายในมีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 54.76 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ว่าง 32.89 ตารางเมตร พื้นที่เก็บของและตั้งครุภัณฑ์ต่าง ๆ 21.87 ตารางเมตร ห้องมีความสูงจากพื้นถึงเพดาน 2.75 เมตร เป็นฝ้าทีบาร์ มีการนำแสงสว่างจากธรรมชาติมาใช้ โดยส่วนผนังห้องด้านที่ติดกับภายนอกอาคาร จำนวน 2 ด้าน เจาะหน้าต่างกระจกใส ขนาด 80x115 เซนติเมตร จำนวน 16 บาน และช่องแสงกระจกฝ้า ขนาด 40x160 เซนติเมตร ติดบนหน้าต่าง 2 บาน ต่อช่องแสง 1 ชุด และมีการนำแสงประดิษฐ์มาใช้ในการช่วยให้แสงสว่าง โดยใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 20 วัตต์ จำนวน 16 หลอด ติดให้แสงสว่างบนเพดาน มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมติดเพดาน 1 ตัว ผนังห้องก่ออิฐฉาบปูนทาสี พื้นห้องเป็นหินขัด โทนสีโดยรวมเป็นสีชาวดรีม

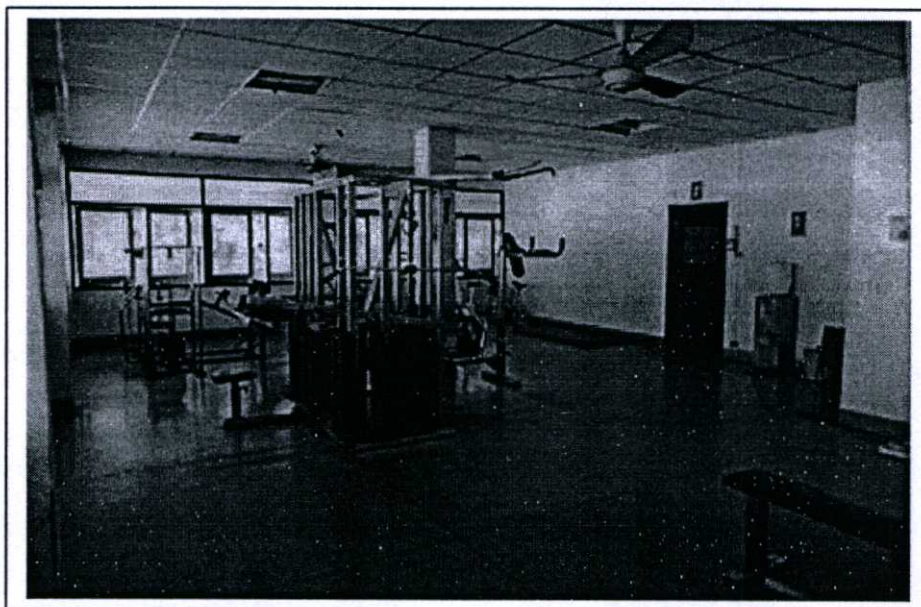

ภาพที่ 4.10 ห้องกิจกรรมห้องสมุด

ห้องกิจกรรมเสริมสมรรถภาพหญิง (Women Indoor Sport) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะ มีประตูทางเข้าออก 1 ทาง กว้าง 90 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร ภายในมีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 41.07 ตารางเมตร โดยเป็นพื้นที่สำหรับประกอบกิจกรรมทั้งหมด ห้องมีความสูงจากพื้นถึงเพดาน 2.75 เมตร เป็นฝ้าทีบาร์ มีการนำแสงสว่างจากธรรมชาติมาใช้ โดยส่วนผนังห้องด้านที่ติดกับภายนอกอาคาร จำนวน 2 ด้าน เจาะหน้าต่างกระจกใส ขนาด 80x115 เซนติเมตร จำนวน 14 บาน และช่องแสงกระจกฝ้า ขนาด 40x160 เซนติเมตร ติดบนหน้าต่าง 2 บาน ต่อช่องแสง 1 ชุด และมีการนำแสงประดิษฐ์มาใช้ในการช่วยให้ความสว่าง โดยใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 20 วัตต์ จำนวน 16 หลอด ติดให้แสงสว่างบนเพดาน มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมติดเพดาน 1 ตัว ผนังห้องก่ออิฐฉาบปูนทาสี พื้นห้องเป็นหินขัด โทนสีโดยรวมเป็นสีขาวครีม

ห้องกิจกรรมเสริมสมรรถภาพชาย (Men Indoor Sport) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะ มีประตูทางเข้าออก 1 ทาง กว้าง 90 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร ภายในมีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 75.295 ตารางเมตร โดยเป็นพื้นที่สำหรับประกอบกิจกรรมทั้งหมด ห้องมีความสูงจากพื้นถึงเพดาน 2.75 เมตร เป็นฝ้าทีบาร์ มีการนำแสงสว่างจากธรรมชาติมาใช้ โดยส่วนผนังห้องด้านที่ติดกับภายนอกอาคาร จำนวน 2 ด้าน เจาะช่องหน้าต่างกระจกใส ขนาด 80x115 เซนติเมตร จำนวน 20 บาน และช่องแสงกระจกฝ้า ขนาด 40x160 เซนติเมตร ติดบนหน้าต่าง 2 บาน ต่อช่องแสง 1 ชุด และมีการนำแสงประดิษฐ์มาใช้ในการช่วยให้ความสว่าง โดยใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 40 วัตต์ จำนวน 2

หลอด และขนาด 20 วัตต์ จำนวน 7 หลอด ติดให้แสงสว่างบนเพดาน มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมติดเพดาน 2 ตัว ผนังห้องก่ออิฐฉาบปูนทาสี พื้นห้องเป็นหินขัด โทนสีโดยรวมเป็นสีเขียวครีม

ภาพที่ 4.11 กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร (เสริมสมรรถภาพชาย)

บริเวณชั้น 3

ห้องกิจกรรมดนตรี (Music Room) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะ มีประตูทางเข้าออก 1 ทาง กว้าง 90 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร ภายในมีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 41.07 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ว่าง 33.9475 ตารางเมตร พื้นที่เก็บของและตัวครุภัณฑ์ต่าง ๆ 7.1225 ตารางเมตร ห้องมีความสูงจากพื้นถึงเพดาน 2.75 เมตร เป็นฝ้าที่บาร์ มีการนำแสงสว่างจากธรรมชาติมาใช้ โดยส่วนผนังห้องด้านที่ติดกับภายนอกอาคาร จำนวน 2 ด้าน เจาะช่องหน้าต่างกระจกใส ขนาด 80x115 เซนติเมตร จำนวน 14 บาน และช่องแสงกระจกฝ้า ขนาด 40x160 เซนติเมตร ติดบนหน้าต่าง 2 บาน ต่อช่องแสง 1 ชุด และมีการนำแสงประดิษฐ์มาใช้ในการช่วยให้ความสว่าง โดยใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 20 วัตต์ จำนวน 9 หลอด ติดให้แสงสว่างบนเพดาน มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมติดเพดาน 1 ตัว ผนังห้องก่ออิฐฉาบปูนทาสี พื้นห้องเป็นหินขัด โทนสีโดยรวมเป็นสีเขียวครีม

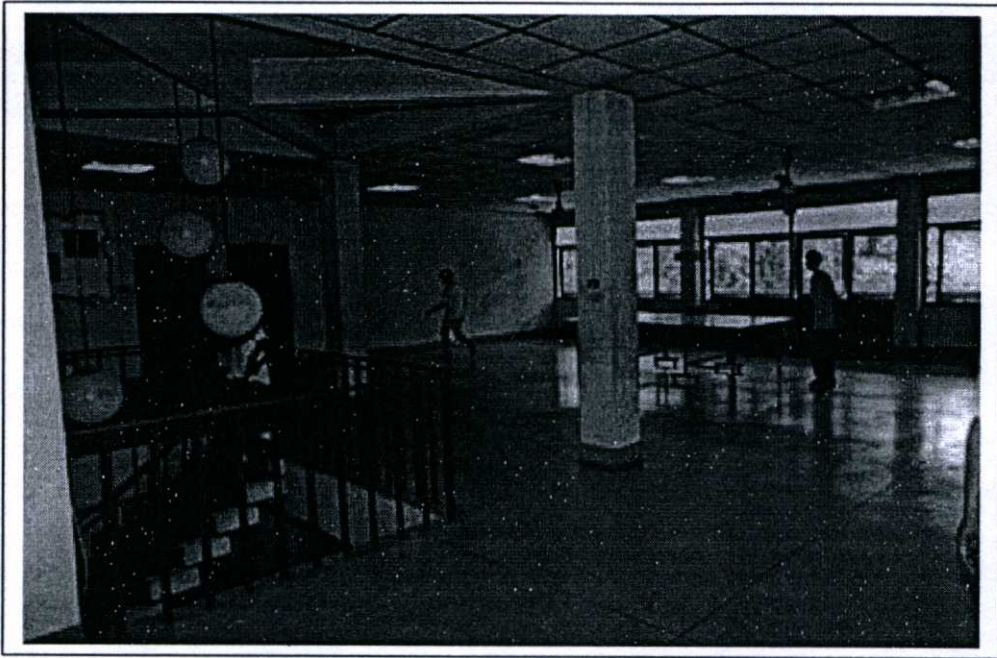
ห้องกิจกรรมนาฏศิลป์ (Dramatic Art Room) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะ มีประตูทางเข้าออก 1 ทาง กว้าง 90 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร ด้านหน้าประตูทางเข้า นอกห้องมีชั้นวางรองเท้า โดยก่อนเข้าห้องต้องถอดรองเท้าทุกคน ภายในมีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 75.295 ตารางเมตร แบ่ง

เป็นพื้นที่ว่าง 61.24 ตารางเมตร พื้นที่เก็บของและตัวครุภัณฑ์ต่าง ๆ 14.055 ตารางเมตร ห้องมีความสูงจากพื้นถึงเพดาน 2.75 เมตร เป็นฝ้าที่บาร์ มีการนำแสงสว่างจากธรรมชาติมาใช้ โดยส่วนผนังห้องด้านที่ติดกับภายนอกอาคาร จำนวน 2 ด้าน เจาะช่องหน้าต่างกระจกใส ขนาด 80x115 เซนติเมตร จำนวน 20 บาน และช่องแสงกระจกฝ้า ขนาด 40x160 เซนติเมตร ติดบนหน้าต่าง 2 บาน ต่อช่องแสง 1 ชุด และมีการนำแสงประดิษฐ์มาใช้ในการช่วยให้ความสว่าง โดยใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 20 วัตต์ จำนวน 15 หลอด ติดให้แสงสว่างบนเพดาน มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศคือ เครื่องปรับอากาศ จำนวน 2 ตัว เป็นแบบติดเพดาน และมีพัดลมติดเพดาน 2 ตัว ผนังห้องก่ออิฐฉาบปูนทาสี พื้นห้องเป็นหินขัด โทนสีโดยรวมเป็นสีขาวครีม

ภาพที่ 4.12 ห้องกิจกรรมนาฏศิลป์

พื้นที่ **Multipurpose Area & Indoor Sport** เป็นพื้นที่โล่งอยู่ติดกับโถงบันได ส่วนกลางของชั้น 3 เป็นส่วนก่อนแยกเข้าห้องต่าง ๆ ในชั้น 3 มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 82.14 ตารางเมตร มีเก้าอี้ม้านั่งยาว 2 ตัว บริเวณริมหน้าต่าง ในเวลาปกติ ตั้งโต๊ะปิงปอง 2 ตัว สำหรับเล่น เป็นส่วนพักของกิจกรรมต่าง ๆ พื้นที่ในส่วนนี้มีความสูงจากพื้นห้องถึงเพดาน 2.75 เมตร เป็นฝ้าที่บาร์ มีการนำแสงสว่างธรรมชาติมาใช้ โดยส่วนผนังของห้องด้านที่ติดกับภายนอกของอาคาร จำนวน 1 ด้าน เจาะช่องหน้าต่างกระจกใส ขนาด 80x115 เซนติเมตร จำนวน 12 บาน และช่องแสงกระจกฝ้า ขนาด 40x160 เซนติเมตร ติดบนหน้าต่าง 2 บาน ต่อช่องแสง 1 ชุด และมีการนำแสงประดิษฐ์มาใช้ในการช่วยให้ความสว่าง โดยใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 20 วัตต์ จำนวน 12 หลอด ติดให้แสงสว่างบนเพดาน มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมติดเพดาน 2 ตัว ผนังห้องก่ออิฐฉาบปูนทาสี พื้นห้องเป็นหินขัด โทนสีโดยรวมเป็นสีขาวครีม

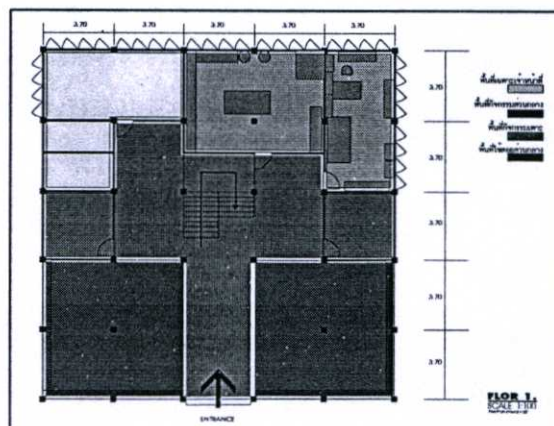

ภาพที่ 4.13 พื้นที่โถงกิจกรรมส่วนกลางชั้นล่าง ชั้น 3

จากการศึกษาองค์ประกอบของพื้นที่ภายในอาคารได้ข้อสังเกต คือ พื้นที่ใช้สอยของอาคารจะแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนหลัก ๆ ได้ 4 ส่วนคือ พื้นที่กิจกรรมเฉพาะ พื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง พื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง และพื้นที่เฉพาะเจ้าหน้าที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

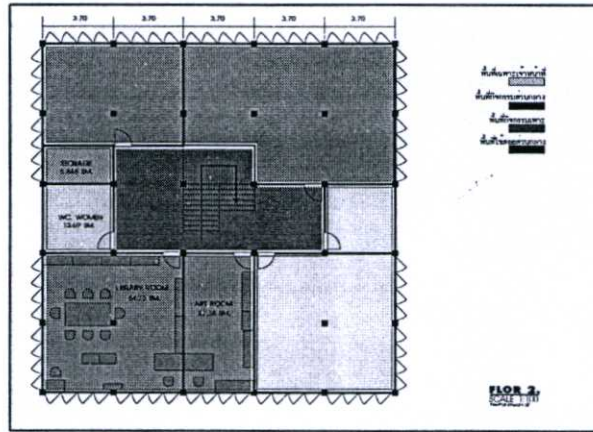
อาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีทางเข้าหลักอยู่ด้านหน้าของอาคาร ซึ่งได้แบ่งพื้นที่ใช้สอยออกเป็น 3 ชั้น

บริเวณชั้น 1 ของอาคาร มีการจัดพื้นที่ใช้สอยส่วนกลางอยู่บริเวณส่วนกลางของพื้นที่ชั้น 1 (คิดเป็นอัตราร้อยละ 36) ของพื้นที่ และมีพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 32), กิจกรรมเฉพาะ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 20) และพื้นที่เฉพาะของเจ้าหน้าที่ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 12) อยู่รอบนอกของอาคาร โดยรอบ (ดูภาพที่ 4.14)

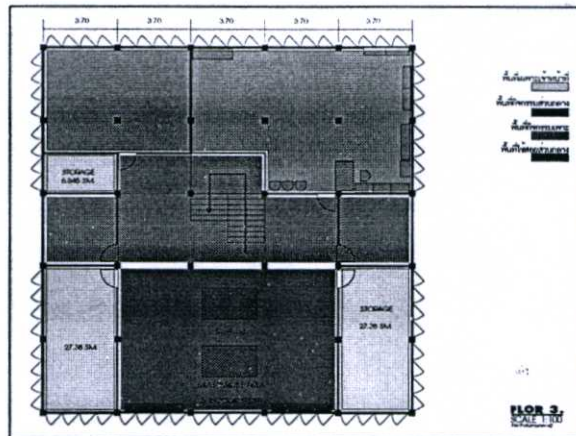
ภาพที่ 4.14 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน บริเวณชั้น 1

บริเวณชั้น 2 ของอาคาร มีการจัดพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 16) อยู่บริเวณส่วนกลางของพื้นที่ชั้น 2 และมีพื้นที่กิจกรรมเฉพาะ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 58) และพื้นที่เฉพาะของเจ้าหน้าที่ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 26) อยู่รอบนอกของอาคาร โคยรอบ (ดูภาพที่ 4.15)

ภาพที่ 4.15 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน บริเวณชั้น 2

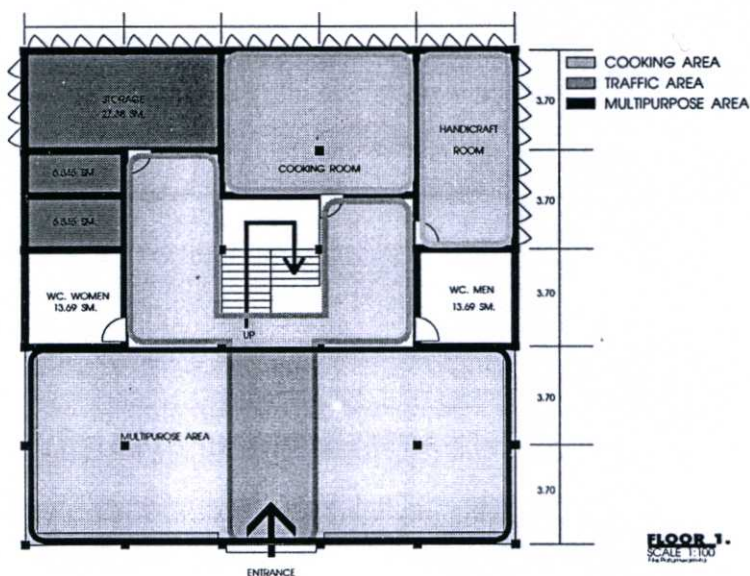
บริเวณชั้น 3 ของอาคาร มีการจัดพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 24) อยู่บริเวณส่วนกลางของพื้นที่ชั้น 3 เช่นเดียวกับชั้น 1 และชั้น 2 และมีพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 24), มีพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 24), มีกิจกรรมเฉพาะ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 34) และมีพื้นที่เฉพาะเจ้าหน้าที่ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 18) อยู่รอบนอกของพื้นที่อาคาร โคยรอบ (ดูภาพที่ 4.16)

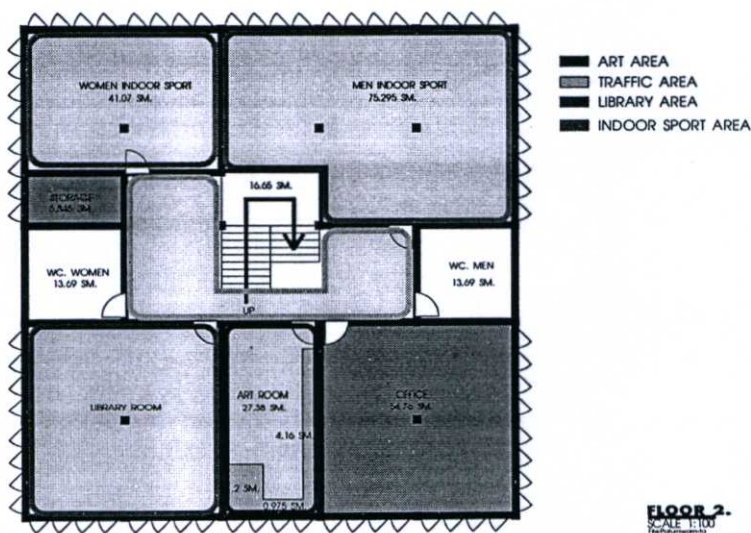
ภาพที่ 4.16 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน บริเวณชั้น 3

จากผลการใช้พื้นที่ของอาคารศูนย์เยาวชนได้ข้อสังเกตคือ ศูนย์เยาวชนมีพื้นที่ที่จัดไว้ให้แล้ว แต่ในบางกิจกรรมมีการขยายพื้นที่กิจกรรมออกไป โดยสมาชิกที่เข้าใช้พื้นที่เองโดยมิได้ตั้งใจ ดังมีรายละเอียดดังนี้

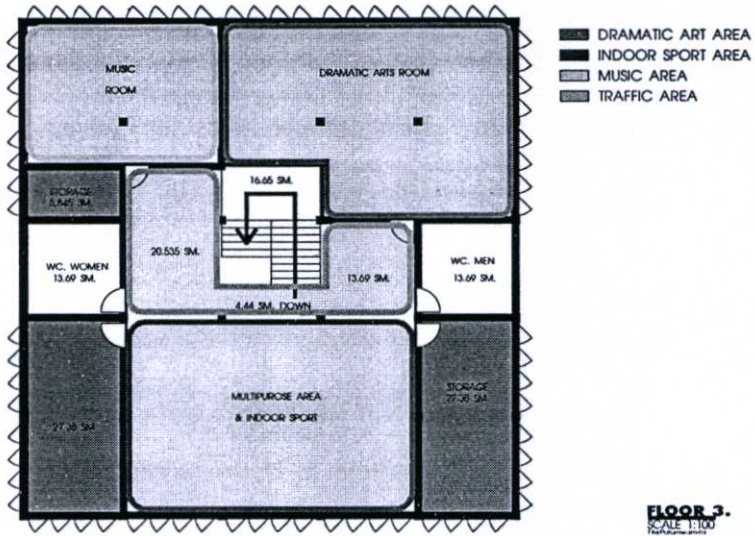
อาคารศูนย์เยาวชนปทุมวันเป็นอาคาร 3 ชั้น มีการแบ่งสัดส่วนการใช้งานชัดเจน โดยแบ่งเป็นห้องกิจกรรมต่าง ๆ ชัดเจน กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นปกติ จะอยู่ในพื้นที่ที่ศูนย์เยาวชนกำหนดไว้ ยกเว้น กิจกรรมกีฬาภายในอาคารมีการขยายพื้นที่ใช้งานขึ้นไปชั้น 3 ของอาคาร ในส่วนของพื้นที่ Multipurpose Area (ดูภาพที่ 4.19)

ภาพที่ 4.17 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน บริเวณชั้น 1

ภาพที่ 4.18 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน บริเวณชั้น 2

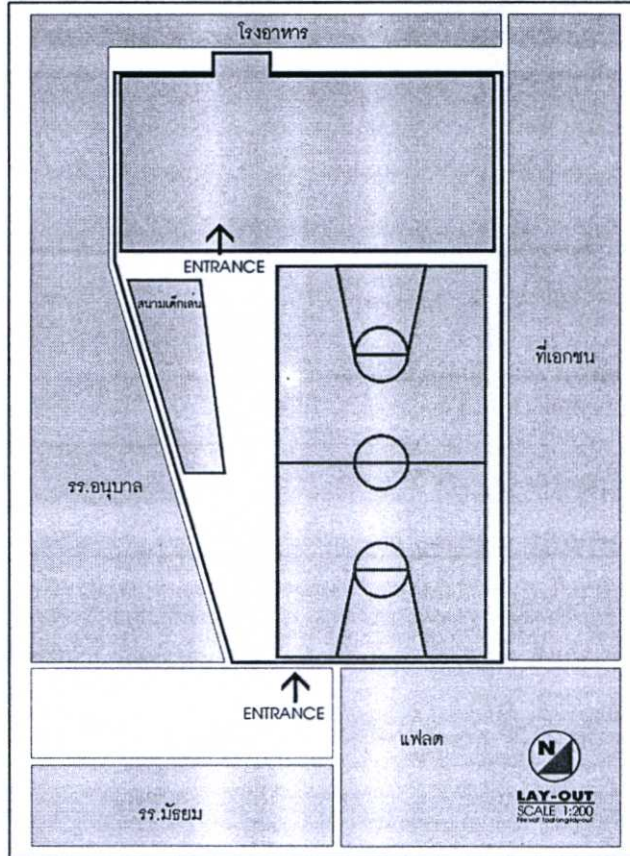

ภาพที่ 4.19 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนปทุมวัน บริเวณชั้น 3

4.2 ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง

สภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป

ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง เปิดให้บริการเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2528 โดยตั้งอยู่ที่ ภายในบริเวณวัดธาตุทอง ถนนสุขุมวิท แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 4.20 ผังบริเวณศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง

ตัวอาคารเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 ชั้น ตั้งอยู่บนเนื้อที่ประมาณ 1 ไร่ มีสนามกีฬา อนุเคราะห์สงฆ์ 1 สนาม (สนามบาสเก็ตบอล) ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองอยู่ในสังกัดของฝ่ายพัฒนาเยาวชน กองนันทนาการสำนักสวัสดิการสังคม เปิดให้บริการทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ ตั้งแต่ 10.00 – 21.00 น.

ภาพที่ 4.21 อาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง

การสมัครเป็นสมาชิกใช้รูปถ่ายหน้าตรง ขนาด 1” หรือ 2” จำนวน 2 รูป, สำเนาทะเบียนบ้านหรือบัตรประชาชนโดยเก็บค่าสมัครสมาชิกดังนี้

- เยาวชน อายุ 8 – 18 ปี   ค่าสมัครปีละ 10 บาท
- เยาวชน อายุ 18 – 25 ปี   ค่าสมัครปีละ 20 บาท
- ประชาชนทั่วไปอายุ 25 ปีขึ้นไป   ค่าสมัครปีละ 40 บาท
- บัตรสมาชิกมีอายุ 1 ปี

อาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง

ตัวอาคารศูนย์เยาวชนเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กทรงสี่เหลี่ยมพื้นผ้า กว้าง 11.5 เมตร ยาว 25 เมตร มีกันสาดโดยรอบอาคารทั้ง 4 ด้าน ตัวอาคารมี 3 ชั้น ตั้งอยู่ในบริเวณวัดธาตุทอง โดยใช้เข้าจากถนนใหญ่ (ถนนสุขุมวิท) ทางเดียวกัน ด้านหน้าประตูทางเข้าศูนย์เยาวชน อยู่ติดกับโรงเรียนมัธยมและโรงเรียนอนุบาล ด้านข้างอาคารทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับพื้นที่ของเอกชน ด้านหลังติดส่วนโรงอาหารของโรงเรียนอนุบาล สภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคารศูนย์เยาวชน ตัวอาคารเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 ชั้น ทรงสี่เหลี่ยมพื้นผ้า มีกันสาดโดยรอบอาคารทั้ง 4 ด้าน พื้นอาคารภายในทั้ง 3 ชั้นเป็นหินขัด ผนังอาคารภายในและภายนอกอาคารก่ออิฐฉาบปูน ทาสี ทั้งภายในและภายนอก ฝ้าเพดานที่บาร์ทั้ง 3 ชั้น ทาสีขาว ภายในส่วนกิจกรรมติดหลอดไฟ

ฟลูออเรสเซนต์ เพื่อเพิ่มแสงสว่างภายในอาคาร มีการนำแสงจากภายนอกมาใช้โดยติดตั้งกระจกหน้าต่างใสรอบอาคาร

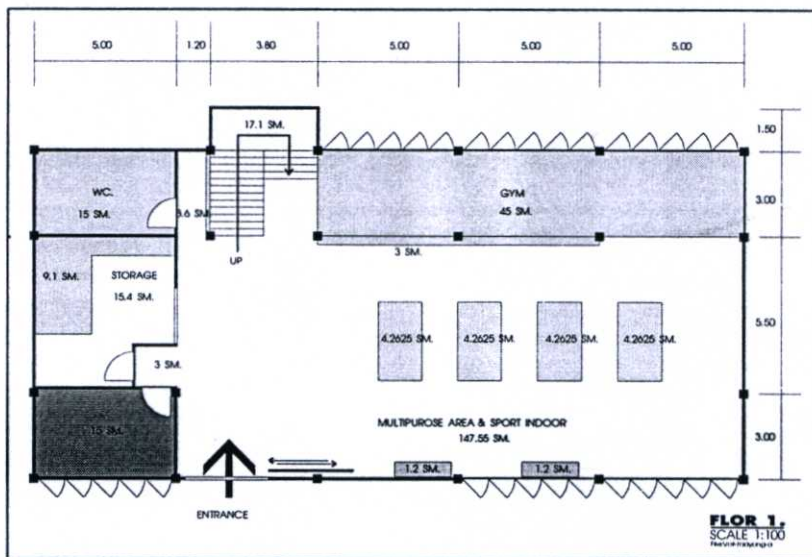
ตัวอาคารมีทางเข้าออก 1 ด้าน เป็นประตูเลื่อน ลูกกรงเหล็กกว้างประมาณ 2 เมตร อยู่ด้านหน้าอาคาร ติดกับสนามกีฬาอเนกประสงค์ ภายในอาคารแบ่งพื้นที่ใช้สอยออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

บริเวณชั้น 1 แบ่งการใช้งานออกเป็นส่วนต่าง ๆ ได้ 3 ส่วนหลัก คือ

ส่วนที่ 1 คือ พื้นที่ใช้สอยส่วนกลางและ Multipurpose Area ซึ่งเป็นส่วนที่มีพื้นที่ใช้สอยมากที่สุด ได้แก่ ทางเดินส่วนกลาง โถงบันได ห้องน้ำและพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง (Multipurpose Area)

ส่วนที่ 2 คือ พื้นที่สำหรับกิจกรรมเฉพาะ ได้แก่ กิจกรรมพลศึกษา ภายในอาคาร (Weight) ซึ่งในศูนย์นี้เป็นส่วนต่อเนื่องกันกับส่วน Multipurpose Area

ส่วนที่ 3 คือ เป็นห้องเก็บของและที่พักการโรง

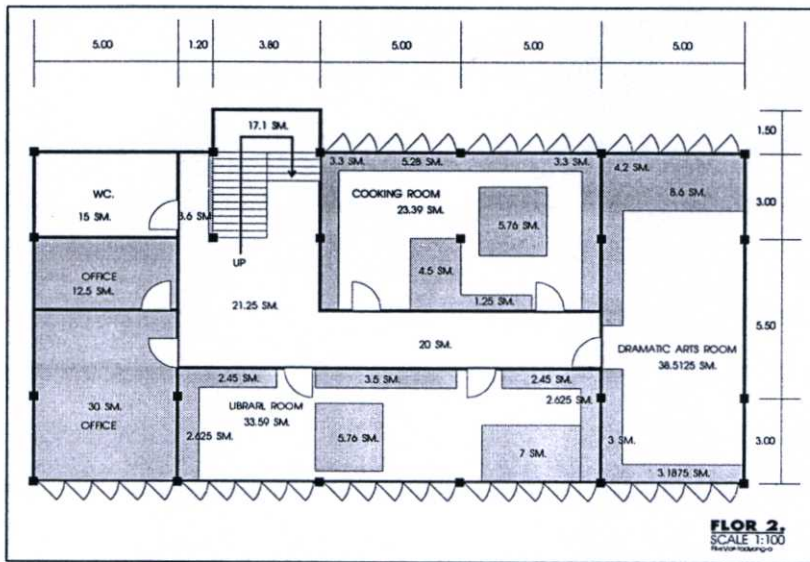
ภาพที่ 4.22 ผังอาคารชั้น 1.

บริเวณชั้น 2 แบ่งการใช้งานออกเป็นส่วนต่าง ๆ ได้ 3 ส่วนหลัก คือ

ส่วนที่ 1 คือ พื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง ได้แก่ ทางเดิน โถงบันได ห้องน้ำ

ส่วนที่ 2 คือ พื้นที่กิจกรรมเฉพาะ ได้แก่ ห้องกิจกรรมคหกรรม ห้องกิจกรรมนาฏศิลป์ ห้องกิจกรรมห้องสมุด ซึ่งทั้ง 3 กิจกรรม เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะ

ส่วนที่ 3 คือ ส่วนพื้นที่สำนักงานมี 2 ห้องต่อเนื่องกัน

ภาพที่ 4.23 ฟังอาคารชั้น 2.

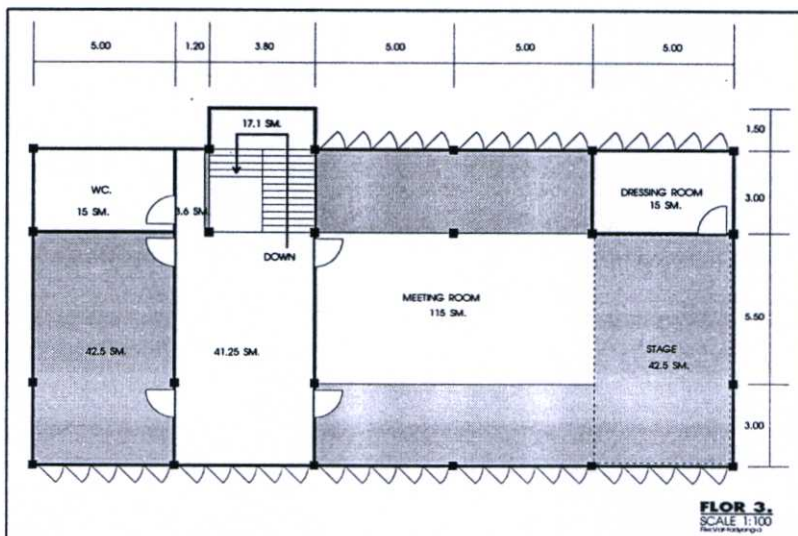
บริเวณชั้น 3 ของอาคาร แบ่งการใช้งานออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 คือ พื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง และ Multipurpose Area ได้แก่ ทางเดินส่วนกลาง โถงบันได ห้องน้ำและพื้นที่กิจกรรมรวม (Multipurpose Area)

ส่วนที่ 2 คือ พื้นที่กิจกรรมเฉพาะ ได้แก่ กิจกรรมดนตรี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ Multipurpose Area

ส่วนที่ 3 คือ ห้องเก็บของ ซึ่งเป็นห้องที่อยู่ในส่วนของพื้นที่ Multipurpose Area ใช้สำหรับเป็นห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ในกรณีมีกิจกรรมพิเศษ

ส่วนที่ 4 คือ พื้นที่ส่วนสำนักงาน เฉพาะศูนย์นี้ได้แบ่งพื้นที่ส่วนหนึ่งให้กับ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน (กศน.)

ภาพที่ 4.24 ฟังอาคารชั้น 3.

สภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในส่วนกิจกรรม

บริเวณชั้น 1

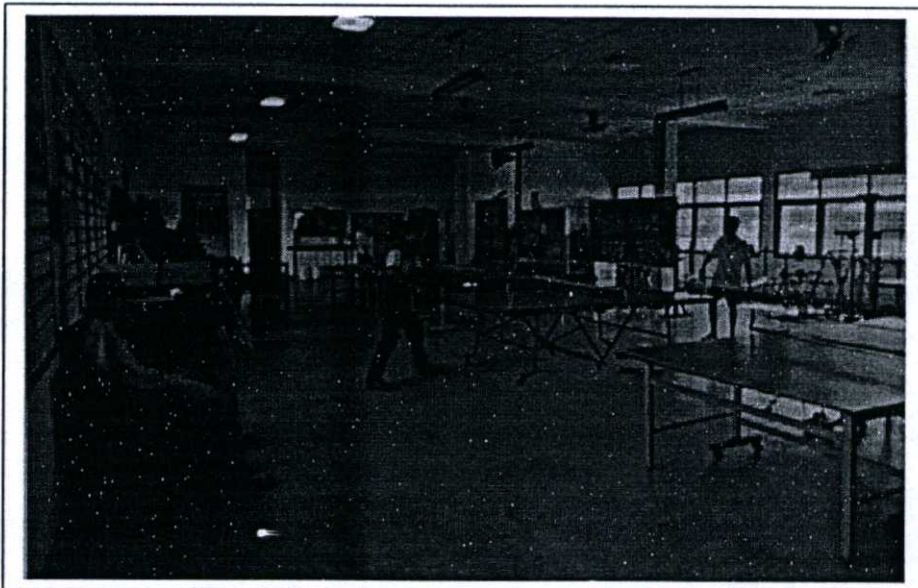
พื้นที่ **Multipurpose Area & Indoor Sport** เป็นพื้นที่โล่ง และเป็นส่วนเชื่อมต่อติดกันอยู่กับประตูทางเข้าอาคาร โดยมีพื้นที่ใช้สอยโดยรวมประมาณ 143.65 ตารางเมตร แบ่งออกเป็น ส่วนหลัก ๆ ได้ 2 ส่วน คือ

1. ส่วนของพื้นที่ **Weight (Indoor Sport)**
2. ส่วนของพื้นที่ **Multipurpose Area**

1. ส่วนของพื้นที่ **Weight (Indoor Sport)** พื้นที่ในส่วนนี้แบ่งออกจากส่วนที่ 2 โดยในพื้นที่ที่มีเสาของอาคารกันอยู่เป็นระยะ และใช้บอร์ดประชาสัมพันธ์ของศูนย์มาเป็นฉากกั้น มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 45 ตารางเมตร ครุภัณฑ์ภายในพื้นที่กิจกรรม ส่วนนี้มีน้ำหนักมากเคลื่อนย้ายได้ยาก

2. ส่วนของพื้นที่ **Multipurpose Area** พื้นที่ในส่วนนี้จะมียุทธศาสตร์ที่ใหญ่กว่าส่วนแรก โดยมีพื้นที่ประมาณ 127.5 ตารางเมตร ในเวลาปกติ จะตั้งโต๊ะปิงปอง 4 โต๊ะ และยังสามารถเคลื่อนย้ายได้ง่าย ๆ ในกรณีต้องการพื้นที่เพื่อทำกิจกรรมอื่น ๆ ภายในพื้นที่ส่วนนี้ ยังมีเก้าอี้ยาวสำหรับนั่งพักผ่อนอีก 2 ตัว

ภายในบริเวณพื้นที่ **Multipurpose Area & Indoor Sport** มีความสูงของพื้นที่จากพื้นห้องถึงฝ้าเพดาน สูง 3.70 เมตร เป็นฝ้าทีบาร์ ติดอยู่ระหว่างคานพื้นชั้น 2

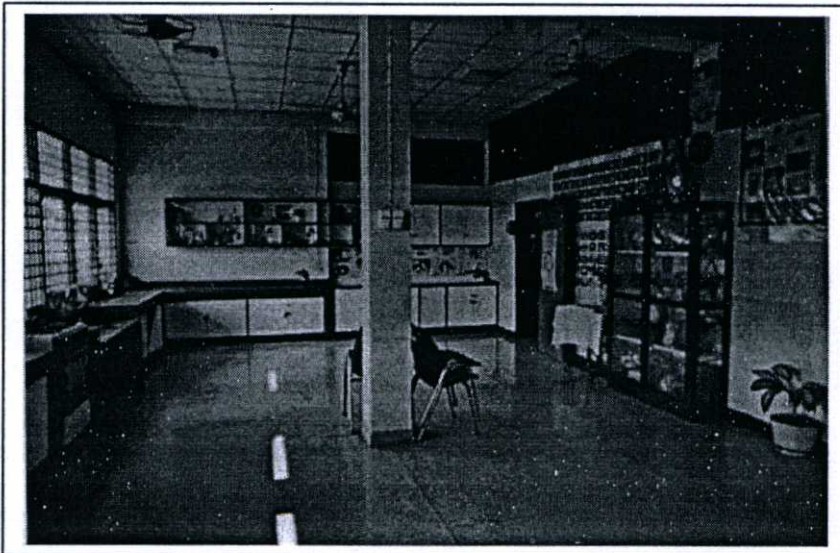
ภาพที่ 4.25 พื้นที่กิจกรรมส่วนกลางและพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

ภายในส่วนกิจกรรมส่วนนี้ มีการนำแสงจากธรรมชาติเข้ามาใช้ โดยส่วนผนังของอาคารที่ติดกับภายนอกอาคาร จำนวน 2 ด้าน จาก 3 ด้าน (มีด้านหน้าที่ติดกับอยู่กับพื้นที่เอกชน ไม่สามารถ

เจาะช่องแสงได้) โดยเจาะช่องหน้าต่าง ขนาด 90x160 เซนติเมตร (ขนาดรวมช่องแสง)จำนวน 25 บาน หน้าต่างติดเหล็กดัดทุกบาน และมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้แสงสว่าง โดยติดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 40 วัตต์ ชุดละ 3 ดวง จำนวน 38 ชุด มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมติดเพดาน จำนวน 5 ตัว ผนังห้องก่ออิฐฉาบปูนทาสี พื้นห้องเป็นหินขัด โทนสีโดยรวมเป็นสีโทนขาว

บริเวณชั้น 2

ห้องกิจกรรมคหกรรม (Cooking Room) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะ มีประตูทางเข้าออก 2 ด้าน ขนาดกว้าง 100 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร ภายในมีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 55 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ว่าง 23.39 ตารางเมตร พื้นที่เก็บของและตั้งครุภัณฑ์ต่าง ๆ 31.61 ตารางเมตร ห้องมีความสูงจากพื้นถึงเพดาน 3.15 เมตร เป็นฝ้าทีบาร์ มีการนำแสงสว่างธรรมชาติมาใช้โดยส่วนผนังของห้องด้านที่ติดกับภายนอกอาคาร จำนวน 1 ด้าน โดยเจาะช่องหน้าต่าง ขนาด 90x160 เซนติเมตร (ขนาดรวมช่องแสง) จำนวน 10 บาน หน้าต่างติดเหล็กดัดทุกบาน ด้านบนของผนังได้ฝ้าเพดาน ด้านที่ติดกับพื้นที่ภายในอาคาร ติดช่องระบายอากาศเกล็ดไม้ ขนาด 70x90 เซนติเมตรต่อชุด โดยรอบห้องทั้ง 3 ด้าน และมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้แสงสว่าง โดยติดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 40 วัตต์ ชุดละ 2 ดวง จำนวน 10 ชุด มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมติดเพดาน จำนวน 3 ตัว ผนังห้องก่ออิฐฉาบปูนทาสี พื้นห้องเป็นหินขัด โทนสีโดยรวมเป็นสีโทนขาว

ภาพที่ 4.26 พื้นที่กิจกรรมคหกรรม

ห้องกิจกรรมนาฏศิลป์ (Dramatic Art Room) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะ มีประตูทางเข้าออกห้อง 1 ประตู ขนาดกว้าง 100 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร ภายในมีพื้นที่กิจกรรมรวมโดยประมาณ 57.5 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ว่าง 38.51 ตารางเมตร พื้นที่เก็บของและตั้งครุภัณฑ์ต่าง ๆ 18.98 ตารางเมตร ห้องมีความสูงจากพื้นห้องถึงเพดาน 3.15 เมตร เป็นฝ้าทีบาร์ ภายในพื้นที่กิจกรรมมีการนำแสงสว่างธรรมชาติมาใช้ภายใน โดยเจาะช่องหน้าต่างในส่วนของผนังด้านที่ติดกับภายนอกอาคาร จำนวน 3 ด้าน โดย 2 ด้านแรกเจาะช่องหน้าต่างขนาด 90x160 เซนติเมตร (ขนาดรวมช่องแสง) จำนวน 5 บาน รวม 10 บาน ส่วนด้านที่ติดกับพื้นที่เอกชน ได้เจาะช่องหน้าต่างขนาด 70x210 เซนติเมตร จำนวน 2 บาน (บานเกล็ด) หน้าต่างติดเหล็กคัตทุกบาน ด้านบนของผนังได้ฝ้าเพดาน ด้านที่ติดกับพื้นที่ภายในอาคาร ติดช่องระบายอากาศเกล็ดไม้ ขนาด 70x90 เซนติเมตรต่อชุด จำนวน 1 ด้าน และมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้แสงสว่าง โดยติดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 40 วัตต์ ชุดละ 2 ดวง จำนวน 15 ชุด มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมติดเพดาน จำนวน 1 ตัว ผนังห้องก่ออิฐฉาบปูนทาสี พื้นห้องเป็นหินขัด โทนสีโดยรวมเป็นสีโทนขาว การเข้าใช้พื้นที่ มีการบังคับให้ถอดรองเท้าก่อนเข้าห้องทุกครั้ง โดยถอดทิ้งไว้หน้าห้อง

ภาพที่ 4.27 พื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

ห้องกิจกรรมห้องสมุด (Library Room) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะ มีประตูทางเข้าออก 2 ทาง ขนาดกว้าง 100 เซนติเมตร สูง 100 เซนติเมตร ประตูเป็นประตูไม้อัดทึบทาสี โดยปกติเปิดอยู่ตลอดเวลา ภายในมีพื้นที่กิจกรรมรวมโดยประมาณ 60 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ว่าง 33.59 ตารางเมตร พื้นที่สำหรับเก็บของและตั้งครุภัณฑ์ต่าง ๆ 26.41 ตารางเมตร ห้องมีความสูงจากพื้นห้องถึงเพดาน 3.15 เมตร เป็นฝ้าทีบาร์ ภายในพื้นที่กิจกรรมมีการนำแสงสว่างธรรมชาติมาใช้ภายใน โดยเจาะช่องหน้าต่างในส่วนของผนังด้านที่ติดกับภายนอกอาคาร จำนวน 1 ด้าน โดยเจาะช่องหน้าต่าง

ขนาด 90x160 เซนติเมตร (ขนาดรวมช่องแสง) จำนวน 15 บาน หน้าต่างติดเหล็กค้ำทุกด้าน ส่วนผนังด้านที่เหลืออีก 3 ด้าน ด้านบนของผนังได้ฝ้าเพดาน (ด้านที่ติดกับพื้นที่ภายในอาคาร) ติดช่องระบายอากาศเกล็ดไม้ ขนาด 70x90 เซนติเมตรต่อชุด โดยรอบ และมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้ความสว่าง โดยติดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 40 วัตต์ ชุดละ 2 ดวง จำนวน 7 ชุด มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมติดเพดาน จำนวน 3 ตัว ผนังห้องก่ออิฐฉาบปูนทาสี ผนังห้องเป็นหินขัด โทนสีโดยรวมเป็นสีโทนขาว การเข้าใช้พื้นที่ มีการบังคับให้ถอดรองเท้าก่อนเข้าห้องทุกครั้ง โดยถอดทิ้งไว้หน้าห้อง

ภาพที่ 4.28 พื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

บริเวณชั้น 3

ห้องประชุมใหญ่ (Meeting Room) เป็นห้องขนาดใหญ่ มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 172.5 ตารางเมตร โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

1. พื้นที่โล่ง 115 ตารางเมตร
2. พื้นที่เวที 42.5 ตารางเมตร
3. พื้นที่ห้องแต่งตัว 15 ตารางเมตร

1. พื้นที่โล่ง ในส่วนนี้ปัจจุบันโดยมากใช้เป็นส่วนเก็บของครุภัณฑ์ของกิจกรรมที่ไม่มีพื้นที่กิจกรรมในศูนย์ และได้ใช้ส่วนหนึ่งเป็นพื้นที่ประมาณ 30 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ชั่วคราวของกิจกรรมดนตรี

2. พื้นที่เวที ยกสูงจากพื้นห้องระดับปกติ ประมาณ 50 เซนติเมตร พื้นไม้รางลิ้นทาสีธรรมชาติ มีฉากหลังไม้ตีโครงทาสี มีบันไดทางขึ้นเวที 2 ทาง

3. ห้องแต่งตัว ปัจจุบันใช้เป็นห้องเก็บของ ผังก่อก่ออิฐฉาบปูน มีประตูทางเข้าจากบนเวที 1 ด้าน

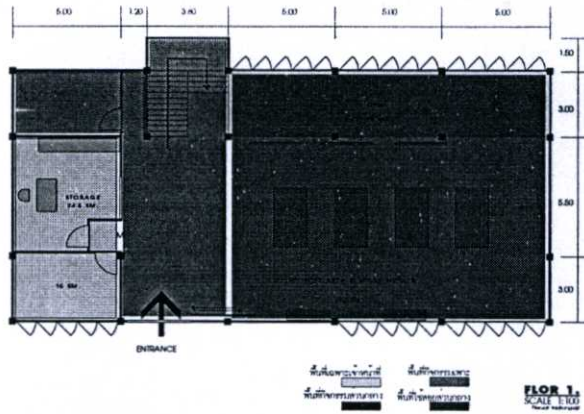
พื้นที่กิจกรรมในส่วนนี้ โดยปกติจะใช้เป็นห้องเก็บของมีประตูทางเข้าออก 2 ด้าน แต่ใช้งานจริง 1 ด้าน อีกด้านถูกปิดด้วยตู้เก็บของ ประตูทางเข้า มีขนาดกว้าง 100 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร ความสูงของพื้นที่จากพื้นห้องถึงฝ้าเพดาน 3.15 เมตร เป็นฝ้าที่บาร์ ติดอยู่ระหว่างคาน (มองเห็นห้องคาน) ภายในมีการนำแสงธรรมชาติมาใช้โดยส่วนผนังของอาคารด้านที่อยู่ติดกับภายนอก จำนวน 2 ด้าน จาก 3 ด้าน (อีกด้านเป็นฉากหลังของเวที) โดยเจาะช่องหน้าต่างขนาด 90x160 เซนติเมตร จำนวน 25 บาน มีการติดช่องระบายอากาศเกล็ดไม้ ขนาด 70x90 เซนติเมตรต่อชุดในผนัง ด้านที่ติดกับภายในอาคารและผนังของห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า และมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้ความสว่าง โดยติดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 40 วัตต์ ชุดละ 2 ดวง จำนวน 38 ชุด มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมติดเพดาน จำนวน 2 ตัว ผังห้องก่อก่ออิฐฉาบปูนทาสี พื้นห้องเป็นหินขัด โทนสีโดยรวมเป็นสีโทนขาว บนเวทีเป็นไม้วางเข้าลิ้นทาสีธรรมชาติ

ภาพที่ 4.29 ห้องประชุมและพื้นที่กิจกรรมดนตรี

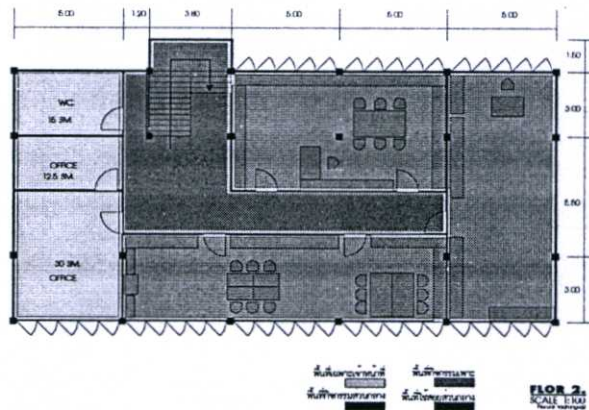
จากการศึกษาองค์ประกอบของพื้นที่ภายในอาคารได้ข้อสังเกต คือ พื้นที่ใช้สอยของอาคารจะแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนหลัก ๆ ได้ 4 ส่วนคือ พื้นที่กิจกรรมเฉพาะ พื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง พื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง และพื้นที่เฉพาะเจ้าหน้าที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

อาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีทางเข้าหลักอยู่ด้านหน้าของอาคาร บริเวณชั้น 1ซึ่งได้แบ่งพื้นที่ใช้สอยออกเป็น 3 ชั้น บริเวณชั้น 1 ของอาคาร มีการจัดพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 26.66) ซึ่งอยู่เกือบจะกึ่งกลางของอาคาร โดยแบ่งพื้นที่ส่วนที่เหลือออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านหนึ่งเป็นพื้นที่เฉพาะเจ้าหน้าที่ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 14.50) และอีกด้านหนึ่งเป็นพื้นที่ กิจกรรมส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 58.83) (ดูภาพที่ 4.30)

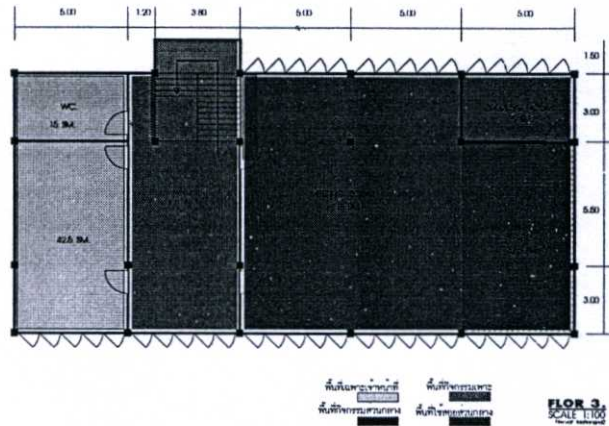
ภาพที่ 4.30 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง บริเวณชั้น 1

บริเวณชั้น 2 ของอาคาร มีการจัดพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 21.56) อยู่บริเวณส่วนกลางของพื้นที่ชั้น 2 และมีพื้นที่กิจกรรมเฉพาะ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 58.83), และพื้นที่เฉพาะของเจ้าหน้าที่ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 19.61) อยู่โดยรอบของพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง (ดูภาพที่ 4.31)

ภาพที่ 4.31 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง บริเวณชั้น 2

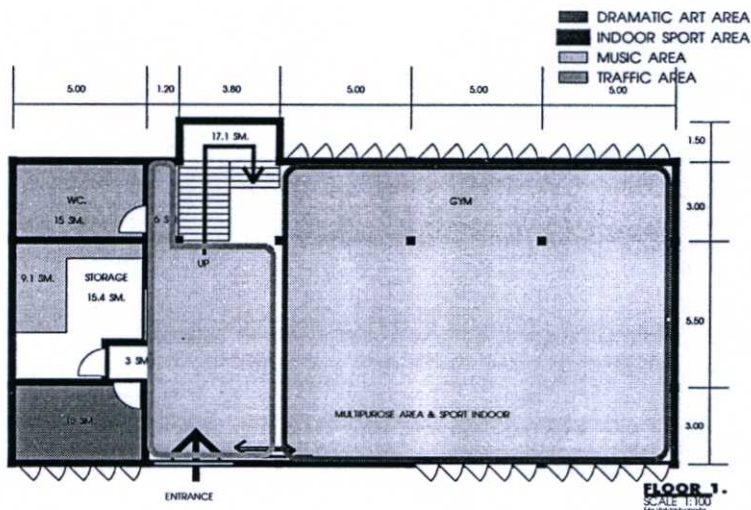
บริเวณชั้น 3 ของอาคาร มีการจัดพื้นที่ใช้สอยออกเป็น 3 ส่วน โดยมีพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 21.56) เป็นตัวแบ่งพื้นที่ออกเป็น 2 ส่วน คือ พื้นที่เฉพาะเจ้าหน้าที่ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 19.61) และพื้นที่ กิจกรรมส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 58.83) (ดูภาพที่ 4.32)

ภาพที่ 4.32 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง บริเวณชั้น 3

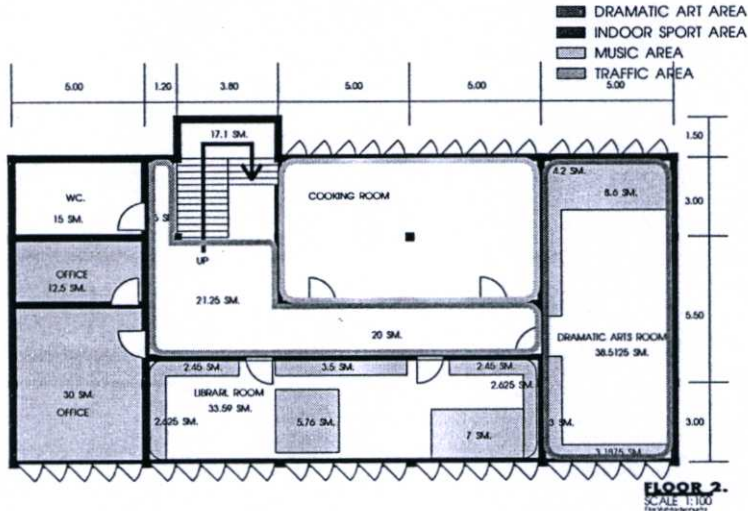
จากผลการใช้พื้นที่ของอาคารศูนย์เยาวชนได้ข้อสังเกตคือ ศูนย์เยาวชนมีพื้นที่ที่จัดไว้ให้แล้ว แต่ในบางกิจกรรมมีการขยายพื้นที่กิจกรรมออกไป โดยสมาชิกที่เข้าใช้พื้นที่เองโดยมิได้ตั้งใจ ดังมีรายละเอียดดังนี้ อาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองเป็นอาคาร 3 ชั้น มีการแบ่งส่วนการใช้งานบางกิจกรรมชัดเจน มีพื้นที่เฉพาะสำหรับกิจกรรม แต่บางกิจกรรมมีการทำกิจกรรมในพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง

บริเวณพื้นที่ชั้น 1 ของอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองเป็นโถงโถงขนาดใหญ่ ในส่วนกิจกรรมกีฬาภายในอาคาร ทางศูนย์เยาวชนได้จัดพื้นที่ไว้ โดยใช้กริดของเสาเป็นตัวแบ่งพื้นที่ใช้สอยของกิจกรรมกีฬาภายในอาคารออกจากโถงกิจกรรมส่วนกลาง แต่มีการขยายพื้นที่การใช้สอยของส่วนกิจกรรมกีฬาภายในอาคารออกมาเต็มพื้นที่ของโถงกิจกรรมส่วนกลาง (ดูภาพที่ 4.33)

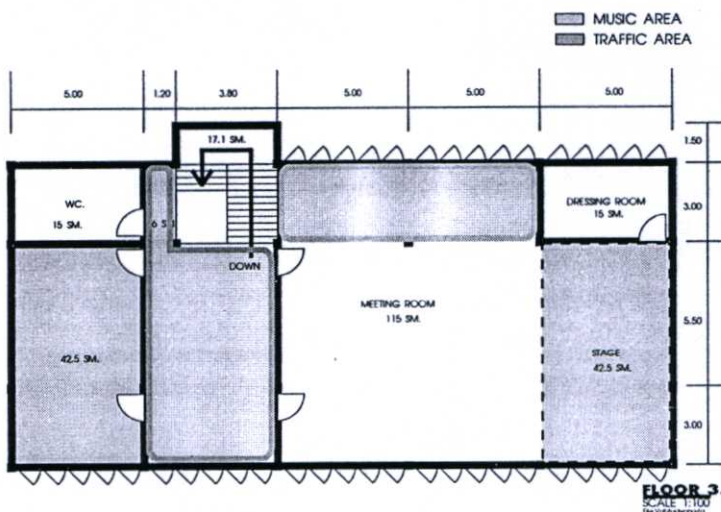
ภาพที่ 4.33 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง บริเวณชั้น 1

บริเวณพื้นที่ชั้น 2 ของอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีการจัดส่วนพื้นที่กิจกรรมออกเป็นห้อง ๆ มีพื้นที่เฉพาะสำหรับแต่ละกิจกรรม และมีการใช้งานในพื้นที่ที่กำหนดไว้เฉพาะ (ดูภาพที่ 4.34)

ภาพที่ 4.34 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง บริเวณชั้น 2

บริเวณพื้นที่ชั้น 3 ของอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง แบ่งส่วนพื้นที่กิจกรรมออกเป็น ส่วนพื้นที่ห้องประชุมเพียงอย่างเดียว ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่เฉพาะเจ้าหน้าที่ ภายในพื้นที่ห้องประชุมมีการแบ่งพื้นที่การใช้งานสำหรับกิจกรรมดนตรี โดยใช้แนวเสาของอาคารเป็นตัวแบ่งพื้นที่ แต่ไม่มีการขยายพื้นที่เกินกว่าที่กำหนดไว้ (ดูภาพที่ 4.35)

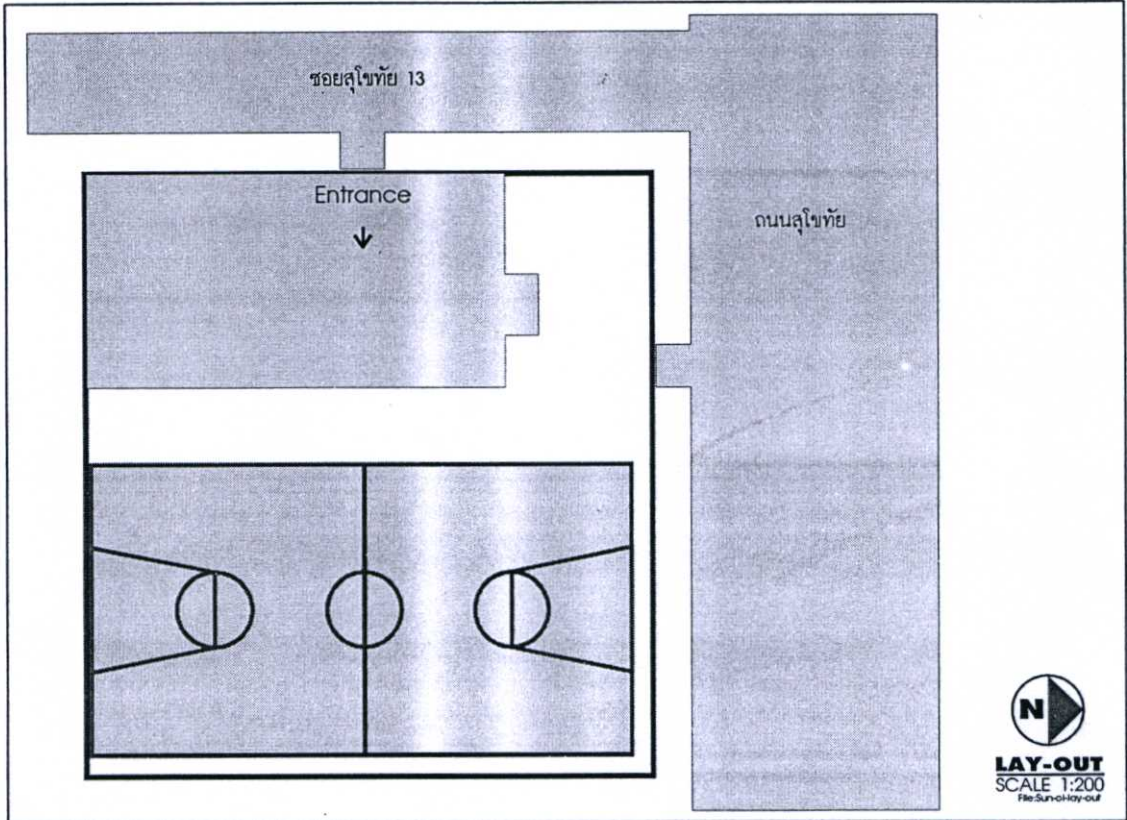

ภาพที่ 4.35 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง บริเวณชั้น 3

4.3 ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย

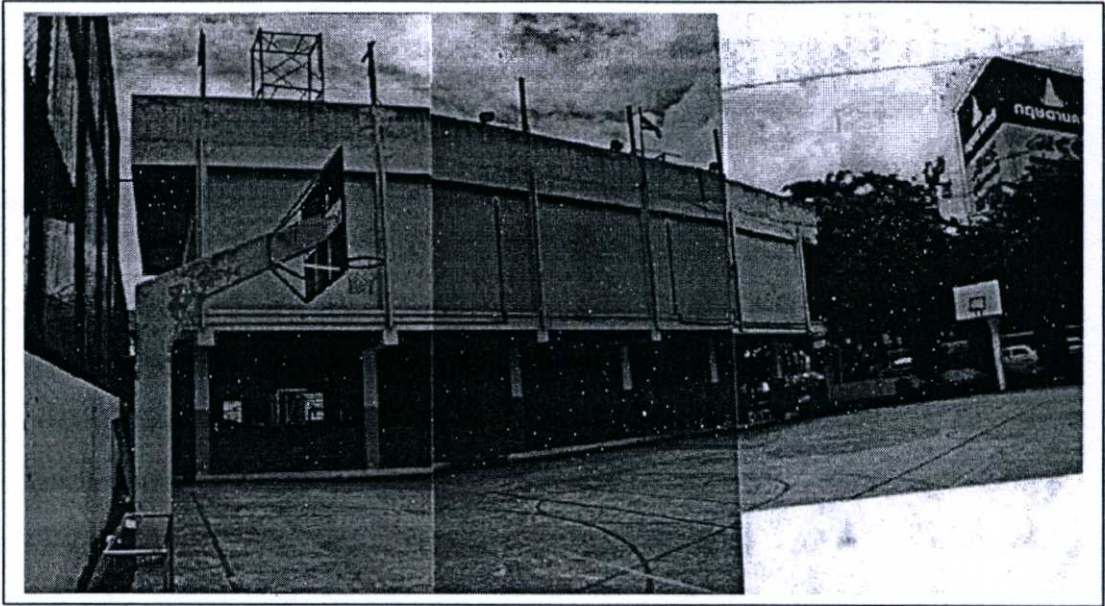
สภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป

ศูนย์เยาวชนสวนอ้อยเปิดให้บริการเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2504 โดยตั้งอยู่ที่ 182/2 ถนนสุขุโขทัย แขวงคูสิต เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 4.36 ผังบริเวณศูนย์เยาวชนสวนอ้อย

ตัวอาคารเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ชั้น ตั้งอยู่เนื้อที่ประมาณ 160 ตารางวา มีสนามกีฬาอเนกประสงค์ 1 สนาม (สนามบาสเก็ตบอล) ศูนย์เยาวชนสวนอ้อยอยู่ในสังกัดของฝ่ายพัฒนาเยาวชน กองนันทนาการสำนักสวัสดิการสังคม เปิดให้บริการทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ ตั้งแต่ 10.00 – 21.00 น.

ภาพที่ 4.37 อาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย

การสมัครเป็นสมาชิกใช้รูปถ่ายหน้าตรง ขนาด 1" หรือ 2" จำนวน 2 รูป, สำเนาทะเบียนบ้านหรือบัตรประชาชน โดยเก็บค่าสมัครสมาชิกดังนี้

- เยาวชน อายุ 8 – 18 ปี ค่าสมัครปีละ 10 บาท
- เยาวชน อายุ 18 – 25 ปี ค่าสมัครปีละ 20 บาท
- ประชาชนทั่วไปอายุ 25 ปีขึ้นไป ค่าสมัครปีละ 40 บาท
- บัตรสมาชิกมีอายุ 1 ปี

อาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย

ตัวอาคารศูนย์เยาวชนเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ชั้น ทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 11.5 เมตร ยาว 21.6 เมตร ตั้งอยู่ติดถนนสุขุโขทัย และซอยสุขุโขทัย 13 มีพื้นที่ใช้สอยภายในทั้งหมด 439.6 ตารางเมตร ทิศเหนือของอาคาร ขนานกับถนนสุขุโขทัย ทิศตะวันตก ขนานกับถนนสุขุโขทัย 13 ทิศใต้ติดกับบ้านพักอาศัยส่วนบุคคล ทิศตะวันออกติดกับสวนรื่นฤดี โดยทางด้านที่ติดกับสวนรื่นฤดีนั้น เป็นด้านที่ใช้เป็นสนามกีฬาเอนกประสงค์

สภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคารศูนย์เยาวชน ตัวอาคารเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ชั้น ชั้นคาตฟ้าต่อตรงสร้างเหล็กเป็นหลังคาช่วงกว้างมุงกระเบื้องโกลอนคู่ พื้นอาคารชั้น 1 และชั้น 2 เป็นหินขัด ส่วนชั้นคาตฟ้าพื้นอาคารเป็นพื้นซีเมนต์ ผนังอาคารทั้งภายในและภายนอกอาคารเป็นผนังคอนกรีตทาสี ส่วนฝ้าเพดานใช้ซีเมนต์ท้อพื้น และคานทาสี ติดหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ เพื่อให้แสงสว่างภายในอาคาร พื้นที่ในส่วนกิจกรรมภายในชั้น 2 ติดเครื่องปรับอากาศ และพัดลม ส่วนชั้น 1 ติดพัดลม การเจาะช่องแสงเพื่อนำแสงธรรมชาติเข้ามาสู่ภายในอาคาร บริเวณ

ชั้น 1 เป็นโถงโถงในส่วนกิจกรรม แสงสามารถผ่านเข้าได้ทุกด้าน ส่วนในบริเวณชั้น 2 ตัวอาคารเป็นผนังทึบ 1 ด้าน คือ ทางด้านทิศตะวันออก ซึ่งอยู่ติดกับสนามกีฬาเอนกประสงค์ ส่วนทางด้านที่เหลืออีก 3 ด้าน มีกระจกหน้าต่างใสเป็นช่องรับแสงจากภายนอกเข้าสู่ภายในตัวอาคาร บริเวณชั้นคาเฟ่ของอาคาร เป็นโครงสร้างเหล็กเบา หลังคาใส ไม่มีกำแพง มีราวกันตก ก่ออิฐฉาบปูนโดยรอบสูง 95 เซนติเมตร

ตัวอาคารมีทางเข้าออก 2 ทางคือ

ทางที่ 1 จากประตูใหญ่ทางด้านทิศเหนือ ซึ่งอยู่ติดกับถนนสุขุโขทัย แต่โดยปกติประตูด้านนี้จะปิดตลอด ยกเว้นเปิดให้รถเข้าและในโอกาสพิเศษ ที่ทางศูนย์มีการจัดกิจกรรม

ทางที่ 2 เป็นทางเข้าหลัก อยู่ทางทิศตะวันตก ซึ่งอยู่ติดกับถนนซอยสุขุโขทัย 13 เป็นทางเล็กกว้างประมาณ 2 เมตร เป็นประตูบานเลื่อนซ้กักันระหว่างอาคารกับถนนภายนอกศูนย์เยาวชน โถงบันไดของอาคารตั้งอยู่ทางทิศเหนือ ริมอาคารติดถนนสุขุโขทัย

ภายในบริเวณอาคาร ได้จัดพื้นที่การใช้งานออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้ คือ

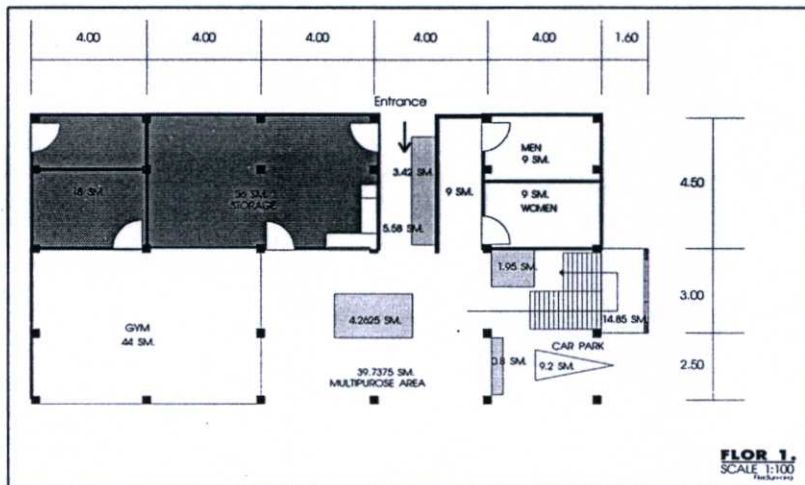
บริเวณชั้น 1 แบ่งการใช้งานออกเป็นส่วนต่าง ๆ ได้ 3 ส่วนหลัก คือ

ส่วนที่ 1 คือ พื้นที่ใช้สอยส่วนกลางและ Multipurpose Area มีการใช้งานเป็นบริเวณพักผ่อน โถงบันได ห้องน้ำและพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง (Multipurpose Area)

ส่วนที่ 2 คือ พื้นที่ส่วนกิจกรรมเฉพาะ มีกิจกรรมพลศึกษาภายในอาคาร (Weight)

ส่วนที่ 3 คือ เป็นพื้นที่เก็บของและส่วนบ้านพักภารโรง

ในชั้นนี้ ส่วนที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นส่วนกิจกรรม เป็นส่วนที่เปิดโล่งต่อเนื่องสู่ภายนอกอาคาร ติดกับสนามกีฬาเอนกประสงค์

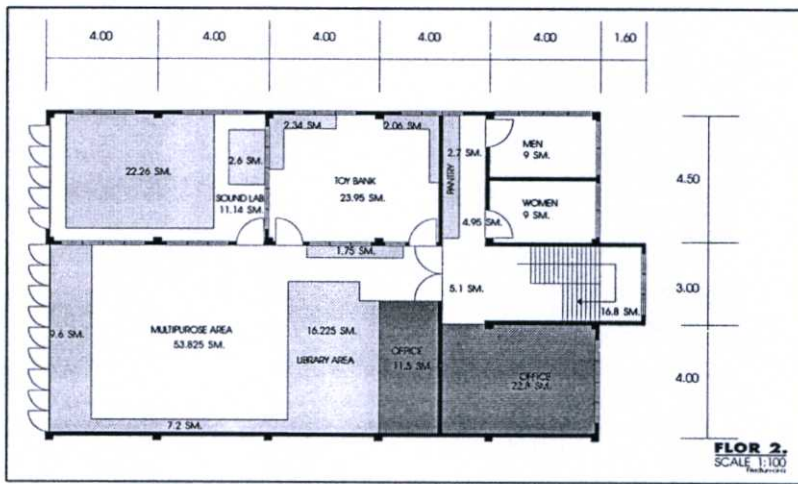
ภาพที่ 4.38 ผังอาคารชั้น 1.

บริเวณชั้น 2 ของอาคาร แบ่งพื้นที่การใช้งานออกเป็น 3 ส่วนหลัก คือ

ส่วนที่ 1 พื้นที่ใช้สอยส่วนกลางและ Multipurpose Area การใช้งานส่วนนี้ มีโถงบันได ห้องน้ำ ห้อง Pantry และพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง (Multipurpose Area) ในพื้นที่ Multipurpose Area นี้ ยังรวมเอาห้องสมุดเข้าเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่นี้ โดยมีพื้นที่ใช้สอยเป็นส่วนต่อเนื่องกัน

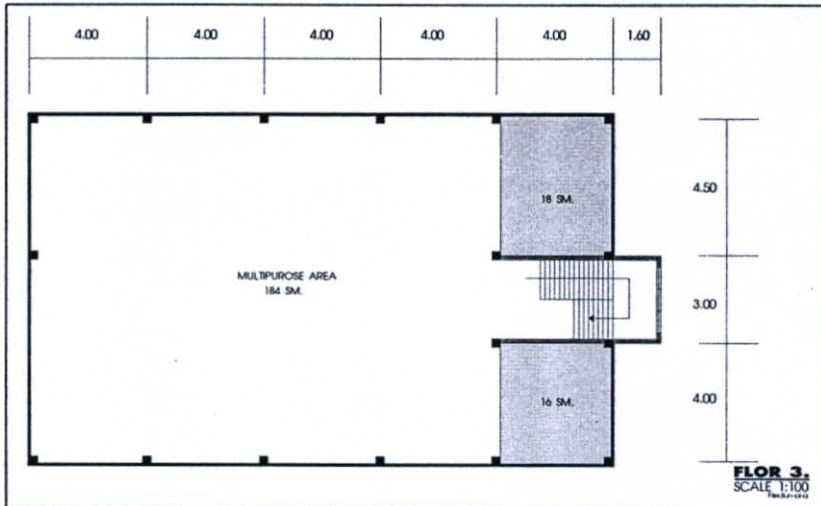
ส่วนที่ 2 พื้นที่กิจกรรมเฉพาะในส่วนนี้มีห้อง Sound Lab และ ห้อง Toy Bank

ส่วนที่ 3 เป็นส่วนสำนักงานสำหรับเจ้าหน้าที่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ห้องหัวหน้าศูนย์เยาวชน ซึ่งเป็นห้องเฉพาะ และพื้นที่ส่วนทำงานของพนักงานทั่ว ๆ ไป โดยส่วนนี้และส่วนหนึ่งภายใน Multipurpose Area โดยใช้ตู้เอกสารและตู้หนังสือกันพื้นที่ออกเพื่อความชัดเจนในการใช้งาน

ภาพที่ 4.39 ผังอาคารชั้น 2.

บริเวณชั้นคาดฟ้าของอาคาร เดิมเป็นลานโล่งไม่มีหลังคา แต่ต่อมาได้ทำการสร้างหลังคาคลุมเพื่อป้องกันแดด ฝน และใช้ประกอบกิจกรรมในโอกาสพิเศษต่าง ๆ และเป็นพื้นที่สำหรับ เดิน Aerobic ของศูนย์นี้

ภาพที่ 4.40 ผังอาคารชั้น 3.

สภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในส่วนกิจกรรม

บริเวณชั้น 1

พื้นที่ Multipurpose Area เป็นพื้นที่โล่งอยู่ติดกับส่วนทางเข้าอาคารด้านข้าง (Sub Entrance) มีพื้นที่ประมาณ 53 ตารางเมตร พื้นที่ในส่วนนี้เป็นโถงโล่ง เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่กิจกรรม ในส่วนบริเวณชั้น 1 กับสนามกีฬาเอนกประสงค์ ซึ่งอยู่นอกอาคารด้านข้าง

ภาพที่ 4.41 แสดงโถงกิจกรรมส่วนกลางและ Sub - Entrance

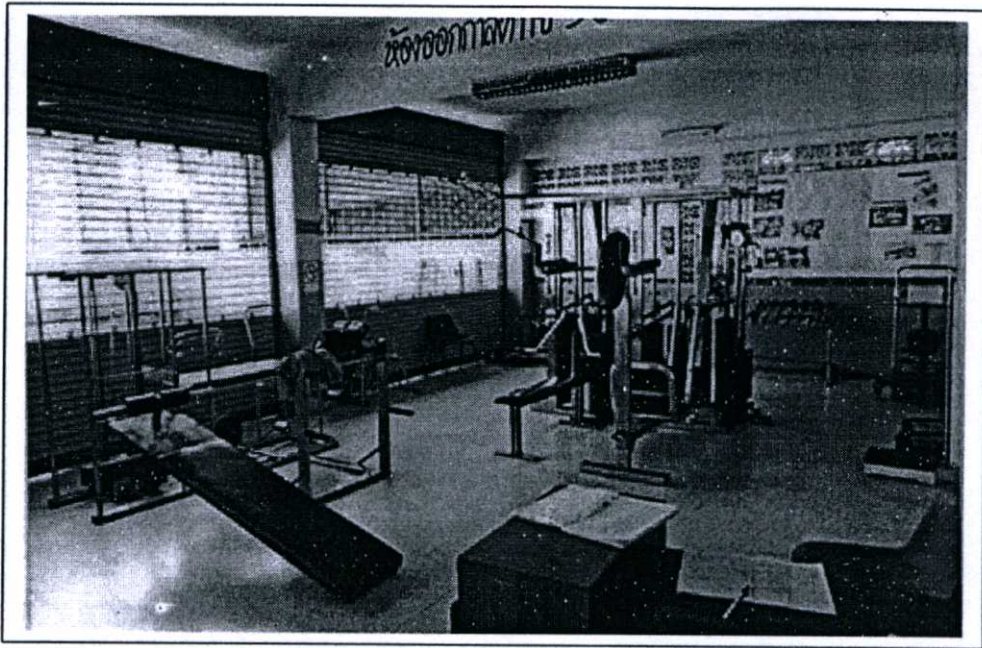
โดยปกติจะตั้งโต๊ะปิงปอง 2 โต๊ะ (สามารถพับเก็บได้) ในกรณีที่ต้องการพื้นที่เพื่อกิจกรรมอื่น พื้นที่ภายในส่วนนี้มีโต๊ะม้าหิน 2 ชุด สำหรับนั่งพักผ่อน พื้นที่ภายในบริเวณนี้มีความสูงจากพื้นถึงท้องคาน 2.90 เมตร ไม่มีฝ้าเพดานที่ทำเสริมขึ้นมา ใช้โครงสร้างพื้นและคานชั้น 2 ทาสี

ภาพที่ 4.42 โถงกิจกรรมส่วนกลางชั้น 1 และพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

ภายในพื้นที่กิจกรรมมีการนำแสงจากธรรมชาติเข้ามาใช้โดยด้านที่เปิดโล่งของพื้นที่ ในส่วนที่ติดกับภายนอกของอาคารประมาณ 2 ด้านและมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้แสงสว่าง โดยติดหลอดฟลูออเรสเซนต์ 40 วัตต์ จำนวน 2 หลอด และขนาด 20 วัตต์ จำนวน 1 หลอด ไม่มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ ใดๆ ส่วนที่ติดกับกิจกรรมอื่น ใดๆ กันด้วยผนังก่ออิฐฉาบปูนทาสีโทนสีโดยรวมเป็นสีขาวเขียว พื้นเป็นหินขัด

ห้องกิจกรรมพลศึกษาภายในอาคาร (Indoor Sport Room) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะ โดยปกติจะเปิดทางเข้า 1 ด้าน เป็นประตูม้วน กว้าง 3 เมตร สูง 2.40 เมตร แต่ห้องมีผนังเพียง 2 ด้าน ส่วนอีก 2 ด้านที่เหลือเป็นประตูม้วน

ภาพที่ 4.43 ห้องกิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

ภายในพื้นที่กิจกรรมรวม 44 ตารางเมตร อุปกรณ์ภายในตั้งกระจายติดอยู่กับที่ครุภัณฑ์ภายใน ส่วนนี้มีน้ำหนักมาก ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ง่าย มีความสูงของห้องจากพื้นถึงท้องคาน 2.90 เมตร ไม่มีฝ้าเพดานที่ทำเสริมขึ้นมา ใช้พื้นและคานของโครงสร้างชั้น 2 ทาสีแทนฝ้า

ภายในส่วนกิจกรรมมีการนำแสงสว่างจากธรรมชาติเข้ามาใช้โดยด้านที่เป็นประตูม้วน 2 ด้าน (ติดกับส่วน Multipurpose Area และสนามกีฬาเอนกประสงค์) ส่วนอีก 2 ด้านเป็นผนังก่ออิฐฉาบปูนทึบ 1 ด้าน และอีก 1 ด้าน ก่ออิฐฉาบปูน ติดช่องลมระบายอากาศ มีการนำแสงประดิษฐ์ มาช่วยในการให้ความสว่างโดยติดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 40 วัตต์ จำนวน 4 ดวง และขนาด 20 วัตต์ จำนวน 1 ดวง มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมตั้งพื้น จำนวน 1 ตัว โทนสีโดยรวมของห้องเป็นสีเขียว พื้นหินขัด

บริเวณชั้น 2 (* ส่วนกิจกรรมในชั้น 2 บังคับให้ถอดรองเท้าทั้งหมด ตั้งแต่ก่อนจะขึ้นบันไดบริเวณชั้น 1)

บริเวณโถงกลาง เป็นห้องโล่ง และเป็นส่วนเชื่อมต่อ กับพื้นที่กิจกรรมที่เป็นห้องเฉพาะ พื้นที่ในส่วนนี้มีพื้นที่ประมาณ 95.5 ตารางเมตร แบ่งออกเป็นพื้นที่ใช้สอยหลัก ๆ ได้ 3 ส่วน คือ

1. ส่วนสำนักงาน (Office)
2. ส่วนกิจกรรมห้องสมุด (Library Area)
3. ส่วนพื้นที่กิจกรรมรวม (Multipurpose Area)

1. ส่วนสำนักงาน (Office) อยู่ตรงด้านหน้าสุดติดกับทางเข้าพื้นที่ กั้นเป็นพื้นที่ทำงาน ด้วยคู์เก็บเอกสารและตู้หนังสือของห้องสมุด สูงประมาณ 75 เซนติเมตร มีพื้นที่ประมาณ 11.5 ตารางเมตร
2. ส่วนกิจกรรมห้องสมุด (Library Area) พื้นที่ในส่วนนี้เป็นส่วนเปิดโล่ง ติดต่อกันกับพื้นที่ในส่วน Multipurpose Area มีการใช้พื้นที่ร่วมกันในบางครั้ง มีพื้นที่ประมาณ 28 ตารางเมตร
3. ส่วนพื้นที่กิจกรรมรวม (Multipurpose Area) พื้นที่ในส่วนนี้ โดยปกติจะใช้ในการทำกิจกรรมหลายอย่าง เป็นส่วนเปิดโล่ง มีพื้นที่ประมาณ 56 ตารางเมตร มีเวทีขนาดเล็กตั้งอยู่ ด้านหนึ่งของพื้นที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ พื้นที่ภายในบริเวณนี้ มีความสูงจากพื้นถึงท้องถนน 3.30 เมตร ไม่มีฝ้าเพดานที่ทำเสริมขึ้นมา ใช้โครงสร้างพื้นและคานของชั้นลาดฟ้า ทาสี

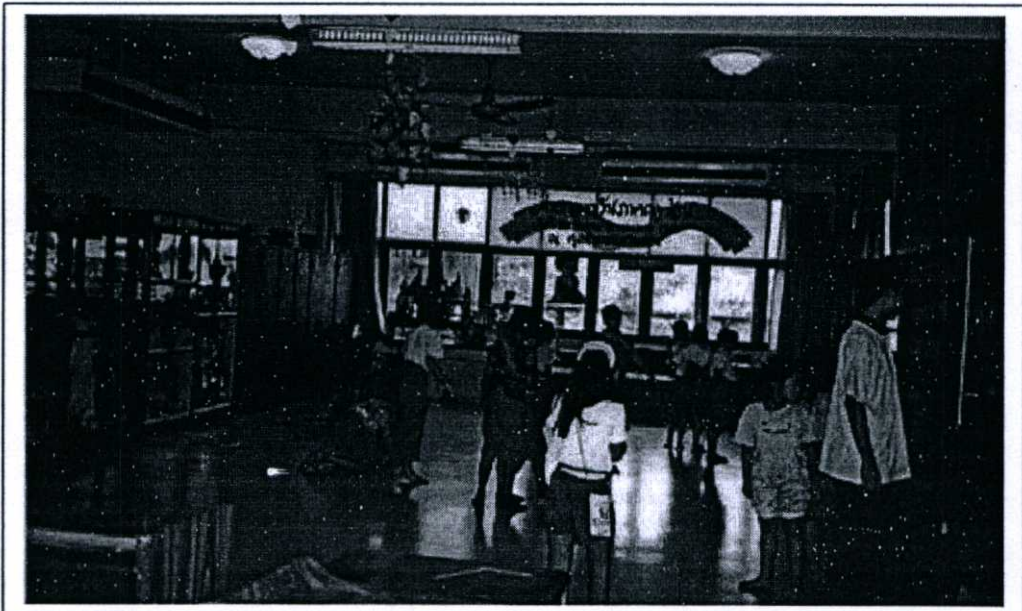
ภาพที่ 4.44 พื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง ชั้น 2

และมีการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้โดยเจาะช่องหน้าต่างกระจกใส ขนาดกว้าง 75 เซนติเมตร สูง 115 เซนติเมตร จำนวน 9 บาน และช่องแสงกระจกฝ้าด้านบน มีขนาดกว้าง 75 เซนติเมตร สูง 85 เซนติเมตร บนผนังด้านทิศใต้ของอาคารของมีการติดม่านบังแสง (ใช้บางครั้งในกรณีแสงส่องและใช้กิจกรรมที่ต้องมีการใช้เวที) ส่วนผนังด้านทิศตะวันออก เป็นผนังที่บ่ก้ออิฐฉาบปูนทาสี ผนังด้านที่เหลืออีก 2 ด้าน ติดกับส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ใช้ผนังเบาในการกั้นส่วนใช้สอย โดยใช้ผนังไม้อัดดีโครงทาสีธรรมชาติ และติดหน้าต่างบานเกล็ด 1 ด้าน ในส่วนที่ติดกับห้อง Sound Lab และห้อง Toy Bank ส่วนด้านที่กั้นโถงบันไดกับห้องข้างหน้าศูนย์เยาวชนใช้ผนังอลูมิเนียมติดกระจกใส

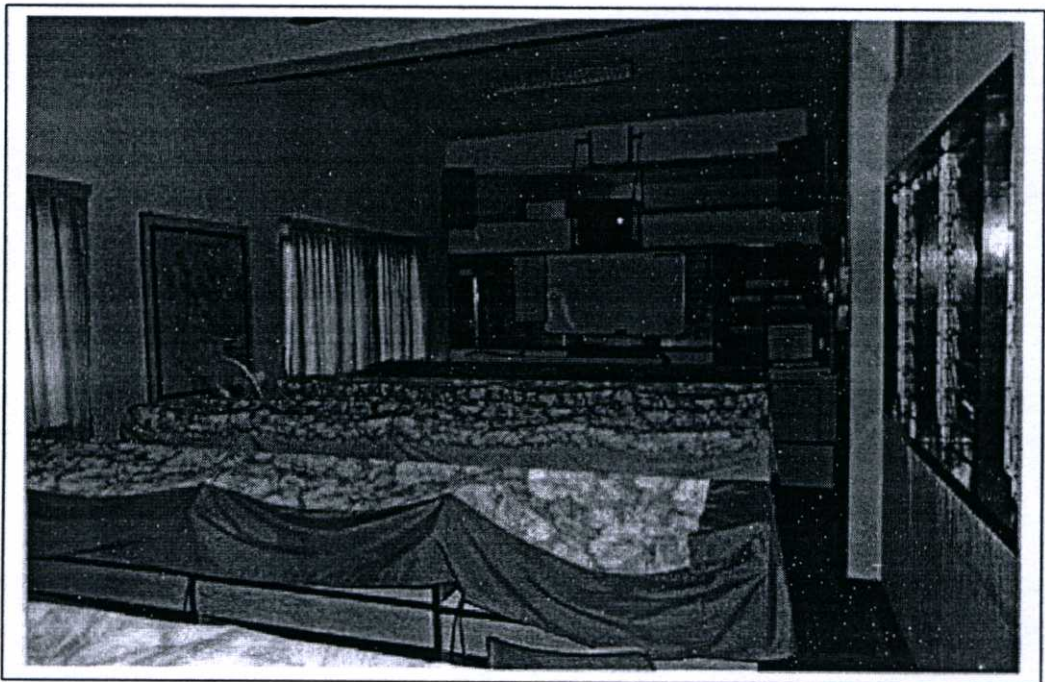
ภาพที่ 4.45 ส่วนของสำนักงาน, พื้นที่ห้องสมุด (ภายในพื้นที่กิจกรรมส่วนกลางชั้น 2)

และมีการนำแสงประดิษฐ์ มาช่วยในการให้ความสว่างโดยติดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 40 วัตต์ ชุดละ 2 ดวง และขนาด 20 วัตต์ จำนวน 3 ชุด บนท้องคานและหลอดนีออนกลม จำนวน 8 ดวงบนฝ้าเพดาน มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ เครื่องปรับอากาศติดเพดาน จำนวน 4 ตัว และมีพัดลมติดเพดาน จำนวน 2 ตัว โทนสีโดยรวมของห้องเป็นสีเขียวขาว พื้นหินขัด

ภาพที่ 4.46 พื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ (ภายในพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง ชั้น 2)

ห้องกิจกรรมเสริมภาษา (Sound Lab) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะ มีประตูทางเข้าออก 1 ทาง มีขนาดกว้าง 100 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร ทำด้วยไม้อัดทาสีธรรมชาติ ภายในมีพื้นที่ประมาณ 36 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ว่าง 11.14 ตารางเมตร พื้นที่เก็บของและตั้งครุภัณฑ์ต่าง ๆ 24.86 ตารางเมตร ห้องมีความสูงจากพื้นถึงท้องคาน 2.90 เมตร ไม่มีฝ้าเพดานที่ทำเสริมขึ้นมา ใช้โครงสร้างพื้นและคานของชั้นลาดฟ้าทาสีตกแต่ง มีการนำแสงสว่างจากธรรมชาติมาใช้โดยเจาะช่องหน้าต่างที่ผนังห้องด้านที่ติดกับภายนอกอาคาร จำนวน 2 ด้าน เจาะช่องหน้าต่างบานเปิดกระจกใส ขนาดกว้าง 75 เซนติเมตร สูง 115 เซนติเมตร จำนวน 5 บาน และด้านบนติดช่องแสงกระจกฝ้า ขนาด 75 เซนติเมตร สูง 115 เซนติเมตร จำนวน 5 บาน และด้านบนติดช่องแสงกระจกฝ้า ขนาด 75 เซนติเมตร สูง 85 เมตร บนผนังด้านทิศใต้ ส่วนผนังด้านทิศตะวันตกติดหน้าต่างบานเลื่อนกระจกใส ขนาดกว้าง 75 เซนติเมตร สูง 115 เซนติเมตร จำนวน 6 บาน แต่ส่วนใหญ่จะปิดม่านหน้าต่าง เพราะแสงแดดส่องค่อนข้างแรงในเวลาบ่าย ติดเหล็กคัตทุกบาน ส่วนผนังอีก 2 ด้านเป็นผนังเบา ติดบานเกล็ดกระจกใสยาวตลอดแนวผนัง ภายในมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้ความสว่าง โดยติดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 40 วัตต์ ชุดละ 2 หลอด จำนวน 2 ชุด และขนาด ให้ความสว่างบนเพดาน มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ เครื่องปรับอากาศติดเพดาน จำนวน 1 ตัว และมีพัดลมติดเพดาน จำนวน 1 ตัว ผนังทั้ง 4 ด้านทาสีขาว พื้นเป็นหินขัด

ภาพที่ 4.47 ห้องกิจกรรม Sound Lab

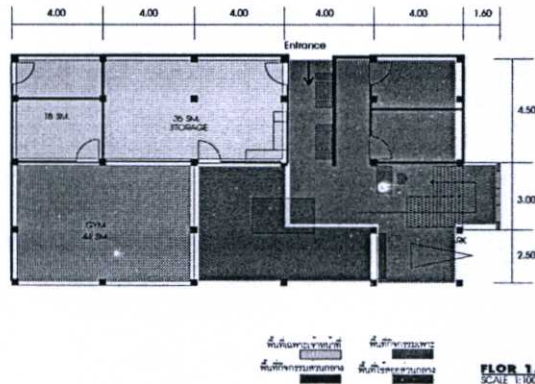
ห้องกิจกรรมพิเศษ (Toy Bank) เป็นห้องกิจกรรมเฉพาะ มีประตูทางเข้าออก 2 ทาง มีขนาดกว้าง 100 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร ทำด้วยไม้อัดทาสีธรรมชาติ ภายในมีพื้นที่ประมาณ 28.35 ตารางเมตร แบ่งเป็นพื้นที่ว่าง 23.95 ตารางเมตร พื้นที่เก็บของและตั้งครุภัณฑ์ต่าง ๆ 4.4 ตารางเมตร ห้องมีความสูงจากพื้นถึงท้องคาน 2.90 เมตร ไม่มีฝ้าเพดานที่ทำเสริมขึ้นมา ใช้โครงสร้างพื้นและคานของชั้นดาดฟ้าทาสีตกแต่ง มีการนำแสงสว่างจากธรรมชาติมาใช้โดยเจาะช่องหน้าต่างที่ผนังห้องด้านที่ติดกับภายนอกอาคาร จำนวน 1 ด้าน เจาะช่องหน้าต่างบานเลื่อนกระจกใส ขนาดกว้าง 75 เซนติเมตร สูง 115 เซนติเมตร จำนวน 5 บาน ติดม่านบังแสงและเหล็กคัดทุกบาน ส่วนผนังที่เหลือเป็นผนังเบา ติดบานเกล็ดกระจกใสยาวตลอดแนวผนัง จำนวน 2 ด้าน ผนังก่ออิฐทึบฉาบปูนทาสี อีก 1 ด้านที่เหลือ ภายในมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้ความสว่าง โดยติดหลอดฟลูออเรสเซนต์ ขนาด 40 วัตต์ ชุดละ 2 หลอด จำนวน 1 ชุด ติดบนฝ้าเพดาน มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ เครื่องปรับอากาศติดเพดาน จำนวน 1 ผนังทั้ง 4 ด้านทาสีขาว พื้นเป็นหินขัด ปูเสื่อน้ำมัน

ภาพที่ 4.48 ห้องกิจกรรม Toy bank

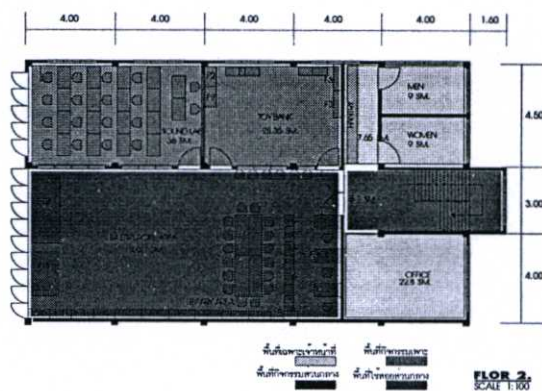
จากการศึกษาองค์ประกอบของพื้นที่ภายในอาคารได้ข้อสังเกต คือ พื้นที่ใช้สอยของอาคารจะแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนหลัก ๆ ได้ 4 ส่วนคือ พื้นที่กิจกรรมเฉพาะ พื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง พื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง และพื้นที่เฉพาะเจ้าหน้าที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

อาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีพื้นที่ใช้สอย 2 ชั้น และชั้นคาเฟ่ มีทางเข้าหลัก 1 ด้าน และทางเข้ารอง 1 ด้าน โดยปกติจะใช้ทางเข้ารองเป็นทางสัญจรหลัก ซึ่งตั้งอยู่ทางด้านข้างของอาคาร ติดกับซอยสุขใจทัย 13 บริเวณชั้น 1 ของอาคารมีการจัดแบ่งพื้นที่ใช้สอยออกเป็น 3 ชั้น โดยพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 36.52) อยู่ทางด้านหน้าของอาคาร ซึ่งเชื่อมต่อกับพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 15.63), และพื้นที่เฉพาะเจ้าหน้าที่ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 26.37) โดยพื้นที่เฉพาะกิจกรรม (คิดเป็นอัตราร้อยละ 21.48) จะอยู่ในสุดไม่ติดกับพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง (ดูภาพที่ 4.49)

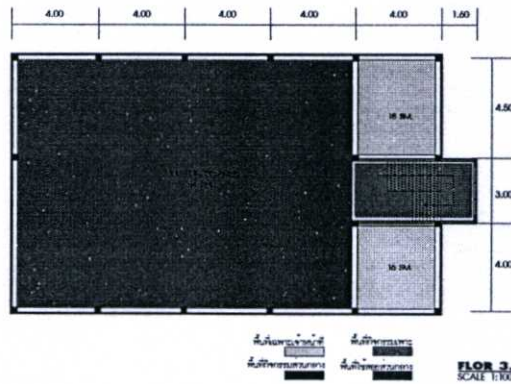
ภาพที่ 4.49 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย บริเวณชั้น 1

บริเวณชั้น 2 ของอาคาร มีการจัดพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 9.33) อยู่อยู่ทางด้านหน้าของอาคาร เชื่อมต่อกับพื้นที่เฉพาะของเจ้าหน้าที่ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 20.63) และมีพื้นที่ส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 42.63), และพื้นที่เฉพาะกิจกรรม (คิดเป็นอัตราร้อยละ 27.41) จะอยู่ด้านในสุดของพื้นที่อาคาร ไม่ติดกับพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง (ดูภาพที่ 4.50)

ภาพที่ 4.50 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย บริเวณชั้น 2

บริเวณชั้นดาดฟ้า มีการจัดพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 7.16) อยู่ทางด้านบนของอาคาร เชื่อมต่อกับพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 78.36) และพื้นที่เฉพาะเจ้าหน้าที่ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 14.48) (ดูภาพที่ 4.51)

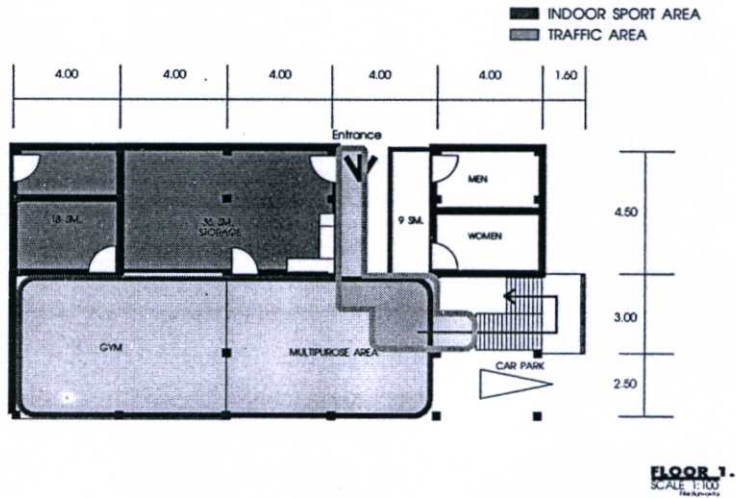

ภาพที่ 4.51 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย บริเวณชั้นดาดฟ้า

จากผลการใช้พื้นที่ของอาคารศูนย์เยาวชนได้ข้อสังเกตคือ ศูนย์เยาวชนมีพื้นที่ที่จัดไว้ให้แล้ว แต่ในบางกิจกรรมมีการขยายพื้นที่กิจกรรมออกไป โดยสมาชิกที่เข้าใช้พื้นที่เองโดยมิได้ตั้งใจดังมีรายละเอียดดังนี้

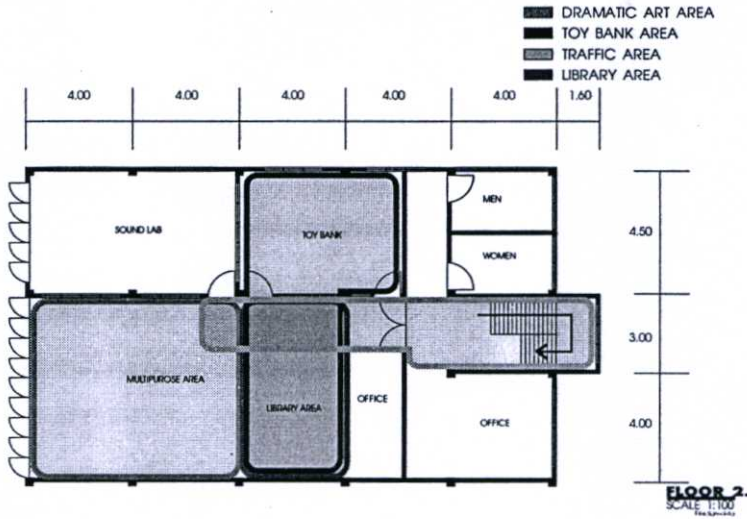
อาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย เป็นอาคาร 2 ชั้น มีชั้นดาดฟ้า มีการแบ่งส่วนการใช้งานในบางกิจกรรมชัดเจน มีพื้นที่เฉพาะสำหรับกิจกรรม แต่กิจกรรมส่วนใหญ่ไม่มีพื้นที่เฉพาะ มีการทำกิจกรรมในพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง บางส่วนมีการซ้อนทับของกิจกรรมในพื้นที่เดียวกันมากกว่า 1 กิจกรรม แต่เวลาประกอบกิจกรรมต่างกัน

บริเวณชั้น 1 ของอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีการจัดพื้นที่เฉพาะไว้สำหรับกิจกรรมกีฬาภายในอาคาร แต่มีการขยายพื้นที่การทำกิจกรรมออกมาเติมพื้นที่ของกิจกรรม ส่วนกลางจนเต็มในเวลาปกติ (ดูภาพที่ 4.52)

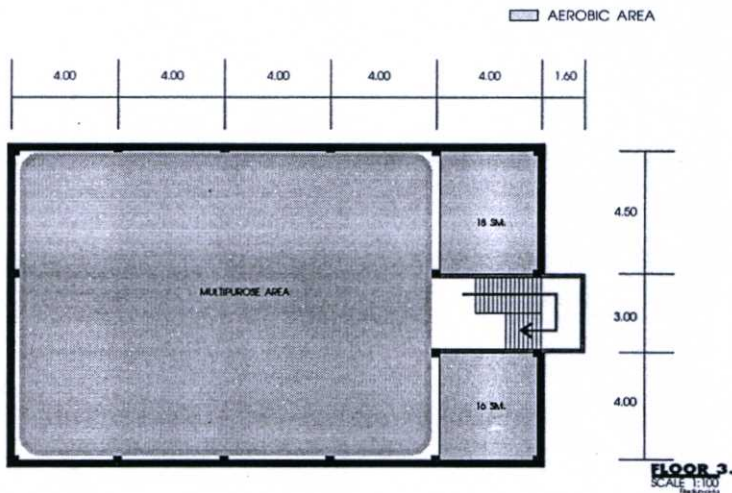
ภาพที่ 4.52 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย บริเวณชั้น 1

บริเวณพื้นที่ชั้น 2 ของอาคาร ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีการจัดพื้นที่เฉพาะไว้สำหรับกิจกรรมพิเศษ (Sound Lab, Toy Bank) เพราะเป็นกิจกรรมที่ครุภัณฑ์มีราคาสูงและเสียหายได้ง่าย หรือครุภัณฑ์มีการสูญหายได้ และมีการแบ่งส่วนไว้สำหรับพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง ซึ่งเป็นห้องโถงขนาดใหญ่ ภายในส่วนกิจกรรมมีกิจกรรมเกิดขึ้นมากกว่า 1 กิจกรรม ในพื้นที่เดียวกัน แต่เวลาในการประกอบกิจกรรมต่างกัน ได้แก่ กิจกรรมนาฏศิลป์, กิจกรรมห้องสมุด และกิจกรรมพิเศษ Toy Bank (ดูภาพที่ 4.53)

ภาพที่ 4.53 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย บริเวณชั้น 2

บริเวณพื้นที่ชั้นดาดฟ้าของอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีการต่อเติมพื้นที่จากโครงสร้างอาคารเดิม โดยเสริมหลังคาโครงเหล็ก ช่วงกว้างมุงกระเบื้องลอนคู่ใตทั้งหมด ตอนกลางวันค่อนข้างร้อน โดยปกติใช้พื้นที่ส่วนนี้สำหรับกิจกรรม Aerobic เพียงอย่างเดียว (ดูภาพที่ 4.54)

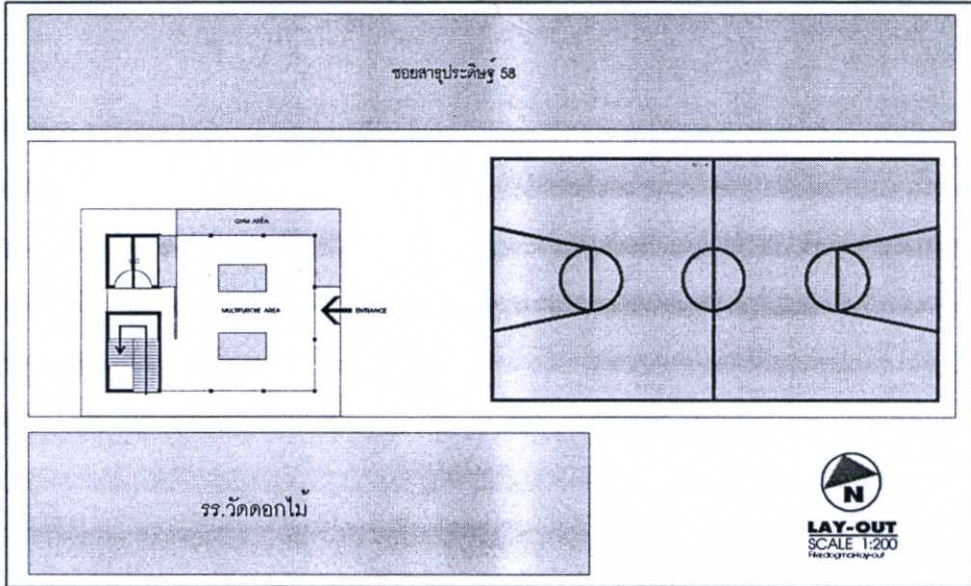

ภาพที่ 4.54 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนสวนอ้อย บริเวณชั้นดาดฟ้า

4.4 ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้

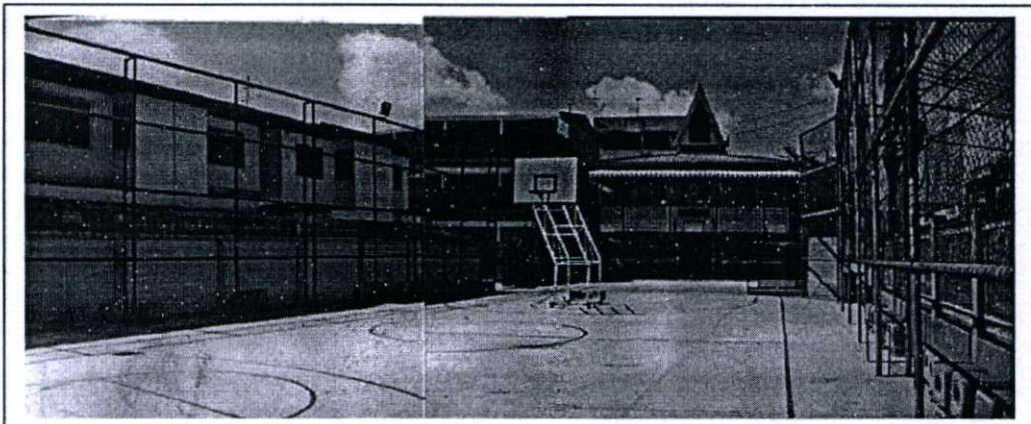
สภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป

ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ เปิดให้บริการเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2511 โดยตั้งอยู่ที่ ซอยประดิษฐ์ 1 ถนนสาทรประดิษฐ์ แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

ภาพที่ 4.55 ผังบริเวณศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้

ตัวอาคารเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ชั้น ตั้งอยู่เนื้อที่ประมาณ 200 ตารางวา มีสนามกีฬาอเนกประสงค์ 1 สนาม (สนามบาสเก็ตบอล) ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ อยู่ในสังกัดของฝ่ายพัฒนาเยาวชน กองนันทนาการสำนักสวัสดิการสังคม เปิดให้บริการทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ ตั้งแต่ 10.00 – 21.00 น.

ภาพที่ 4.56 อาคารศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้

การสมัครเป็นสมาชิกใช้รูปถ่ายหน้าตรง ขนาด 1” หรือ 2” จำนวน 2 รูป, สำเนาทะเบียนบ้านหรือบัตรประชาชน โดยเก็บค่าสมัครสมาชิกดังนี้

- เยาวชน อายุ 8 – 18 ปี ค่าสมัครปีละ 10 บาท
- เยาวชน อายุ 18 – 25 ปี ค่าสมัครปีละ 20 บาท
- ประชาชนทั่วไปอายุ 25 ปีขึ้นไป ค่าสมัครปีละ 40 บาท
- บัตรสมาชิกมีอายุ 1 ปี

อาคารศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้

ตัวอาคารศูนย์เยาวชนเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ชั้น ทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 12 เมตร ยาว 15 เมตร เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ หลังคาเป็นหลังคาทรงไทยมีทางเดินเป็นระเบียงรอบอาคาร ตั้งอยู่บนถนน ซอยสาธุประดิษฐ์ 58 มีพื้นที่ใช้สอยภายในทั้งหมด 360 ตารางเมตร ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ขนานกับถนนซอยสาธุประดิษฐ์ 58 ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดกับอาคารพาณิชย์ของเอกชน ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ เป็นที่ตั้งของสนามกีฬาเอนกประสงค์ ซึ่งเป็นด้านหน้าของตัวอาคาร

สภาพแวดล้อมทางกายภาพของอาคารศูนย์เยาวชน ตัวอาคารเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ชั้น หลังคาทรงไทย มีทางเดินเป็นระเบียงรอบอาคาร พื้นอาคารภายในเป็นไม้รางลิ้นขัดมันเคลือบ บริเวณผนังอาคารทั้งภายในและภายนอกอาคารเป็นผนังคอนกรีตเสริมเหล็กทาสี ฟ้าเพดานบริเวณชั้น 1 เป็นห้องคานและพื้นทาสี ส่วนชั้น 2 ของอาคารเป็น กระเบื้องแผ่นเรียบ ทาสี ภายในส่วนกิจกรรม ติดหลอดไฟฟลูออเรสเซนต์ เพื่อให้แสงสว่างภายในอาคาร พื้นที่กิจกรรมทั้งหมดบริเวณชั้น 1 ติดพัดลม ส่วนบริเวณชั้น 2 ติดกระจกใสโดยรอบอาคาร บริเวณทางเดินรอบส่วนกิจกรรมทั้งชั้น 1 และชั้น 2 เป็นหินขัด มีราวกันตกโดยรอบอาคาร โดยชั้น 1 เป็นราวกันตกลูกกรงเหล็ก ส่วนชั้น 2 เป็นซีเมนต์บล็อก ก่ออิฐฉาบปูนทาสีโดยรอบ

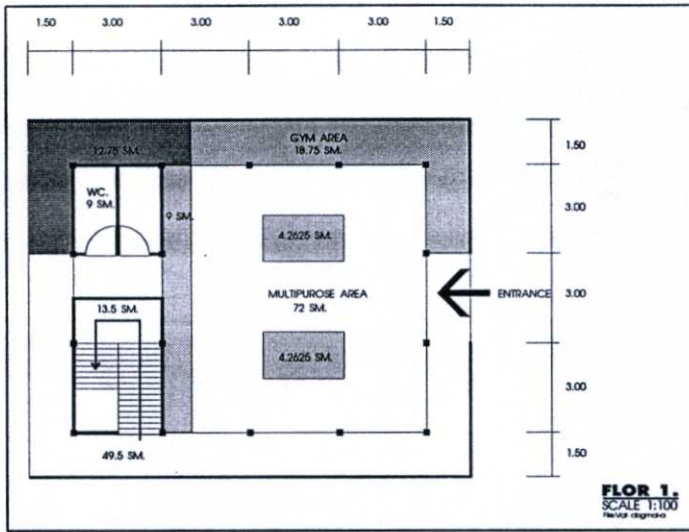
ตัวอาคารมีทางเข้าออก 1 ทาง คือ ด้านหน้าจากบริเวณลานจอดรถและสนามกีฬาเอนกประสงค์ กว้าง 3 เมตร เป็นช่องทางเข้าไปสู่ระเบียงรอบส่วนกิจกรรม นำไปสู่บริเวณกิจกรรมส่วนต่างๆ ของอาคารได้ ภายในบริเวณอาคาร ได้ถูกแบ่งพื้นที่ใช้สอยออกเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้ คือ

บริเวณชั้น 1 แบ่งการใช้งานออกเป็นส่วนต่างๆ ได้ 3 ส่วนหลัก คือ

ส่วนที่ 1 คือ พื้นที่ใช้สอยส่วนกลางและ Multipurpose Area ซึ่งเป็นส่วนที่มีพื้นที่มากที่สุด ในชั้นนี้ ได้แก่ ทางเดิน โถงบันได ห้องน้ำและ ส่วน Multipurpose Area

ส่วนที่ 2 คือ พื้นที่ส่วนกิจกรรมเฉพาะ ได้แก่ ส่วนกิจกรรมพลศึกษาภายในอาคาร (Weight) ซึ่งในศูนย์นี้เป็นส่วนหนึ่งของทางเดินระเบียงรอบอาคาร

ส่วนที่ 3 คือ เป็นพื้นที่เก็บของ ซึ่ง ได้แก่ บริเวณหลังเวที และใต้บันไดทางขึ้นชั้น 2

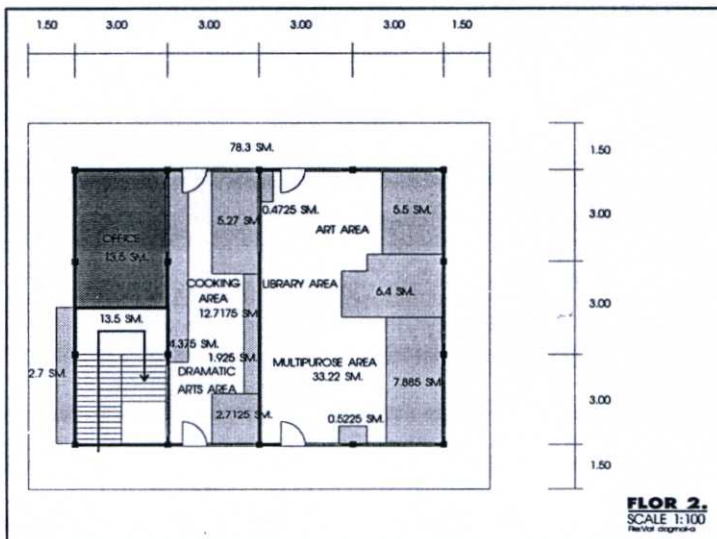
ภาพที่ 4.57 ผังอาคารชั้น 1

บริเวณชั้น 2 แบ่งการใช้งานออกเป็นส่วนต่างๆ ได้ 3 ส่วนหลัก คือ

ส่วนที่ 1 คือ พื้นที่ใช้สอยส่วนกลางและ Multipurpose Area ซึ่งมีการใช้งานดังนี้ คือ บริเวณทางเดินรอบอาคารชั้น 2 โถงบันได และพื้นที่ Multipurpose Area

ส่วนที่ 2 คือ พื้นที่ส่วนกิจกรรมเฉพาะ ได้แก่ ส่วนกิจกรรมคหกรรม กิจกรรมนาฏศิลป์ กิจกรรมศิลปะ กิจกรรมห้องสมุด โดยทุก ๆ กิจกรรมมีพื้นที่เฉพาะส่วนแต่ไม่มีห้องเฉพาะ

ส่วนที่ 3 คือ ส่วนสำนักงาน ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ จัดส่วนทำงานของผู้นำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมไว้ภายใน พื้นที่กิจกรรมแต่ละกิจกรรม ยกเว้นห้องหัวหน้าศูนย์เยาวชนจะจัดแยกต่างหากเฉพาะออกจากส่วนอื่น ๆ

ภาพที่ 4.58 ผังอาคารชั้น 2

สภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในส่วนกิจกรรมบริเวณชั้น 1

พื้นที่ MULTIPURPOSE AREA

เป็นพื้นที่โล่งอยู่ติดกับทางเข้า อาคารมีพื้นที่ประมาณ 72 ตารางเมตร พื้นที่ในส่วนที่เป็นพื้นที่โล่งเชื่อมต่อกับทางเดินส่วนกลาง รอบอาคารกันด้วยประตูม้วน

ภาพที่ 4.59 พื้นที่โถงกิจกรรมส่วนกลาง ชั้น 1

โดยปกติจะตั้งโต๊ะปิงปอง 2 โต๊ะ (สามารถพับเก็บโต๊ะ) ในกรณีที่ต้องการพื้นที่เพื่อกิจกรรมอื่น ๆ มีความสูงจากพื้นถึงท้องคาน 3.20 เมตร ไม่มีฝ้าเพดานที่ทำเสริมขึ้นมา ใช้โครงสร้างพื้นและคาน ชั้น 2 ทาสี

ภายในพื้นที่กิจกรรม มีการนำแสงจากธรรมชาติมาใช้โดยด้านที่เปิดโล่งของพื้นที่ในส่วนผนังโดยรอบ 3 ด้าน ที่ติดกับภายนอกอาคาร แต่ด้านที่ได้รับแสงโดยตรงมีด้านเดียว คือ ด้านหน้า (ด้านทางเข้า) ส่วนอีก 2 ด้าน ติดกับอาคารของโรงเรียน 1 ด้าน และติดกับเดินที่ผ้าใบอีก 1 ด้าน และมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้ความสว่างโดยใช้หลอดฟลูออเรสเซนต์ 40 วัตต์ ชุดละ 2 หลอด จำนวน 9 ชุด มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมติดเพดาน จำนวน 4 ตัว ผนังเปิดโล่ง 3 ด้าน อีก 1 ด้านที่เหลือเป็นไม้ตีโครงกรุไม้อัด 1 ด้าน ทาสี ใช้เป็นฉากหลังของเวที โทสนีโดยรวม

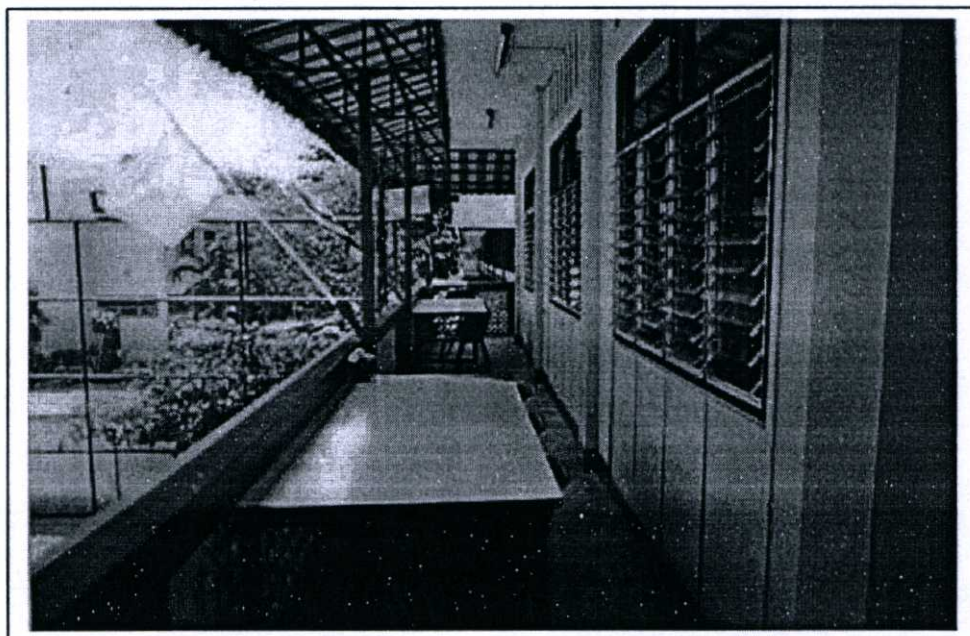
ส่วนกิจกรรมพลศึกษาภายในอาคาร (Indoor Sport) ที่ศูนย์วัดดอกไม้เป็นศูนย์ที่มีพื้นที่ค่อนข้างจำกัด พื้นที่ในส่วนกิจกรรมนี้ จึงไม่มีห้องเฉพาะใช้พื้นที่ส่วนหนึ่งของทางเดินส่วนกลาง (ทางเดินรอบอาคาร) ในการตั้งอุปกรณ์ เป็นส่วนที่เปิดโล่ง มีพื้นที่ประมาณ 18.75 ตารางเมตร อุปกรณ์ตั้งกระจายกันอยู่ มีน้ำหนักมาก ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ง่าย

ภายในส่วนกิจกรรมมีการนำแสงจากธรรมชาติเข้ามาใช้ และได้มีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้ความสว่างโดยติดตั้งหลอดฟลูออเรสเซนต์ 40 วัตต์ จำนวน 4 ดวง ไม่มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ พื้นเป็นกระเบื้องหินขัด

บริเวณชั้น 2 แบ่งพื้นที่ใช้สอยออกเป็นส่วนต่าง ๆ ได้ คือ

1. ส่วนทางเดินส่วนกลาง (ทางเดินรอบอาคาร)
2. ส่วนพื้นที่กิจกรรม
3. ส่วนสำนักงาน (Office)

ส่วนพื้นที่ใช้สอยและทางเดินส่วนกลาง แยกออกจากพื้นที่กิจกรรมโดยอยู่ส่วนด้านนอกอาคารโดยรอบ เชื่อมถึงกันตลอดกว้างประมาณ 1.5 เมตร มีราวกันตกโดยรอบสูง 90 เซนติเมตร มีการใช้แสงประดิษฐ์ในการช่วยให้ความสว่าง โดยติดตั้งหลอดฟลูออเรสเซนต์ 40 วัตต์ เป็นระยะ ๆ โดยรอบ จำนวน 14 หลอด พื้นเป็นกระเบื้องหินขัด

ภาพที่ 4.56 พื้นที่ทางเดินส่วนกลางรอบอาคาร ชั้น 2

ส่วนพื้นที่ (Multipurpose Area) ในพื้นที่ส่วนนี้ ปกติจะใช้ทำกิจกรรมหลายอย่าง มีพื้นที่ประมาณ 54 ตารางเมตร มีความสูงจากพื้นถึงฝ้าเพดาน 3.00 เมตร ฝ้าเพดานใช้กระเบื้องแผ่นเรียบทาสี มีการนำแสงสว่างธรรมชาติเข้ามาใช้ในพื้นที่ โดยเจาะช่องหน้าต่างกระจกใส ขนาด 40 เซนติเมตร สูง 100 เซนติเมตร จำนวน 24 บาน และหน้าต่างขนาด 60 เซนติเมตร สูง 100 เซนติเมตร จำนวน 4 บาน ช่องแสงบนหน้าต่างขนาด 80 x 45 เซนติเมตร จำนวน 14 ชุด และช่อง

แสงขนาด 120 x 45 เซนติเมตร จำนวน 2 ชุด ประตุกระจกใส ขนาด 80 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร จำนวน 2 บาน บนผนังที่ติดกับภายนอกอาคารทั้ง 3 ด้าน ส่วนอีกด้านเป็นผนังเบา กั้นระหว่างห้องกิจกรรมนาฏศิลป์และคหกรรม ผนังด้านที่ติดกับภายนอกอาคาร เป็นผนังก่ออิฐฉาบปูน ทาสีขาว และมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้แสงสว่างโดยติดหลอดฟลูออเรสเซนต์ 40 วัตต์ ชุดละ 2 ดวง จำนวน 10 ชุด บนฝ้าเพดาน มีการติดตั้งอุปกรณ์ช่วยอากาศ คือ พัดลมติดเพดาน จำนวน 2 ตัว พัดลม พัดลมตั้งพื้น 1 ตัวและเครื่องปรับอากาศแขวนเพดาน จำนวน 2 ตัว โทนสีโดยรวมเป็นโทนสีขาว พื้นไม้ขัดมันทาสีธรรมชาติ

ภาพที่ 4.61 พื้นที่กิจกรรมส่วนกลางชั้น 2 ขณะทำกิจกรรมงานประดิษฐ์ (คหกรรม)

ห้องกิจกรรมนาฏศิลป์และกิจกรรมคหกรรม

เป็นห้องขนาด 27 ตารางเมตร โดยปกติใช้เป็นส่วนทำงานและเก็บของของเจ้าหน้าที่ มีความสูงจากพื้นถึงฝ้าเพดาน 3.00 เมตร ฝ้าเพดานเป็นฝ้าแผ่นเรียบทาสี มีการนำแสงจากธรรมชาติมาใช้ภายในส่วนกิจกรรม โดยเจาะช่องหน้าต่างกระจกใส ขนาด 80 เซนติเมตร สูง 100 เซนติเมตร จำนวน 4 บาน และขนาด 60 เซนติเมตร สูง 100 เซนติเมตร จำนวน 11 บาน ช่องแสงขนาด 80 เซนติเมตร สูง 45 เซนติเมตร จำนวน 6 บาน ขนาด 60 เซนติเมตร สูง 45 เซนติเมตร จำนวน 3 บาน และขนาด 120 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร จำนวน 4 บาน ประตุกระจกใส ขนาดกว้าง 80 เซนติเมตร สูง 200 เซนติเมตร จำนวน 2 บาน และมีการนำแสงประดิษฐ์มาช่วยในการให้แสงสว่างโดยติดหลอดฟลูออเรสเซนต์ 40 วัตต์ ชุดละ 2 ดวง จำนวน 5 ชุด บนฝ้าเพดาน มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศ คือ พัดลมตั้งพื้น จำนวน 1 ตัว โทนสีโดยรวมเป็นโทนสีขาว พื้นไม้ขัดมันทาสีธรรมชาติ

ภาพที่ 4.62 ห้องกิจกรรมนาฏศิลป์และคหกรรม

ส่วนกิจกรรมห้องสมุดและกิจกรรมศิลปะ
(Multipurpose Area)

ใช้พื้นที่ภายในห้องกิจกรรมรวม

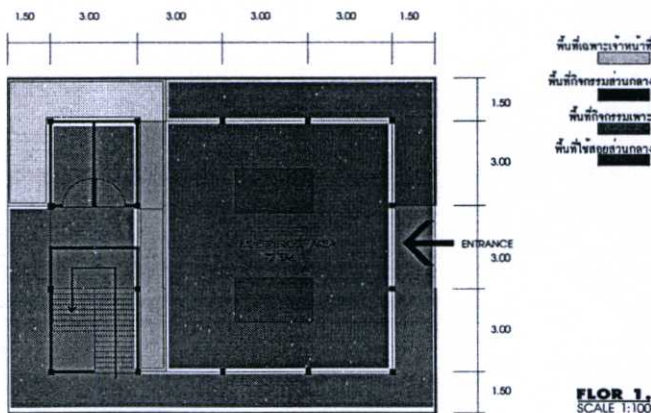
ภาพที่ 4.63 พื้นที่กิจกรรมห้องสมุด (ภายในพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง ชั้น 2)

ภาพที่ 4.64 พื้นที่กิจกรรมศิลปะ (ภายในพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง ชั้น 2)

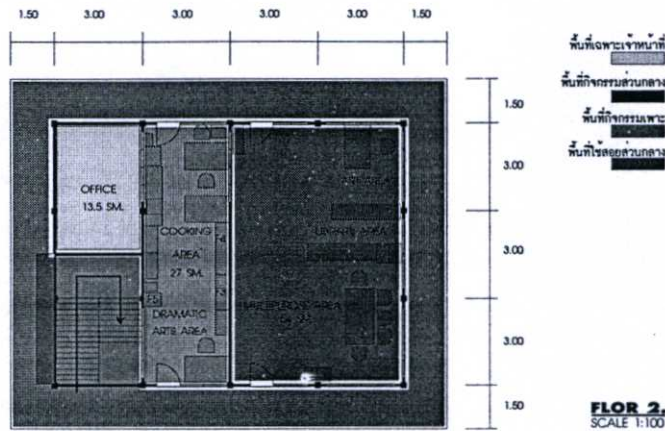
จากการศึกษาองค์ประกอบของพื้นที่ภายในอาคารได้ข้อสังเกต คือ พื้นที่ใช้สอยของอาคารจะแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนหลัก ๆ ได้ 4 ส่วนคือ พื้นที่กิจกรรมเฉพาะ พื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง พื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง และพื้นที่เฉพาะเจ้าหน้าที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

อาคารศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีทางเข้าอาคารอยู่ 1 ทาง คืออยู่ด้านหน้าอาคาร ซึ่งได้แบ่งพื้นที่ใช้สอยออกเป็น 2 ชั้น บริเวณชั้น 1 ของอาคาร มีการจัดพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 47.92) อยู่รอบอาคาร มีพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 40.00) อยู่ตรงกลางของพื้นที่ และมีพื้นที่เฉพาะเจ้าหน้าที่ อยู่ทางด้านหลังของอาคาร (คิดเป็นอัตราร้อยละ) (ดูภาพที่ 4.65)

ภาพที่ 4.65 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ บริเวณชั้น 1

บริเวณชั้น 2 ของอาคาร มีการจัดพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 47.50) อยู่โดยรอบของพื้นที่ชั้น 2 และพื้นที่เฉพาะเจ้าหน้าที่ (คิดเป็นอัตราร้อยละ 7.50), พื้นที่เฉพาะกิจกรรม (คิดเป็นอัตราร้อยละ 15.00) และพื้นที่เฉพาะส่วนกลาง (คิดเป็นอัตราร้อยละ 30.00) อยู่ตรงกลางของพื้นที่ทั้งหมด (ดูภาพที่ 4.66)

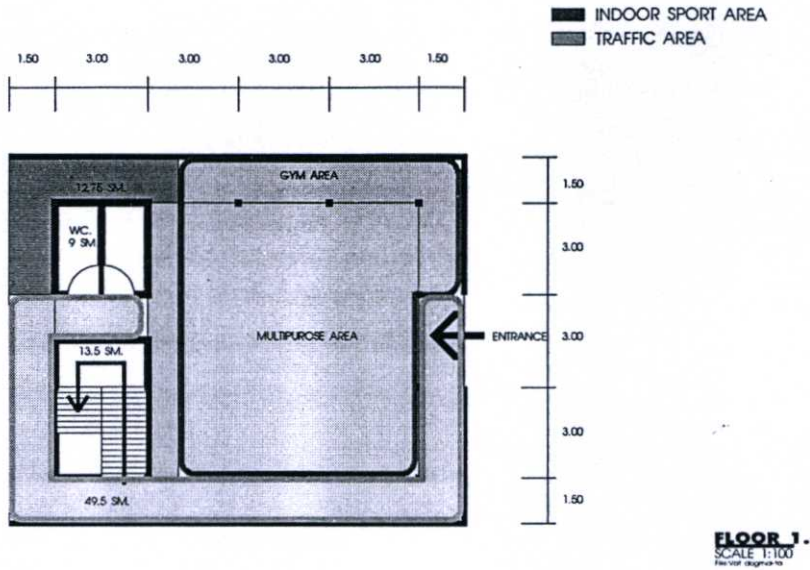

ภาพที่ 4.66 การจัดกลุ่มของพื้นที่ภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ บริเวณชั้น 2

จากผลการใช้พื้นที่ของอาคารศูนย์เยาวชนได้ข้อสังเกตคือ ศูนย์เยาวชนมีพื้นที่ที่จัดไว้ให้แล้ว แต่ในบางกิจกรรมมีการขยายพื้นที่กิจกรรมออกไป โดยสมาชิกที่เข้าใช้พื้นที่เองโดยมิได้ตั้งใจดังมีรายละเอียดดังนี้

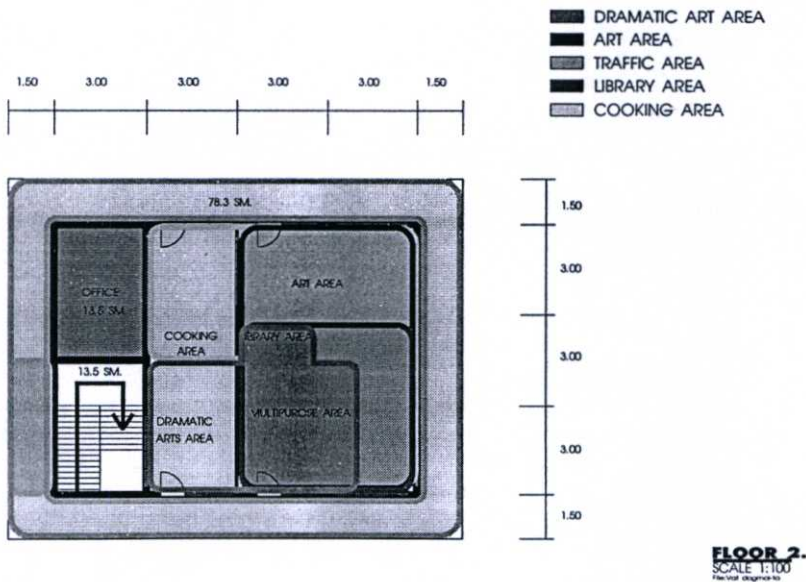
อาคารศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ เป็นอาคาร 2 ชั้น กิจกรรมส่วนใหญ่ไม่มีพื้นที่เฉพาะ แต่มีการทำกิจกรรมในพื้นที่ส่วนกลาง บางส่วนมีการซ้อนทับของพื้นที่กิจกรรมในพื้นที่กิจกรรมมากกว่า 1 กิจกรรม แต่เวลาในการทำกิจกรรมต่างกัน

บริเวณพื้นที่ชั้น 1 ของอาคารศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีพื้นที่กิจกรรมส่วนกลางเป็นโถงโล่ง ไม่มีผนัง มีทางเดินส่วนกลางโดยรอบ ภายในบริเวณทางเดินรอบอาคาร มีการแบ่งพื้นที่ออกไว้สำหรับกิจกรรมกีฬาภายในอาคาร แต่มีการขยายพื้นที่กิจกรรมจากที่กำหนดไว้ออกมาจนเต็มส่วนพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง (ดูภาพที่ 4.67)

ภาพที่ 4.67 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ บริเวณชั้น 1

บริเวณพื้นที่ชั้น 2 ของอาคารศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีการจัดพื้นที่เฉพาะไว้สำหรับกิจกรรมคหกรรมและกิจกรรมนาฏศิลป์ แต่แบ่งไม่ชัดเจนเพราะอยู่ในห้องเดียวกัน และมีพื้นที่น้อย แต่กิจกรรมที่เกิดขึ้นในบริเวณชั้น 2 ของอาคาร ได้แก่ กิจกรรมคหกรรม, กิจกรรมศิลปะ, กิจกรรมนาฏศิลป์และกิจกรรมห้องสมุด โดยที่ทุกกิจกรรมมีการจัดกิจกรรมภายในพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง โดยมากมักจะจัดต่างเวลากัน จึงเกิดการซ้อนทับกันของพื้นที่ที่ขึ้นภายในพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง (ดูภาพที่ 4.68)

ภาพที่ 4.68 พื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ บริเวณชั้น 2

4.5 สรุปองค์ประกอบทางกายภาพ

ตารางที่ 4.1 แสดงการจำแนก องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ได้สำรวจตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน		ปทุมวัน	วัดธาตุทอง	สวนอ้อย	วัดคอกไม้
องค์ประกอบ					
ขนาดของพื้นที่รวมของศูนย์ (ตรว.)		400.00	300	160.00	250
ขนาดของพื้นที่กิจกรรมภายในอาคาร (ตรม.)		1026.75	879.60	439.60	360.00
ขนาดของพื้นที่ส่วนกลาง (ตรม.)		219.04	143.65	128.00	126.00
ขนาดของพื้นที่ทางสัญจรส่วนกลาง (ตรม.)		180.19	185.85	76.8	157.5
ขนาดของพื้นที่ทางสัญจรส่วนกลาง(%)/ ขนาดของพื้นที่กิจกรรมภายในอาคาร		17.55	21.13	17.47	35.00
ขนาดของห้องน้ำ (ตรม.)		27.38	7.50	9.00	4.50
ขนาดของพื้นที่เก็บของ (ตรม.)		123.205	39.50	36.00	9.00
ขนาดของพื้นที่ส่วนสำนักงาน (ตรม.)		54.76	42.50	34.30	13.50
ที่พักรถ		-	57.50	18.00	12.75
จำนวนผู้ใช้สูงสุด/ครั้ง		40-50	35-50	25-40	35-40
จำนวนเจ้าหน้าที่ประจำ		4	3	4	1
จำนวนเจ้าหน้าที่ชั่วคราว		1	1	1	6
จำนวนผู้อาสาสมัคร		5	3	3	2
ส่วนกิจกรรมพลศึกษา (ภายนอกอาคาร)	จำนวนผู้ใช้สูงสุด/ครั้ง	30 - 40	30 - 50	20 - 40	30 -50
	เวลาที่มีกิจกรรมบ่อยที่สุด	19.00 – 21.00	15.00 – 19.00	15.00 – 21.00	15.00 – 21.00
ส่วนกิจกรรมพลศึกษา (ภายในอาคาร)	ขนาดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	116.365	45	44	18.75
	จำนวนผู้ใช้สูงสุด/ครั้ง	15 – 20	15 – 20	20	10 – 15
	จำนวนผู้ใช้ปกติ/ครั้ง	15 – 20	15 – 20	10-15	10 – 15
	เวลาที่มีกิจกรรมบ่อยที่สุด	15.00 – 21.00	15.00 – 19.00	15.00 – 21.00	15.00 – 21.00
ส่วนกิจกรรมนาฏศิลป์	ห้องเฉพาะของการจัดกิจกรรม	มี	มี	ไม่มี	ไม่มี
	ขนาดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	75.295	57.5	70.625 **	47.2425 **
	จำนวนผู้ใช้สูงสุด/ครั้ง	25	70 - 15	15	10 - 15
	จำนวนผู้ใช้ปกติ/ครั้ง	15-20	10-15	10-15	10 – 15
	เวลาที่มีกิจกรรมบ่อยที่สุด	15.00 – 20.00	15.00 – 18.00	15.00 – 18.00	15.00 – 18.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

องค์ประกอบ		ศูนย์เยาวชน	ปทุมวัน	วัดธาตุทอง	สวนอ้อย	วัดคอกไม้
ส่วนกิจกรรมห้องสมุด	ห้องเฉพาะของการจัดกิจกรรม	มี	มี	มี	ไม่มี	ไม่มี
	ขนาดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	54.76	60	16.225 **	36 **	
	จำนวนผู้ใช้สูงสุด/ครั้ง	10 - 20	10 - 20	15 - 20	20	
	จำนวนผู้ใช้ปกติ/ครั้ง	5-10	5-10	5-10	5-10	
	เวลาที่มีกิจกรรมบ่อยที่สุด	15.00 – 18.00	15.00 – 18.00	15.00 – 18.00	15.00 – 18.00	15.00 – 18.00
ส่วนกิจกรรมเทศกาล	ห้องเฉพาะของการจัดกิจกรรม.	มี	มี	-	-	ไม่มี
	ขนาดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	39.96	55	-	-	13.5 *
	จำนวนผู้ใช้สูงสุด/ครั้ง	10 - 20	12 - 15	-	-	15 - 20
	จำนวนผู้ใช้ปกติ/ครั้ง	5-10	10	-	-	10
	เวลาที่มีกิจกรรมบ่อยที่สุด	เสาร์ - อาทิตย์ 10.00 - 12.00	เสาร์ - อาทิตย์ 12.00 - 15.00	-	-	เสาร์ - อาทิตย์ 12.00 - 15.00
ส่วนกิจกรรมดนตรี	ห้องเฉพาะของการจัดกิจกรรม	มี	ไม่มี	-	-	-
	ขนาดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	27.38	30.0	-	-	-
	จำนวนผู้ใช้สูงสุด/ครั้ง	10	5 - 10	-	-	-
	จำนวนผู้ใช้ปกติ/ครั้ง	10	5 - 10	-	-	-
	เวลาที่มีกิจกรรมบ่อยที่สุด	18.00 – 21.00	15.00 – 18.00	-	-	-
ส่วนกิจกรรมศิลปะ	ห้องเฉพาะของการจัดกิจกรรม	มี	-	-	-	ไม่มี
	ขนาดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	29.38	-	-	-	18 *
	จำนวนผู้ใช้สูงสุด/ครั้ง	10 – 20	-	-	-	15 – 20
	จำนวนผู้ใช้ปกติ/ครั้ง	5-10	-	-	-	5-10
	เวลาที่มีกิจกรรมบ่อยที่สุด	15.00 – 18.00	-	-	-	15.00 – 18.00
ส่วนกิจกรรมพิเศษ	Toy Bank (ตรม.)	In Art	In Library	28.35	-	-
	Sound Lab (ตรม.)	-	-	36.00	-	-
	AEROBIC	185.00	143.65	184.00	180.00	
	จำนวนผู้ใช้ปกติ/ครั้ง	30-40	30-40	30-40	30-40	

** ใช้ Multipurpose Area

* ใช้บางส่วนของพื้นที่ห้อง

สรุปองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมแยกตามกรณีศึกษา

ตารางที่ 4.2 แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

องค์ประกอบ		ศูนย์เยาวชน		วัดธาตุทอง	สวนอ้อย	วัดดอกไม้
		R.1	R.2			
กิจกรรมพลศึกษาภายในอาคาร	ขนาดทั้งหมดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	41.07	75.29	45	44	18.75
	ขนาดของพื้นที่ว่างเพื่อทำกิจกรรม(ตรม.)	41.07	75.29	45	44	18.75
	ขนาดของพื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นจริง(ตรม.)	123.2 1	157.4 35	172.5	88.00	72.00
	ขนาดของพื้นที่สำหรับเก็บของครุภัณฑ์ (ตรม.)	มีห้องเก็บของและเบิกจ่ายเฉพาะอุปกรณ์ที่เคลื่อนย้ายได้ที่เหลือตั้งติดอยู่ภายในพื้นที่กิจกรรม				
	ความสูงของพื้นที่ (Floor – Ceiling)	2.75	2.75	3.70	3.30	3.20
	อัตราส่วนช่องแสง/พื้นที่ผนังทั้งหมด (%)	28.09 %	28.25 %	36.36%	50%	100%
	โทนสีของพื้นที่	ครีม	ครีม	ขาว	เขียวอ่อน	ฟ้าขาว
	วัสดุปูพื้น	หินขัด				
	วัสดุฝ้าเพดาน	T-BAR		โครงสร้างทาสี		
	วัสดุผนัง	ผนังปูนทาสี				ประตุม้วน
	อุปกรณ์ปรับอากาศ	พัดลม				
	ตำแหน่งที่ตั้ง	F2	F1	F1	F1	F1
	หลอดฟลูออเรสเซนต์ 40W.	-	2	114*	4	4

ตารางที่ 4.3 แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

องค์ประกอบ	ศูนย์เยาวชน	ปทุมวัน	วัดธาตุทอง	สวนอ้อย	วัดคอกไม้
กิจกรรมนาฏศิลป์	ขนาดทั้งหมดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	75.295	57.50	56.00*	13.50**
	ขนาดของพื้นที่ว่างเพื่อทำกิจกรรม(ตรม.)	61.24	38.5125	39.20	ใช้ MULTI
	ขนาดของพื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นจริง(ตรม.)	75.295	57.50	56.00	49.50
	ขนาดของพื้นที่สำหรับเก็บของครุภัณฑ์ (ตรม.)	14.055	18.9875	16.80	13.50
	ความสูงของพื้นที่ (Floor – Ceiling)	2.75	3.15	3.30	3.00
	อัตราส่วนช่องแสง/พื้นที่ผนังทั้งหมด (%)	28.25	28.01	13.26	39.21
	โทนสีของพื้นที่	ครีม	ขาว	เขียวอ่อน	ฟ้าขาว
	วัสดุปูพื้น	หินขัด			ไม้ทำสี
	วัสดุฝ้าเพดาน	T-BAR		โครงสร้าง	แผ่นเรียบ
	วัสดุผนัง	ผนังปูนทาสี		ผนังปูนทาสี/ ผนังไม้ตีโครง	ผนังปูนทาสี/ ผนังเบา
	อุปกรณ์ปรับอากาศ	AIR /พัดลม	พัดลม	AIR /พัดลม	
	ตำแหน่งที่ตั้ง	F3	F2	F2	F2
	หลอดฟลูออเรสเซนต์ 40W.	-	30	6*	20*

* เป็นส่วนหนึ่งของ MULTIPURPOSE

** มีการแบ่งพื้นที่ใช้สอยมากกว่าหนึ่งกิจกรรมภายในพื้นที่เดียวกัน

ตารางที่ 4.4 แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม

องค์ประกอบ		ศูนย์เยาวชน	ปทุมวัน	วัดธาตุทอง	สวนอ้อย	วัดดอกไม้
กิจกรรมคหกรรม	ขนาดทั้งหมดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	27.38	39.96	55.00	-	13.50
	ขนาดของพื้นที่ว่างเพื่อทำกิจกรรม(ตรม.)	16.57	28.75 25	23.39	-	8.23
	ขนาดของพื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นจริง(ตรม.)	27.38	39.96	55.00	-	73.50
	ขนาดของพื้นที่สำหรับเก็บของครุภัณฑ์ (ตรม.)	10.81	11.20 75	31.61	-	5.27
	ความสูงของพื้นที่ (Floor – Ceiling)	3.40	3.40	3.15	-	3.00
	อัตราส่วนช่องแสง/พื้นที่ผนังทั้งหมด (%)	19.53	13.04	16.39	-	39.21
	โทนสีของพื้นที่	ขาว			-	ฟ้าขาว
	วัสดุปูพื้น	หินขัด			-	ไม้ทำสี
	วัสดุฝ้าเพดาน	โครงสร้าง	T-BAR		-	แผ่นเรียบ
	วัสดุผนัง	ปูนทาสี/ กระเบื้อง	ปูนทาสี		-	ปูนทาสี
	อุปกรณ์ปรับอากาศ	พัดลม			-	AIR/พัดลม
	ตำแหน่งที่ตั้ง	F1	F1	F2	-	F2
	หลอดฟลูออเรสเซนต์ 40W.	2	3	20	-	20*
20W.	-	2	-	-	-	

R1.= งานประดิษฐ์

R1.= ทำอาหาร

ตารางที่ 4.5 แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

องค์ประกอบ	ศูนย์เยาวชน	ปทุมวัน	วัดราชคฤห์	สวนอ้อย	วัดดอกไม้
กิจกรรมห้องสมุด	ขนาดทั้งหมดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	54.76	60.00	28.00*	36.00*
	ขนาดของพื้นที่ว่างเพื่อทำกิจกรรม(ตรม.)	32.89	33.59	10.025	21.1925
	ขนาดของพื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นจริง(ตรม.)	54.76	40.00	28.00	54.00
	ขนาดของพื้นที่สำหรับเก็บของครุภัณฑ์ (ตรม.)	21.87	26.41	17.975	14.8075
	ความสูงของพื้นที่ (Floor – Ceiling)	2.75	3.15	3.30	3.00
	อัตราส่วนช่องแสง/พื้นที่ผนังทั้งหมด (%)	28.17	20.08	13.26	50.25
	โทนสีของพื้นที่	ครีม	ขาว	เขียวอ่อน	ขาว
	วัสดุปูพื้น	หินขัด			ไม้ทำสี
	วัสดุฝ้าเพดาน	T-BAR		โครงสร้าง	แผ่นเรียบ
	วัสดุผนัง	ปูนทาสี		ปูนทาสี/ผนังเบา	
	อุปกรณ์ปรับอากาศ	พัดลม		AIR/พัดลม	
	ตำแหน่งที่ตั้ง	F2	F2	F2	F2
	หลอดฟลูออเรสเซนต์ 40W.	-	14	6*	20*
	20W.	16	-	8*	-

ตารางที่ 4.6 แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ

องค์ประกอบ	ศูนย์เยาวชน	ปทุมวัน	วัดธาตุทอง	สวนอ้อย	วัดดอกไม้
กิจกรรมศิลปะ	ขนาดทั้งหมดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	27.38	-	-	18.00
	ขนาดของพื้นที่ว่างเพื่อทำกิจกรรม(ตรม.)	19.045	-	-	12.0275
	ขนาดของพื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นจริง(ตรม.)	27.38	-	-	54.00
	ขนาดของพื้นที่สำหรับเก็บของครุภัณฑ์ (ตรม.)	8.335	-	-	5.9725
	ความสูงของพื้นที่ (Floor – Ceiling)	2.75	-	-	3.00
	อัตราส่วนช่องแสง/พื้นที่ผนังทั้งหมด (%)	25.84	-	-	50.25
	โทนสีของพื้นที่	FULL COLOUR	-	-	ขาว
	วัสดุปูพื้น	หินขัด/ ปูเสื่อน้ำมัน	-	-	ไม้ทำสี
	วัสดุฝ้าเพดาน	T-BAR	-	-	แผ่นเรียบ
	วัสดุผนัง	ปูนทาสี	-	-	ปูนทาสี/ ผนังเบา
	อุปกรณ์ปรับอากาศ	พัดลม	-	-	AIR/พัดลม
	ตำแหน่งที่ตั้ง	F2	-	-	F2
	หลอดฟลูออเรสเซนต์ 40W.	1	-	-	20*
	20W.	9	-	-	-

ตารางที่ 4.7 แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมคนตรี

องค์ประกอบ		ศูนย์เยาวชน	ปทุมวัน	วัดธาตุทอง	สวนอ้อย	วัดดอกไม้
กิจกรรมคนตรี	ขนาดทั้งหมดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	41.07		30.00*	-	-
	ขนาดของพื้นที่ว่างเพื่อทำกิจกรรม(ตรม.)	41.07		30.00*	-	-
	ขนาดของพื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นจริง(ตรม.)	41.07		30.00*	-	-
	ขนาดของพื้นที่สำหรับเก็บของครุภัณฑ์ (ตรม.)	-		-	-	-
	ความสูงของพื้นที่ (Floor – Ceiling)	2.75		3.15	-	-
	อัตราส่วนช่องแสง/พื้นที่ผนังทั้งหมด (%)	28.09		23.98	-	-
	โทนสีของพื้นที่	กรีน		ขาว	-	-
	วัสดุปูพื้น	หินขัด			-	-
	วัสดุฝ้าเพดาน	T-BAR			-	-
	วัสดุผนัง	ปูนทาสีติด วัสดุซับเสียง บางส่วน		ปูนทาสี	-	-
	อุปกรณ์ปรับอากาศ	พัดลม			-	-
	ตำแหน่งที่ตั้ง	F3			-	-
	หลอดฟลูออเรสเซนต์ 40W.	-		76*	-	-
	20W.	9		-	-	-

ตารางที่ 4.8 แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic)

องค์ประกอบ		ศูนย์เยาวชน	ปทุมวัน	วัดธาตุทอง	สวนอ้อย	วัดคอกไม้
กิจกรรมพิเศษ(AEROBIC)	ขนาดทั้งหมดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	185.00	143.65	184.00	180.00	
	ขนาดของพื้นที่ว่างเพื่อทำกิจกรรม(ตรม.)	-	-	-	-	
	ขนาดของพื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นจริง(ตรม.)	219.04	143.65	128.00	126.00	
	ขนาดของพื้นที่สำหรับเก็บของครุภัณฑ์ (ตรม.)	-	-	-	-	
	ความสูงของพื้นที่ (Floor – Ceiling)	-	3.70	4.50	-	
	อัตราส่วนช่องแสง/พื้นที่ผนังทั้งหมด (%)	-	-	-	-	
	โทนสีของพื้นที่					
	วัสดุปูพื้น	ปูนถนน	หินขัด	พื้นปูน	ปูนสนาม	
	วัสดุฝ้าเพดาน	-	-	-	-	
	วัสดุผนัง	-	-	-	-	
	อุปกรณ์ปรับอากาศ	-	-	-	-	
	ตำแหน่งที่ตั้ง	OUT DOOR	F1.	F3.	OUT DOOR	

ตารางที่ 4.9 แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Toy bank)

องค์ประกอบ		ศูนย์เยาวชน	ปทุมวัน	วัดธาตุทอง	สวนอ้อย	วัดดอกไม้
กิจกรรมพิเศษ (Toy Bank)	ขนาดทั้งหมดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	-	-	20.00	28.35	-
	ขนาดของพื้นที่ว่างเพื่อทำกิจกรรม(ตรม.)	-	-	ไม่ถูกใช้งาน	23.95	-
	ขนาดของพื้นที่กิจกรรมที่เกิดขึ้นจริง(ตรม.)	-	-	ไม่ถูกใช้งาน	44.00	-
	ความสูงของพื้นที่ (Floor – Ceiling)	-	-	3.15	3.30	-
	อัตราส่วนช่องแสง/พื้นที่ผนังทั้งหมด	-	-	20.08	3.10	-
	โทนสีของพื้นที่	-	-	ขาว	ขาว	-
	วัสดุปูพื้น	-	-	หินขัด	หินขัด ปูเสื่อน้ำมัน	-
	วัสดุฝ้าเพดาน	-	-	T-BAR	โครงสร้าง	-
	วัสดุผนัง	-	-	ปูนทาสี	ปูนทาสี/ ผนังเบา	-
	อุปกรณ์ปรับอากาศ	-	-	พัดลม	AIR	-
	ตำแหน่งที่ตั้ง	-	-	F2.	F2.	-

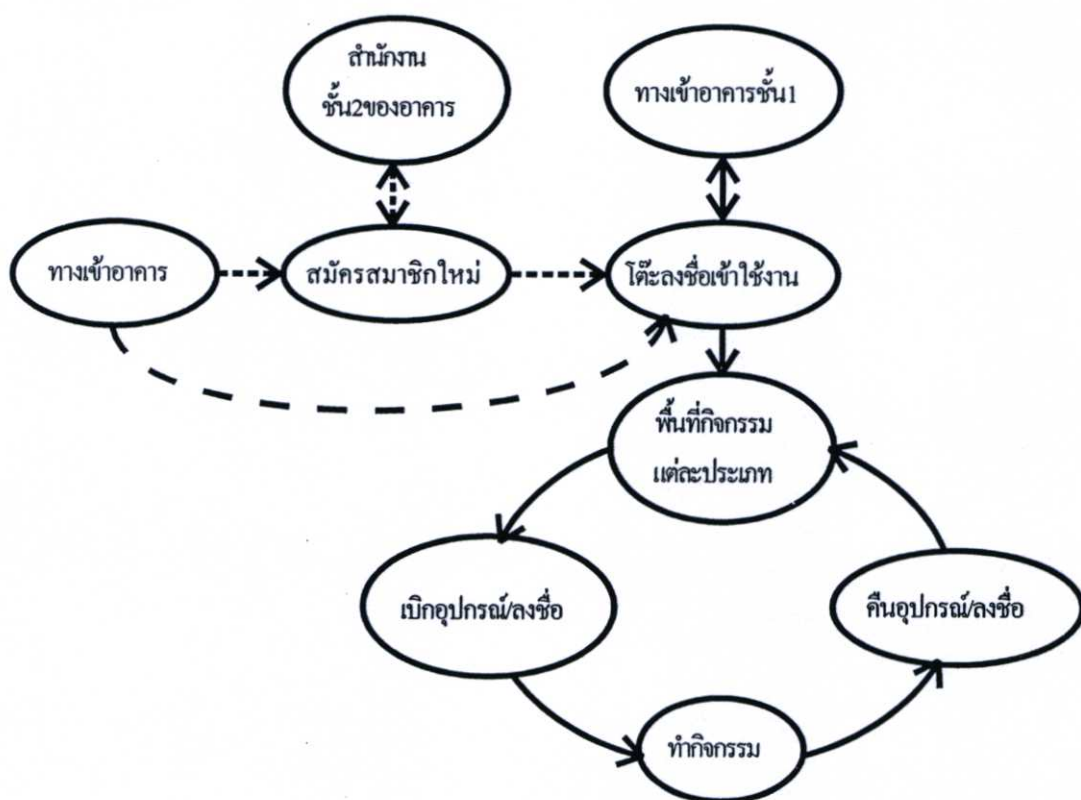
ตารางที่ 4.10 แสดงการจำแนกองค์ประกอบเชิงพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Sound lab)

องค์ประกอบ		ศูนย์เยาวชน	ปทุมวัน	วัดธาตุทอง	สวนอ้อย	วัดคอกไม้
กิจกรรมพิเศษ (Sound Lab)	ขนาดทั้งหมดของพื้นที่กิจกรรม (ตรม.)	-	-	-	36.00	-
	ขนาดของพื้นที่ว่างเพื่อทำกิจกรรม(ตรม.)	-	-	-	11.14	-
	ขนาดของพื้นที่สำหรับเก็บของครุภัณฑ์ (ตรม.)	-	-	-	24.86	-
	ความสูงของพื้นที่ (Floor – Ceiling)	-	-	-	3.30	-
	อัตราส่วนช่องแสง/พื้นที่ผนังทั้งหมด	-	-	-	18.31	-
	โทนสีของพื้นที่	-	-	-	เขียวอ่อน	-
	วัสดุปูพื้น	-	-	-	หินขัด	-
	วัสดุฝ้าเพดาน	-	-	-	โครงสร้าง	-
	วัสดุผนัง	-	-	-	ปูนทาสี/ ผนังเบา	-
	อุปกรณ์ปรับอากาศ	-	-	-	AIR	-
	ตำแหน่งที่ตั้ง	-	-	-	F2.	-

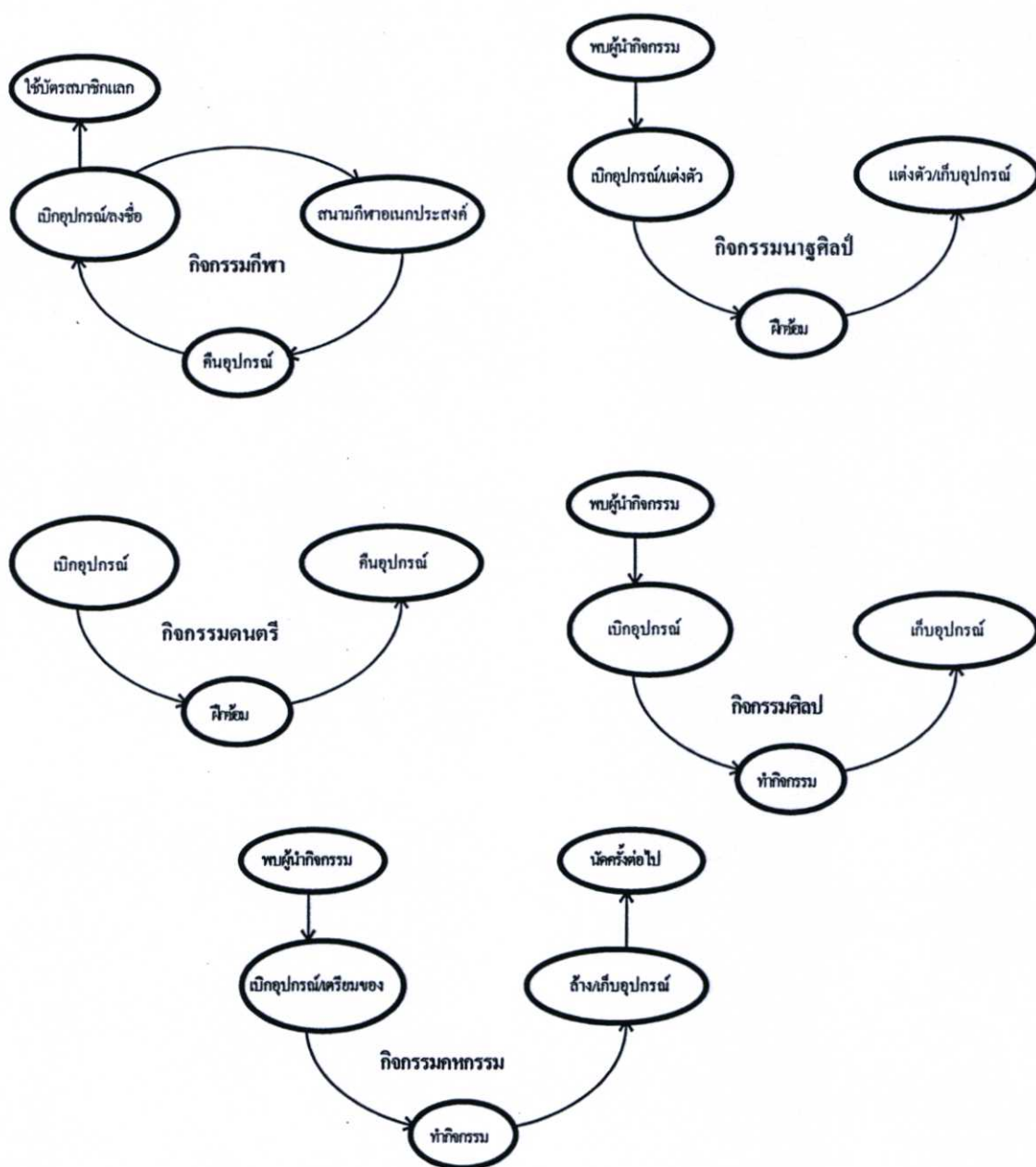
4.6 ลักษณะการเข้าใช้งานภายในอาคารศูนย์เยาวชนของสมาชิก

จะพบว่าลำดับในการเข้าใช้พื้นที่ของสมาชิกศูนย์เยาวชน ที่เป็นกรณีศึกษาทั้ง 4 แห่ง จะมีความคล้ายคลึงกัน โดยส่วนใหญ่ โดยสมาชิกส่วนมาก ก่อนที่จะเข้าใช้พื้นที่กิจกรรมภายในศูนย์เยาวชน จะต้องลงชื่อก่อน ตั้งแต่ทางเข้าอาคารศูนย์เยาวชน บริเวณชั้น 1 ยกเว้นศูนย์เยาวชนปทุมวัน จะลงชื่อเข้าใช้งานบริเวณพื้นที่กิจกรรมของแต่ละกิจกรรม และภายในส่วนกิจกรรมแต่ละกิจกรรม จะมีลำดับการใช้งานเหมือนกันทั้ง 4 ศูนย์เยาวชน ที่เป็นกรณีศึกษาคือ เมื่อเข้าใช้พื้นที่ จะมีการเบิกอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ทำกิจกรรมและเมื่อใช้งานเสร็จ ก็จะนำไปเก็บไว้ที่เดิม (ดูภาพที่ 4.69) จะมีส่วนที่แตกต่างกันเล็กน้อย ในส่วนลงชื่อเข้าใช้พื้นที่กิจกรรม คือ ศูนย์เยาวชนปทุมวันจะมีสมุดลงชื่อซึ่งแยกแต่ละกิจกรรม

ภาพที่ 4.69 แสดงลำดับการใช้งานในอาคารศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา

และจะมีกิจกรรมบางกิจกรรม มีรายละเอียดต่างกันในส่วน (ดูภาพที่ 4.70)

ภาพที่ 4.70 แสดงลำดับการใช้งานภายในพื้นที่กิจกรรม

และจะพบว่าช่วงเวลาในการทำกิจกรรมของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาทุกศูนย์
เยาวชนมีระยะเวลาใกล้เคียงกัน คือ

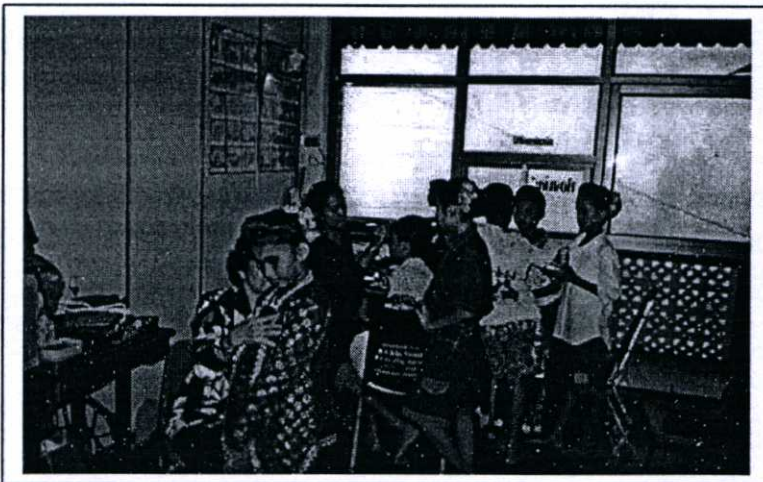
- กิจกรรมนาฏศิลป์, คหกรรม, ศิลปและดนตรี ใช้เวลาในการทำกิจกรรมประมาณ 60-90 นาที/ครั้ง และจัดกิจกรรมประมาณสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง
- กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) ใช้เวลาในการทำกิจกรรม 60-90 นาที/ครั้ง ตั้งแต่ 17.30-19.00 น. โดยประมาณทุกวัน
- กิจกรรมห้องสมุด, กีฬา เปิดให้ใช้งานตลอดเวลาทำการ แต่จะมีสมาชิกใช้มากเป็นบางช่วงเวลา

รูปแบบในการทำกิจกรรมแต่ละประเภท

- กิจกรรมนาฏศิลป์

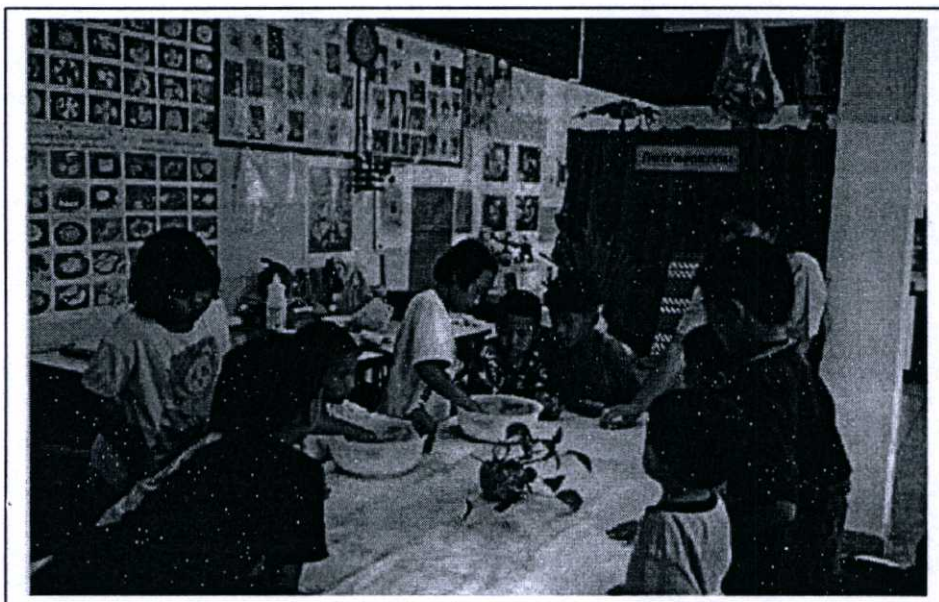

ภาพที่ 4.71 แสดงรูปแบบการทำกิจกรรมนาฏศิลป์โดยร่ำตามผู้นำกิจกรรมบนเวที

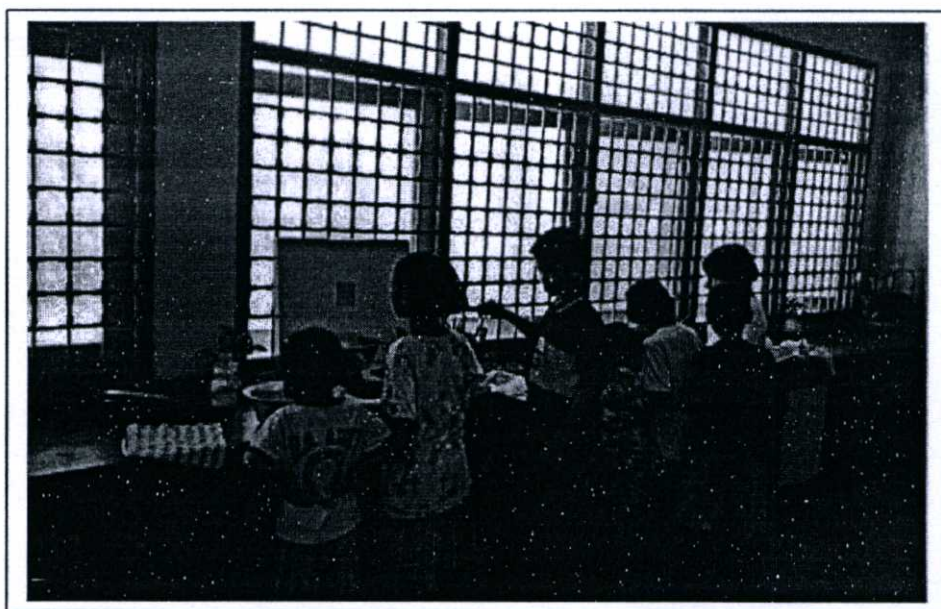

ภาพที่ 4.72 พื้นที่สำหรับแต่งตัวของกิจกรรมนาฏศิลป์

- กิจกรรมคหกรรม

ภาพที่ 4.73 แสดงการสอนและการเตรียมวัสดุคิบในการทำกิจกรรม

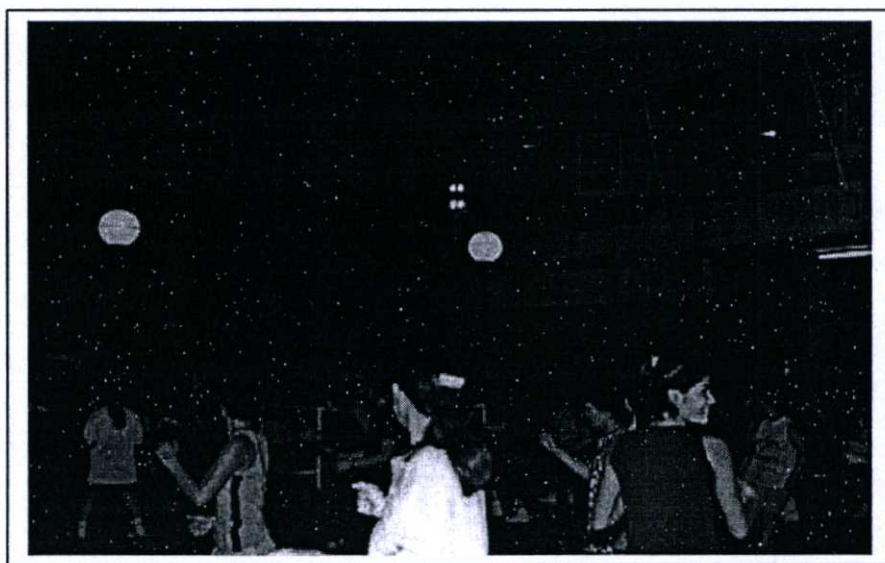
ภาพที่ 4.74 ขณะสมาชิกกำลังประกอบกิจกรรม

- กิจกรรมศิลปะ

ภาพที่ 4.75 สมาชิกกำลังเล่นเกมสื่คอมพิวเตอร์บนพื้นห้อง

- กิจกรรมพิเศษ (Aerobic)

ภาพที่ 4.76 แสดงรูปแบบการทำกิจกรรม Aerobic โดยเดินตามผู้นำกิจกรรมบนเวที

บทที่ 5

การอภิปรายผล

ในบทนี้เป็นการอภิปรายผลการศึกษาการเข้าใช้พื้นที่กิจกรรมของศูนย์เยาวชนระดับ 2 ภายในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีพื้นที่ศึกษา 4 แห่ง คือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ การศึกษาใช้แบบสอบถาม แบบสำรวจพื้นที่ การสังเกตการณ์ และภาพถ่าย เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับภาพรวมทั่วไปของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

ภาพทั่วไปของผู้เข้าใช้บริการ

จากทฤษฎีที่ได้ทำการศึกษาในบทที่ 4 นั้น พบว่ากลุ่มเป้าหมายที่เข้าใช้บริการในศูนย์เยาวชน กรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่แตกต่างกันออกไปในเรื่อง เพศ, วัย, และระดับการศึกษา จะมีความต้องการและความรู้สึกทัศนคติที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งจะส่งผลต่อการออกแบบสภาพแวดล้อมภายในศูนย์เยาวชน ดังนั้น ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของสมาชิกศูนย์เยาวชนจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อการออกแบบสภาพแวดล้อมภายใน โดยข้อมูลที่ได้จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นสมาชิกศูนย์เยาวชน จำนวน 205 คน เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 53.7) เป็นเพศชาย (ร้อยละ 46.3) ซึ่งมีระดับที่ใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 6-12 ปี (ร้อยละ 38) รองลงมาอายุ 13-16 ปี (ร้อยละ 25.9) และอายุ 17-25 ปี (ร้อยละ 16.1) ส่วนระดับอายุที่มาใช้บริการน้อย ได้แก่ ระดับอายุ 56 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 2.9) และต่ำกว่า 6 ปี (ร้อยละ 0.5) ระดับการศึกษาโดยส่วนใหญ่ คือ ระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 39) รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 22) และต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 (ร้อยละ 12.7) แต่ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีเพียงอัตรา (ร้อยละ 0.5) เท่านั้น โดยส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการมีสถานภาพโสด (ร้อยละ 86.3) จำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้ใช้บริการ โดยส่วนใหญ่มีจำนวน 3-4 คน (ร้อยละ 48.8) รองลงมาคือ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5-6 คน (ร้อยละ 26.3) อาชีพโดยส่วนใหญ่ คือ กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 74.6) รองลงมาคือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 9.3) และผู้ใช้บริการส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 1,000 บาท (ร้อยละ 47.8) รองลงมามีรายได้ 1,000-2,500 บาท (ร้อยละ 21.5) และมีรายได้ 2,500-5,000 บาท (ร้อยละ 12.2) การเดินทางมาศูนย์เยาวชนโดยส่วนใหญ่ คือ การเดินมา (ร้อยละ 47.3) รองลงมาคือการใช้บริการรถเมล์ (ร้อยละ 24.9) และในการมาใช้บริการส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการมักจะสนใจมาเอง (ร้อยละ 51.7) รองลงมาคือ ถูกเพื่อน ๆ ชักชวนมา (ร้อยละ 36.1) (ดูตารางที่ 5.1)

ตารางที่ 5.1 แสดงจำนวนและร้อยละของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม อายุ เพศการศึกษา สถานภาพ อาชีพ ระดับรายได้ ความถี่ในการใช้บริการ กิจกรรมที่เข้าร่วม และ ความรู้สึก

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		
- ชาย	95	46.3
- หญิง	110	53.7
1.อายุ		
- ต่ำกว่า 6 ปี	1	0.50
- 6 – 12 ปี	78	38.0
- 13 – 16 ปี	53	25.9
- 17 – 25 ปี	33	16.1
- 26 – 40 ปี	23	11.2
- 41 – 55 ปี	11	5.40
- 56 ปีขึ้นไป	6	2.90
ระดับการศึกษา		
- ต่ำกว่า ประถมศึกษาปีที่ 4	26	12.7
- ประถมศึกษาปีที่ 6	80	39.0
- มัธยมศึกษาปีที่ 3	45	22.0
- มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	24	11.7
- อนุปริญญา หรือ ปวส.	8	3.90
- ปริญญาตรี	21	10.2
- สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.50

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
- โสด	177	86.3
- สมรส	26	12.7
- หย่า	2	1.00
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
- ไม่มี	1	0.50
- 1 - 2 คน	20	9.80
- 3 - 4 คน	100	48.8
- 5 - 6 คน	54	26.3
- 7 - 8 คน	20	9.80
- มากกว่า 8 คน	10	4.90
อาชีพ		
- รับจ้างทั่วไป	7	3.40
- พนักงานรัฐวิสาหกิจ/รับราชการ	13	6.30
- พนักงานบริษัทเอกชน	3	1.50
- ประกอบธุรกิจส่วนตัว	19	9.30
- พ่อบ้าน - แม่บ้าน	8	3.90
- นักเรียน/นักศึกษา	153	74.6
- ว่างาน	2	1.00
รายได้ต่อเดือน		
- ต่ำกว่า 1,000 บาท	98	47.8
- 1,000 - 2,500 บาท	44	21.5
- 2,500 - 5,000 บาท	25	12.2
- 5,000 - 7,500 บาท	9	4.40
- 7,500 - 10,000 บาท	13	6.30
- 10,000 - 12,500 บาท	8	3.90
- 12,500 - 15,000 บาท	6	3.90
- 15,000 บาทขึ้นไป	2	1.00

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
การเดินทางมาศูนย์เยาวชน		
- เดิน	97	47.3
- จักรยาน	17	8.30
- รถเมล์	51	24.9
- มอเตอร์ไซด์	21	10.2
- รถยนต์	10	4.90
- รถไฟฟ้า	2	1.00
- รถตุ๊กตุ๊ก	7	3.40
สาเหตุที่มาใช้บริการ		
- สนใจมาเอง	106	51.7
- เพื่อน ๆ ชักชวนมา	74	36.1
- มากับผู้ปกครอง	23	11.2
- มากับพี่	2	1.00

จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 คน พบว่าความรู้สึกของสมาชิกเกี่ยวกับระยะทางระหว่างที่พักกับศูนย์โดยส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่ระยะทางไม่ไกล-ไม่ไกล (ร้อยละ 45.4) ส่วนสาเหตุในการมาทำกิจกรรมที่ศูนย์เยาวชนโดยส่วนใหญ่คือ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (ร้อยละ 69.6) รองลงมาคือ ได้ออกกำลังกาย (ร้อยละ 51.6) และได้มีเพื่อนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 42.4) และกิจกรรมที่สมาชิกอยากให้ทางศูนย์เยาวชนได้จัดให้มีบริการเพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่ คือ การสอนคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 45.2) และรองลงมา คือ จัดห้องฉายภาพยนตร์ (ร้อยละ 39.6) (ดูตารางที่ 5.2)

ตารางที่ 5.2 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ความรู้สึกเกี่ยวกับระยะทางระหว่างที่พักกับศูนย์		
- อยู่ใกล้	75	36.6
- ไม่ไกล-ไม่ไกล	93	45.4
- อยู่ไกล	37	18.0

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
สาเหตุที่ท่านมาทำกิจกรรมที่ศูนย์เยาวชน		
- ได้มีเพื่อนเพิ่มขึ้น	106	42.4
- ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	174	69.6
- ได้พบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูง	87	34.8
- ได้รับความรู้เพิ่มเติม	93	37.2
- ได้ออกกำลังกาย	129	51.6
- ทำให้ไม่เหงา	79	31.6
- ได้พักผ่อนหย่อนใจ	92	36.8
- ได้ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจาก หน้าที่การงาน	58	23.2
- อื่น ๆ	1	0.4
กิจกรรมที่สมาชิกอยากให้อัปเดตบริการเพิ่ม		
- ทอยเบงก์	42	16.8
- จัดห้องฉายภาพยนตร์, VDO	99	39.6
- กิจกรรมสอนเสริมภาษา	75	30.0
- สอนพิเศษ	78	31.2
- สอนคอมพิวเตอร์	113	45.2
- สอนแอโรบิกส์	53	21.2
- ฝึกสอนอาชีพ	76	30.4
- จัดโครงการครอบครัวสัมพันธ์	44	17.6
- จัดลานเอนกประสงค์สำหรับคนในชุมชนให้ได้มารวมกลุ่มพูดคุยกันนอก เหนือจากพื้นที่ออกกำลังกาย	59	23.6
- อื่น ๆ	9	3.6

และจากตารางแสดงจุดประสงค์ในการมาทำกิจกรรมจำแนกตามอายุ พบว่ากลุ่มสมาชิกอายุต่ำกว่า 16 ปี มาเพราะได้ความรู้เพิ่มขึ้นเป็นอันดับแรก รองลงมา คือ กลุ่มอายุ 17 – 40 ปี มาเพราะได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากงานอันดับแรก รองลงมาคือ ได้ออกกำลังกายและได้พักผ่อนหย่อนใจ ส่วนกลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป มาเพราะได้พักผ่อนหย่อนใจเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ได้ออกกำลังกาย (ดูตารางที่ 5.1 ภาคผนวก) และจากตารางแสดงกิจกรรมที่สมาชิกอยากให้อัปเดตบริการ

เพิ่ม จำแนกตามอายุ พบว่ากลุ่มสมาชิกอายุต่ำกว่า 16 ปี อยากให้จัดบริการ ทอยเบงก์ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ สอนพิเศษ และจัดห้องฉายภาพยนตร์และสอนคอมพิวเตอร์ ส่วนกลุ่มอายุ 17 – 40 ปี อยากให้จัดบริการฝึกสอนอาชีพเป็นอันดับแรก รองลงมาคือจัดลานอเนกประสงค์ สำหรับคนในชุมชน, กิจกรรมเสริมภาษา และครอบครัวสัมพันธ์ กลุ่มอายุ 41 ปีขึ้นไป อยากให้จัดบริการสอนแอโรบิกส์เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ จัดลานอเนกประสงค์สำหรับคนในชุมชน, โครงการครอบครัวสัมพันธ์และฝึกสอนอาชีพ (ดูตารางที่ 5.2 ภาคผนวก)

5.1 การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้งานกับปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรม

5.1.1 อายุ, เพศ, การศึกษากับการเลือกวันและเวลาใช้บริการ

จากตารางแสดงวันในการมาใช้บริการจำแนกตามเพศ พบว่าในวันธรรมดา เพศชายเข้าใช้งานมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย 5 – 10% ส่วนในวันหยุดมาใช้บริการใกล้เคียงกัน (ดูตาราง 5.3 ภาคผนวก)

จากตารางแสดงวันในการมาใช้บริการจำแนกตามอายุ พบว่าในวันธรรมดา สมาชิกช่วงอายุ 6 – 25 ปี มาใช้บริการมากกว่าช่วงอายุอื่น ส่วนวันหยุดสมาชิกช่วงอายุ 6 – 40 ปี มาใช้บริการมาก (ดูตารางที่ 5.4 ภาคผนวก)

จากตารางแสดงวันในการมาใช้บริการจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าในทุกวันสมาชิกที่มีการศึกษาดำรงมัธยมศึกษาปีที่ 3 มาใช้บริการมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ (ดูตารางที่ 5.5 ภาคผนวก)

จากตารางแสดงเวลาในการมาใช้บริการ (ในวันธรรมดา) จำแนกตามเพศ พบว่าในวันธรรมดา ช่วงเวลา 10.00 – 15.00 น. และ 18.00 – 21.00 น. เพศชายจะมาใช้บริการมากกว่าเพศหญิง, ช่วงเวลา 15.00 – 18.00 น. เพศหญิงจะมาใช้บริการมากกว่าเพศชาย (ดูตารางที่ 5.6 ภาคผนวก)

จากตารางแสดงเวลาในการมาใช้บริการ (ในวันธรรมดา) จำแนกตามอายุ พบว่าทุกช่วงเวลา สมาชิกอายุ 6 – 25 ปี มาใช้บริการมากที่สุด ยกเว้นช่วงเวลา 15.00 – 18.00 น. มีผู้เข้าใช้งานมากทุกช่วงอายุ (ดูตารางที่ 5.7 ภาคผนวก)

จากตารางแสดงเวลาในการมาใช้บริการจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าช่วงเวลา 10.00 – 15.00 น. สมาชิกที่มีการศึกษาดำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6 เข้ามาใช้บริการมาก, ช่วงเวลา 15.00 – 21.00 น. พบว่าระดับการศึกษาของสมาชิกที่มาใช้บริการกระจายทุก ๆ ระดับการศึกษา (ดูตารางที่ 5.8 ภาคผนวก)

จากตารางแสดงเวลาในการมาใช้บริการ (ในวันเสาร์/วันหยุด) จำแนกตามเพศ พบว่าทุกช่วงเวลา เพศชายและเพศหญิงมาใช้บริการใกล้เคียงกัน (ดูตารางที่ 5.9 ภาคผนวก)

จากตารางแสดงเวลาในการมาใช้บริการ (ในวันเสาร์/วันหยุด) จำแนกตามอายุ พบว่าช่วงเวลา 15.00 – 21.00 น. สมาชิกที่มีอายุมากมาใช้บริการมากกว่าช่วงอื่น (ดูตารางที่ 5.10 ภาคผนวก)

จากตารางแสดงเวลาในการมาใช้บริการศูนย์เยาวชน (ในวันเสาร์/วันหยุด) จำแนกตามระดับการศึกษา สมาชิกที่มีการศึกษาดำกว่าประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นกลุ่มที่เข้ามาใช้บริการมากที่สุด (ดูตารางที่ 5.11 ภาคผนวก)

5.1.2 อายุ, เพศ, การศึกษากับประเภทกิจกรรมที่มาใช้บริการ

จากตารางแสดงกิจกรรมจำแนกตามเพศที่มาใช้บริการ พบว่า เพศชายนิยมเล่นกิจกรรมพลศึกษาและดนตรี ส่วนเพศหญิงนิยมกิจกรรมนาฏศิลป์, กิจกรรมศิลปะ, กิจกรรมคหกรรม, กิจกรรมห้องสมุด และกิจกรรมพิเศษ (Aerobic) (ดูตารางที่ 5.12 ภาคผนวก)

จากตารางแสดงกิจกรรมจำแนกตามอายุที่มาใช้บริการ พบว่าสมาชิกช่วงอายุ 6 – 16 ปี ชอบกิจกรรมนาฏศิลป์, กิจกรรมศิลปะและกิจกรรมคหกรรม สมาชิกช่วงอายุ 6 – 25 ปี ชอบกิจกรรมดนตรี ส่วนกิจกรรมพลศึกษา, กิจกรรมห้องสมุดและกิจกรรมพิเศษ มีสมาชิกเข้าร่วมทุกช่วงอายุ (ดูตารางที่ 5.13 ภาคผนวก)

จากตารางแสดงกิจกรรมจำแนกตามระดับการศึกษาของสมาชิกที่มาใช้บริการ พบว่ากิจกรรมนาฏศิลป์ และกิจกรรมศิลปะ สมาชิกช่วงระดับการศึกษาระหว่าง ป.4 – ม.3 เข้าใช้บริการมากที่สุด ส่วนกิจกรรมคหกรรม, กิจกรรมห้องสมุดและกิจกรรมพิเศษ (Aerobic) สมาชิกช่วงระดับการศึกษา ป.4 – ม.6 เข้าใช้บริการมากที่สุด ส่วนกิจกรรมพลศึกษาและกิจกรรมดนตรี มีสมาชิกทุกช่วงอายุการศึกษาเข้าใช้บริการ (ดูตารางที่ 5.14 ภาคผนวก)

5.2 การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมทางกายภาพในส่วนกิจกรรมกับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติ และความต้องการของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 250 คน โดยใช้แบบสอบถามประเมินค่า (Rating Scale) เพื่อวัดทัศนคติของผู้มาใช้บริการที่มีต่อส่วนกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์เยาวชน นำมาหาค่าเฉลี่ยของทัศนคติที่มีต่อแต่ละองค์ประกอบของส่วนกิจกรรม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของกลุ่มดังนี้ (โดยอ้างอิงกับค่าเฉลี่ยที่ได้)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลความว่า	ดีมาก
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลความว่า	ดี
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลความว่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	แปลความว่า	น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	แปลความว่า	น้อยที่สุด

5.2.1 พื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร

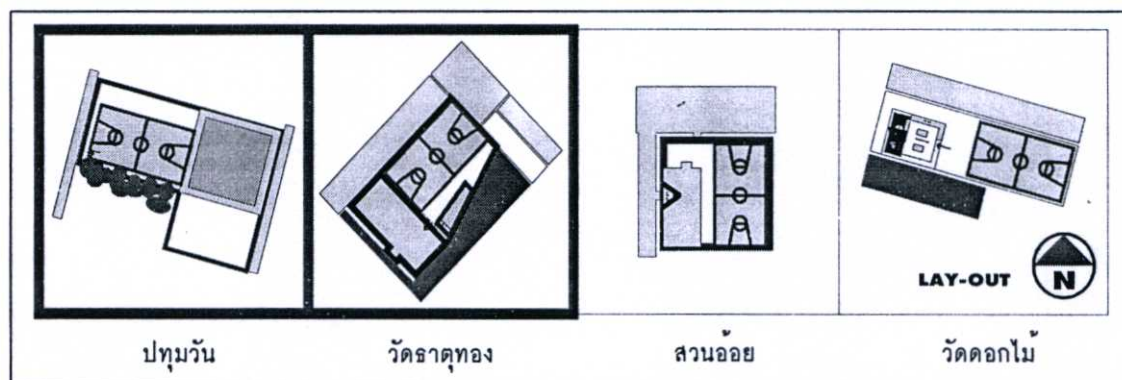
สมาชิกของศูนย์เยาวชนมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมกีฬาภายนอกอาคารดังนี้ คือ มีทัศนคติต่อการถ่ายเทอากาศในระดับที่ดี และมีทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้ง, สภาพการใช้งาน, ความเพียงพอ, ความสะอาด, แสงสว่าง, เสียงรบกวนจากภายนอก, และการจัดเรียงอุปกรณ์ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5.3 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของส่วนกิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร

ระดับทัศนคติ (%)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	SD.
พื้นที่กิจกรรม							
1. ตำแหน่งที่ตั้ง	11.4	31.4	45.7	8.6	2.9	3.26	1.01
2. ความเพียงพอ	2.9	14.3	54.3	17.1	11.4	2.80	0.93
3. แสงสว่าง	-	45.7	45.7	8.6	-	3.26	0.70
4. เสียงรบกวน	5.7	22.9	51.4	8.6	11.4	3.03	1.01

ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร พบว่า สมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.63) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50), ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40) และศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.11) (ดูตารางที่ 5.4)

ภาพที่ 5.1 ผังบริเวณศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา

ตารางที่ 5.4 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคารตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	8	1	4	3.50	1.07
วัดธาตุทอง	10	3	5	3.40	.84
สวนอ้อย	9	1	4	3.11	.93
วัดดอกไม้	8	3	5	3.63	.92

ความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อขนาดของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร พบว่า สมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คือ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.38) รองลงมาคือสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง ซึ่งมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00), ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.75) และศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.11) (ดูตารางที่ 5.5) จะพบว่า

เกือบทุกศูนย์เยาวชนมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นศูนย์เยาวชนสวนอ้อยที่มีระดับความพึงพอใจแตกต่างจากศูนย์เยาวชนอื่น ๆ เนื่องจากสนามกีฬาถูกห้อมล้อมด้วยกำแพงทึบและตัวอาคารไม่มีพื้นที่รอบ ๆ สนามเช่นเดียวกับศูนย์เยาวชนอื่น ๆ

ตารางที่ 5.5 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อความเพียงพอ ของพื้นที่กิจกรรมกีฬา ภายนอกอาคารตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	8	1	5	3.38	1.19
วัดธาตุทอง	10	2	4	3.00	.47
สวนอ้อย	9	1	3	2.11	.93
วัดคอกไม้	8	2	4	2.75	.71

แสงสว่างของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อแสงสว่างของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร พบว่า สมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คือ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.38), ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.33) และศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.25) (ดูตารางที่ 5.6) จากการเปรียบเทียบกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบว่า ส่วนกีฬาภายนอกอาคาร ในช่วงเวลาบ่ายจะร่วมด้วยเงาของอาคารศูนย์เยาวชนหรืออาคารใกล้เคียง

ตารางที่ 5.6 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่าง ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคารตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	8	3	4	3.38	.52
วัดธาตุทอง	10	3	4	3.50	.53
สวนอ้อย	9	2	4	3.33	.87
วัดคอกไม้	8	2	4	3.25	.71

เสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร พบว่า สมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คือ อยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.63) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00), ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.88) และศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติอยู่ในระดับน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 2.88) (ดูตารางที่ 5.7) จากการเปรียบเทียบกับผังอาคาร พบว่าตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคารตั้งอยู่ติดกับถนนที่มีการจราจรหนาแน่น จึงอาจมีเสียงจากการจราจรรบกวนได้ (ศูนย์เยาวชนสวนอ้อยและศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้)

ตารางที่ 5.7 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคารตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	8	3	5	3.63	.74
วัดธาตุทอง	10	2	4	3.00	.47
สวนอ้อย	9	1	5	2.67	1.22
วัดดอกไม้	8	1	4	2.88	1.36

5.2.2 พื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

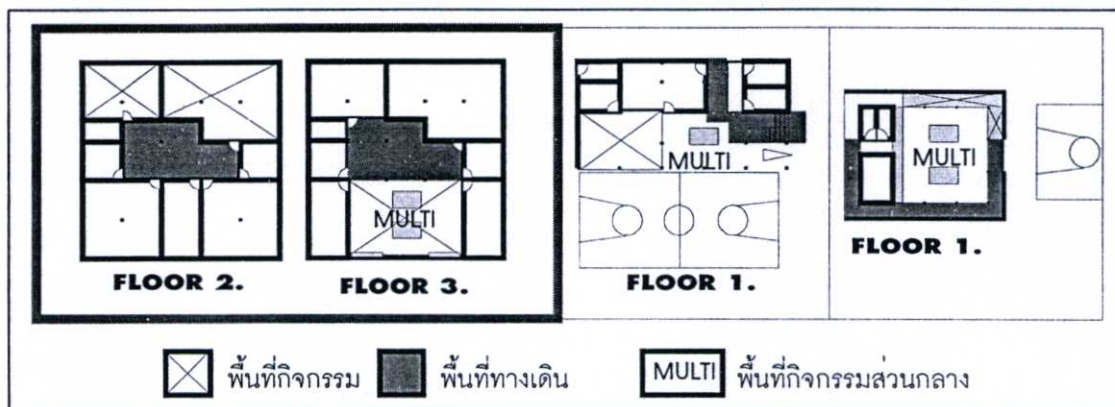
สมาชิกของศูนย์เยาวชนมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมกีฬาภายในอาคารดังนี้ คือ มีทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้ง, ความเพียงพอ, แสงสว่างธรรมชาติ, แสงสว่างไฟฟ้า, อุณหภูมิ, เสียงรบกวนจากภายนอก, การจัดเรียงอุปกรณ์, สีและวัสดุปูพื้นในระดับปานกลาง (ดูตารางที่ 5.8)

ตารางที่ 5.8 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

ระดับทัศนคติ (%)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	SD.
1. ตำแหน่งที่ตั้ง	9.3	18.6	41.9	27.9	2.3	3.05	0.97
2. ความเพียงพอ	7.0	16.3	32.6	27.9	16.3	2.70	1.15
3. แสงสว่างธรรมชาติ	4.7	30.2	44.2	16.3	4.7	3.14	0.91
4. แสงสว่างไฟฟ้า	2.3	32.6	41.9	16.3	7.0	3.07	0.94
5. อุณหภูมิ	2.3	14.0	65.1	14.0	4.7	2.95	0.75
6. เสียงรบกวน	7.0	20.9	46.5	11.6	14.0	2.95	1.09
7. การจัดเรียง	2.3	23.3	55.8	14.0	4.7	3.05	0.82
8. สี	2.3	25.6	60.5	7.0	4.7	3.14	0.77
9. วัสดุปูพื้น	7.0	23.3	51.2	11.6	7.0	3.12	0.96

ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร พบว่า สมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.63) รองลงมาคือศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง ซึ่งมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.10) และศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ อยู่ในระดับน้อย (มีค่าเฉลี่ย 2.44) (ดูตารางที่ 5.9) เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผังอาคาร พบว่าพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารของศูนย์เยาวชนปทุมวัน ซึ่งมีระดับทัศนคติเฉลี่ยดีที่สุด ตั้งอยู่บริเวณชั้น 2 ของอาคารติดกับโถงทางเดินส่วนกลาง และอยู่คนละชั้นกันกับพื้นที่ Multipurpose Area ส่วนศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ และศูนย์เยาวชนสวนอ้อย ซึ่งมีระดับทัศนคติดำเนิน พบว่าตั้งอยู่ติดกับพื้นที่ Multipurpose Area และพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร ส่วนพื้นที่กิจกรรมที่เป็นพื้นที่เฉพาะ จะมีระดับทัศนคติเฉลี่ยดีกว่าศูนย์เยาวชนที่ใช้พื้นที่ส่วนกลาง

ภาพที่ 5.2 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

ตารางที่ 5.9 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรมกีฬา ภายในอาคาร ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	16	2	5	3.63	.96
วัดธาตุทอง	10	2	5	3.10	.88
สวนอ้อย	9	1	4	2.44	.88
วัดดอกไม้	8	2	3	2.50	.53

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อตำแหน่งที่ตั้งอยู่ในระดับปานกลาง (3.05) และจากการศึกษาดำเนินการที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้งที่ดีที่สุดนั้นตั้งอยู่ติดกับพื้นที่ทางเดินส่วนกลางและอยู่ห่างจากพื้นที่กิจกรรมรวม

ความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ขนาดพื้นที่ของส่วนกิจกรรมกีฬาภายในอาคาร จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.10) จะพบว่าระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์ ในกลุ่มที่มีทัศนคติดีมาก มีค่าเฉลี่ยของพื้นที่มากที่สุด (162.45667 ตรม.) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีทัศนคติดี (149.08286 ตรม.) และกลุ่มที่มีทัศนคติน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยของพื้นที่น้อยที่สุด (93.21429 ตรม.)

ตารางที่ 5.10 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์
เยาวชน

ขนาดของพื้นที่ ระดับทัศนคติ	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	7	72.000	172.500	93.21429	35.86532
น้อย	12	72.000	172.500	112.67208	38.47598
ปานกลาง	14	72.000	172.500	128.76036	37.30920
มาก	7	88.000	172.500	149.08286	32.10692
มากที่สุด	3	157.435	172.500	162.45667	8.69778

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) ขนาดของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 12.633$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.11)

ตารางที่ 5.11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับขนาด
ภายในอาคาร

ระดับทัศนคติ	ขนาดของพื้นที่ (ตรม.)					รวม	
	72.00	88.00	123.210	157.435	172.500	%	N
น้อยที่สุด	38%	33%	-	-	10%	16	7
น้อย	38%	33%	38%	13%	20%	28	12
ปานกลาง	25%	22%	50%	38%	30%	33	14
มาก	-	11%	13%	25%	30%	16	7
มากที่สุด	-	-	-	25%	10%	7	3
รวม	%	100	100	100	100	100	100%
	N	8	9	8	8	10	(N = 43)

$$\chi^2 = 12.633 \quad \text{Sig} = .013$$

ความสูงของพื้นที่ กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ความสูงของพื้นที่ส่วนกิจกรรมกีฬาภายในอาคารจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.12) จะพบว่าระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์ในกลุ่มที่มี

ทัศนคติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของความสูงของพื้นที่น้อยที่สุด (3.06667 ม.) และกลุ่มที่มีทัศนคติน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยของความสูงมากที่สุด (3.31429 ม.) พบว่ามีแนวโน้มลดลง

ตารางที่ 5.12 ความสูงของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ความสูงระดับทัศนคติ	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	7	3.200	3.700	3.31429	.17728
น้อย	12	2.750	3.700	3.15833	.34630
ปานกลาง	14	2.750	3.700	3.09643	.39588
มาก	7	2.750	3.700	3.23571	.47585
มากที่สุด	3	2.750	3.700	3.06667	.54848

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) ความสูงของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 4.594$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.13)

ตารางที่ 5.13 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับความสูง ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

ระดับทัศนคติ	ความสูง (ม.)				รวม	
	2.750	3.200	3.300	3.700	%	N
น้อยที่สุด	-	38%	33%	10%	16	7
น้อย	25%	38%	33%	20%	28	12
ปานกลาง	44%	25%	22%	30%	33	14
มาก	19%	-	11%	30%	16	7
มากที่สุด	13%	-	-	10%	7	3
รวม	%	100	100	100	100	100%
	N	16	8	9	10	(N = 43)

$$\chi^2 = 4.594$$

$$\text{Sig} = .032$$

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์ในแต่ละศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา จากระดับสูงสุด (5) จะพบว่า สมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวันและวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติต่อขนาดของพื้นที่ในระดับสูงสุดใกล้เคียงกัน คืออยู่ในระดับปานกลาง โดยระดับทัศนคติเฉลี่ยของสมาชิกศูนย์เยาวชนปทุมวันมีค่าเท่ากับ 3.19 เนื่องจากขนาดของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร มีการแบ่งพื้นที่ใช้สอยออกเป็น 2 ส่วน แยกกัน คือ ส่วนเสริมสมรรถภาพหญิง มีพื้นที่ใช้สอย 123.21 ตารางเมตร (รวม Multipurpose area) และส่วนเสริมสมรรถภาพชาย มีพื้นที่ใช้สอย 157.435 ตารางเมตร (รวม Multipurpose area) มีพื้นที่รวมชาย, หญิงเท่ากับ 198.505 ตารางเมตร (พื้นที่ R1+R2+Multipurpose area) มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 20 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.925 ตารางเมตร/สมาชิก 1 คน ส่วนศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับค่าเฉลี่ยทัศนคติรองลงมา คือ 3.10 และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.625 ตารางเมตร/สมาชิก 1 คน ส่วนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยของสมาชิกศูนย์น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.88 มีอัตราเฉลี่ยพื้นที่/สมาชิก 1 คนเท่ากับ 4.8 ตารางเมตร/สมาชิก 1 คน ทำให้สมาชิกศูนย์เยาวชนมีทัศนคติที่ต่ำกว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน และศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง (ดูตารางที่ 5.14) และทุกศูนย์เยาวชนมีการใช้พื้นที่ Multipurpose area แต่ศูนย์เยาวชนที่มีพื้นที่เฉพาะมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ดีกว่า

ตารางที่ 5.14 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อความเพียงพอ ของพื้นที่กิจกรรมกีฬา ภายในอาคารตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	16	2	5	3.19	.98
วัดธาตุทอง	10	1	5	3.10	1.20
สวนอ้อย	9	1	4	2.11	1.05
วัดดอกไม้	8	1	3	1.88	.83

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อความเพียงพอของพื้นที่อยู่ในระดับปานกลาง (2.70) และจากการศึกษาความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าขนาดของพื้นที่กิจกรรมกีฬาที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่เล็กที่สุด มีขนาด 72.00 ตารางเมตร มีค่าเฉลี่ยพื้นที่ต่อสมาชิกเท่ากับ 4.80 ตารางเมตร/คน จนถึงใหญ่ที่สุด มีขนาด 198.50 ตารางเมตร มีค่าเฉลี่ยพื้นที่ต่อสมาชิกเท่ากับ 9.92 ตารางเมตร/คน และจากการจำแนกขนาดพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร โดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีทัศนคติต่อขนาดพื้นที่ในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดพื้นที่ ๆ จำนวนได้ประมาณ 129.00 – 163.00 ตารางเมตร

แสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ขนาดอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่ส่วนกิจกรรมกีฬาภายในอาคารจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.15) จะพบว่าระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์ มีค่าเฉลี่ยลดลงจากน้อย (68.29857%) ปานกลาง (52.65789%) มาก (35.12846%) และมากที่สุด (36.36000%)

ตารางที่ 5.15 ขนาดอัตราส่วนของช่องแสง/ผนัง ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

อัตราส่วนช่องแสง/ผนัง ระดับทัศนคติ	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	2	28.090	28.250	28.17000	.11314
น้อย	7	28.090	100.000	68.29857	30.64905
ปานกลาง	19	28.090	100.000	52.65789	29.97159
มาก	13	28.090	50.000	35.12846	9.13536
มากที่สุด	2	36.360	36.000	36.36000	0.00000

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 6.979$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.16)

ตารางที่ 5.16 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจ กับอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

ระดับทัศนคติ	อัตราส่วนของช่องแสง/ผนัง					รวม	
	28.090	28.250	36.360	50.000	100.00	%	N
น้อยที่สุด	13%	13%	-	-	-	5	2
น้อย	13%	-	-	33%	38%	16	7
ปานกลาง	63%	13%	50%	33%	63%	44	19
มาก	13%	75%	30%	33%	-	30	13
มากที่สุด	-	-	20%	-	-	5	2
รวม	%	100	100	100	100	100	100%
	N	8	8	10	9	8	(N = 43)

$$\chi^2 = 6.979 \quad \text{Sig} = .073$$

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.70) พบว่าปริมาณของแสงสว่างธรรมชาติเป็น 36.36% และแสงที่เข้ามาในพื้นที่ไม่ใช่แสงสว่างที่มาจากแสงแดดโดยตรงเป็นแสงที่มาจากการสะท้อนผ่านพื้นที่กิจกรรมรวมและหลังคาแผ่นใสของโรงอาหาร ที่ตั้งอยู่ข้างพื้นที่กิจกรรม รองลงมาคือศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.13) โดยศูนย์เยาวชนปทุมวันมีพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร 2 ส่วนด้วยกัน คือ ห้องเสริมสมรรถภาพหญิง มีปริมาณแสงสว่างธรรมชาติเป็น 28.09% มีแสงจากหน้าต่างห้องทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันตกเฉียงเหนือ ส่วนห้องเสริมสมรรถภาพชาย มีปริมาณแสงสว่างจากธรรมชาติเป็น 28.25% มีแสงจากหน้าต่างเข้ามาในพื้นที่จากทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือและตะวันออกเฉียงใต้ แสงที่เข้ามาเป็นแสงที่สะท้อนกันسادของอาคารที่ขึ้นไปโดยรอบ ไม่ใช่แสงแดดโดยตรง และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.60) พื้นที่กิจกรรมกีฬาวัดดอกไม้ตั้งอยู่บริเวณทางเดินรอบอาคารบริเวณชั้น 1 ได้รับแสงสว่างจากธรรมชาติโดยตรง เพราะเป็น Open Plan ไม่มีผนัง มีปริมาณแสงสว่างจากธรรมชาติเข้าสู่พื้นที่ 100% (ดูตารางที่ 5.17)

ตารางที่ 5.17 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	16	1	4	3.13	1.02
วัดธาตุทอง	10	3	5	3.70	.82
สวนอ้อย	9	2	4	3.00	.87
วัดดอกไม้	8	2	3	2.60	.52

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารอยู่ในระดับปานกลาง (3.14) และจากการศึกษาขนาดของช่องแสงของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าปริมาณของช่องแสงที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่อย่างน้อยที่สุด ร้อยละ 28.09 จนถึงมากที่สุด ร้อยละ 100 (เปิดโล่งไว้ไม่มีผนัง) และจากการจำแนกปริมาณของช่องแสงของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร โดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์ พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติต่อปริมาณของช่องแสงในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดที่คำนวณได้ประมาณ ร้อยละ 35.13 – 52.06

แสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร พบว่า สมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.70) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน และศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ ซึ่งมีระดับทัศนคติเฉลี่ยเท่ากัน คืออยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.00) และศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 2.56) (ดูตารางที่ 5.18)

ตารางที่ 5.18 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	16	1	4	3.00	.89
วัดธาตุทอง	10	3	5	3.70	.67
สวนอ้อย	9	1	4	2.56	1.01
วัดคอกไม้	8	2	4	3.00	.93

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารอยู่ในระดับปานกลาง (3.07) และจากการศึกษาปริมาณของแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 2.56 จนถึงมากที่สุด 3.70

อุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับอุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.13) รองลงมาคือศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.11) และศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.63) เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลสภาพแวดล้อมทางกายภาพของทั้ง 4 ศูนย์เยาวชน (ดูตารางที่ 5.19) และผังอาคาร พบว่า พื้นที่กิจกรรมกีฬาของศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ไม่มีการติดตั้งอุปกรณ์ปรับอากาศใด ๆ และยังพบว่าพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารของศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอาคาร ทำให้ได้รับความร้อนจากอาคาร ในเวลา บ่าย-เย็น ซึ่งเป็นเวลาที่สมาชิกมาใช้บริการศูนย์เยาวชนมาก

ตารางที่ 5.19 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	16	1	5	3.13	.89
วัดธาตุทอง	10	2	4	2.80	.79
สวนอ้อย	9	3	4	3.11	.33
วัดคอกไม้	8	1	3	2.63	.74

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ออุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารอยู่ในระดับปานกลาง (2.95) และจากการศึกษาระดับของอุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 2.63 จนถึงมากที่สุด 3.13

เสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.38) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.20) และศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ำสุด คือ อยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ย 1.88) เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลสภาพแวดล้อมทางกายภาพของทั้ง 4 ศูนย์เยาวชน (ดูตารางที่ 5.20) พบว่า ตำแหน่งที่ตั้งกิจกรรมกีฬาของศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง, ศูนย์เยาวชนสวนอ้อยและศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ อยู่ติดกับพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง จึงทำให้เกิดเสียงรบกวนได้ง่าย และเมื่อพิจารณาจาก แผนผังแบบแปลน (Layout) ของศูนย์เยาวชนทั้ง 4 ศูนย์ พบว่า ศูนย์เยาวชนปทุมวันและศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง ตั้งอยู่ห่างจากถนนใหญ่ ส่วนศูนย์เยาวชนสวนอ้อยและศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ ตั้งอยู่ติดกับถนนใหญ่ที่มีรถมาก และส่วนกิจกรรมกีฬาภายในอาคาร (ห้อง Weight) ซึ่งในเวลาเล่นอาจต้องใช้สมาธิในการเล่น

ตารางที่ 5.20 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	16	1	5	3.38	1.20
วัดธาตุทอง	10	3	4	3.20	.42
สวนอ้อย	9	1	5	2.89	1.05
วัดดอกไม้	8	1	3	1.88	.83

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารอยู่ในระดับปานกลาง (2.95) และจากการศึกษาระดับของเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 1.88 จนถึงมากที่สุด 3.38 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อระดับเสียงรบกวนน้อยที่สุดนั้น อยู่ติดกับพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง ซึ่งมีเสียงรบกวนมาก

การจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร พบว่า ระดับทัศนคติเฉลี่ยของสมาชิกจากทุกศูนย์เยาวชน มีระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ อยู่ในระดับปานกลาง โดยศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยดีที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.20) รองลงมาคือศูนย์เยาวชนปทุมวัน (ค่าเฉลี่ย 3.13) และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 2.88) (ดูตารางที่ 5.21) เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลการจัดเรียงของทั้ง 4 ศูนย์เยาวชน พบว่า ทุกศูนย์เยาวชนมีการจัดเรียงอุปกรณ์กีฬาในแบบกระจายเต็มพื้นที่ ยกเว้นศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ที่มีการจัดเรียงแบบเป็นแถวตามแนวยาวของพื้นที่เพราะขนาดของพื้นที่เป็นตัวบังคับ

ตารางที่ 5.21 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	16	1	4	3.13	.81
วัดธาตุทอง	10	2	5	3.20	1.03
สวนอ้อย	9	1	4	2.89	.93
วัดดอกไม้	8	2	3	2.88	.35

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารอยู่ในระดับปานกลาง (3.05) และจากการศึกษาการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 2.88 จนถึงมากที่สุด 3.20 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อการจัดเรียงของพื้นที่ ๆ ดีที่สุดนั้น เป็นพื้นที่เฉพาะกิจกรรมและมีการจัดอุปกรณ์กีฬาแบบกระจายเต็มพื้นที่

สีของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อสีของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร พบว่า ระดับทัศนคติเฉลี่ยของสมาชิกจากทุกศูนย์เยาวชน มีระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ อยู่ในระดับปานกลาง โดยศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.25) รองลงมาคือศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ (มีค่าเฉลี่ย 3.13) อันดับ 3 คือ ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง (ค่าเฉลี่ย 3.10) และศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 3.00) เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลทางกายภาพของทั้ง 4 ศูนย์เยาวชน (ดูตารางที่ 5.22) พบว่า ทุกศูนย์เยาวชนมีโทนสีของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารเป็นโทนสีเย็นและเป็นโทนสีอ่อน

ตารางที่ 5.22 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	16	1	5	3.25	1.00
วัดธาตุทอง	10	2	4	3.10	.57
สวนอ้อย	9	1	4	3.00	.87
วัดดอกไม้	8	3	4	3.13	.35

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อสีของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารอยู่ในระดับปานกลาง (3.05) และจากการศึกษาสีของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำที่สุด 3.10 จนถึงมากที่สุด 3.25

วัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร พบว่า ระดับทัศนคติเฉลี่ยของสมาชิกจากทุกศูนย์เยาวชน มีระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ อยู่ในระดับปานกลาง โดยศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 3.40) รองลงมาคือศูนย์เยาวชนสวนอ้อย (ค่าเฉลี่ย 3.11), ศูนย์เยาวชนปทุมวัน (ค่าเฉลี่ย 3.06) และศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย 2.88) เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของทั้ง 4 ศูนย์เยาวชน (ดูตารางที่ 5.23) พบว่าทุกศูนย์เยาวชนของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารใช้วัสดุปูพื้นแบบเดียวกัน คือ หินขัด

ตารางที่ 5.23 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	16	1	5	3.06	.93
วัดธาตุทอง	10	2	5	3.40	.84
สวนอ้อย	9	1	5	3.11	1.36
วัดคอกไม้	8	2	4	2.88	.64

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารอยู่ในระดับปานกลาง (3.14) และจากการศึกษาวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำที่สุด 2.88 จนถึงมากที่สุด 3.40

5.2.3 พื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

สมาชิกของศูนย์เยาวชนมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมนาฏศิลป์ดังนี้ คือ มีทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้ง, ความสะอาด, แสงสว่างไฟฟ้า, และการถ่ายเทอากาศในระดับดี และมีทัศนคติต่อสภาพการใช้งาน, ความเพียงพอ, แสงสว่างธรรมชาติ, อุณหภูมิ, เสียงรบกวนจากภายนอก, การจัดเรียงอุปกรณ์, สีและวัสดุปูพื้นในระดับปานกลาง

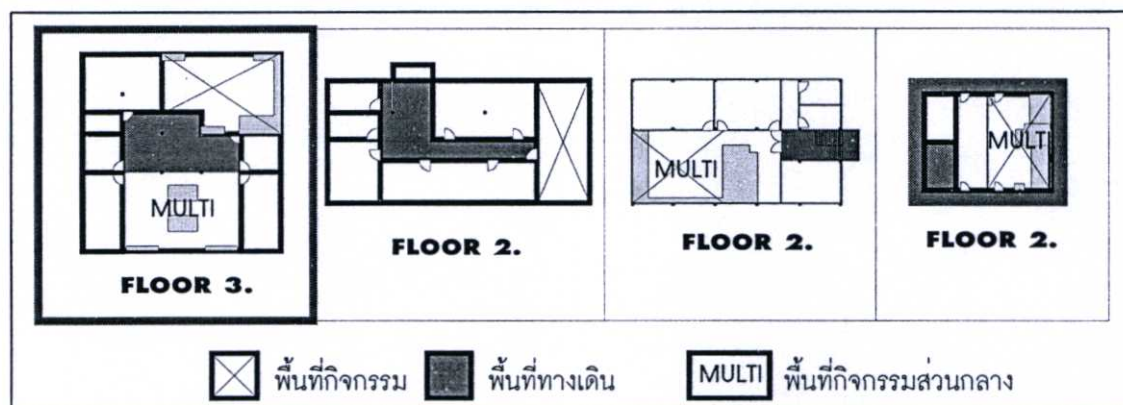
ตารางที่ 5.24 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมนาฏศิลป์

ระดับทัศนคติ (%) พื้นที่กิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	SD.
1. ตำแหน่งที่ตั้ง	5.3	50.0	42.1	2.6	-	3.58	0.64
2. ความเพียงพอ	10.5	34.2	47.4	7.9	-	3.47	0.80
3. แสงสว่างธรรมชาติ	18.4	28.9	36.8	10.5	5.3	3.45	1.08
4. แสงสว่างไฟฟ้า	13.2	44.7	34.2	7.9	-	3.63	0.82
5. อุณหภูมิ	13.2	10.5	71.1	5.3	-	3.32	0.77
6. เสียงรบกวน	10.5	18.4	36.8	31.6	2.6	3.03	1.03
7. การจัดเรียง	7.9	34.2	47.4	7.9	2.6	3.37	0.85
8. สี	10.5	28.9	36.8	15.8	7.9	3.18	1.09
9. วัสดุปูพื้น	10.5	34.2	50.0	5.3	-	3.50	0.76

ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน และศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 4.11) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50), ศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40) และศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30) (ดูตารางที่ 5.25) เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผังอาคาร พบว่าพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ของศูนย์เยาวชนปทุมวัน ตั้งอยู่บนชั้น 3 ของอาคาร ซึ่งเป็นชั้นบนสุด และอยู่ติดกับพื้นที่ Multipurpose Area และโถงทางเดินส่วนกลาง ส่วนศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้และศูนย์เยาวชนสวนอ้อย ไม่มีพื้นที่กิจกรรม

เป็นของตนเอง แต่ใช้พื้นที่ Multipurpose Area เป็นพื้นที่ประกอบกิจกรรม ซึ่งตั้งอยู่บนชั้น 2 ของอาคาร

ภาพที่ 5.3 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

ตารางที่ 5.25 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	3	5	4.11	.60
วัดธาตุทอง	10	3	4	3.50	.53
สวนอ้อย	9	2	4	3.33	.71
วัดดอกไม้	10	3	4	3.40	.52

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์อยู่ในระดับดี (3.58) และจากการศึกษาดำเนินการที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้งที่ดีที่สุดนั้นจะอยู่ชั้นบนสุดของอาคาร และอยู่ติดกับทางเดินส่วนกลาง

ความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

จากผลการวิเคราะห์ขนาดของพื้นที่ส่วนกิจกรรมนาฏศิลป์จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์จากตารางที่ 5.26 จะพบว่าระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์ในกลุ่มที่มีทัศนคติเฉลี่ยของพื้นที่มากที่สุด (66.02250 ตรม.) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีทัศนคติปานกลาง (58.98222 ตรม.) และกลุ่มที่มีทัศนคติมาก (58.56808 ตรม.) ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกัน และกลุ่มที่มีทัศนคติน้อยมีค่าเฉลี่ยของพื้นที่น้อยที่สุด (54.83333 ตรม.)

ตารางที่ 5.26 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ขนาดของพื้นที่ ระดับทัศนคติ	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	-	-	-	-	-
น้อย	3	49.500	57.500	54.83333	4.61880
ปานกลาง	18	49.500	75.295	58.98222	9.56050
มาก	13	49.500	75.295	58.56808	10.01002
มากที่สุด	4	56.000	75.295	66.02250	10.72446

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) ขนาดของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 5.455$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.27)

ตารางที่ 5.27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับขนาดพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

ระดับทัศนคติ	ขนาดพื้นที่ (ตรม.)				รวม	
	49.500	56.000	57.500	75.295	%	N
น้อย	10%	-	20%	-	8	3
ปานกลาง	50%	33%	60%	44%	47	18
มาก	40%	56%	10%	33%	34	13
มากที่สุด	-	11%	10%	22%	11	4
รวม	%	100	100	100	100%	
	N	10	9	10	(N = 38)	

$$\chi^2 = 5.455 \quad \text{Sig} = .141$$

ความสูง

จากผลการวิเคราะห์ขนาดความสูงของส่วนกิจกรรมนาฏศิลป์จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.28) จะพบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยของขนาดความสูงมีแนวโน้มลดลงจากกลุ่มที่มีทัศนคติน้อย (3.1000 ม.) ถึงกลุ่มที่มีทัศนคติมากที่สุด (2.9875 ม.) ตามลำดับ

ตารางที่ 5.28 ความสูงของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ความสูง ระดับทัศนคติ	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	-	-	-	-	-
น้อย	3	3.00	3.15	3.1000	8.660E-02
ปานกลาง	18	2.75	3.30	3.0444	.1909
มาก	13	2.75	3.30	3.0692	.2232
มากที่สุด	4	2.75	3.30	2.9875	.2810

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) ความสูงของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 1.372$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.29)

ตารางที่ 5.29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับความสูงของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

ระดับทัศนคติ	ความสูง (ม.)				รวม	
	2.75	3.00	3.15	3.30	%	N
น้อย	-	10%	20%	-	8	3
ปานกลาง	44%	50 %	60%	33%	47	18
มาก	33%	40%	10%	56%	34	13
มากที่สุด	22%	-	10%	11%	11	4
รวม	%	100	100	100	100%	
	N	9	10	10	9	(N = 38)

$$\chi^2 = 1.372$$

$$\text{Sig} = .241$$

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อความสูงของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวันและศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดที่เท่ากัน คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.78) เนื่องจากขนาดของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ของศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีขนาดพื้นที่ประมาณ 75.295 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 20 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ย 3.76 ตารางเมตร/คน ในขณะที่ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีขนาดพื้นที่ประมาณ 56 ตารางเมตร มี

สมาชิกศูนย์ฯ ใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 15 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 ตารางเมตร/คนและ ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คือมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.10) มีขนาดพื้นที่ประมาณ 57.50 ตารางเมตร มีจำนวนสมาชิกเข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 15 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ตารางเมตร/คน (ดูตารางที่ 5.30)

ตารางที่ 5.30 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อความเพียงพอ ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	3	5	3.78	.83
วัดธาตุทอง	10	2	5	3.10	.88
สวนอ้อย	9	3	5	3.78	.67
วัดดอกไม้	10	2	4	3.30	.67

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์อยู่ในระดับปานกลาง (3.47) และจากการศึกษาความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าขนาดของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่เล็กที่สุด มีขนาด 49.50 ตารางเมตร มีค่าเฉลี่ยพื้นที่ต่อสมาชิกเท่ากับ 3.30 ตารางเมตร/คน จนถึงใหญ่ที่สุด มีขนาด 75.29 ตารางเมตร มีค่าเฉลี่ยพื้นที่ต่อสมาชิกเท่ากับ 3.76 ตารางเมตร/คน และจากการจำแนกขนาดพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์โดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีทัศนคติต่อขนาดพื้นที่ในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดพื้นที่ ๆ คำนวณได้ประมาณ 49.50 – 75.29 ตารางเมตร

แสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

จากผลการวิเคราะห์อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของส่วนกิจกรรมนาฏศิลป์จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.31) จะพบว่าทัศนคติเฉลี่ยต่ออัตราส่วนของช่องแสง/ผนังในแต่ละกลุ่มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับจากน้อยที่สุด (13.26000%) ถึงมากที่สุด (29.74714%)

ตารางที่ 5.31 อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

อัตราส่วนช่องแสง/ผนัง ระดับทัศนคติ	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	2	13.260	13.260	13.26000	.0000
น้อย	4	13.260	39.210	19.74750	12.97500
ปานกลาง	14	13.260	39.210	28.10071	9.42380
มาก	11	13.260	39.210	30.78545	7.96683
มากที่สุด	7	28.010	39.210	29.74714	4.17426

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 12.141$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.32)

ตารางที่ 5.32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

ระดับทัศนคติ	อัตราส่วนของช่องแสง/ผนัง				รวม	
	13.260	28.010	28.250	39.210	%	N
น้อยที่สุด	22%	-	-	-	5	2
น้อย	33%	-	-	10%	11	4
ปานกลาง	33%	40%	33%	40%	37	14
มาก	11%	40%	22%	40%	29	11
มากที่สุด	-	20%	44%	10%	18	7
รวม	%	100	100	100	100%	
	N	9	10	9	(N = 38)	

$$\chi^2 = 12.141 \quad \text{Sig} = .002$$

แสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 4.11) ซึ่งมี

ปริมาณของช่องแสงสว่างธรรมชาติ เป็น 28.25% แสงจากภายนอกที่เข้ามาในส่วนกิจกรรมไม่ใช่แสงแดดโดยตรง รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.80) ซึ่งมีปริมาณของช่องแสงสว่างธรรมชาติเป็น 28.01%, และศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.33) ซึ่งมีปริมาณช่องแสงสว่างเป็น 13.26% และแสงแดดที่ส่องเข้ามาในพื้นที่เป็นแสงแดดที่ส่องเข้ามาโดยตรง (ดูตารางที่ 5.33) เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับข้อมูลทางสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบว่าแสงที่ส่องเข้ามาในพื้นที่ของศูนย์เยาวชนปทุมวัน เข้ามาทางด้านขวา และด้านหลังของพื้นที่กิจกรรม และศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง เป็นแสงที่ส่องเข้ามาด้านข้างและด้านซ้ายของพื้นที่กิจกรรม ส่วนศูนย์เยาวชนสวนอ้อย เป็นแสงที่ส่องเข้ามาทางด้านหน้าของพื้นที่กิจกรรม

ตารางที่ 5.33 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่กิจกรรม นานุกสิปตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	3	5	4.11	.93
วัดธาตุทอง	10	3	5	3.80	.79
สวนอ้อย	9	1	4	2.33	1.00
วัดดอกไม้	10	2	5	3.50	.85

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมนานุกสิปอยู่ในระดับปานกลาง (3.45) และจากการศึกษานาณของช่องแสงของพื้นที่กิจกรรมนานุกสิปที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าปริมาณของช่องแสงที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่อย่างน้อยที่สุด ร้อยละ 13.26 จนถึงมากที่สุด ร้อยละ 39.21 และจากการจำแนกปริมาณของช่องแสงของพื้นที่กิจกรรมนานุกสิป โดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์ พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติต่อปริมาณของช่องแสงในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดที่คำนวณได้ประมาณ ร้อยละ 28.10 – 30.79

แสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมนานุกสิป

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมนานุกสิป พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 4.10) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.60) และศูนย์เยาวชน

สวนอ้อยมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ อยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.33) (ดูตารางที่ 5.34)

ตารางที่ 5.34 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	2	5	3.44	.88
วัดธาตุทอง	10	3	5	4.10	.74
สวนอ้อย	9	2	4	3.33	.87
วัดดอกไม้	10	3	5	3.60	.70

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์อยู่ในระดับดี (3.63) และจากการศึกษาปริมาณของแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 3.33 จนถึงมากที่สุด 4.10

อุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับอุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ พบว่าสมาชิกเกือบทุกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางที่ใกล้เคียงกัน โดยศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.40) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวันและศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางที่เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.33) และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.20) (ดูตารางที่ 5.35)

ตารางที่ 5.35 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	3	5	3.33	.71
วัดธาตุทอง	10	3	5	3.40	.70
สวนอ้อย	9	2	5	3.33	1.12
วัดดอกไม้	10	3	5	3.20	.63

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ออุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์อยู่ในระดับปานกลาง (3.32) และจากการศึกษาระดับของอุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำที่สุด 3.20 จนถึงมากที่สุด 3.40

เสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คืออยู่ในระดับที่ดี (มีค่าเฉลี่ย 3.78) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย, ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองและศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน คือ อยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 2.89, 2.80 และ 2.70 ตามลำดับ) (ดูตารางที่ 5.36) เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลทางสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบว่า พื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ของศูนย์เยาวชนปทุมวัน ซึ่งตั้งอยู่บนชั้น 3 ของอาคาร และเป็นชั้นบนสุด และเป็นห้องที่ติดเครื่องปรับอากาศ, ส่วนศูนย์เยาวชนสวนอ้อยและศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ ใช้พื้นที่ในส่วน Multipurpose Area ทำให้อาจมีเสียงรบกวนจากกิจกรรมอื่น ๆ และพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ของวัดธาตุทองเป็นห้องเปิด และมีช่องอากาศอยู่ด้านบนผนังติดกับกิจกรรมอื่น ๆ อาจทำให้มีเสียงรบกวนจากภายนอกได้มาก

ตารางที่ 5.36 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	2	5	3.78	.97
วัดธาตุทอง	10	2	4	2.80	.92
สวนอ้อย	9	1	5	2.89	1.36
วัดคอกไม้	10	2	3	2.70	.48

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์อยู่ในระดับปานกลาง (3.03) และจากการศึกษาระดับของเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำที่สุด 2.70 จนถึงมากที่สุด 3.78 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อเสียงรบกวนอยู่ในระดับที่น้อยที่สุดนั้น เป็นพื้นที่กิจกรรมส่วนกลางจึงมีเสียงรบกวนมาก

การจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อการจัดเรียงอุปกรณ์ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 4.00) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30) ส่วนศูนย์เยาวชนสวนอ้อยและศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุดที่ใกล้เคียงกัน คืออยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.11 และ 3.10 ตามลำดับ) (ดูตารางที่ 5.37) เมื่อเปรียบเทียบกับผังเฟอร์นิเจอร์ พบว่า พื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ของศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีการจัดเรียงส่วนใช้สอยออกเป็น 2 ส่วน คือ พื้นที่ฝึกซ้อมและพื้นที่เก็บของแยกส่วนกัน ส่วนศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ ซึ่งมีระดับทัศนคติรองลงมา มีการจัดแยกส่วนการใช้สอย โดยมีพื้นที่เก็บอุปกรณ์อยู่แยกออกไปส่วนหนึ่ง และส่วนฝึกซ้อมอยู่ในพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง

ตารางที่ 5.37 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	3	5	4.00	.87
วัดธาตุทอง	10	2	4	3.10	.57
สวนอ้อย	9	1	4	3.11	.93
วัดคอกไม้	10	2	4	3.30	.82

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์อยู่ในระดับปานกลาง (3.37) และจากการศึกษาการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 3.10 จนถึงมากที่สุด 4.00 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา ทุกศูนย์เยาวชนมีการจัดแบ่งพื้นที่กิจกรรมออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนพื้นที่ฝึกซ้อมและพื้นที่เก็บของแยกส่วนออกจากกัน

สีของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อสีของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 4.00) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัด

ธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) และศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้และศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุดที่ใกล้เคียงกัน คือ อยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 2.90 และ 2.89 ตามลำดับ) (ดูตารางที่ 5.38)

ตารางที่ 5.38 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	3	5	4.00	.71
วัดธาตุทอง	10	1	4	3.00	.94
สวนอ้อย	9	1	5	2.89	1.54
วัดคอกไม้	10	2	4	2.90	.74

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อสีของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์อยู่ในระดับปานกลาง (3.18) และจากการศึกษาสีของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 2.84 จนถึงมากที่สุด 4.00

วัตถุประสงค์ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อวัตถุประสงค์ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวันและศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (และมีระดับเท่ากัน) คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.67) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50) และศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ อยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.20) (ดูตารางที่ 5.39)

ตารางที่ 5.39 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	3	5	3.67	.71
วัดธาตุทอง	10	2	5	3.50	.85
สวนอ้อย	9	2	5	3.67	1.00
วัดคอกไม้	10	3	4	3.20	.42

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์อยู่ในระดับปานกลาง (3.50) และจากการศึกษาวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์ที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำที่สุด 3.20 จนถึงมากที่สุด 3.67

5.2.4 กิจกรรมดนตรี

สมาชิกของศูนย์เยาวชนมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมดนตรีดังนี้ คือ มีทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้ง, สภาพการใช้งาน, ความเพียงพอ, ความสะอาด, แสงสว่างธรรมชาติ, แสงสว่างไฟฟ้า, การถ่ายเทอากาศ, อุณหภูมิ, เสียงรบกวนจากภายนอก, การจัดเรียงอุปกรณ์, สีและวัสดุปูพื้นในระดับปานกลาง (ดูตารางที่ 5.40)

ตารางที่ 5.40 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมคนตรี

ระดับทัศนคติ (%)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	SD.
1. ตำแหน่งที่ตั้ง	5.3	31.6	63.2	-	-	3.42	0.61
2. ความเพียงพอ	-	21.1	52.6	26.3	-	2.95	0.71
3. แสงสว่างธรรมชาติ	10.5	21.1	42.1	26.3	-	3.16	0.96
4. แสงสว่างไฟฟ้า	10.5	21.1	52.6	15.8	-	3.26	0.87
5. อุณหภูมิ	15.8	26.3	31.6	15.8	10.5	3.21	1.23
6. เสียงรบกวน	10.5	21.1	42.1	26.3	-	3.16	0.96
7. การจัดเรียง	-	5.3	57.9	36.8	-	2.68	0.58
8. สี	10.5	-	52.6	15.8	21.1	2.63	1.16
9. วัสดุปูพื้น	5.3	10.5	63.2	21.1	-	3.00	0.75

ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมคนตรี

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมคนตรี พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.78) ส่วนศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.10) (ดูตารางที่ 5.41)

ตารางที่ 5.41 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรมคนตรี ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	3	5	3.78	.67
วัดธาตุทอง	10	3	4	3.10	.32
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	-	-	-	-	-

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมคนตรีอยู่ในระดับปานกลาง (3.42)

และจากการศึกษาดำเนินการที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมดนตรีที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติต่อแหล่งที่ตั้งที่ดีที่สุดนั้นจะตั้งอยู่บนบนสุดของอาคาร และเป็นพื้นที่เฉพาะ

ความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมดนตรี

จากผลการวิเคราะห์ขนาดของส่วนกิจกรรมดนตรีจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์ จากตารางที่ 5.42 จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติมากมีค่าเฉลี่ยของพื้นที่มากที่สุด (41.07000 ตรม.) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีทัศนคติปานกลาง (34.42800 ตรม.) และกลุ่มที่มีทัศนคติน้อย มีค่าเฉลี่ยของพื้นที่น้อยที่สุด (32.21400 ตรม.)

ตารางที่ 5.42 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมดนตรีจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ขนาดพื้นที่ ระดับทัศนคติ	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	-	-	-	-	-
น้อย	5	30.000	41.070	32.21400	4.95065
ปานกลาง	10	30.000	41.070	34.42800	5.71652
มาก	4	41.070	41.070	41.07000	1.184E-15
มากที่สุด	-	-	-	-	-

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) ขนาดของพื้นที่กิจกรรมดนตรีมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 5.026$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.43)

ตารางที่ 5.43 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับขนาดของพื้นที่กิจกรรมดนตรี

ระดับทัศนคติ	ขนาดของพื้นที่ (ตรม.)		รวม	
	30.000	41.070	%	N
น้อย	40%	11%	26	5
ปานกลาง	60%	44%	53	10
มาก	-	44%	21	4
รวม	%	100	100	100%
	N	10	9	(N = 19)

$$\chi^2 = 5.026 \quad \text{Sig} = .025$$

ความสูง

จากผลการวิเคราะห์ความสูงของส่วนกิจกรรมคนตรีจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.44) จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติน้อย มีค่าเฉลี่ยของความสูงมากที่สุด (3.07000 ม.) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีทัศนคติปานกลาง (2.99000 ม.) และกลุ่มที่มีทัศนคติมากมีค่าเฉลี่ยของความสูงน้อยที่สุด (2.75000 ม.)

ตารางที่ 5.44 ความสูงของพื้นที่กิจกรรมคนตรีจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ความสูง ระดับทัศนคติ	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	-	-	-	-	-
น้อย	5	2.750	3.150	3.07000	0.17889
ปานกลาง	10	2.750	3.160	2.99000	0.20656
มาก	4	2.750	2.750	2.75000	0.00000
มากที่สุด	-	-	-	-	-

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) ความสูงของพื้นที่กิจกรรมคนตรีไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 5.026$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.45)

ตารางที่ 5.45 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับความสูง ของพื้นที่กิจกรรมคนตรี

ระดับทัศนคติ	ความสูง (ม.)		รวม	
	2.750	3.150	%	N
น้อย	11%	40%	26	5
ปานกลาง	44%	60%	53	10
มาก	44%	-	21	4
รวม	%	100	100	100%
	N	9	10	(N = 19)

$$\chi^2 = 5.026 \quad \text{Sig} = .025$$

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อขนาดของพื้นที่กิจกรรมคนตรี พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.33) เนื่องจากขนาดของพื้นที่กิจกรรมคนตรีของศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีขนาดพื้นที่ใหญ่ที่สุด มีพื้นที่ประมาณ 41.07 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 10 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.107 ตารางเมตร/คน ในขณะที่ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.60) มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 30.00 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 10 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ตารางเมตร/คน ซึ่งน้อยกว่าพื้นที่กิจกรรมคนตรีของศูนย์เยาวชนปทุมวัน และเนื่องจากพื้นที่กิจกรรมคนตรีของศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง ไม่มีพื้นที่เฉพาะของส่วนกิจกรรม ทำให้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองต่ำกว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนปทุมวัน (ดูตารางที่ 5.46)

ตารางที่ 5.46 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อความเพียงพอ ของพื้นที่กิจกรรมคนตรีตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	2	4	3.33	.71
วัดธาตุทอง	10	2	3	2.60	.52
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	-	-	-	-	-

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมคนตรีอยู่ในระดับปานกลาง (3.42) และจากการศึกษาความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมคนตรีที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าขนาดของพื้นที่กิจกรรมคนตรีที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่เล็กที่สุด มีขนาด 30.00 ตารางเมตร มีค่าเฉลี่ยพื้นที่ต่อสมาชิกเท่ากับ 3.00 ตารางเมตร/คน จนถึงใหญ่ที่สุด มีขนาด 41.07 ตารางเมตร มีค่าเฉลี่ยพื้นที่ต่อสมาชิกเท่ากับ 4.11 ตารางเมตร/คน และจากการจำแนกขนาดพื้นที่กิจกรรมคนตรี โดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีทัศนคติต่อขนาดพื้นที่อยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดพื้นที่ ๆ จำนวนได้ประมาณ 34.43 – 41.07 ตารางเมตร

แสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมคนตรี

จากผลการวิเคราะห์อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของส่วนกิจกรรมคนตรี จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์จากตารางที่ 5.47 จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติเฉลี่ยต่ออัตราส่วนของช่องแสง/ผนังในแต่ละกลุ่มมีค่าใกล้เคียงกัน กลุ่มที่มีทัศนคติมาก มีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนของช่องแสง/ผนัง

มากที่สุด (27.0625%) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีทัศนคติปานกลางและกลุ่มที่มีทัศนคติมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังเท่ากัน (26.0350%) และกลุ่มที่มีทัศนคติน้อย มีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังน้อยที่สุด (24.8020%)

ตารางที่ 5.47 ขนาดอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมดนตรี จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

อัตราส่วนช่องแสง/ผนัง ระดับทัศนคติ	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	-	-	-	-	-
น้อย	5	23.98	28.09	24.8020	1.8380
ปานกลาง	8	23.98	28.09	26.0350	2.1969
มาก	4	23.98	28.09	27.0625	2.0550
มากที่สุด	2	23.98	28.09	26.0350	2.9062

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมดนตรีไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 1.898$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.48)

ตารางที่ 5.48 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมดนตรี

ระดับทัศนคติ	อัตราส่วนของช่องแสง/ผนัง		รวม	
	23.98	28.09	%	N
น้อย	40%	11%	26	5
ปานกลาง	40%	44%	42	8
มาก	10%	33%	21	4
มากที่สุด	10%	11%	11	2
รวม	%	100	100	100%
	N	10	9	(N = 19)

$$\chi^2 = 1.898 \quad \text{Sig} = .168$$

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมคนตรี พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.44) ส่วนศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.90) (ดูตารางที่ 5.49)

ตารางที่ 5.49 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่กิจกรรมคนตรีตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	2	5	3.44	.88
วัดธาตุทอง	10	2	5	2.90	.99
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	-	-	-	-	-

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมคนตรีอยู่ในระดับปานกลาง (3.16) และจากการศึกษาขนาดของช่องแสงของพื้นที่กิจกรรมคนตรีที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าปริมาณของช่องแสงที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่น้อยที่สุด ร้อยละ 23.98 จนถึงมากที่สุด ร้อยละ 28.09 และจากการจำแนกปริมาณของช่องแสงของพื้นที่กิจกรรมคนตรี โดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์ พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติต่อปริมาณของช่องแสงในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดที่คำนวณได้ประมาณ ร้อยละ 26.03 – 27.06

แสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมคนตรี

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมคนตรี พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน และศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน คือ มีระดับทัศนคติอยู่ในปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.33 และ 3.20 ตามลำดับ) (ดูตารางที่ 5.50)

ตารางที่ 5.50 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรม
คนตรีตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	2	5	3.33	1.00
วัดธาตุทอง	10	2	5	3.20	.79
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	-	-	-	-	-

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมคนตรีอยู่ในระดับปานกลาง (3.26) และจากการศึกษาปริมาณของแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมคนตรีที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุดที่ 3.20 จนถึงมากที่สุดที่ 3.33

อุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมคนตรี

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่ออุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมคนตรี พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวันและศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน คือ มีระดับทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.22 และ 3.20 ตามลำดับ) (ดูตารางที่ 5.51)

ตารางที่ 5.51 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่กิจกรรมคนตรีตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	1	5	3.22	1.56
วัดธาตุทอง	10	2	5	3.20	.92
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	-	-	-	-	-

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ออุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมคนตรีอยู่ในระดับปานกลาง (3.21) และจากการศึกษาระดับของอุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมคนตรีที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุดที่ 3.20 จนถึงมากที่สุดที่ 3.22

เสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมดนตรี

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมดนตรี พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.78) ส่วนศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.60) (ดูตารางที่ 5.52) เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบว่าพื้นที่กิจกรรมดนตรีศูนย์เยาวชนปทุมวันเป็นพื้นที่เฉพาะ มีการใช้วัสดุซับเสียง ติดกับผนังเป็นบางจุด

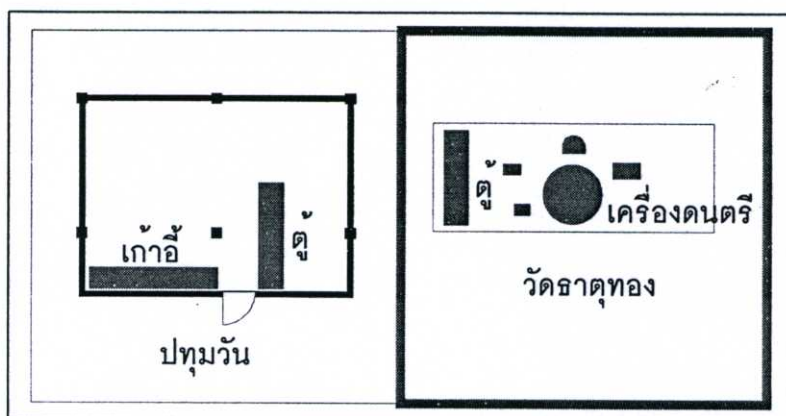
ตารางที่ 5.52 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่กิจกรรมดนตรี ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	3	5	3.78	.83
วัดธาตุทอง	10	2	4	2.60	.70
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	-	-	-	-	-

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมดนตรีอยู่ในระดับปานกลาง (3.16) และจากการศึกษาระดับของเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมดนตรีที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 2.60 จนถึงมากที่สุด 3.78 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อเสียงรบกวนอยู่ในระดับที่ดีที่สุดนั้น เป็นพื้นที่กิจกรรมเฉพาะและติดวัสดุซับเสียงที่ผนังจึงมีเสียงรบกวนน้อยมาก

การจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมดนตรี

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมดนตรี พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) ส่วนสมาชิกของศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.33) (ดูตารางที่ 5.53) เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผังเฟอร์นิเจอร์ของพื้นที่กิจกรรมดนตรี พบว่าศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีการจัดเครื่องดนตรีมีรูปแบบคล้ายห้องซ้อมดนตรี

ภาพที่ 5.4 แสดงการจัดเรียงของพื้นที่ภายในส่วนกิจกรรมดนตรี

ตารางที่ 5.53 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมดนตรีตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	2	3	2.33	.50
วัดธาตุทอง	10	2	4	3.00	.47
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	-	-	-	-	-

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมกีฬาดนตรีอยู่ในระดับที่ดี (2.68) และจากการศึกษาการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมดนตรีที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 2.33 จนถึงมากที่สุด 3.00 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อการจัดเรียงของพื้นที่อยู่ในระดับที่ดีที่สุดนั้น ภายในมีการจัดรูปแบบคล้ายห้องซ้อมดนตรี

สีของพื้นที่กิจกรรมดนตรี

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อสีของพื้นที่กิจกรรมดนตรี พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30) ส่วนศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ย 1.98) (ดูตารางที่ 5.54) เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่กิจกรรมดนตรี พบว่าศูนย์เยาวชนปทุมวันมีสภาพทรุดโทรมมาก จึงทำให้สีดูค่อนข้างสกปรก

ตารางที่ 5.54 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสื่อ ของพื้นที่กิจกรรมดนตรีตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	1	3	1.98	.93
วัดธาตุทอง	10	2	5	3.30	.95
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	-	-	-	-	-

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อสื่อของพื้นที่กิจกรรมดนตรีอยู่ในระดับปานกลาง (2.63) และจากการศึกษาสื่อของพื้นที่กิจกรรมดนตรีที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 1.98 จนถึงมากที่สุด 3.30

วัสดุพื้นของพื้นที่กิจกรรมดนตรี

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อวัสดุพื้นของพื้นที่กิจกรรมดนตรี พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.10) ส่วนศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.89) (ดูตารางที่ 5.55)

ตารางที่ 5.55 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุพื้น ของพื้นที่กิจกรรมดนตรีตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	9	2	5	2.89	.93
วัดธาตุทอง	10	2	4	3.10	.57
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	-	-	-	-	-

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อวัสดุพื้นของพื้นที่กิจกรรมดนตรีอยู่ในระดับปานกลาง (3.00) และจากการศึกษาวัสดุพื้นของพื้นที่กิจกรรมดนตรีที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 2.89 จนถึงมากที่สุด 3.10

6.2.5 กิจกรรมศิลปะ

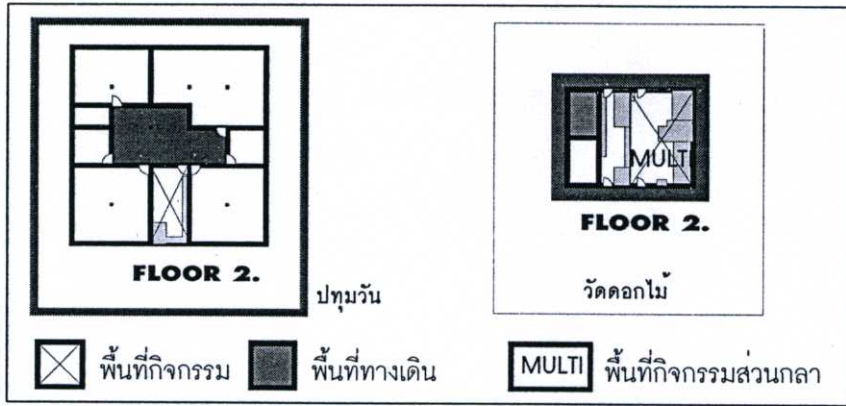
สมาชิกของศูนย์เยาวชนมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ของกิจกรรมศิลปะดังนี้ คือ มีทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้ง, แสงสว่างไฟฟ้า, อุณหภูมิ, การจัดเรียงอุปกรณ์และสีในระดับที่ดี และมีทัศนคติต่อสภาพการใช้งาน, ความเพียงพอ, ความสะอาด, แสงสว่างธรรมชาติ, การถ่ายเทอากาศ, เสียงรบกวนจากภายนอกและวัสดุปูพื้นในระดับปานกลาง (ดูตารางที่ 5.56)

ตารางที่ 5.56 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมศิลปะ

ระดับทัศนคติ (%) พื้นที่กิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่า	SD.
1. ตำแหน่งที่ตั้ง	21.1	31.6	26.3	21.1	-	3.53	1.07
2. ความเพียงพอ	15.8	21.1	52.6	10.5	-	3.42	0.90
3. แสงสว่างธรรมชาติ	21.1	26.3	26.3	15.8	10.5	3.32	1.29
4. แสงสว่างไฟฟ้า	21.1	26.3	52.6	-	-	3.68	0.82
5. อุณหภูมิ	10.5	42.1	47.4	-	-	3.63	.68
6. เสียงรบกวน	-	21.1	47.4	26.3	5.3	2.84	0.83
7. การจัดเรียง	15.8	36.8	36.8	5.3	5.3	3.53	1.02
8. สี	21.1	31.6	47.4	-	-	3.74	0.81
9. วัสดุปูพื้น	5.3	36.8	52.6	5.3	-	3.42	0.69

ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คือมีทัศนคติอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.40) ส่วนศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.56) (ดูตารางที่ 5.57) เมื่อเปรียบเทียบกับผังอาคารรวม (ดูภาพที่ 5.5) จะพบว่าพื้นที่ของกิจกรรมศิลปะของศูนย์เยาวชนปทุมวันเป็นห้องเฉพาะอยู่ติดกับทางเดินส่วนกลาง ส่วนกิจกรรมศิลปะของศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้อยู่ในพื้นที่ Multipurpose Area โดยมีส่วนเก็บครุภัณฑ์และวัสดุฝึกต่างหาก

ภาพที่ 5.5 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ

ตารางที่ 5.57 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	4	5	4.40	.52
วัดธาตุทอง	-	-	-	-	-
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	9	2	3	2.56	.53

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อตำแหน่งที่ตั้งอยู่ในระดับดี (3.53) และจากการศึกษาตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมศิลปะที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้งที่ดีที่สุดนั้นจะอยู่ติดกับทางเดินส่วนกลางและเป็นพื้นที่เฉพาะ

ความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ

จากผลการวิเคราะห์ขนาดของพื้นที่ส่วนกิจกรรมศิลปะจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.58) จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติปานกลางและกลุ่มที่มีทัศนคติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของขนาดพื้นที่มากที่สุด ซึ่งมีระดับใกล้เคียงกัน (46.01400 ตรม. และ 45.12667 ตรม. ตามลำดับ) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีทัศนคติน้อยและกลุ่มที่มีทัศนคติมาก มีค่าเฉลี่ยของขนาดพื้นที่ (27.38000 ตรม.) เท่ากัน

ตารางที่ 5.58 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ขนาดของพื้นที่ ระดับทัศนคติ	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	-	-	-	-	-
น้อย	2	27.380	27.380	27.38000	.000
ปานกลาง	10	27.380	54.000	46.01400	12.85868
มาก	4	27.380	27.380	27.38000	5.924E-16
มากที่สุด	3	27.380	54.000	45.12667	15.36906

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) ขนาดของพื้นที่กิจกรรมศิลปะไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 0.018$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.59)

ตารางที่ 5.59 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับขนาดของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ

ระดับทัศนคติ	ขนาดของพื้นที่ (ตรม.)		รวม	
	27.380	54.000	%	N
น้อย	20%	-	11	2
ปานกลาง	30%	79%	53	10
มาก	40%	-	21	4
มากที่สุด	10%	22%	16	3
รวม	%	100	100	100%
	N	10	9	(N = 19)

$$\chi^2 = 0.018 \quad \text{Sig} = .894$$

ความสูง

จากผลการวิเคราะห์ความสูงของส่วนกิจกรรมศิลปะจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.60) จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติปานกลาง มีค่าเฉลี่ยของความสูงมากที่สุด (2.92500 ม.) รองลงมา คือกลุ่มที่มีทัศนคติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของความสูง (2.91667 ม.) ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มปานกลาง, กลุ่มที่มีทัศนคติน้อยและกลุ่มที่มีทัศนคติมาก มีค่าเฉลี่ยของความสูง (2.75000 ม.) เท่ากัน

ตารางที่ 5.60 ความสูงของพื้นที่กิจกรรมศิลปะจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ความสูง ระดับทัศนคติ	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	-	-	-	-	-
น้อย	2	2.750	2.750	2.75000	.000
ปานกลาง	10	2.750	3.000	2.92500	.12076
มาก	4	2.750	2.750	2.75000	.000
มากที่สุด	3	2.750	3.000	2.91667	.14434

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) ความสูงของพื้นที่กิจกรรมศิลปะไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 0.018$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.61)

ตารางที่ 5.61 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับความสูงของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ

ระดับทัศนคติ	ความสูง (ม.)		รวม	
	2.750	3.000	%	N
น้อย	20%	-	11	2
ปานกลาง	30%	78%	53	10
มาก	40%	-	21	4
มากที่สุด	10%	22%	16	3
รวม	%	100	100	100%
	N	10	9	(N = 19)

$$\chi^2 = 0.018 \quad \text{Sig} = .894$$

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อขนาดของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้และศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุดที่ใกล้เคียงกัน คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.44 และ 3.40 ตามลำดับ) พบว่าขนาดของพื้นที่กิจกรรม/บุคคลของศูนย์เยาวชนปทุมวันมีค่าน้อยกว่าศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ คือ ศูนย์เยาวชนปทุมวันมีพื้นที่กิจกรรมประมาณ 27.38 ตารางเมตร มีสมาชิกเข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 10 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 ตารางเมตร/คน ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีพื้นที่กิจกรรมประมาณ 54.00 ตารางเมตร มีสมาชิกเข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลา

ปกติ) 10 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.40 ตารางเมตร/คน ซึ่งแตกต่างกันมาก แต่ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากัน เนื่องจากพื้นที่กิจกรรมศิลปะของศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีพื้นที่เฉพาะของตัวเอง ไม่ต้องใช้ร่วมกับกิจกรรมอื่น แต่กิจกรรมศิลปะของศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีการแบ่งพื้นที่กันใช้ในบริเวณ Multipurpose Area (ดูตารางที่ 5.62)

ตารางที่ 5.62 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของกิจกรรมศิลปะตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	2	5	3.40	.97
วัดธาตุทอง	-	-	-	-	-
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดคอกไม้	9	3	5	3.44	.88

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมศิลปะอยู่ในระดับปานกลาง (3.42) และจากการศึกษาความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมศิลปะที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าขนาดของพื้นที่กิจกรรมศิลปะที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่เล็กที่สุด มีขนาด 27.38 ตารางเมตร มีค่าเฉลี่ยพื้นที่ต่อสมาชิกเท่ากับ 2.74 ตารางเมตร/คน จนถึงใหญ่ที่สุด มีขนาด 54.00 ตารางเมตร มีค่าเฉลี่ยพื้นที่ต่อสมาชิกเท่ากับ 5.40 ตารางเมตร/คน และจากการจำแนกขนาดพื้นที่กิจกรรมศิลปะ โดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีทัศนคติต่อขนาดพื้นที่ในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดพื้นที่ ๆ จำนวนได้ประมาณ 27.35 – 46.00 ตารางเมตร

แสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่ กิจกรรมศิลปะ

จากผลการวิเคราะห์อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของกิจกรรมศิลปะจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.63) จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติน้อยที่สุดและน้อยมีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังมากที่สุด (50.2500%) เท่ากัน รองลงมา คือกลุ่มที่มีทัศนคติด้านกลาง มีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนของช่องแสง/ผนัง (45.36800%) และกลุ่มที่มีทัศนคติมากและมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนของช่องแสง/ผนัง (25.84000%) เท่ากัน ซึ่งจะเห็นว่าค่าลดลง

ตารางที่ 5.63 ขนาดอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

อัตราส่วนช่องแสง/ผนัง ระดับทัศนคติ	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	2	50.250	50.250	50.25000	.000
น้อย	3	50.250	50.250	50.25000	.000
ปานกลาง	5	25.840	50.250	45.36800	10.91648
มาก	5	25.840	25.840	25.84000	5.1304E-16
มากที่สุด	4	25.840	25.840	25.84000	5.9241E-16

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของกิจกรรมศิลปะมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 12.952$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.64)

ตารางที่ 5.64 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ

ระดับทัศนคติ	อัตราส่วนของช่องแสง/ผนัง		รวม	
	25.840	50.250	%	N
น้อยที่สุด	-	22%	11	2
น้อย	-	33%	16	3
ปานกลาง	10%	44%	26	5
มาก	50%	-	26	5
มากที่สุด	40%	-	21	4
รวม	%	100	100	100%
	N	10	9	(N = 19)

$$\chi^2 = 12.952 \quad \text{Sig} = .000$$

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างธรรมชาติของกิจกรรมศิลปะ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.30) ซึ่งมีปริมาณของช่องแสงสว่าง

ธรรมชาติเป็น 25.84% ส่วนศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (มีค่าเฉลี่ย 2.22) ซึ่งมีปริมาณของช่องแสงสว่างธรรมชาติเป็น 50.25% (ดูตารางที่ 5.65)

ตารางที่ 5.65 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่กิจกรรม ศิลปะตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	3	5	4.30	.67
วัดธาตุทอง	-	-	-	-	-
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดคอกไม้	9	1	3	2.22	.83

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมศิลปะอยู่ในระดับปานกลาง (3.32) และจากการศึกษาขนาดของช่องแสงของพื้นที่กิจกรรมศิลปะที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าปริมาณของช่องแสงที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด ร้อยละ 25.84 จนถึงมากที่สุด ร้อยละ 50.25 และจากการจำแนกปริมาณของช่องแสงของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ โดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์ พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติต่อปริมาณของช่องแสงในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดที่คำนวณได้ประมาณ ร้อยละ 25.84 – 45.37 และพบว่าพื้นที่ที่มีแสงธรรมชาติน้อย มีระดับทัศนคติดีกว่า

แสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างไฟฟ้าของกิจกรรมศิลปะ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คือมีระดับทัศนคติอยู่ในระดับดี (มีค่าเฉลี่ย 4.30) ส่วนศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (มีค่าเฉลี่ย 3.00) (ดูตารางที่ 5.66)

ตารางที่ 5.66 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรม ศิลปะตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	3	5	4.30	.67
วัดธาตุทอง	-	-	-	-	-
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดคอกไม้	9	3	3	3.00	.00

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมศิลปะอยู่ในระดับดี (3.68) และจากการศึกษาปริมาณของแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมศิลปะที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 3.00 จนถึงมากที่สุด 4.30 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา ที่มีระดับทัศนคติต่อแสงสว่างไฟฟ้าอยู่ในระดับที่ดีที่สุดนั้นมีการคิดแสงประดิษฐ์มาก

อุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับอุณหภูมิของกิจกรรมศิลปะ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คือ อยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.78) ส่วนศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50) และ (ดูตารางที่ 5.67) เมื่อเปรียบเทียบกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ พบว่า ศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศภายในพื้นที่

ตารางที่ 5.67 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	3	4	3.50	.53
วัดธาตุทอง	-	-	-	-	-
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดคอกไม้	9	3	5	3.78	.83

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ออุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมศิลปะอยู่ในระดับดี (3.68) และจากการศึกษาระดับของอุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมศิลปะที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำที่สุด 3.50 จนถึงมากที่สุด 3.78 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่ออุณหภูมิอยู่ในระดับที่ดีที่สุดนั้นมีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ

เสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) ส่วนศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.67) (ดูตารางที่ 5.68) เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จะพบว่าศูนย์เยาวชนปทุมวันเป็นพื้นที่เฉพาะ จึงมีเสียงรบกวนจากพื้นที่กิจกรรมข้างเคียงน้อย ส่วนศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้เป็นพื้นที่เปิด จึงอาจได้รับเสียงรบกวนจากกิจกรรมข้างเคียง และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้อยู่ติดกับถนนที่มีค่อนข้างมาก

ตารางที่ 5.68 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	1	4	3.00	1.05
วัดธาตุทอง	-	-	-	-	-
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	9	2	3	2.67	.50

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมศิลปะอยู่ในระดับปานกลาง (2.84) และจากการศึกษาระดับของเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมศิลปะที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำที่สุด 2.67 จนถึงมากที่สุด 3.00 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อเสียงรบกวนอยู่ในระดับที่น้อยที่สุดนั้น เป็นพื้นที่กิจกรรมส่วนกลางจึงมีเสียงรบกวนมาก

รูปและสีต่างกันต่าง ๆ มาก ส่วนพื้นที่กิจกรรมศิลปะของศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ เป็นพื้นที่กลาง จึงไม่สามารถทำการตกแต่งให้เข้ากับพื้นที่กิจกรรมได้

ตารางที่ 5.70 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	4	5	4.40	.52
วัดธาตุทอง	-	-	-	-	-
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	9	3	3	3.00	.00

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อสีของพื้นที่กิจกรรมศิลปะอยู่ในระดับดี (3.74) และจากการศึกษาสีของพื้นที่กิจกรรมศิลปะที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 3.00 จนถึงมากที่สุด 4.40 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อสีอยู่ในระดับที่ดีที่สุดนั้น มีการตกแต่งสีภายในห้องกิจกรรม

วัสดุพื้นของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อวัสดุพื้นของพื้นที่กิจกรรมศิลปะ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.80) ส่วนศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ำสุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.00) (ดูตารางที่ 5.71)

ตารางที่ 5.71 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุพื้น ของพื้นที่กิจกรรมศิลปะตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	2	5	3.80	.79
วัดธาตุทอง	-	-	-	-	-
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	9	3	3	3.00	.00

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมศิลปะอยู่ในระดับปานกลาง (3.42) และจากการศึกษาวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมศิลปะที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำที่สุด 3.00 จนถึงมากที่สุด 3.80 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อวัสดุปูพื้นอยู่ในระดับที่ดีที่สุดนั้น มีการปูเสื่อน้ำมันเพื่อที่จะสามารถนั่งทำกิจกรรมบนพื้นห้องได้

5.2.6 พื้นที่กิจกรรมคหกรรม

สมาชิกของศูนย์เยาวชนมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมคหกรรมดังนี้ คือ มีทัศนคติต่อด้านที่ตั้ง, แสงสว่างไฟฟ้า ในระดับที่ดี และมีทัศนคติต่อเพียงพอ, แสงสว่างธรรมชาติ, อุณหภูมิ, เสียงรบกวนจากภายนอก, การจัดเรียงอุปกรณ์, สี และ วัสดุปูพื้นในระดับ ปานกลาง (ดูตารางที่ 5.72)

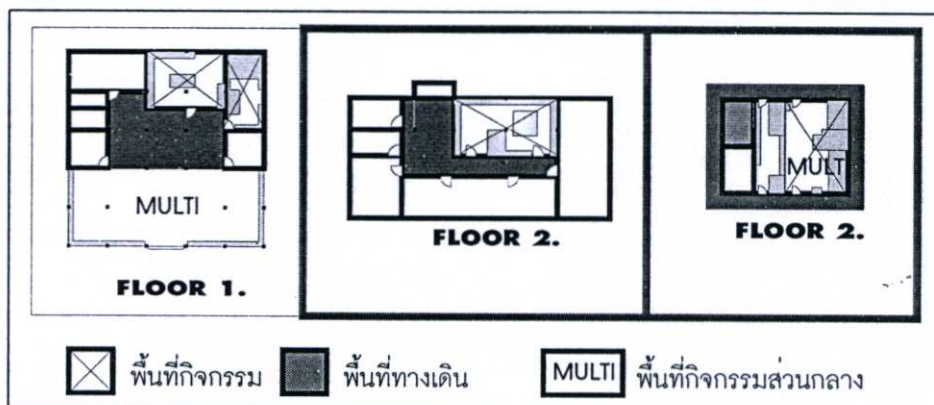
ตารางที่ 5.72 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมคหกรรม

ระดับทัศนคติ (%) พื้นที่กิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่า	SD.
1. ตำแหน่งที่ตั้ง	15.2	36.4	48.5	-	-	3.67	.74
2. ความเพียงพอ	12.1	36.4	27.3	24.2	-	3.36	.99
3. แสงสว่างธรรมชาติ	3.0	24.2	54.5	15.2	3.0	3.09	.80
4. แสงสว่างไฟฟ้า	27.3	21.2	30.3	21.2	-	3.55	1.12
5. อุณหภูมิ	24.2	15.2	42.4	18.2	-	3.45	1.06
6. เสียงรบกวน	-	24.2	9.1	-	-	3.15	.57
7. การจัดเรียง	12.1	24.2	51.5	12.1	-	3.36	.86
8. สี	3.0	24.2	21.2	48.5	3.0	2.76	.97
9. วัสดุปูพื้น	12.1	18.2	33.3	36.4	-	3.06	1.03

ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อด้านที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองและศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ดีที่เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.00) รองลง

มา คือศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.15) (ดูตารางที่ 7.73) เมื่อเปรียบเทียบกับผังอาคารรวม (ดูภาพที่ 5.6) จะพบว่าพื้นที่กิจกรรมคหกรรมของศูนย์เยาวชนปทุมวันอยู่แยกออกจากพื้นที่กิจกรรมอื่น ๆ คือ อยู่บริเวณชั้น 1 ของอาคาร ส่วนศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองและศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ไม่อยู่ใกล้กับพื้นที่กิจกรรมอื่น ๆ และพื้นที่กิจกรรมคหกรรมของทุกศูนย์เยาวชนอยู่ติดกับทางเดินส่วนกลาง

ภาพที่ 5.6 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม

ตารางที่ 5.73 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	13	3	4	3.15	.38
วัดธาตุทอง	10	3	5	4.00	.67
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดคอกไม้	10	3	5	4.00	.82

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อตำแหน่งที่ตั้งอยู่ในระดับดี (3.67) และจากการศึกษาดำเนินการที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติที่น้อยที่สุดนั้น จะเป็นพื้นที่กิจกรรมที่แยกชั้นออกจากกิจกรรมอื่น ๆ แม้จะมีพื้นที่เฉพาะก็ตาม

ความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม

จากผลการวิเคราะห์ขนาดของพื้นที่ส่วนกิจกรรมคหกรรมจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.74) จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของขนาดพื้นที่มากที่สุด (64.2500 ตรม.) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีทัศนคติมาก มีค่าเฉลี่ยของขนาดพื้นที่ (34.42800 ตรม.)

กลุ่มที่มีทัศนคติปานกลางมีค่าเฉลี่ยของขนาดของพื้นที่ (53.74222 ตรม.) และกลุ่มที่มีทัศนคติน้อยมีค่าเฉลี่ยของพื้นที่น้อยที่สุด (37.86250 ตรม.) ซึ่งมีค่าเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 5.74 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ขนาดของพื้นที่ ระดับทัศนคติ	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	-	-	-	-	-
น้อย	8	27.380	73.500	37.86250	15.68785
ปานกลาง	9	27.380	73.500	53.74222	20.41107
มาก	12	39.960	73.500	57.11833	11.38302
มากที่สุด	4	55.000	73.500	64.25000	10.68098

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) ขนาดของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 14.571$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.75)

ตารางที่ 5.75 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจ กับขนาดของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม

ระดับทัศนคติ	ขนาดของพื้นที่ (ตรม.)				รวม	
	27.380	39.960	55.000	73.500	%	N
น้อย	67%	43%	-	10%	24	8
ปานกลาง	33%	29%	10%	40%	27	9
มาก	-	29%	70%	30%	36	12
มากที่สุด	-	-	20%	20%	12	4
รวม	%	100	100	100	100%	
	N	6	7	10	(N = 33)	

$$\chi^2 = 14.571 \text{ Sig} = .002$$

ความสูง

จากผลการวิเคราะห์ความสูงของส่วนกิจกรรมคหกรรมจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.76) จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติน้อย มีค่าเฉลี่ยของความสูงมากที่สุด (3.35000 ม.) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีทัศนคติปานกลาง มีค่าเฉลี่ยของความสูง (3.19444 ม.) และกลุ่มที่มีทัศนคติมาก มีค่าเฉลี่ยของความสูง (3.15417 ม.) และกลุ่มที่ทัศนคติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของความสูงน้อยที่สุด (3.07500 ม.) ซึ่งค่าเฉลี่ยของความสูงลดลง

ตารางที่ 5.76 ความสูงของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ความสูง ระดับทัศนคติ	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	-	-	-	-	-
น้อย	8	3.000	3.400	3.35000	.14142
ปานกลาง	9	3.000	3.400	3.19444	.20069
มาก	12	3.000	3.400	3.15417	.13222
มากที่สุด	4	3.000	3.150	3.07500	8.6603E-02

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อขนาดของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติอยู่ในระดับสูงสุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.10) เนื่องจากขนาดของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมของศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีขนาดพื้นที่อยู่ในระดับปานกลาง มีพื้นที่ประมาณ 55.00 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 10 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ย 5.5 ตารางเมตร/คน ในขณะที่สมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคตรองลงมา คือมีระดับทัศนคติอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.60) ซึ่งมีขนาดของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมที่สำรวจในศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีพื้นที่รวมประมาณ 73.50 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 10 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.35 ตารางเมตร/คน ในขณะที่ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติดำสุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 2.62) ขนาดของพื้นที่ประมาณ 67.64 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาเดียวกัน คือ เวลาปกติ) 20 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.637 ตารางเมตร/คน จะพบว่าค่าเฉลี่ยของพื้นที่/คนของศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้สูงกว่าศูนย์เยาวชนปทุมวัน แต่มีระดับทัศนคติดำกว่า เพราะพื้นที่กิจกรรมคหกรรมของศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ไม่มีพื้นที่เฉพาะสำหรับทำกิจกรรม (ดูตารางที่ 5.77)

ตารางที่ 5.77 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของกิจกรรมคหกรรมตาม
กรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	13	2	4	2.62	.77
วัดธาตุทอง	10	3	5	4.10	.57
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	10	2	5	3.60	.97

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อความเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง (3.36) และจากการศึกษาความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมดนตรีที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าขนาดของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมที่เกิดขึ้นมีขนาดแปรผันตั้งแต่เล็กที่สุด มีขนาด 27.38 ตารางเมตร มีค่าเฉลี่ยพื้นที่ต่อสมาชิกเท่ากับ 2.74 ตารางเมตร/คน จนถึงใหญ่ที่สุด มีขนาด 73.50 ตารางเมตร มีค่าเฉลี่ยพื้นที่ต่อสมาชิกเท่ากับ 7.35 ตารางเมตร/คน และจากการจำแนกขนาดพื้นที่กิจกรรมคหกรรม โดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีทัศนคติต่อขนาดของพื้นที่ในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดพื้นที่ ๆ จำนวนได้ประมาณ 53.74 – 64.25 ตารางเมตร

แสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม

จากผลการวิเคราะห์อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของส่วนกิจกรรมคหกรรมจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์จากตารางที่ 5.78 จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนของผนัง/ช่องแสงมากที่สุด (39.2100%) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีทัศนคติน้อย (28.74200%) และกลุ่มที่ทัศนคติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังน้อยที่สุด (16.39000%) ซึ่งค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังลดลง

ตารางที่ 5.78 อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

อัตราส่วนช่องแสง/ผนัง ระดับทัศนคติ	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	1	39.210	39.210	39.21000	-
น้อย	5	13.040	39.210	28.74200	14.33390
ปานกลาง	18	13.040	39.210	23.93833	11.38713
มาก	8	16.390	19.530	16.78250	1.11016
มากที่สุด	1	16.390	16.390	16.39000	-

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 18.855$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.79)

ตารางที่ 5.79 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจ กับอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม

ระดับทัศนคติ	อัตราส่วนของช่องแสง/ผนัง				รวม	
	13.040	16.390	19.530	39.210	%	N
น้อยที่สุด	-	-	-	10%	3	1
น้อย	29%	-	-	30%	15	5
ปานกลาง	71%	20%	83%	60%	55	18
มาก	-	70%	17%	-	24	8
มากที่สุด	-	10%	-	-	3	1
รวม	%	100	100	100	100%	
	N	7	10	6	10 (N = 33)	

$$\chi^2 = 18.855 \text{ Sig} = .000$$

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.90) ซึ่งมีปริมาณของช่องแสงสว่างธรรมชาติเป็น 16.39% รองลงมา คือศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับ

ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.92) ซึ่งศูนย์เยาวชนปทุมวันมีพื้นที่กิจกรรมคหกรรมแยกออกเป็น 2 ส่วนคือ งานประดิษฐ์และทำอาหาร ซึ่งระดับปริมาณของช่องแสงสว่างธรรมชาติไม่เท่ากัน คือ ห้องงานประดิษฐ์ มีปริมาณของช่องแสงธรรมชาติเป็น 19.53% ส่วนห้องทำอาหารมีปริมาณของช่องแสงธรรมชาติเป็น 13.04% และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับน้อย (มีค่าเฉลี่ย 2.50) มีปริมาณของช่องแสงธรรมชาติ เป็น 39.21% (ดูตารางที่ 5.80)

ตารางที่ 5.80 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของกิจกรรมคหกรรมตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	13	2	4	2.92	.49
วัดธาตุทอง	10	3	5	3.90	.57
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	10	1	3	2.50	.71

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมอยู่ในระดับปานกลาง (3.09) และจากการศึกษานาถของช่องแสงของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าปริมาณของช่องแสงที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่อย่างน้อยที่สุด ร้อยละ 13.04 จนถึงมากที่สุด ร้อยละ 39.21 และจากการจำแนกปริมาณของช่องแสงของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม โดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์ พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติต่อปริมาณของช่องแสงในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดที่คำนวณได้ประมาณ ร้อยละ 16.39 – 23.94

แสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.30) รองลงมา คือศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.00) และศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 2.62) (ดูตารางที่ 5.81)

ตารางที่ 5.81 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	13	2	4	2.62	.77
วัดธาตุทอง	10	3	5	4.30	.67
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	10	3	5	4.00	1.05

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมอยู่ในระดับดี (3.55) และจากการศึกษาปริมาณของแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุดที่ 2.62 จนถึงมากที่สุดที่ 4.30

อุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่ออุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.10) รองลงมา คือศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.00) และศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ำสุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.54) (ดูตารางที่ 5.82) เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผังอาคาร พบว่าตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่มีผลต่ออุณหภูมิ คือศูนย์เยาวชนปทุมวันมีพื้นที่ของกิจกรรมคหกรรมตั้งอยู่ในมุมอับของอาคารติดกับห้องแถว ส่วนศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองตั้งอยู่บนชั้น 2 ไม่มีอาคารสูงปิดกั้นทิศทางลม

ตารางที่ 5.82 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อ อุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	13	2	3	2.54	.52
วัดธาตุทอง	10	3	5	4.10	.74
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	10	3	5	4.00	1.05

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ออุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมอยู่ในระดับปานกลาง (3.45) และจากการศึกษาระดับของอุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 2.54 จนถึงมากที่สุด 4.10

เสียงรบกวนของกิจกรรมคหกรรม

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30) รองลงมา คือศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23) และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้วัดไม่มีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ำสุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.90) (ดูตารางที่ 5.83) เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จะพบว่ามีความแตกต่างกันในด้านทำเลที่ตั้ง คือ ศูนย์เยาวชนปทุมวันและศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีพื้นที่เฉพาะ โดยพื้นที่กิจกรรมคหกรรมของศูนย์เยาวชนปทุมวันไม่อยู่ติดกับกิจกรรมใด ๆ เลย แต่พื้นที่กิจกรรมของศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองอยู่ติดกับพื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์และกิจกรรมห้องสมุด พบว่าระดับความแตกต่างต่างกันอย่างน้อยมาก ส่วนศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้วัด ใช้พื้นที่กิจกรรมรวม อาจได้รับการรบกวนจากกิจกรรมอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงกัน แต่ระดับทัศนคติก็ไม่แตกต่างกันมากนัก

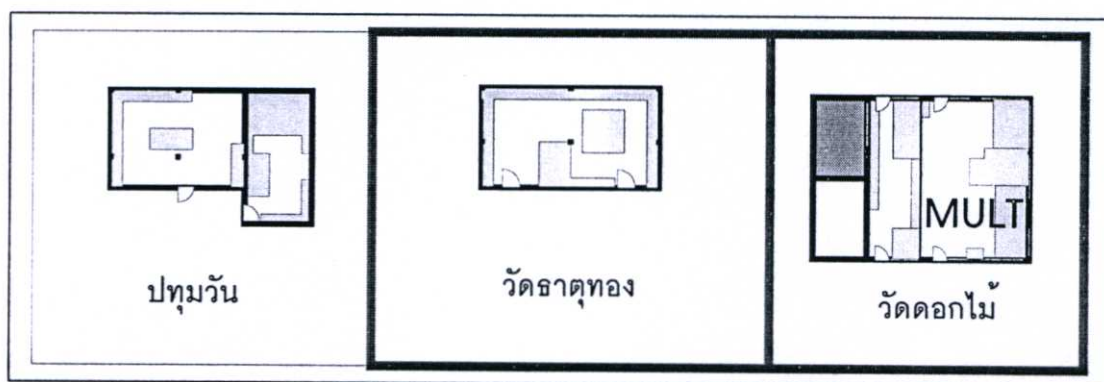
ตารางที่ 5.83 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของกิจกรรมคหกรรมตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	13	3	4	3.23	.44
วัดธาตุทอง	10	2	4	3.30	.48
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้วัด	10	2	4	2.90	.74

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมอยู่ในระดับปานกลาง (3.15) และจากการศึกษาระดับของเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 2.90 จนถึงมากที่สุด 3.30 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อเสียงรบกวนอยู่ในระดับที่น้อยที่สุดนั้น เป็นพื้นที่กิจกรรมส่วนกลางจึงมีเสียงรบกวนมาก

การจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.80) รองลงมา คือศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.60) และศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.85) (ดูตารางที่ 5.84) เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผังเฟอร์นิเจอร์ พบว่าการจัดพื้นที่การใช้สอยของศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีการทำเฟอร์นิเจอร์จริงติดผนัง และมีโต๊ะกลางสำหรับทำกิจกรรมงานประดิษฐ์และเตรียมเครื่องทำอาหาร ส่วนศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ โดยส่วนใหญ่จะไม่ทำกิจกรรมคหกรรมที่เป็นการทำอาหาร จะทำแต่กิจกรรมงานประดิษฐ์ ใช้พื้นที่ Multipurpose area แต่มีพื้นที่เฉพาะต่างหากเพื่อเก็บวัสดุและครุภัณฑ์ ส่วนศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองแยกห้องออกเป็น 2 ห้อง คือ ห้องทำอาหารและงานประดิษฐ์แต่จะไม่มีการทำงานทั้ง 2 กิจกรรมพร้อมกัน เนื่องจากมีผู้นำกิจกรรมเพียง 1 คนต่อ 1 ศูนย์เยาวชน

ภาพที่ 5.7 แสดงการจัดเรียงในพื้นที่กิจกรรมคหกรรม

ตารางที่ 5.84 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	13	2	3	2.85	.38
วัดธาตุทอง	10	3	5	3.80	.63
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	10	2	5	3.60	1.17

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมอยู่ในระดับปานกลาง (3.15)

และจากการศึกษาการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ร้อยละ 2.90 จนถึงมากที่สุด 3.30 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อการจัดเรียงของพื้นที่อยู่ในระดับที่น้อยที่สุดนั้น เป็นพื้นที่กิจกรรมส่วนกลางและไม่สามารถทำอาหารได้ และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อการจัดเรียงของพื้นที่อยู่ในระดับที่ดีที่สุดนั้นเป็นพื้นที่เฉพาะ ซึ่งรวมกิจกรรมงานประดิษฐ์และการทำอาหารเข้าไว้ด้วยกัน

สีของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อสีของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.10) รองลงมา คือศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.90) และศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.38) (ดูตารางที่ 5.85)

ตารางที่ 5.85 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	13	2	4	2.38	.77
วัดธาตุทอง	10	1	4	2.90	.99
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	10	2	5	3.10	1.10

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อสีของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมอยู่ในระดับปานกลาง (2.76) และจากการศึกษาสีของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ร้อยละ 2.38 จนถึงมากที่สุด 3.10

วัสดุพื้นของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อวัสดุพื้นของพื้นที่กิจกรรมคหกรรม พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุดที่เท่ากัน คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่า

เฉลี่ย 3.40) ส่วนศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.54) (ดูตารางที่ 5.86)

ตารางที่ 5.86 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	13	2	3	2.54	.52
วัดธาตุทอง	10	2	5	3.40	.97
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	10	2	5	3.40	1.35

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมอยู่ในระดับปานกลาง (3.06) และจากการศึกษาวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมคหกรรมที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 2.54 จนถึงมากที่สุด 3.40

5.2.7 กิจกรรมห้องสมุด

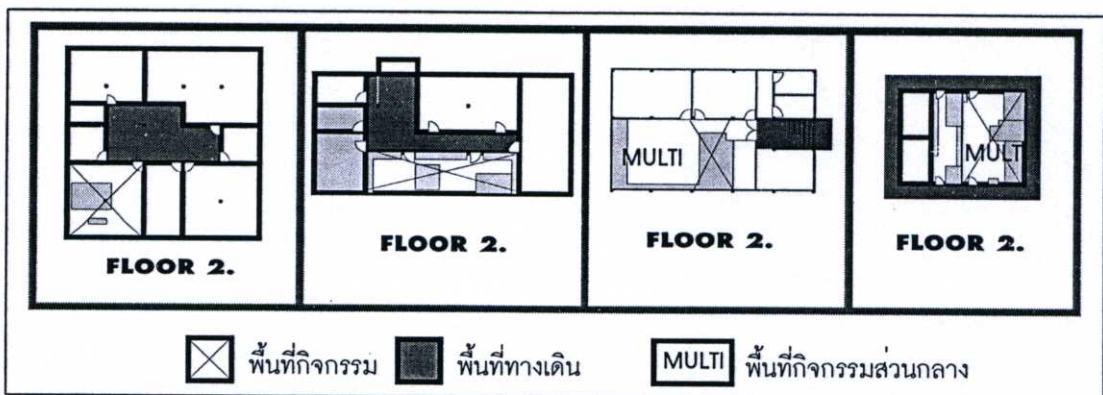
สมาชิกของศูนย์เยาวชนมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมห้องสมุดดังนี้ คือ มีทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้ง, ความสะอาดและแสงสว่างไฟฟ้าในระดับที่ดี และมีทัศนคติต่อสภาพการใช้งาน, ความเพียงพอ, แสงสว่างธรรมชาติ, การถ่ายเทอากาศ, อุณหภูมิ, เสียงรบกวนจากภายนอก, การจัดเรียงอุปกรณ์, สีและวัสดุปูพื้นในระดับปานกลาง (ดูตารางที่ 5.87)

ตารางที่ 5.87 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อ องค์ประกอบต่างๆของส่วนกิจกรรม ห้องสมุด

ระดับทัศนคติ (%)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	SD.
1. ตำแหน่งที่ตั้ง	8.8	47.1	44.1	-	-	3.65	0.65
2. ความเพียงพอ	5.9	17.6	44.1	20.6	11.8	2.85	1.05
3. แสงสว่างธรรมชาติ	8.8	38.2	41.2	5.9	5.9	3.38	0.95
4. แสงสว่างไฟฟ้า	21.1	26.3	52.6	-	-	3.68	.82
5. อุณหภูมิ	2.9	20.6	61.8	14.7	-	3.12	0.69
6. เสียงรบกวน	-	14.7	61.8	23.5	-	2.91	0.62
7. การจัดเรียง	15.8	36.8	36.8	5.3	5.3	3.26	1.02
8. สี	5.9	17.6	73.5	2.9	-	3.26	0.62
9. วัสดุปูพื้น	8.8	17.6	67.6	5.9	-	3.29	0.72

ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน และศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุดที่เท่ากัน คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.00) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.44) และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30) (ดูตารางที่ 5.88) เมื่อเปรียบเทียบกับผังอาคารรวม จะพบว่าทุกศูนย์เยาวชนมีที่ตั้งของกิจกรรมห้องสมุดอยู่ในบริเวณชั้น 2 ของอาคาร และอยู่ติดกับทางเดินส่วนกลาง ซึ่งสะดวกต่อการเข้าถึง

ภาพที่ 5.8 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

ตารางที่ 5.88 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	3	5	4.00	.67
วัดธาตุทอง	9	3	4	3.44	.53
สวนอ้อย	5	4	4	4.00	.00
วัดดอกไม้	10	3	5	3.30	.67

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อตำแหน่งที่ตั้งอยู่ในระดับดี (3.65) และจากการศึกษาดำเนินการที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดที่เป็นกรณีศึกษา และพบว่าพื้นที่ของกิจกรรมห้องสมุดของทุกศูนย์เยาวชนตั้งอยู่ใกล้ทางเดินส่วนกลาง ซึ่งง่ายต่อการเข้าถึงและไม่ตั้งอยู่ชั้นล่างของอาคาร

ความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

จากผลการวิเคราะห์ขนาดของพื้นที่ส่วนกิจกรรมห้องสมุดจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.89) จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของขนาดพื้นที่มากที่สุด (54.76000) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีทัศนคติมาก มีค่าเฉลี่ยของขนาดพื้นที่ (54.12667 ตรม.) และกลุ่มที่มีทัศนคติน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยของขนาดของพื้นที่ (37.50000 ตรม.) ซึ่งมีค่าแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 5.89 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ขนาดพื้นที่ ระดับทัศนคติ	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	4	28.000	54.000	37.50000	12.36932
น้อย	7	28.000	54.760	42.68000	11.88543
ปานกลาง	15	28.000	54.760	46.97067	8.92145
มาก	6	54.000	54.760	54.12667	.31027
มากที่สุด	2	54.760	54.760	54.76000	.00000

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) ขนาดของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 8.790$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.90)

ตารางที่ 5.90 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับขนาด ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

ระดับทัศนคติ	ขนาดของพื้นที่ (ตรม.)				รวม	
	28.000	40.000	54.000	54.760	%	N
น้อยที่สุด	40%	11%	10%	-	12	4
น้อย	40%	22%	20%	10%	21	7
ปานกลาง	20%	68%	20%	60%	44	15
มาก	-	-	50%	10%	18	6
มากที่สุด	-	-	-	20%	10	2
รวม	%	100	100	100	100%	
	N	5	9	10	(N = 34)	

$$\chi^2 = 8.790 \quad \text{Sig} = .012$$

ความสูง

จากผลการวิเคราะห์ความสูงของส่วนกิจกรรมห้องสมุดจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.91) จะพบว่าทัศนคติเฉลี่ยของขนาดความสูงจากกลุ่มที่มีทัศนคติน้อยที่สุดถึงมากที่สุด มีค่าลดลงตามลำดับ (3.18750 ม., 3.09286 ม., 2.98000 ม., 2.95833 ม. และ 2.75000 ม. ตามลำดับ)

ตารางที่ 5.91 ความสูงของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ความสูง ระดับทัศนคติ	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	4	3.000	3.300	3.18750	.14361
น้อย	7	2.750	3.300	3.09286	.19457
ปานกลาง	15	2.750	3.300	2.98000	.20598
มาก	6	2.750	3.000	2.95833	.10206
มากที่สุด	2	2.750	2.750	2.75000	.00000

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) ความสูงของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิก ศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 3.007$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.92)

ตารางที่ 5.92 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับความสูง ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

ระดับทัศนคติ		ความสูง (ม.)				รวม	
		2.750	3.000	3.150	3.300	%	N
น้อยที่สุด		-	10%	11%	40%	12	4
น้อย		10%	20%	22%	40%	21	7
ปานกลาง		60%	20%	67%	20%	44	15
มาก		10%	50%	-	-	18	6
มากที่สุด		20%	-	-	-	10	2
รวม	%	100	100	100	100	100%	
	N	10	10	9	5	(N = 34)	

$$\chi^2 = 3.007$$

$$\text{Sig} = .083$$

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อขนาดของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40) เนื่องจากขนาดของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดของศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีขนาดพื้นที่ใหญ่ที่สุด มีพื้นที่ประมาณ 54.76 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 10 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ย 5.476 ตารางเมตร/คน ในขณะที่สมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติรองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.10) และมีขนาดของพื้นที่กิจกรรมใกล้เคียงกับศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีพื้นที่ประมาณ 54.00 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 10 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.40 ตารางเมตร/คน ถึงแม้จะมีขนาดของพื้นที่ใกล้เคียงกันแต่กิจกรรมห้องสมุดของศูนย์เยาวชนปทุมวันเป็นพื้นที่เฉพาะส่วนศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ ไม่มีพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดเฉพาะ และสมาชิกศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 1.80) มีขนาดของพื้นที่ประมาณ 28.00 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาเดียวกัน คือ เวลาปกติ) 10 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.80 ตารางเมตร/คน เพราะพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดของศูนย์เยาวชนสวนอ้อยไม่มีพื้นที่เฉพาะสำหรับกิจกรรม (ดูตารางที่ 5.93)

ตารางที่ 5.93 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของกิจกรรมห้องสมุดตาม ทัศนศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	2	5	3.40	.97
วัดธาตุทอง	9	1	3	2.56	.73
สวนอ้อย	5	1	3	1.80	.84
วัดดอกไม้	10	1	4	3.10	1.10

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์ เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง (2.85) และจากการศึกษาความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าขนาดของ พื้นที่กิจกรรมห้องสมุดที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่เล็กที่สุด มีขนาด 28.00 ตารางเมตร มีค่าเฉลี่ย พื้นที่ต่อสมาชิกเท่ากับ 2.80 ตารางเมตร/คน จนถึงใหญ่ที่สุด มีขนาด 54.76 ตารางเมตร มีค่าเฉลี่ยพื้นที่ ต่อสมาชิกเท่ากับ 5.48 ตารางเมตร/คน และจากการจำแนกขนาดพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด โดยใช้ ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีทัศนคติต่อขนาดพื้นที่ ในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดพื้นที่ ๆ จำนวนได้ประมาณ 46.97 – 54.76 ตารางเมตร

แสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

จากผลการวิเคราะห์อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของส่วนกิจกรรมห้องสมุดจำแนกตาม ทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติน้อยที่สุดถึงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของอัตรา ส่วนของผนัง/ช่องแสงเพิ่มขึ้นตามลำดับ (13.26000%, 13.26000%, 24.05929%, 41.13538% และ 35.53000% ตามลำดับ) (ดูตารางที่ 5.94)

ตารางที่ 5.94 ขนาดอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด จำแนกตามทัศนคติ ของสมาชิกศูนย์เยาวชน

อัตราส่วนช่องแสง/ผนัง ระดับทัศนคติ	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	2	13.260	13.260	13.26000	.00000
น้อย	2	13.260	13.260	13.26000	.00000
ปานกลาง	14	13.260	13.260	24.05929	8.75675
มาก	13	20.080	50.250	41.13538	12.18039
มากที่สุด	3	28.170	50.250	35.53000	12.74789

จากการทดสอบด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) อัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 19.308$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.95)

ตารางที่ 5.95 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจ กับอัตราส่วนของช่องแสง/ผนังของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

ระดับทัศนคติ	อัตราส่วนของช่องแสง/ผนัง				รวม	
	13.260	20.080	28.170	50.250	%	N
น้อยที่สุด	40%	-	-	-	6	2
น้อย	40%	-	-	-	6	2
ปานกลาง	20%	89%	40%	10%	41	14
มาก	-	11%	40%	80%	38	13
มากที่สุด	-	-	20%	10.0%	9	3
รวม	%	100	100	100	100%	
	N	5	9	10	(N = 34)	

$$\chi^2 = 19.308 \quad \text{Sig} = .000$$

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างธรรมชาติของกิจกรรมห้องสมุด พบว่าศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับดี (มีค่าเฉลี่ย 4.00) ซึ่งมีขนาดของช่องแสงสว่างธรรมชาติเป็น 50.25% รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับดี (มีค่าเฉลี่ย 3.80) ซึ่งมีขนาดของช่องแสงสว่างธรรมชาติเป็น 28.17%, ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.11) ซึ่งมีขนาดของช่องแสงสว่างธรรมชาติเป็น 20.08%, และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับน้อย (มีค่าเฉลี่ย 1.80) ซึ่งมีขนาดของช่องแสงสว่างธรรมชาติเป็น 13.26% และพื้นที่ของกิจกรรมห้องสมุดของศูนย์เยาวชนสวนอ้อย ยังมีได้อยู่ใกล้ช่องแสง (ดูตารางที่ 5.96)

ตารางที่ 5.96 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	3	5	3.80	.79
วัดธาตุทอง	9	3	4	3.11	.33
สวนอ้อย	5	1	3	1.80	.84
วัดดอกไม้	10	3	5	4.00	.47

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง (3.38) และจากการศึกษาขนาดของช่องแสงของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าปริมาณของช่องแสงที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่ร้อยละ 13.26 จนถึงมากที่สุด ร้อยละ 50.25 และจากการจำแนกปริมาณของช่องแสงของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด โดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์ พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติต่อปริมาณของช่องแสงในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดที่คำนวณได้ประมาณ ร้อยละ 24.06 – 41.13

แสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างไฟฟ้าของกิจกรรมห้องสมุด พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 4.20) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.70), ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.44) และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.20) (ดูตารางที่ 5.97)

ตารางที่ 5.97 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	3	5	3.70	.82
วัดธาตุทอง	9	3	4	3.44	.53
สวนอ้อย	5	3	4	3.20	.45
วัดดอกไม้	10	3	5	4.20	.63

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดอยู่ในระดับดี (3.68) และจากการศึกษาปริมาณของแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำที่สุด 3.20 จนถึงมากที่สุด 4.20

อุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับอุณหภูมิของกิจกรรมห้องสมุด พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน, ศูนย์เยาวชนสวนอ้อยและศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลางที่เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.20) ส่วนศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ำที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.89) เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และผังอาคาร พบว่าศูนย์เยาวชนสวนอ้อยและศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีการติดเครื่องปรับอากาศ (Air-condition) ส่วนศูนย์เยาวชนปทุมวันมีต้นไม้อยู่รอบอาคารมาก ทางด้านหน้าทิศตะวันตก ซึ่งเป็นด้านที่กิจกรรมห้องสมุดตั้งอยู่ (ดูตารางที่ 5.98)

ตารางที่ 5.98 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	2	4	3.20	.63
วัดธาตุทอง	9	2	4	2.89	.60
สวนอ้อย	5	3	4	3.20	.45
วัดคอกไม้	10	2	5	3.20	.92

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ออุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง (3.12) และจากการศึกษาระดับของอุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำที่สุด 2.89 จนถึงมากที่สุด 3.20

เสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับเสียงรบกวนของกิจกรรมห้องสมุด พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.11) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชน

สวนอ้อยและศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางที่เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.00) และศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติอยู่ในระดับน้อยที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 2.60) (ดูตารางที่ 5.99)

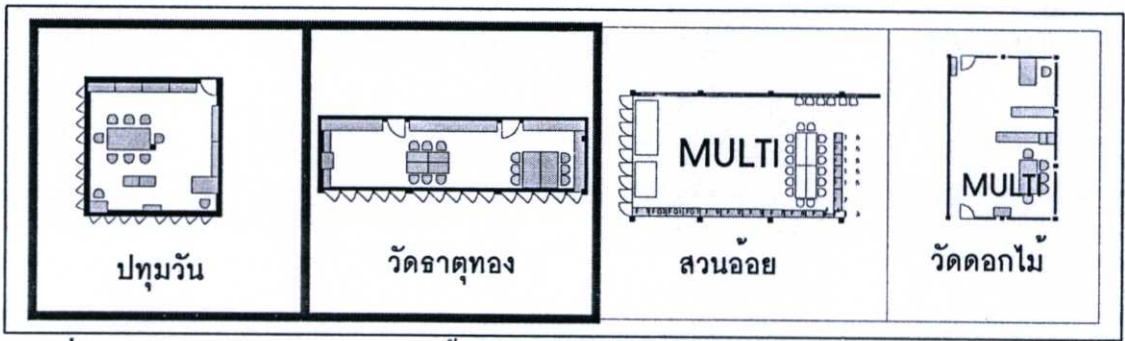
ตารางที่ 5.99 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	2	3	2.60	.52
วัดธาตุทอง	9	2	4	3.11	.93
สวนอ้อย	5	3	3	3.00	.00
วัดคอกไม้	10	2	4	3.00	.47

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง (2.91) และจากการศึกษาระดับของเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 2.60 จนถึงมากที่สุด 3.11 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษานั้น ระดับเสียงรบกวนนั้นไม่มีผลต่อการใช้งานกิจกรรมห้องสมุดมากนัก เพราะห้องสมุดของศูนย์เยาวชนนั้นมิใช่ห้องสมุดที่ใช้สำหรับงานวิชาการโดยตรง

การจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อการจัดเรียงอุปกรณ์ของกิจกรรมห้องสมุด พบว่าศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.70) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.22), ศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.90) และศูนย์เยาวชนสวนอ้อยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.80) (ดูตารางที่ 5.100) เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับผังเฟอร์นิเจอร์ พบว่าการจัดเรียงภายในพื้นที่ของศูนย์เยาวชนปทุมวันและศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีการแบ่งสัดส่วนชัดเจนและศูนย์เยาวชนสวนอ้อยและศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ ใช้พื้นที่ส่วนกลาง (Multipurpose area) ความสะดวกในการใช้งานจึงน้อยกว่าศูนย์เยาวชนปทุมวันและศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง

ภาพที่ 5.9 แสดงการจัดเรียงภายในพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

ตารางที่ 5.100 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	3	5	3.70	.95
วัดธาตุทอง	9	1	4	3.22	.97
สวนอ้อย	5	2	4	2.80	.84
วัดดอกไม้	10	2	4	2.90	.57

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง (3.26) และจากการศึกษาการจัดเรียงของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 2.80 จนถึงมากที่สุด 3.70 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อการจัดเรียงของพื้นที่อยู่ในระดับที่ดีที่สุดนั้น เป็นพื้นที่ ๆ เป็นห้องเฉพาะและมีการจัดแบ่งพื้นที่การใช้สอยชัดเจน

สีของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อสีของกิจกรรมห้องสมุด พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.70) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30), ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) และศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 2.89) (ดูตารางที่ 5.101)

ตารางที่ 5.101 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดตาม ทัศนศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	3	5	3.70	.82
วัดธาตุทอง	9	2	3	2.89	.33
สวนอ้อย	5	3	3	3.00	.00
วัดคอกไม้	10	3	4	3.30	.48

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์ เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อสีของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง (3.26) และจาก การศึกษาสีของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ร้อยละ 2.89 จนถึงมากที่สุด 3

วัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับ ทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อวัสดุปูพื้นของกิจกรรมห้องสมุด พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับ ทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.60) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับ ทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40) ส่วนศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองและศูนย์เยาวชนวัด คอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางที่ใกล้เคียงกัน (ค่าเฉลี่ย 3.11 และ 3.10 ตาม ลำดับ) (ดูตารางที่ 5.102)

ตารางที่ 5.102 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุด ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	10	3	5	3.60	.84
วัดธาตุทอง	9	3	4	3.11	.33
สวนอ้อย	5	3	4	3.40	.55
วัดคอกไม้	10	2	5	3.10	.88

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์ เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดอยู่ในระดับปานกลาง (3.29)

และจากการศึกษาวัสดุพื้นของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำที่สุด 3.10 จนถึงมากที่สุด 3.60

6.2.8 กิจกรรมพิเศษ (AEROBIC)

สมาชิกของศูนย์เยาวชนมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมพิเศษดังนี้ คือ มีทัศนคติต่อการถ่ายเทอากาศอยู่ในระดับที่ดี และมีทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้ง, สภาพการใช้งาน, ความเพียงพอ, ความสะอาด, แสงสว่างธรรมชาติ, แสงสว่างไฟฟ้า, อุณหภูมิ, เสียงรบกวนจากภายนอก, การจัดเรียงอุปกรณ์, สีและวัสดุพื้นอยู่ในระดับปานกลาง (ดูตารางที่ 5.103)

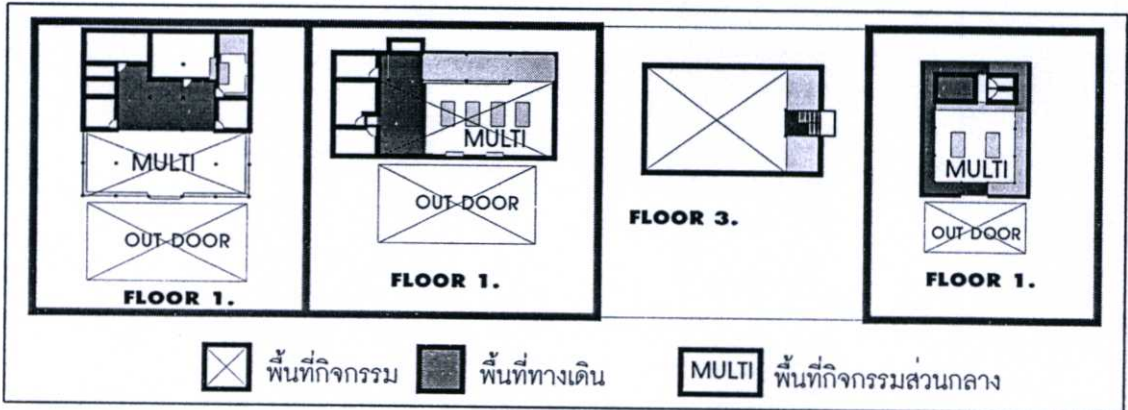
ตารางที่ 5.103 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนกิจกรรมพิเศษ (AEROBIC)

ระดับทัศนคติ (%) พื้นที่กิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	SD.
1. ตำแหน่งที่ตั้ง	9.7	22.6	41.9	25.8	-	3.16	0.93
2. ความเพียงพอ	-	9.7	48.4	32.3	9.7	2.58	0.81
3. แสงสว่างธรรมชาติ	3.2	38.7	48.4	6.5	3.2	3.32	0.79
4. แสงสว่างไฟฟ้า	9.7	25.8	45.2	16.1	3.2	3.32	0.96
5. อุณหภูมิ	6.5	19.4	67.7	3.2	3.2	3.23	0.76
6. เสียงรบกวน	12.9	25.8	29.0	25.8	6.5	3.13	1.15
7. วัสดุพื้น	-	12.9	58.1	22.6	6.5	2.77	0.76

ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (AEROBIC)

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปฐมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.20), ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) และศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.88) (ดูตารางที่ 5.104) เมื่อเปรียบเทียบกับผังอาคารรวม (ดูภาพที่ 5.10) จะพบว่าศูนย์เยาวชนสวนอ้อยเป็นศูนย์เยาวชนแห่งเดียวที่มีกิจกรรมพิเศษ

(Aerobic) ที่ชั้น 3 (ชั้นคาคฟ้า)การเข้าถึงพื้นที่ ต้องขึ้นบันได อาจทำให้ได้รับความสะดวกน้อย สำหรับผู้มีอายุ

ภาพที่ 5.10 แสดงตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ

ตารางที่ 5.104 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	8	2	5	3.50	1.20
วัดธาตุทอง	5	2	4	3.00	.71
สวนอ้อย	8	2	4	2.88	.83
วัดดอกไม้	10	2	5	3.20	.92

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) อยู่ในระดับปานกลาง (3.16) และจากการศึกษาดำเนินการที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) ที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้งที่ดีที่สุดนั้นจะมีที่ตั้งที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายที่สุด คือ บริเวณชั้นล่างของอาคารที่เป็นส่วนต่อเชื่อมระหว่างภายในอาคารและภายนอกอาคาร

ความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (AEROBIC)

จากผลการวิเคราะห์ขนาดของพื้นที่ส่วนกิจกรรมพิเศษ (Aerobic) จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จาก ตารางที่ 5.105) จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติมาก มีค่าเฉลี่ยของขนาดพื้นที่ (183.0000 ตรม.) และกลุ่มที่มีทัศนคติปานกลาง มีค่าเฉลี่ยของขนาดพื้นที่ (171.90667 ตรม.)

ตารางที่ 5.105 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ขนาดพื้นที่ ระดับทัศนคติ	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	3	184.000	184.000	184.0000	.00000
น้อย	10	143.650	185.000	179.06500	12.62968
ปานกลาง	15	143.650	185.000	171.90667	17.76586
มาก	3	180.000	185.000	183.00000	2.64575
มากที่สุด	-	-	-	-	-

จากการทดสอบแบบ Nonparametric ด้วยวิธีการของครัสคาล-วอลลิส (Kruskal-Wallis Test) ขนาดของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน ($\chi^2 = 5.008$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ดูตารางที่ 5.106)

ตารางที่ 5.106 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจกับขนาด ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (AEROBIC)

ระดับทัศนคติ	ขนาดของพื้นที่ (ตรม.)				รวม	
	143.650	180.000	184.000	185.000	%	N
น้อยที่สุด	-	-	38%	-	10	3
น้อย	20%	30%	38%	38%	32	10
ปานกลาง	80%	60%	13%	50%	48	15
มาก	-	10%	13%	13%	10	3
รวม	%	100	100	100	100%	
	N	5	10	8	8 (N = 31)	

$$\chi^2 = 5.008 \quad \text{Sig} = .171$$

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อขนาดของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองและศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติต่อขนาดพื้นที่อยู่ในระดับปานกลางที่เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 2.80) เนื่องจากขนาดของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) ของศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีขนาดพื้นที่ประมาณ 143.65 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 40 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59 ตารางเมตร/คน ส่วนศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีขนาดพื้นที่ประมาณ 126.00 ตาราง

เมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 40 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ตารางเมตร/คน ส่วนศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติต่อขนาดของพื้นที่น้อยที่สุดอยู่ในระดับน้อย (มีค่าเฉลี่ย 2.00) มีขนาดของพื้นที่ประมาณ 128 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 40 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 ตารางเมตร/คน จะพบว่าอัตราส่วนของพื้นที่/คนของศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้และศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ 3.15 และ 3.20 ตามลำดับ แต่ที่ศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติที่ต่ำกว่าเพราะศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีพื้นที่สำหรับประกอบกิจกรรมพิเศษ (Aerobic) จำกัด พอดีกับจำนวนสมาชิกครั้งละ 40 คน ทำให้ไม่สามารถให้สมาชิกเข้าร่วมทำกิจกรรมได้ครบทุกคน ระดับทัศนคติเฉลี่ยจึงต่ำกว่า

ตารางที่ 5.107 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของกิจกรรมพิเศษตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	8	2	4	2.75	.71
วัดธาตุทอง	5	2	3	2.80	.45
สวนอ้อย	8	1	4	2.00	1.07
วัดคอกไม้	10	2	4	2.80	.63

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อความเพียงพอของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) อยู่ในระดับปานกลาง (2.58) และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา ที่มีระดับทัศนคติต่อกิจกรรมพิเศษ (Aerobic) อยู่ในระดับที่น้อยที่สุดนั้น มีพื้นที่จำกัด (ซึ่งตั้งอยู่บนชั้น 3 ของอาคาร) และในช่วงที่มีสมาชิกมาก สมาชิกบางส่วนไม่สามารถเข้าทำกิจกรรมได้ครบทุกคน

แสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (AEROBIC)

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.80) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50), ศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้มีทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40) และศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.75) (ดูตารางที่ 5.108) เมื่อเปรียบเทียบกับผังอาคารรวม จะพบว่าพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) ของศูนย์เยาวชนปทุมวัน ตั้งอยู่ด้านหน้าของ

อาคาร ซึ่งเป็นส่วนที่มีต้นไม้ใหญ่มาก และช่วงเวลาที่ประกอบกิจกรรมพิเศษ (Aerobic) เป็นช่วงเย็น จึงทำให้ได้รับแสงสว่างน้อย

ตารางที่ 5.108 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	8	1	4	2.75	.89
วัดธาตุทอง	5	3	4	3.80	.45
สวนอ้อย	8	2	5	3.50	.93
วัดดอกไม้	10	3	4	3.40	.52

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) อยู่ในระดับปานกลาง (3.32) และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา มีช่วงเวลาในการประกอบกิจกรรมประมาณ 17.00 – 18.00 น. (ช่วงเย็น) ซึ่ง ไม่มีแสงแดดแล้ว ส่วนพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) ที่มีระดับทัศนคติอยู่ในระดับที่น้อยที่สุดนั้น อยู่บริเวณใต้ต้นไม้ใหญ่ทำให้มืดเร็วกว่าปกติ

แสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (AEROBIC)

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.75) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองและศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางที่เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.20) และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.75) (ดูตารางที่ 5.109) จะพบว่าพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) ของศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติน้อยกว่าศูนย์เยาวชนอื่น ๆ เพราะพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) ของศูนย์เยาวชนปทุมวัน ตั้งอยู่ด้านหน้าของอาคาร ซึ่งเป็นพื้นที่ลานจอดรถและสนามเด็กเล่น มีแสงไฟฟ้าน้อย ส่วนศูนย์เยาวชนอื่น ๆ เช่น ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้และศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง อยู่ติดกับพื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคารและภายนอกอาคาร ซึ่งสามารถใช้ไฟฟ้าร่วมกันได้ ส่วนศูนย์เยาวชนสวนอ้อย เป็นพื้นที่เฉพาะ มีการติดแสงสว่างเพียงพอต่อการทำกิจกรรม

ตารางที่ 5.109 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	8	1	4	2.75	1.04
วัดธาตุทอง	5	3	4	3.20	.45
สวนอ้อย	8	2	5	3.75	1.28
วัดคอกไม้	10	2	4	3.20	.63

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) อยู่ในระดับปานกลาง (3.32) และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา ที่มีระดับทัศนคติต่อแสงสว่างไฟฟ้าอยู่ในระดับที่น้อยที่สุดนั้น ไม่มีการติดตั้งแสงประดิษฐ์ในส่วนกิจกรรมพิเศษ (Aerobic)

อุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (AEROBIC)

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับอุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองและศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุดที่ใกล้เคียงกัน คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.40 และ 3.38 ตามลำดับ) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวันและศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางที่ใกล้เคียงกัน (ค่าเฉลี่ย 3.13 และ 3.10 ตามลำดับ) (ดูตารางที่ 5.110)

ตารางที่ 5.110 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่กิจกรรมพิเศษตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	8	1	5	3.13	1.13
วัดธาตุทอง	5	3	4	3.40	.55
สวนอ้อย	8	3	5	3.38	.74
วัดคอกไม้	10	2	4	3.10	.57

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ออุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) อยู่ในระดับ

ปานกลาง (3.23) และจากการศึกษาระดับของอุณหภูมิของพื้นที่กิจกรรมกิจกรรมพิเศษ (Aerobic) ที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 3.10 จนถึงมากที่สุด 3.40

เสียงรบกวนของกิจกรรมพิเศษ (AEROBIC)

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.60) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.38), ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.13) และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ คือมีระดับทัศนคติอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.70) (ดูตารางที่ 5.111)

ตารางที่ 5.111 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของกิจกรรมพิเศษตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	8	1	5	3.13	1.55
วัดธาตุทอง	5	3	5	3.60	.89
สวนอ้อย	8	2	5	3.38	1.19
วัดดอกไม้	10	2	4	2.70	.82

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมกิจกรรมพิเศษ (Aerobic) อยู่ในระดับปานกลาง (3.13) และจากการศึกษาระดับของเสียงรบกวนของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) ที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุด 2.70 จนถึงมากที่สุด 3.60

วัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมกิจกรรม (AEROBIC)

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้และศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลางที่ใกล้เคียงกัน (ค่าเฉลี่ย 2.90 และ 2.88 ตามลำดับ) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวันและศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติอยู่ในระดับปานกลางที่ใกล้เคียงกัน (ค่าเฉลี่ย 2.63 และ 2.60 ตามลำดับ) (ดูตารางที่ 5.112)

ตารางที่ 5.112 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่กิจกรรมกิจกรรมพิเศษตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	8	1	4	2.63	.92
วัดธาตุทอง	5	1	4	2.60	1.14
สวนอ้อย	8	2	4	2.88	.64
วัดดอกไม้	10	2	4	2.90	.57

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) อยู่ในระดับปานกลาง (2.77) และจากการศึกษาวัสดุปูพื้นของพื้นที่กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) ที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำสุดที่ 2.60 จนถึงมากที่สุด 2.90

5.3 การเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมของพื้นที่ส่วนกลางกับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

5.3.1 พื้นที่โถงกิจกรรมส่วนกลาง

สมาชิกของศูนย์เยาวชนมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ของพื้นที่โถงกิจกรรมส่วนกลาง ดังนี้ คือ มีทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้ง, สภาพการใช้งาน, ความเพียงพอ, ความสะอาด, แสงสว่างธรรมชาติ, แสงสว่างไฟฟ้า, การถ่ายเทอากาศ, อุณหภูมิ, เสียงรบกวนจากภายนอก, การจัดเรียงอุปกรณ์, สี และวัสดุปูพื้นในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5.113 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของพื้นที่โถงกิจกรรมส่วนกลาง

ระดับทัศนคติ (%)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	SD.
1. ตำแหน่งที่ตั้ง	11.2	27.8	51.2	8.3	1.5	3.39	0.85
2. ความเพียงพอ	6.8	29.3	45.4	16.6	2.0	3.32	0.87
3. แสงสว่างธรรมชาติ	8.8	25.4	47.8	15.6	2.4	3.22	0.90
4. แสงสว่างไฟฟ้า	15.6	30.7	42.4	10.2	1.0	3.50	0.91
5. อุณหภูมิ	11.7	19.0	59.0	8.3	2.0	3.30	0.86
6. เสียงรบกวน	5.4	24.9	44.9	23.4	1.5	3.09	0.87
7. การจัดเรียง	11.2	24.9	48.3	14.1	1.5	3.30	0.90
8. สี	5.9	23.9	54.6	14.1	1.5	3.19	0.80
9. วัสดุปูพื้น	11.2	23.9	49.8	13.7	1.5	3.30	0.89

ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่โถงกิจกรรมส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่โถงกิจกรรมส่วนกลาง พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุดอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.47), ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.28) และศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23) (ดูตารางที่ 5.114)

ตารางที่ 5.114 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่โครงการ
รวมตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.47	.92
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.28	.63
สวนอ้อย	31	2	5	3.23	.92
วัดดอกไม้	58	2	5	3.50	.90

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อตำแหน่งที่ตั้งของโครงการส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.39) และจากการศึกษาดำเนินการที่ตั้งของพื้นที่โครงการส่วนกลางที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้งที่ดีที่สุดนั้นจะมีการแบ่งพื้นที่โครงการส่วนกลางออกเป็น 2 ส่วน คือ ตั้งอยู่ที่ชั้นบนสุดและชั้นล่างของอาคาร

ความเพียงพอของพื้นที่โครงการส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ขนาดของพื้นที่ส่วนโครงการส่วนกลาง จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.115) จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของขนาดพื้นที่มากที่สุด (162.03571 ตรม.) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีทัศนคติมาก มีค่าเฉลี่ยของขนาดพื้นที่ (169.88650 ตรม.) และกลุ่มที่ทัศนคติน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยของขนาดของพื้นที่ (127.5000 ตรม.) ซึ่งมีค่าแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 5.115 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่โครงการส่วนกลาง จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์
เยาวชน

ขนาดพื้นที่ ระดับทัศนคติ	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	4	126.000	128.000	127.50000	1.00000
น้อย	34	126.000	219.040	143.78676	32.44497
ปานกลาง	93	126.000	219.040	158.63591	38.53805
มาก	60	126.000	219.040	169.88650	43.75834
มากที่สุด	14	126.000	219.040	162.03571	44.49134

ค่า F จาก Anova ที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม จำนวนได้มีค่าเท่ากับ 3.078 และมีค่า Degree of Freedom เท่ากับ 4 และ 200 ซึ่งมีระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.017 ซึ่งหมายถึงคู่ใดคู่หนึ่งมีค่าเฉลี่ยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 5.116)

ตารางที่ 5.116 การเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วนกลาง ตามทัศนคติของสมาชิก ศูนย์เยาวชน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4	19088.661	4772.165	3.078	.017
ภายในกลุ่ม	200	310083.969	1550.420		
รวม	204	329172.630			

จากการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธี LSD พบว่า ค่าเฉลี่ยขนาดพื้นที่ส่วนโรงกิจกรรมส่วนกลางที่ระดับความพึงพอใจมากแตกต่างกับระดับความพึงพอใจน้อยและความพึงพอใจน้อยที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ที่เหลือนั้นไม่แตกต่าง

ตารางที่ 5.117 การเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่โรงกิจกรรมรวมระหว่างกลุ่มของทัศนคติ

ระดับทัศนคติ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
น้อยที่สุด					
น้อย	.435				
ปานกลาง	.123	.061			
มาก	.038*	.002*	.086		
มากที่สุด	.123	.146	.764	.503	

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อขนาดของพื้นที่ส่วนโรงกิจกรรมส่วนกลาง พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50) เนื่องจากขนาดของพื้นที่กิจกรรมห้องสมุดของศูนย์เยาวชนปทุมวันมีขนาดพื้นที่มากที่สุด มีพื้นที่ประมาณ 219.04 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 50 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ย 4.38 ตารางเมตร/คน และสมาชิกศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติต่ำสุด อยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.00) มีขนาดของพื้นที่ประมาณ 128.00 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาเดียวกัน คือเวลาปกติ) 40 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 ตารางเมตร/คน

ตารางที่ 5.118 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของโครงการมีส่วนกลางตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	2	5	3.50	.76
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.15	.68
สวนอ้อย	31	1	5	3.00	1.13
วัดดอกไม้	58	1	5	3.12	.94

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อความเพียงพอของพื้นที่โครงการมีส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.32) และจากการศึกษาความเพียงพอของพื้นที่โครงการมีส่วนกลางที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าขนาดของพื้นที่โครงการมีส่วนกลางที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่เล็กที่สุด มีขนาด 126.00 ตารางเมตร จนถึงใหญ่ที่สุด มีขนาด 219.040 ตารางเมตร และจากการจำแนกขนาดพื้นที่โครงการมีส่วนกลาง โดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีทัศนคติต่อขนาดพื้นที่ในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดพื้นที่ ๆ จำนวนได้ประมาณ 158.63 – 169.88 ตารางเมตร

แสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่โครงการมีส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างธรรมชาติของโครงการมีส่วนกลาง พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.53) โดยศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีพื้นที่โครงการรวม 2 พื้นที่ คือ บริเวณชั้นล่างมีปริมาณของช่องแสงสว่างธรรมชาติเป็น 75% และบริเวณชั้น 3 มีปริมาณช่องแสง 16.95% รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.13) ซึ่งมีปริมาณของช่องแสงสว่างธรรมชาติเป็น 36.36%, ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.12) ซึ่งมีพื้นที่โครงการรวม 2 พื้นที่ คือบริเวณชั้นล่างมีปริมาณของช่องแสงสว่างธรรมชาติเป็น 75% และบริเวณชั้น 2 มีปริมาณช่องแสง 50.25%, และศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 2.97) ซึ่งมีพื้นที่โครงการรวม 2 พื้นที่ คือบริเวณชั้นล่างมีปริมาณของช่องแสงสว่างธรรมชาติเป็น 50% และบริเวณชั้น 2 มีปริมาณช่องแสง 13.26% (ดูตารางที่ 5.119)

ตารางที่ 5.119 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่โครงการ
กรรมส่วนกลางตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.53	.92
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.13	.75
สวนอ้อย	31	1	5	2.97	1.02
วัดคอกไม้	58	1	5	3.12	.88

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่โครงการกรรมส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.22) และจากการศึกษาขนาดของช่องแสงของพื้นที่โครงการกรรมส่วนกลางที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าปริมาณของช่องแสงที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่น้อยที่สุด ร้อยละ 13.20 จนถึงมากที่สุด ร้อยละ 75.00

แสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่โครงการกรรมส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างไฟฟ้าของโครงการกรรมส่วนกลาง พบว่าศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.57) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.56), ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.52) ซึ่งทั้งสามศูนย์นี้มีระดับทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน ส่วนศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.33) (ดูตารางที่ 5.120)

ตารางที่ 5.120 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่โครงการ
กรรมส่วนกลางตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.56	.93
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.33	.70
สวนอ้อย	31	2	5	3.52	.93
วัดคอกไม้	58	1	5	3.57	1.04

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่โครงการส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.50)

อุณหภูมิของพื้นที่โครงการส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับอุณหภูมิของโครงการส่วนกลาง พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.35) ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23) และศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.15) (ดูตารางที่ 5.121)

ตารางที่ 5.121 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่โครงการส่วนกลางตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.23	.82
วัดธาตุทอง	54	1	5	3.15	.76
สวนอ้อย	31	2	5	3.35	.84
วัดคอกไม้	58	1	5	3.50	.96

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ออุณหภูมิของพื้นที่โครงการส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.30)

เสียงรบกวนของพื้นที่โครงการส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับเสียงรบกวนของโครงการส่วนกลาง พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.34) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.32) ทั้งสองศูนย์นี้มีระดับทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน, ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.04) และศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย

2.76) (ดูตารางที่ 5.122) เมื่อพิจารณากับผังกิจกรรม จะพบว่าศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้มิมีการซ้อนทับกิจกรรมกันในพื้นที่ของโถงกิจกรรมรวมมากกว่าศูนย์เยาวชนอื่น ๆ

ตารางที่ 5.122 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่โถงกิจกรรม ส่วนกลางตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.34	.85
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.04	.85
สวนอ้อย	31	2	5	3.32	.98
วัดดอกไม้ม	58	1	4	2.76	.73

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อเสียงรบกวนของพื้นที่โถงกิจกรรมส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.09) และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อเสียงรบกวนอยู่ในระดับที่น้อยที่สุดนั้น เป็นพื้นที่ ๆ ที่มีการซ้อนทับของกิจกรรมในพื้นที่เดียวกันมาก จึงมีเสียงรบกวนมาก

การจัดเรียงของพื้นที่โถงกิจกรรมส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อการจัดเรียงอุปกรณ์ของโถงกิจกรรมส่วนกลาง พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.52) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31) และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ม มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.28) ซึ่งทั้งสองศูนย์เยาวชนนี้มีระดับทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน และศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.20) (ดูตารางที่ 5.123)

ตารางที่ 5.123 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่โถงกิจกรรม ส่วนกลางตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.31	.97
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.20	.63
สวนอ้อย	31	2	5	3.52	.93
วัดดอกไม้ม	58	1	5	3.28	1.02

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อการจัดเรียงของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.30) และจากการศึกษาการจัดเรียงของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วนกลางที่เป็นกรณีศึกษา พบว่ามีระดับทัศนคติแปรผันตั้งแต่ต่ำที่สุด 3.15 จนถึงมากที่สุด 3.50 และพบว่าศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาที่มีระดับทัศนคติต่อการจัดเรียงของพื้นที่อยู่ในระดับที่น้อยที่สุดนั้น เป็นพื้นที่ ๆ มีโรงกิจกรรมส่วนกลางเพียงส่วนเดียว

สี่ของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อสี่ของโรงกิจกรรมส่วนกลาง พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.32) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.29) ซึ่งทั้งสองศูนย์เยาวชนนี้มีระดับทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน, ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.12) และศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.06) (ดูตารางที่ 5.124)

ตารางที่ 5.124 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี่ ของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วนกลางตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.29	.91
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.06	.68
สวนอ้อย	31	1	5	3.32	.91
วัดดอกไม้	58	2	5	3.12	.70

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อสี่ของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.19)

วัสดุปูพื้นของพื้นที่โรงกิจกรรมส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อวัสดุปูพื้นของโรงกิจกรรมส่วนกลาง พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.35) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.29) ส่วนศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง

และศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด ก็อยู่ในระดับปานกลางที่เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.26) (ดูตารางที่ 5.125)

ตารางที่ 5.125 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่โครงการส่วนกลางตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.35	.93
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.26	.85
สวนอ้อย	31	1	5	3.26	.93
วัดดอกไม้	58	2	5	3.29	.90

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อวัสดุปูพื้นของพื้นที่โครงการส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.30)

5.3.2 พื้นที่ทางเดินส่วนกลาง

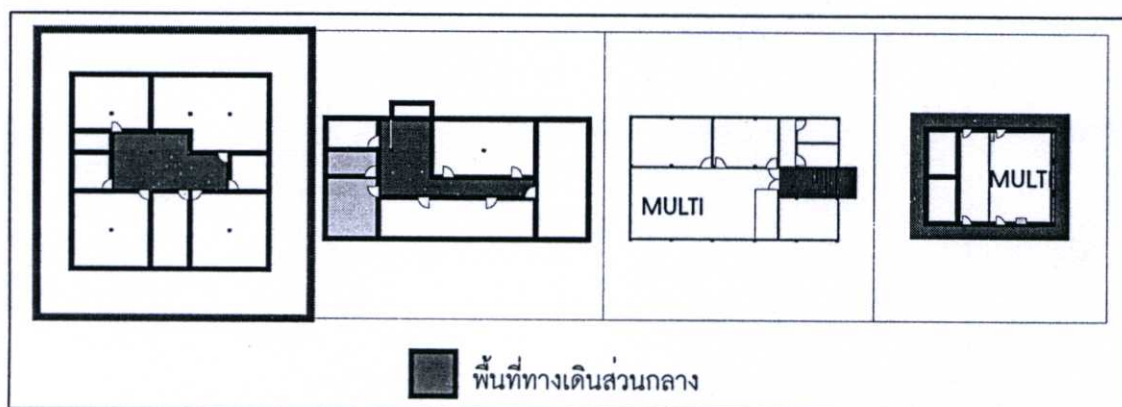
สมาชิกของศูนย์เยาวชนมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ของพื้นที่ทางทางเดินส่วนกลาง ดังนี้ คือ มีทัศนคติต่อสภาพการใช้งาน, ความสะอาด, ความเพียงพอ, แสงสว่างธรรมชาติ, แสงสว่างไฟฟ้า, การถ่ายเทอากาศ, อุณหภูมิ, สีและวัสดุปูพื้นอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5.126 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง

ระดับทัศนคติ (%)	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	SD.
1. การจัดเรียงพื้นที่กิจกรรม	8.8	21.5	57.1	11.2	1.5	3.25	0.82
2. ความเพียงพอ	7.8	29.3	44.9	16.1	2.0	3.25	0.89
3. แสงสว่างธรรมชาติ	7.3	31.7	43.4	16.1	1.5	3.27	0.87
4. แสงสว่างไฟฟ้า	13.7	26.8	45.4	13.2	1.0	3.39	0.91
5. อุณหภูมิ	10.2	18.0	61.5	8.8	1.5	3.27	0.82
6. สี	5.9	25.9	48.3	18.0	2.0	3.16	0.85
7. วัสดุปูพื้น	10.7	23.9	49.8	13.7	2.0	3.28	0.90

การจัดเรียงของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อการจัดเรียงของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.50) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.20), ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.16) และศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) (ดูตารางที่ 5.127) พบว่า ศูนย์เยาวชนปทุมวันมีการจัดพื้นที่ทางเดินส่วนกลางไว้ตรงกลางของพื้นที่กิจกรรม ส่วนศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีการจัดพื้นที่ทางเดินส่วนกลางไว้ตรงกลาง แต่แบ่งพื้นที่กิจกรรมไว้ 2 ด้าน ของทางเดินส่วนกลาง ส่วนวัดดอกไม้มีการจัดพื้นที่ทางเดินส่วนกลางไว้รอบพื้นที่กิจกรรม ส่วนศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีการจัดทางเดินส่วนกลางไว้ริมด้านใดด้านหนึ่งของพื้นที่กิจกรรม

ภาพที่ 5.11 แสดงการจัดเรียงของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง

ตารางที่ 5.127 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.50	.78
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.20	.74
สวนอ้อย	31	1	5	3.00	.82
วัดดอกไม้	58	1	5	3.16	.89

ความพึงพอใจของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ขนาดของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง จำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน (จากตารางที่ 5.128) จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติปานกลาง มีค่าเฉลี่ยของขนาดพื้นที่มากที่สุด (167.6402 ตรม.) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีทัศนคติมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยของขนาดพื้นที่ (161.59063 ตรม.), กลุ่มที่มีทัศนคติมากมีค่าเฉลี่ยของขนาดของพื้นที่ (159.07983 ตรม.) และกลุ่มที่มีทัศนคติน้อยที่สุดมีค่าเฉลี่ยของขนาดของพื้นที่ (89.97800 ตรม.) ซึ่งมีค่าแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 5.128 ขนาดพื้นที่ของห้องน้ำจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ขนาดพื้นที่ ระดับทัศนคติ	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	4	76.800	157.500	96.97800	40.35000
น้อย	33	76.800	185.850	146.52879	41.65495
ปานกลาง	92	76.800	185.850	167.06402	30.30853
มาก	60	76.800	185.850	159.07983	38.44473
มากที่สุด	16	76.800	185.850	161.59063	35.16278

ค่า F จาก Anova ที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม จำนวนได้มีค่าเท่ากับ 5.311 และมีค่า Degree of Freedom เท่ากับ 4 และ 200 ซึ่งมีระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.000 ซึ่งหมายถึง คู่ใดคู่หนึ่งมีค่าเฉลี่ยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 5.129)

ตารางที่ 5.129 การเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง ตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4	26530.788	6632.697	5.311	.000
ภายในกลุ่ม	200	249750.042	1248.750		
รวม	204	276280.831			

จากการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธี LSD พบว่า ค่าเฉลี่ยของขนาดพื้นที่ทางเดินส่วนกลางที่ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด แตกต่างกับระดับความพึงพอใจน้อย, ปานกลางและมากที่สุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และระดับความพึงพอใจน้อย แตกต่างกับระดับความพึงพอใจปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ที่เหลือนั้นไม่แตกต่าง

ตารางที่ 5.130 การเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางระหว่างกลุ่มของทัศนคติ

ระดับทัศนคติ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
น้อยที่สุด					
น้อย	.009*				
ปานกลาง	.000*	.005*			
มาก	.001*	.103	.175		
มากที่สุด	.001*	.163	.568	.801	

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อขนาดของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50) ซึ่งมีอัตราส่วนระหว่างพื้นที่กิจกรรมทั้งหมด กับพื้นที่ทางเดินส่วนกลางเป็น 17.55% รองลงมา คือศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.24) ซึ่งมีอัตราส่วนระหว่างพื้นที่กิจกรรมทั้งหมด กับพื้นที่ทางเดินส่วนกลางเป็น 21.13%, ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้วัดไม่มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.14) ซึ่งมีอัตราส่วนระหว่างพื้นที่กิจกรรมทั้งหมด กับพื้นที่ทางเดินส่วนกลางเป็น 35% และศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) ซึ่งมีอัตราส่วนระหว่างพื้นที่กิจกรรมทั้งหมด กับพื้นที่ทางเดินส่วนกลางเป็น 17.47% (ดูตารางที่ 5.131)

ตารางที่ 5.131 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางภายในศูนย์ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	2	5	3.50	.76
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.24	.75
สวนอ้อย	31	1	5	3.00	1.13
วัดดอกไม้วัด	58	1	5	3.12	.94

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อความเพียงพอของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.25) และจากการศึกษาความเพียงพอของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าขนาดของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่เล็กที่สุด มีขนาด 76 ตารางเมตร (คิดเป็นร้อยละ

ละ 17.47 ของพื้นที่ทั้งหมด) จนถึงใหญ่ที่สุด มีขนาด 185.85 ตารางเมตร (คิดเป็นร้อยละ 21.13 ของพื้นที่ทั้งหมด) และจากการจำแนกขนาดพื้นที่ทางเดินส่วนกลางโดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีทัศนคติต่อขนาดพื้นที่ในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดพื้นที่ ๆ จำนวนได้ประมาณ 159.08 – 167.06 ตารางเมตร

แสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.52) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.39), ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.33) และศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 2.94) (ดูตารางที่ 5.132)

ตารางที่ 5.132 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างธรรมชาติ ของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	2.94	.92
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.33	.67
สวนอ้อย	31	2	5	3.39	.99
วัดคอกไม้	58	2	5	3.52	.82

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.27) และพบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา มีระดับทัศนคติต่อแสงสว่างธรรมชาติของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางอยู่ในระดับที่น้อยที่สุดนั้น จะมีการเรียงตั้งอยู่ตรงกลางพื้นที่ ซึ่งแสงธรรมชาติเข้ามาได้น้อยที่สุด

แสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับแสงสว่างไฟฟ้าของโถงทางเดินส่วนกลาง พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวันและศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลางที่ใกล้

เดียวกัน (ค่าเฉลี่ย 3.42 และ 3.41 ตามลำดับ) ส่วนศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองและศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางที่เท่ากัน (มีค่าเฉลี่ย 3.35) (ดูตารางที่ 5.133)

ตารางที่ 5.133 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้า ของพื้นที่ทางเดิน ส่วนกลางตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.42	.88
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.35	.76
สวนอ้อย	31	1	5	3.35	1.08
วัดคอกไม้	58	2	5	3.41	1.01

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างไฟฟ้าของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.39)

อุณหภูมิของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อระดับอุณหภูมิของโถงทางเดินส่วนกลาง พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.38) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.35) ซึ่งทั้งสองศูนย์เยาวชนนี้มีระดับทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน, ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.17) และศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.06) (ดูตารางที่ 5.134)

ตารางที่ 5.134 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่ออุณหภูมิ ของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.35	.75
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.17	.67
สวนอ้อย	31	2	5	3.06	.68
วัดคอกไม้	58	1	5	3.38	1.04

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ออุณหภูมิของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.27)

สีของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อสีของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง พบว่าศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.31) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.29) ซึ่งทั้งสองศูนย์เยาวชนนี้มีระดับทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน, ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.07) และศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00) (ดูตารางที่ 5.135)

ตารางที่ 5.135 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อสี ของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.31	.95
วัดธาตุทอง	54	1	5	3.07	.77
สวนอ้อย	31	2	5	3.29	.86
วัดคอกไม้	58	1	5	3.00	.79

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อสีของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.16)

วัสดุปูพื้นของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อวัสดุปูพื้นของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง พบว่าศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.50) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนสวนอ้อยมีระดับทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.26), ศูนย์เยาวชนวัดคอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.24) ซึ่งทั้งสองศูนย์เยาวชนนี้มีระดับทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน และศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (มีค่าเฉลี่ย 3.07) (ดูตารางที่ 5.136)

ตารางที่ 5.136 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อวัสดุปูพื้น ของพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.50	.86
วัดธาตุทอง	54	1	5	3.07	.61
สวนอ้อย	31	1	5	3.26	1.06
วัดคอกไม้	58	2	5	3.24	1.03

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อวัสดุปูพื้นของพื้นที่ทางเดินส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.28)

5.3.3 พื้นที่ห้องน้ำ

สมาชิกของศูนย์เยาวชนมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนห้องน้ำดังนี้ คือ มีทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน, ความเพียงพอ, สภาพการใช้งาน, ความสะอาด, แสงสว่าง, การถ่ายเทอากาศและกลิ่นในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5.137 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆของพื้นที่ห้องน้ำ

ระดับทัศนคติ (%) พื้นที่กิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	SD.
1. ตำแหน่งที่ตั้ง	13.2	22.4	43.9	17.1	3.4	3.25	1.00
2. ความเพียงพอ	8.3	25.9	42.9	18.5	4.4	3.15	0.97
3. ความสะอาด	7.3	19.0	41.5	24.4	7.8	2.94	1.02
4. แสงสว่าง	6.8	24.4	38.0	27.3	3.4	3.04	0.96
5. การถ่ายเทอากาศ	5.9	15.6	44.4	25.9	8.3	2.85	0.98

ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ห้องน้ำ

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้งของห้องน้ำ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.65) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับที่ดี (ค่าเฉลี่ย 3.56), ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.09) และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.84) (ดูตารางที่ 5.138) จะพบว่าตำแหน่งที่ตั้งของห้องน้ำของศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ อยู่ด้านหลังของอาคาร ซึ่งมีทางเข้าค่อนข้างซับซ้อน เข้าถึงได้ยาก

ตารางที่ 5.138 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่ห้องน้ำตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.56	1.13
วัดธาตุทอง	54	1	5	3.09	.87
สวนอ้อย	31	2	5	3.65	1.02
วัดดอกไม้	58	1	5	2.84	.77

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อตำแหน่งที่ตั้งของห้องน้ำส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.25) และจากการศึกษาดำเนินการที่ตั้งของห้องน้ำส่วนกลางที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าศูนย์เยาวชนที่มีระดับทัศนคติต่อตำแหน่งที่ตั้งของห้องน้ำส่วนกลางที่น้อยที่สุดนั้น จะตั้งอยู่ด้านหลังของอาคาร

ความเพียงพอของพื้นที่ห้องน้ำ

จากผลการวิเคราะห์ขนาดของพื้นที่ห้องน้ำจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์จากตารางที่จะพบว่ากลุ่มที่มีทัศนคติของค่าเฉลี่ยของพื้นที่มากที่สุด (17.93647 ตรม.) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีทัศนคติมาก (15.15774 ตรม.) และกลุ่มที่มีทัศนคติน้อยมีค่าเฉลี่ยของพื้นที่น้อยที่สุด (9.11895 ตรม.) ซึ่งเป็นค่าที่ลดลง

ตารางที่ 5.139 ขนาดพื้นที่ของพื้นที่ ห้องน้ำจำแนกตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

ขนาดพื้นที่ ระดับทัศนคติ	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
น้อยที่สุด	9	4.500	27.380	19.75333	11.44000
น้อย	38	4.500	27.380	9.11895	6.58163
ปานกลาง	88	4.500	27.380	11.47705	9.07875
มาก	53	4.500	27.380	15.15774	10.49588
มากที่สุด	17	4.500	27.380	17.93647	10.43893

ค่า F จาก Anova ที่ใช้ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม จำนวนได้มีค่าเท่ากับ 5.336 และมีค่า Degree of Freedom เท่ากับ 4 และ 200 ซึ่งมีระดับนัยสำคัญเท่ากับ 0.000 ซึ่งหมายถึง คู่ใดคู่หนึ่งมีค่าเฉลี่ยต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ดูตารางที่ 5.140)

ตารางที่ 5.140 การเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่ห้องน้ำตามทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	4	1845.523	461.381	5.336	.000
ภายในกลุ่ม	200	17292.654	86.463		
รวม	204	19138.176			

จากการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธี LSD พบว่า ค่าเฉลี่ยของการเปรียบเทียบส่วนห้องน้ำระหว่างกลุ่ม โดยกลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุดแตกต่างกับกลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจน้อยและกลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจปานกลางที่ระดับนัยสำคัญ 0.05, กลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจน้อยแตกต่างกับกลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจมากและกลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และกลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจปานกลางแตกต่างกับกลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจมากและกลุ่มที่มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนคู่อื่น ๆ ที่เหลือ นั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5.141 การเปรียบเทียบขนาดของพื้นที่ห้องน้ำระหว่างกลุ่มของทัศนคติ

ระดับทัศนคติ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
น้อยที่สุด					
น้อย	.002*				
ปานกลาง	.012*	.193			
มาก	.172	.003*	.024*		
มากที่สุด	.636	.001*	.009*	.285	

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อขนาดของพื้นที่ห้องน้ำ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.39) ซึ่งมีขนาดของพื้นที่ห้องน้ำประมาณ 27.38 ตารางเมตร (จากตารางที่ 5.142) และพบว่าสมาชิกของศูนย์เยาวชนมีชายและหญิงในอัตราส่วนเกือบจะเท่ากัน คือ ชาย 46.3% หญิง 53.7% จากจำนวนสมาชิกที่เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ) 50 คน ประมาณเป็นชายและหญิงอย่างละเท่า ๆ กัน 25 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยพื้นที่ 1.09 ตารางเมตร/คน รองลงมาคือศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.23) มีขนาดพื้นที่ประมาณ 9 ตารางเมตร มีสมาชิกศูนย์เข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ แยกชายและหญิง) 20 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ย 0.45 ตารางเมตร/คน และศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.94) มีขนาดพื้นที่ประมาณ 7.50 ตารางเมตร มีจำนวนสมาชิกเข้าใช้พื้นที่สูงสุด (ในเวลาปกติ แยกชายและหญิง) 25 คน ทำให้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.3 ตารางเมตร/คน

ตารางที่ 5.142 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ของห้องน้ำตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.39	1.12
วัดธาตุทอง	54	2	4	2.94	.66
สวนอ้อย	31	2	5	3.23	1.09
วัดคอกไม้	58	15	5	3.05	.93

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อความเพียงพอของห้องน้ำส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.15) และจากการศึกษาความเพียงพอของห้องน้ำส่วนกลางที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าขนาดของห้องน้ำส่วน

กลางที่เกิดขึ้น มีขนาดแปรผันตั้งแต่เล็กที่สุด มีขนาด 4.5 ตารางเมตร (แยกเพศชาย/หญิง) จนถึงใหญ่ที่สุด มีขนาด 27.38 ตารางเมตร (แยกเพศชาย/หญิง) และจากการจำแนกขนาดของห้องน้ำส่วนกลางโดยใช้ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเป็นเกณฑ์พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีทัศนคติต่อขนาดพื้นที่ห้องน้ำส่วนกลางในระดับปานกลางขึ้นไป มีขนาดพื้นที่ ๆ จำนวนได้ประมาณ 11.47 -17.93 ตารางเมตร (แยกเพศชาย/หญิง)

ความสะอาดของพื้นที่ห้องน้ำ

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อความสะอาดของห้องน้ำ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.19) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.15), ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.06) และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.47) (ดูตารางที่ 5.143)

ตารางที่ 5.143 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อความสะอาด ของห้องน้ำตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.15	1.17
วัดธาตุทอง	54	1	5	3.06	.81
สวนอ้อย	31	1	5	3.19	1.19
วัดดอกไม้	58	1	5	2.47	.75

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อความสะอาดของห้องน้ำส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (2.94)

แสงสว่างของพื้นที่ห้องน้ำ

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อแสงสว่างไฟฟ้าของห้องน้ำ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.48) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.94), ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.87) และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.07) (ดูตารางที่ 5.144)

ตารางที่ 5.144 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่าง ของพื้นที่ห้องน้ำตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	2.94	1.05
วัดธาตุทอง	54	1	4	2.87	.73
สวนอ้อย	31	1	5	3.48	1.23
วัดดอกไม้	58	2	5	2.07	.83

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่อแสงสว่างของห้องน้ำส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (3.04)

การถ่ายเทอากาศของพื้นที่ห้องน้ำ

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อการถ่ายเทอากาศของห้องน้ำ พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนสวนอ้อย มีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.26) รองลงมาคือ ศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.98), ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.94) และศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้มีระดับทัศนคติเฉลี่ยน้อยที่สุด คืออยู่ในระดับน้อย (มีค่าเฉลี่ย 2.40) (ดูตารางที่ 5.145)

ตารางที่ 5.145 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการถ่ายเทอากาศ ของพื้นที่ห้องน้ำตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	2.98	1.03
วัดธาตุทอง	54	1	5	2.94	.88
สวนอ้อย	31	1	5	3.26	1.15
วัดดอกไม้	58	2	5	2.40	.75

จากการสำรวจทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างโดยรวม พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติเฉลี่ยต่ออุณหภูมิของห้องน้ำส่วนกลางอยู่ในระดับปานกลาง (2.85)

5.3.4 สนามเด็กเล่น

สมาชิกของศูนย์เยาวชนมีทัศนคติต่อองค์ประกอบต่างๆ ของส่วนสนามเด็กเล่นดังนี้ คือ มีทัศนคติต่อตำแหน่งการถ่ายเทอากาศในระดับที่ดี และมีทัศนคติต่อที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน, ความเพียงพอ, สภาพการใช้งาน, ความสะอาด, แสงสว่าง, เสียงรบกวนจากภายนอกและการจัดเรียงอุปกรณ์ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5.146 แสดงทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆ ของพื้นที่สนามเด็กเล่น

ระดับทัศนคติ (%) พื้นที่กิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย	SD.
1. ตำแหน่งที่ตั้ง	15.5	26.7	45.7	10.3	1.7	3.44	0.94
2. ความเพียงพอ	7.8	21.6	33.6	27.6	9.5	2.91	1.09
3. แสงสว่าง	12.1	37.1	38.8	11.2	0.9	3.48	0.88
4. เสียงรบกวน	6.9	28.4	43.1	19.8	1.7	3.19	0.89
5. การจัดเรียง	7.8	22.4	47.4	18.1	4.3	3.11	0.94

ตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่สนามเด็กเล่น

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่สนามเด็กเล่น พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.45) และศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.43) ซึ่งทั้งสองศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน (ดูตารางที่ 5.147)

ตารางที่ 5.147 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อตำแหน่งที่ตั้ง ของพื้นที่สนามเด็กเล่นตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.45	.97
วัดธาตุทอง	54	1	5	3.43	.90
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	-	-	-	-	-

ความเพียงพอของสนามเด็กเล่น

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อขนาดของพื้นที่สนามเด็กเล่น พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวันมีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.97) และสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.83) (ดูตารางที่ 5.148)

ตารางที่ 5.148 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อขนาดพื้นที่ ของสนามเด็กเล่นตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	2.97	1.17
วัดธาตุทอง	54	1	5	2.83	.99
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดคอกไม้	-	-	-	-	-

แสงสว่างของพื้นที่สนามเด็กเล่น

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อแสงสว่างของพื้นที่สนามเด็กเล่น พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.50) และศูนย์เยาวชนปทุมวัน มีทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.47) ซึ่งทั้งสองศูนย์เยาวชนมีระดับทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน (ดูตารางที่ 5.149)

ตารางที่ 5.149 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อแสงสว่าง ของพื้นที่สนามเด็กเล่นตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.47	.92
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.50	.84
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดคอกไม้	-	-	-	-	-

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อเสียงรบกวนของพื้นที่สนามเด็กเล่น พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวันมี

ระดับทัศนคติเฉลี่ยมากที่สุด คืออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.27) และศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง มีทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.09) (ดูตารางที่ 5.150)

ตารางที่ 5.150 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อเสียงรบกวน ของพื้นที่สนามเด็กเล่น ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	n	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.27	.98
วัดธาตุทอง	54	2	5	3.09	.78
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	-	-	-	-	-

การจัดเรียงของพื้นที่สนามเด็กเล่น

จากผลการวิเคราะห์ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา พบว่าระดับทัศนคติเฉลี่ยที่มีต่อการจัดเรียงของพื้นที่สนามเด็กเล่น พบว่าสมาชิกจากศูนย์เยาวชนปทุมวันและศูนย์เยาวชนวัดธาตุทองมีระดับทัศนคติเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางที่เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 3.11) (ดูตารางที่ 5.151)

ตารางที่ 5.151 ระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อการจัดเรียง ของพื้นที่สนามเด็กเล่น ตามกรณีศึกษา

ศูนย์เยาวชน	N	ต่ำสุด	สูงสุด	MEAN	S.D.
ปทุมวัน	62	1	5	3.11	1.04
วัดธาตุทอง	54	1	5	3.11	.82
สวนอ้อย	-	-	-	-	-
วัดดอกไม้	-	-	-	-	-

บทที่ 6

สรุปผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาสภาพปัจจุบันและวิเคราะห์ปัญหาของสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่กิจกรรมของศูนย์เยาวชนที่มีผลต่อทัศนคติในการใช้พื้นที่ของสมาชิกศูนย์เยาวชน และศึกษาความต้องการพื้นที่และพฤติกรรมของสมาชิกศูนย์เยาวชน และสรุปเกณฑ์การออกแบบ, ความสัมพันธ์และตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่กิจกรรม เพื่อสร้างพื้นที่ที่เหมาะสมกับการทำกิจกรรมของสมาชิกศูนย์เยาวชน

การศึกษาได้ใช้การสำรวจ, การบันทึกภาพ และการสังเกตเบื้องต้น รวมถึงการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถามสำหรับวัดระดับทัศนคติของสมาชิกศูนย์เยาวชนเกี่ยวกับการทำกิจกรรม โดยรูปแบบคำถามจะเป็นการถามความพอใจเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ โดยแบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกศูนย์เยาวชน จำนวน 205 คน ซึ่งการใช้แบบสอบถามเพื่อวัดความพึงพอใจนี้ เป็นส่วนหนึ่งของวิธีการประเมินอาคารภายหลังการเข้าครอบครองพื้นที่ (POE) และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพื้นที่ มาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้วยวิธีการทางสถิติ ANOVA และตารางความสัมพันธ์ โดยใช้โปรแกรมประมวลผลทางสถิติสำเร็จรูป SPSS เพื่อหาขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมกับการใช้งานและพฤติกรรม โดยอ้างอิงกับความพึงพอใจของสมาชิกศูนย์เยาวชน และวิเคราะห์พื้นที่ด้วยวิธีการเปรียบเทียบขององค์ประกอบผังพื้นที่ เพื่อหารูปแบบความสัมพันธ์ของพื้นที่กิจกรรมที่ประกอบกันเป็นอาคารศูนย์เยาวชนตามพฤติกรรมการใช้งาน

6.1 สรุปการแบ่งกลุ่มพื้นที่ใช้สอยภายในศูนย์เยาวชน

การแบ่งกลุ่มพื้นที่ใช้สอยภายในศูนย์เยาวชนจากผลการวิจัยสามารถแบ่งกลุ่มพื้นที่การใช้สอยภายในศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษาได้ 3 กลุ่ม ได้แก่

6.1.1 กลุ่มพื้นที่ส่วนเฉพาะเจ้าหน้าที่

- พื้นที่สำนักงาน
- พื้นที่เก็บของ
- พื้นที่พักรอก โรง
- ห้องน้ำเฉพาะเจ้าหน้าที่

6.1.2 กลุ่มพื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง

- ห้องน้ำส่วนกลาง
- พื้นที่ทางเดินส่วนกลาง

6.1.3 กลุ่มพื้นที่กิจกรรม

- พื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง
- พื้นที่กิจกรรมเฉพาะภายในอาคาร
  - ห้องกิจกรรมกีฬาภายในอาคาร
  - ห้องกิจกรรมนาฏศิลป์
  - ห้องกิจกรรมดนตรี
  - ห้องกิจกรรมศิลปะ
  - ห้องกิจกรรมคหกรรม
  - ห้องกิจกรรมห้องสมุด
  - ห้องกิจกรรมพิเศษ
- พื้นที่กิจกรรมภายนอกอาคาร
  - พื้นที่กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร
  - สนามเด็กเล่น

6.2 สรุปเกณฑ์การออกแบบขนาดพื้นที่ใช้สอยและตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสม

ผลสรุปของการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในพื้นที่กิจกรรม ที่มีผลต่อทัศนคติในการใช้พื้นที่ของสมาชิกศูนย์เยาวชน โดยใช้การวิเคราะห์จากแบบสอบถาม และแบบสังเกตการณ์ใช้พื้นที่ ประกอบด้วย ตำแหน่งที่ตั้ง, ความเพียงพอของพื้นที่, แสงสว่างธรรมชาติ, แสงสว่างไฟฟ้า, อุณหภูมิ, เสียงรบกวน, การจัดเรียงของพื้นที่, สีและวัสดุปูพื้น ดังนี้

ตารางที่ 6.1 ลักษณะขององค์ประกอบต่าง ๆ ของพื้นที่กิจกรรมภายในอาคาร ที่มีผลต่อการออกแบบ

องค์ประกอบทางกายภาพ	ลักษณะที่เหมาะสม
<p>1. พื้นที่ใช้สอยส่วนกลาง</p> <p>1.1 พื้นที่สัญจรส่วนกลาง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขนาดของพื้นที่ - ลักษณะของพื้นที่ <p>1.2 พื้นที่ห้องน้ำส่วนกลาง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขนาดของพื้นที่ (แยกชาย/หญิง) - ตำแหน่งที่ตั้ง 	<p>159.08 – 161.59 ตารางเมตร</p> <p>อยู่ส่วนกลางของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีพื้นที่กิจกรรมต่าง ๆ ล้อมรอบ</p> <p>15.15 – 17.93 ตารางเมตร</p> <p>อยู่ติดกับโถงทางเดินส่วนกลาง</p>
<p>2. พื้นที่กิจกรรมภายในอาคาร</p> <p>2.1 กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขนาดของพื้นที่ - ความสูงของพื้นที่ - สัดส่วนของช่องแสงต่อผนัง - ลักษณะของพื้นที่ - ตำแหน่งที่ตั้ง - จำนวนผู้ใช้ปกติ 	<p>150.00 – 163.00 ตารางเมตร</p> <p>3.06 – 3.23 เมตร</p> <p>ร้อยละ 35.13 – 36.36*</p> <p>เป็นพื้นที่กิจกรรมเฉพาะและใช้พื้นที่กิจกรรมส่วนกลางในเวลาปกติ</p> <p>อยู่ติดกับพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง ไม่อยู่ติดกับพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง</p> <p>10 – 20 คน</p>
<p>2.2 กิจกรรมนาฏศิลป์</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขนาดของพื้นที่ - ความสูงของพื้นที่ - สัดส่วนของช่องแสงต่อผนัง - ลักษณะของพื้นที่ - ตำแหน่งที่ตั้ง - จำนวนผู้ใช้ปกติ 	<p>58.50 – 66.00 ตารางเมตร*</p> <p>2.90 – 3.00 เมตร*</p> <p>ร้อยละ 30.00 – 31.00</p> <p>เป็นพื้นที่เฉพาะหรือถ้าใช้พื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง จะต้องมีพื้นที่เฉพาะสำหรับเก็บอุปกรณ์และครุภัณฑ์</p> <p>อยู่ชั้นบนสุดติดกับพื้นที่ทางเดินส่วนกลาง</p> <p>10 – 20 คน</p>

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

องค์ประกอบทางกายภาพ	ลักษณะที่เหมาะสม
<p>2.3 กิจกรรมดนตรี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขนาดของพื้นที่ - ความสูงของพื้นที่ - สัดส่วนของช่องแสงต่อผนัง - ลักษณะของพื้นที่ - ตำแหน่งที่ตั้ง - จำนวนผู้ใช้ปกติ 	<p>34.50 – 41.00 ตารางเมตร</p> <p>2.75 – 3.00 เมตร</p> <p>ร้อยละ 26.03 – 27.06*</p> <p>เป็นพื้นที่เฉพาะ</p> <p>อยู่ชั้นบนสุด</p> <p>5 – 10 คน</p>
<p>2.4 กิจกรรมศิลปะ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขนาดของพื้นที่ - ความสูงของพื้นที่ - สัดส่วนของช่องแสงต่อผนัง - ลักษณะของพื้นที่ - ตำแหน่งที่ตั้ง - จำนวนผู้ใช้ปกติ 	<p>27.38 – 45.12 ตารางเมตร*</p> <p>2.75 – 2.91 เมตร*</p> <p>ร้อยละ 25.84</p> <p>เป็นพื้นที่เฉพาะ</p> <p>อยู่ติดกับพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง</p> <p>5 – 10 คน</p>
<p>2.5 กิจกรรมคหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ขนาดของพื้นที่ - ความสูงของพื้นที่ - สัดส่วนของช่องแสงต่อผนัง - ลักษณะของพื้นที่ - ตำแหน่งที่ตั้ง - จำนวนผู้ใช้ปกติ 	<p>57.11 – 64.25 ตารางเมตร</p> <p>3.07 – 3.15 เมตร*</p> <p>ร้อยละ 16.39-16.78</p> <p>เป็นพื้นที่เฉพาะรวมงานคหกรรมและงานประดิษฐ์</p> <p>อยู่ใกล้กับพื้นที่กิจกรรมอื่น ๆ และใกล้กับพื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง</p> <p>5 – 10 คน</p>

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

องค์ประกอบทางกายภาพ	ลักษณะที่เหมาะสม
2.6 กิจกรรมห้องสมุด - ขนาดของพื้นที่ - ความสูงของพื้นที่ - สัดส่วนของช่องแสงต่อผนัง - ลักษณะของพื้นที่ - ตำแหน่งที่ตั้ง - จำนวนผู้ใช้ปกติ	54.12 – 54.76 ตารางเมตร 2.75 – 2.95 เมตร * ร้อยละ 35.53 – 41.13 มีพื้นที่เฉพาะ อยู่ชั้นบนของอาคาร และติดกับพื้นที่ทางเดิน ส่วนกลาง 5 – 10 คน
2.7 กิจกรรมพิเศษ (Aerobic) - ขนาดของพื้นที่ - ลักษณะของพื้นที่ - ตำแหน่งที่ตั้ง - จำนวนผู้ใช้ปกติ	171.90 – 183.00 ตารางเมตร* ต้องเป็นพื้นที่เปิดสามารถรองรับจำนวน สมาชิกที่ไม่แน่นอนได้ อยู่ชั้นล่างของอาคาร 30 – 40 คน
2.8 พื้นที่กิจกรรมส่วนกลาง - ขนาดของพื้นที่ - ลักษณะของพื้นที่ - ตำแหน่งที่ตั้ง	162.00 – 169.88 ตารางเมตร เป็นพื้นที่ที่สามารถปรับเปลี่ยนการใช้สอยได้ ง่าย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ชั้นล่างและชั้นบน เพื่อรองรับกิจกรรมในส่วนอื่น ๆ
3. พื้นที่กิจกรรมภายนอกอาคาร 3.1 กิจกรรมกีฬาภายนอกอาคาร - ขนาดของพื้นที่ - ตำแหน่งที่ตั้ง 3.2 สนามเด็กเล่น - ตำแหน่งที่ตั้ง	สนามกีฬาเอนกประสงค์และมีพื้นที่นั่งเล่น รอบสนาม ทิศตะวันออก หรือ ทิศที่มีเงาบังในเวลาบ่าย – เย็น ด้านหน้าอาคาร

ตารางที่ 6.1 (ต่อ)

องค์ประกอบทางกายภาพ	ลักษณะที่เหมาะสม
4. กลุ่มพื้นที่ส่วนเฉพาะเจ้าหน้าที่	
4.1 พื้นที่ส่วนสำนักงาน	≈ 36 ตารางเมตร**
4.2 พื้นที่เก็บของ	≈ 51.90 ตารางเมตร**
4.3 พื้นที่การโรง	≈ 24 ตารางเมตร**

หมายเหตุ * ใช้ค่าเฉลี่ยของทัศนคติในระดับความพึงพอใจปานกลางถึงมากที่สุด (พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ)

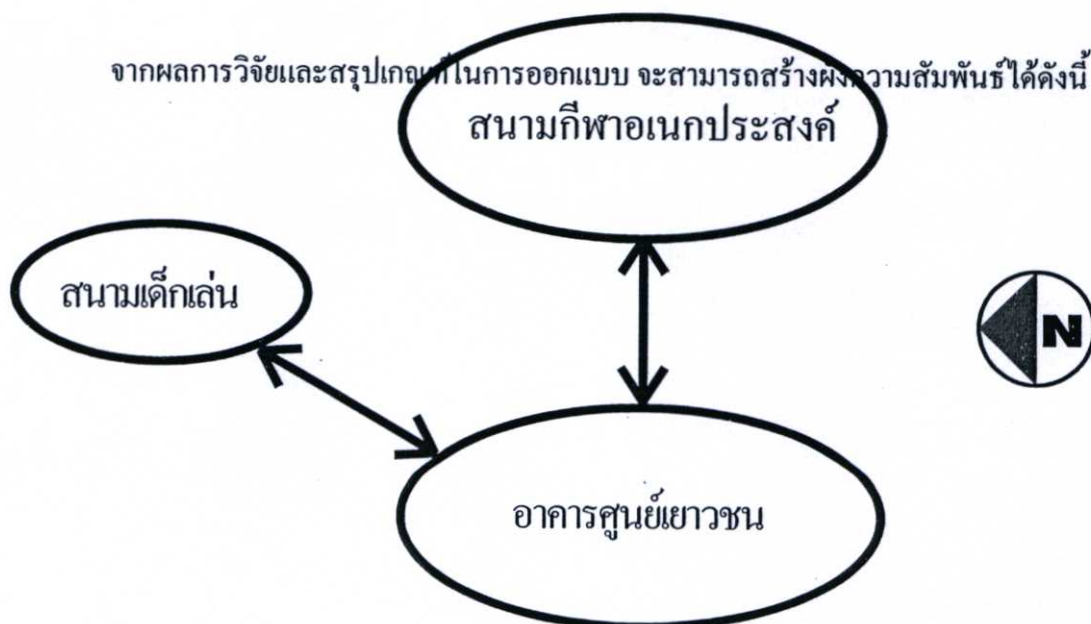
** ค่าเฉลี่ยของทุกศูนย์เยาวชนที่เป็นกรณีศึกษา

6.3 ปัญหาของการจัดพื้นที่กิจกรรม และข้อเสนอแนะในการออกแบบ

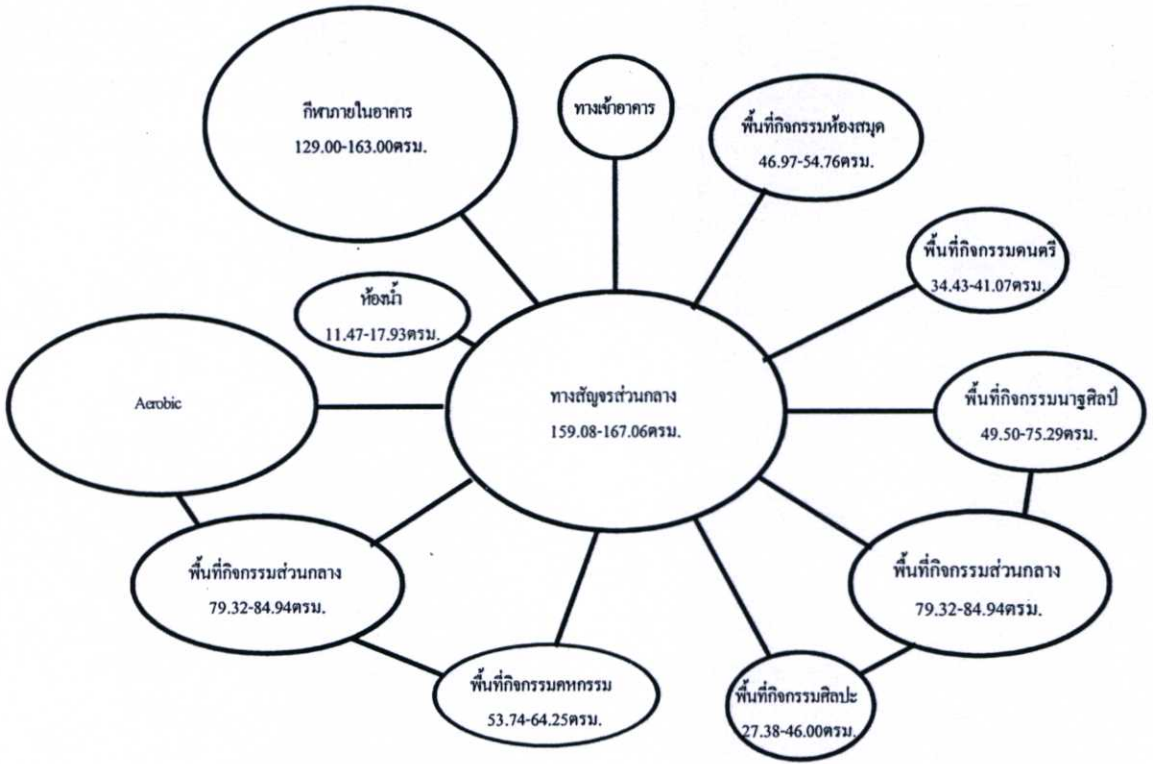
จากการสำรวจและสอบถามสามารถสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นภายในศูนย์เยาวชนระดับ 2 ได้ 3 ข้อ หลัก ๆ ดังนี้

1. ปัญหาด้านนโยบาย คือ อัตรากำลังไม่เพียงพอกับกิจกรรมที่เกิดขึ้น
2. ปัญหาด้านการบริหารจัดการพื้นที่กิจกรรม
3. ปัญหาด้านการจัดพื้นที่ให้เหมาะสมกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในศูนย์

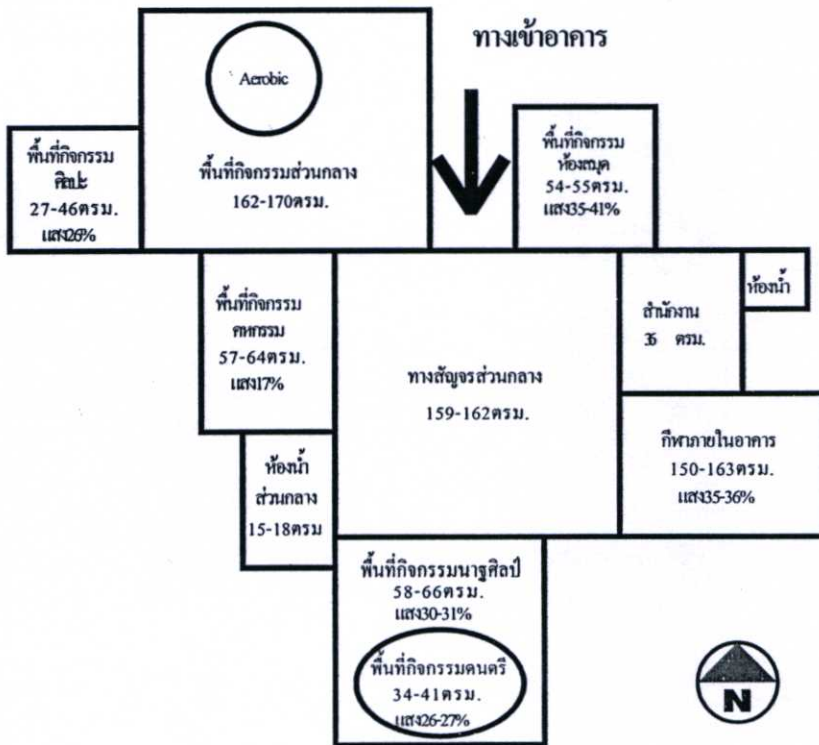
จากผลการวิจัยและสรุปเกณฑ์ในการออกแบบ จะสามารถสร้างผังความสัมพันธ์ได้ดังนี้

ภาพที่ 6.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาคารและพื้นที่กิจกรรมภายนอกอาคาร

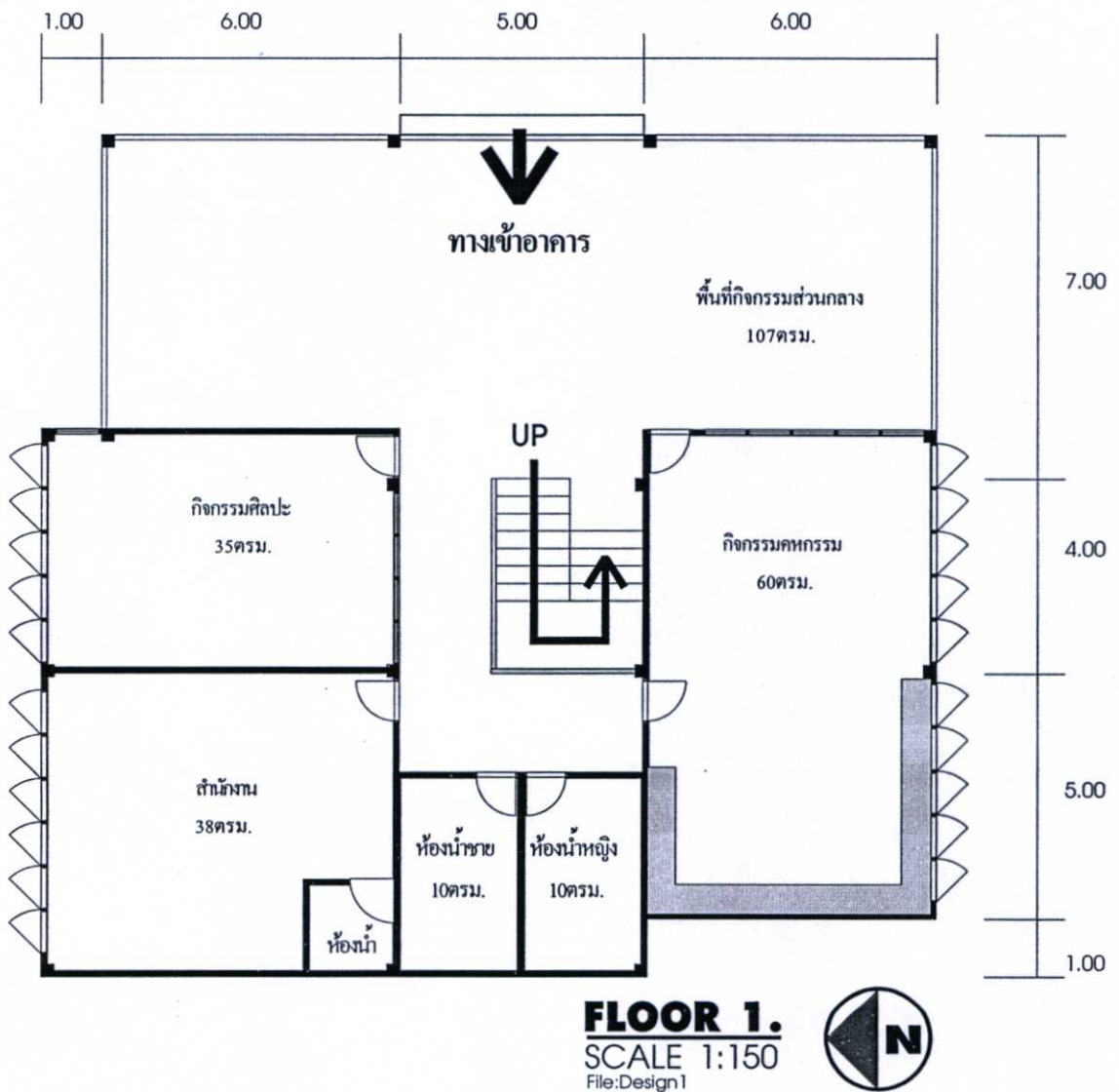

ภาพที่ 6.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กิจกรรมภายในอาคาร

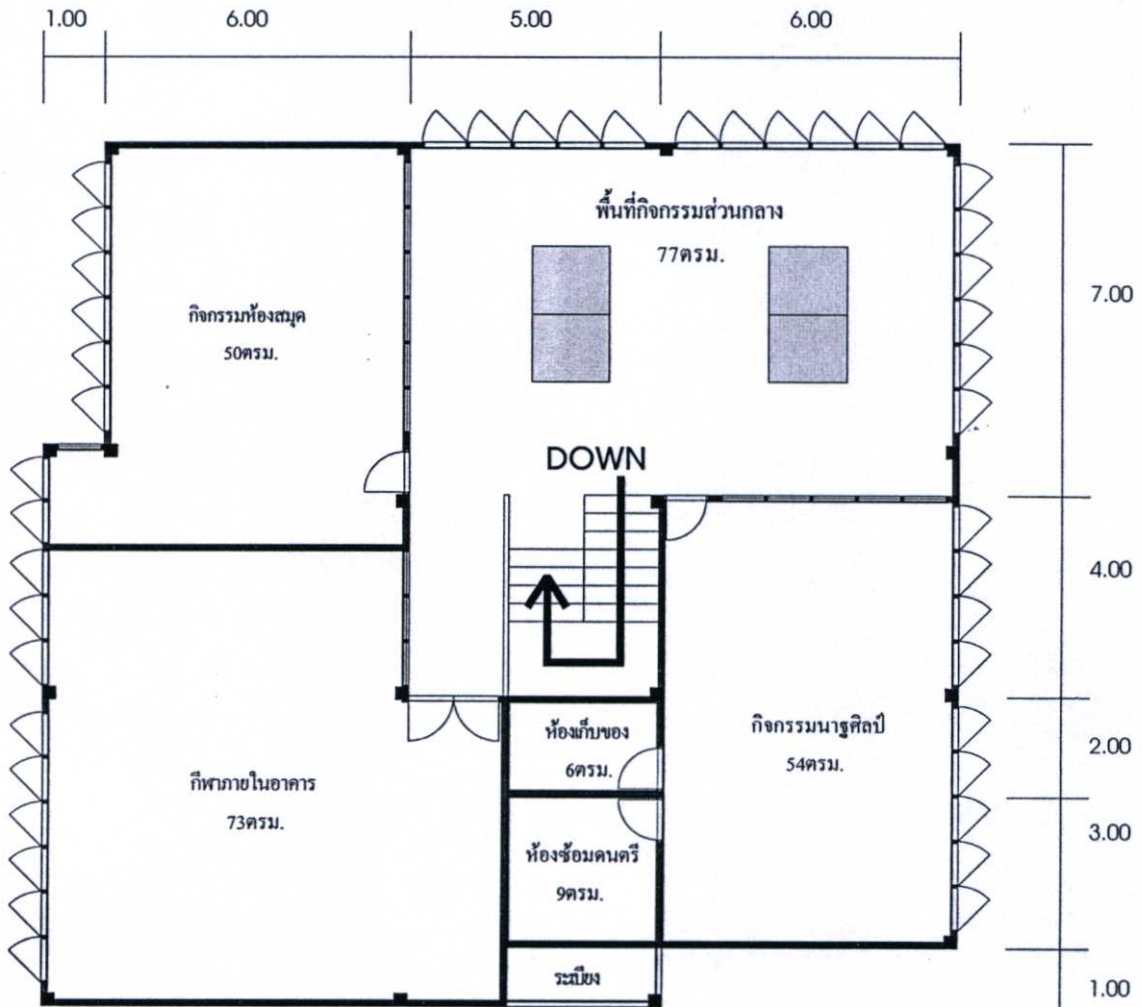

ภาพที่ 6.3 FUNCTIONAL DIAGRAM ของพื้นที่กิจกรรมภายในอาคาร

จากตารางแสดงความสัมพันธ์ และ FUNCTIONAL DIAGRAM ของพื้นที่กิจกรรมภายในอาคารสามารถนำมาสร้าง PLAN ของพื้นที่กิจกรรมภายในอาคารศูนย์เยาวชนได้ตาม ภาพที่ 6.4 ถึง ภาพที่ 6.11 โดยการจัดให้กิจกรรมที่ต้องการแสงสว่างมากอยู่ทางด้านทิศเหนือและใต้ของอาคาร ซึ่งเป็นด้านที่จะสามารถเปิดช่องแสง และ ช่องหน้าต่างเพื่อรับแสงสว่างและลมประจำได้ โดย จัดให้ทางด้านทิศตะวันตกซึ่งไม่สามารถเปิดช่องแสงได้เป็นด้านหลังของอาคาร และจัดให้เป็นพื้นที่ของกิจกรรม ที่ไม่ต้องการแสงสว่างมาก และห้องเก็บของ,ห้องน้ำ

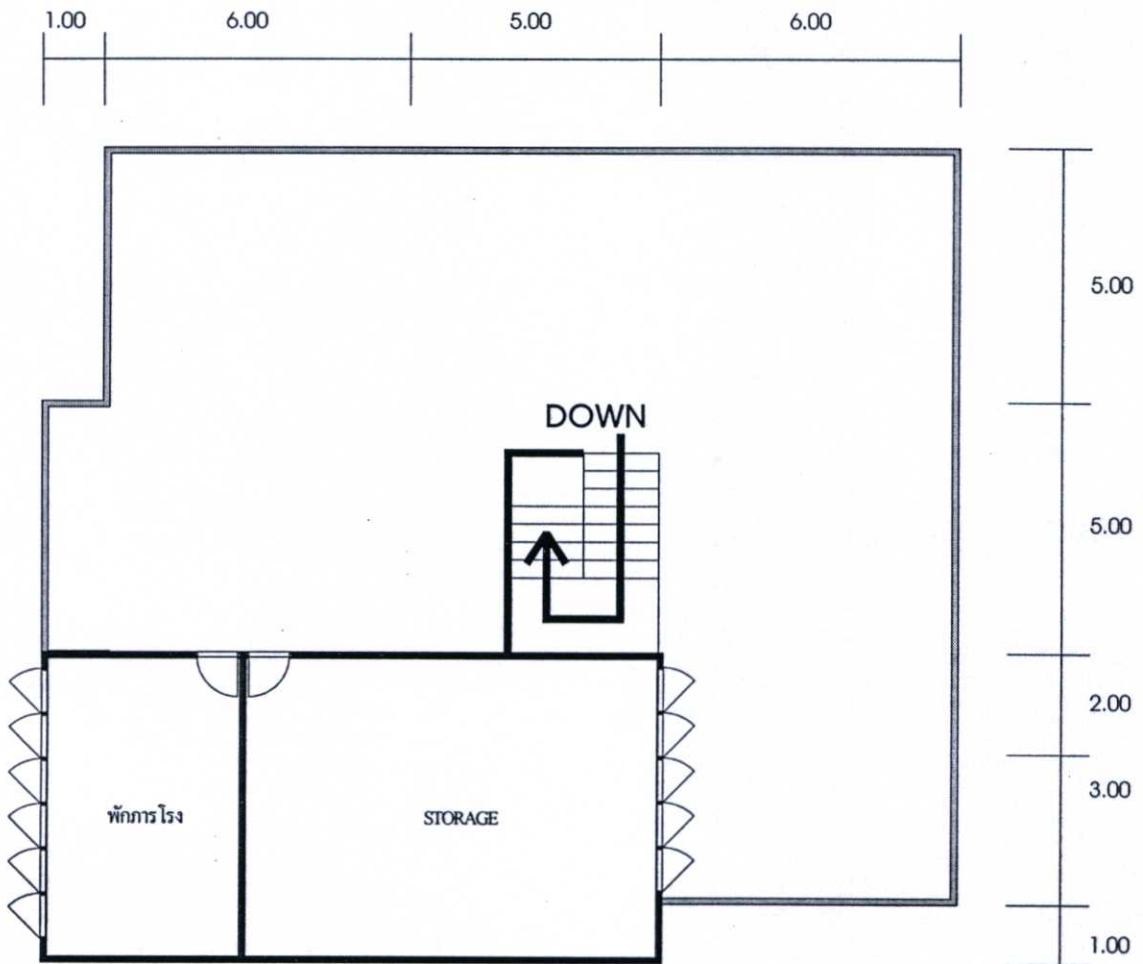
ภาพที่ 6.4 ผังอาคาร ชั้น 1

FLOOR 2.

SCALE 1:150

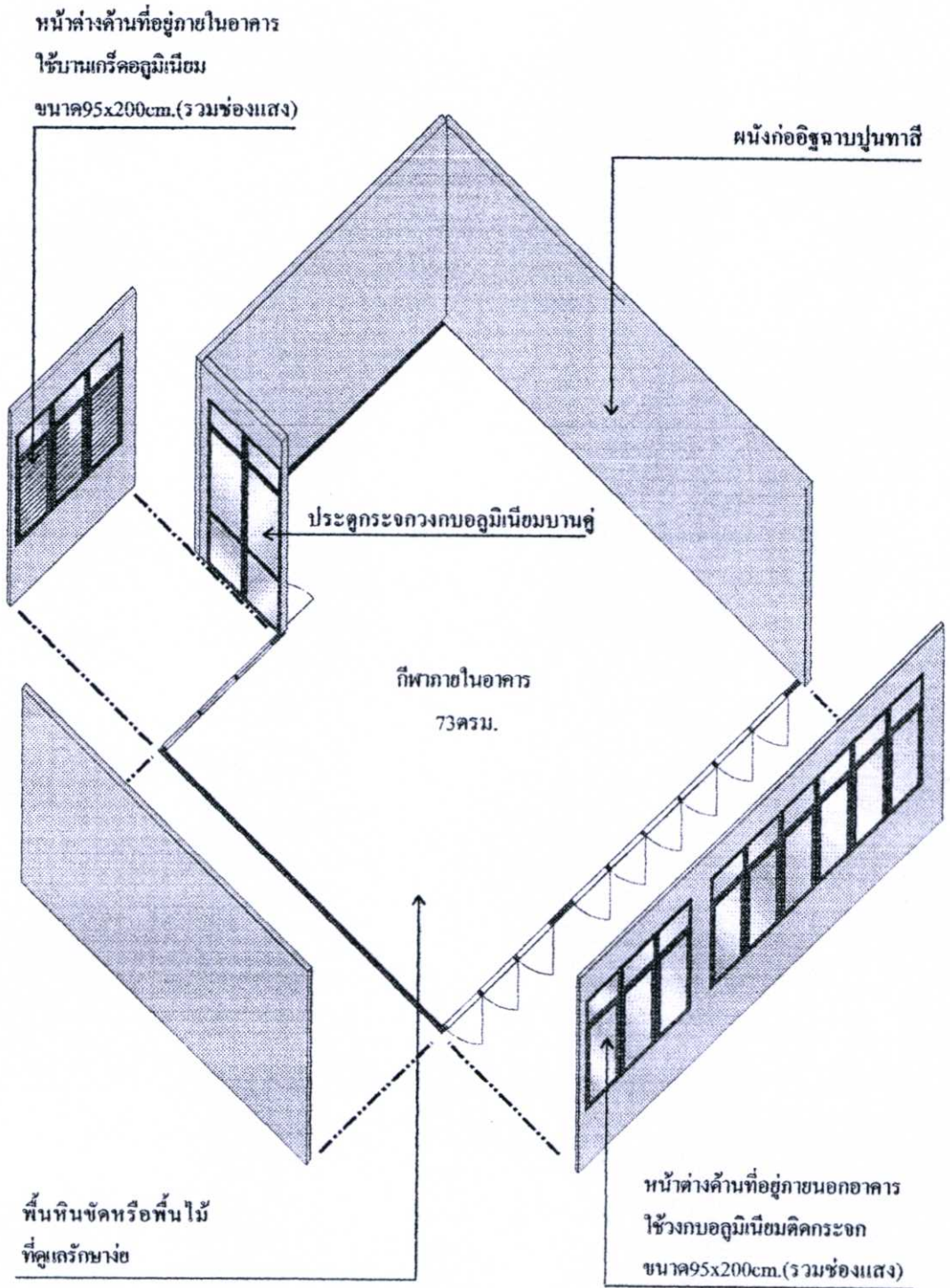
File:Design1

ภาพที่ 6.5 ผังอาคาร ชั้น 2

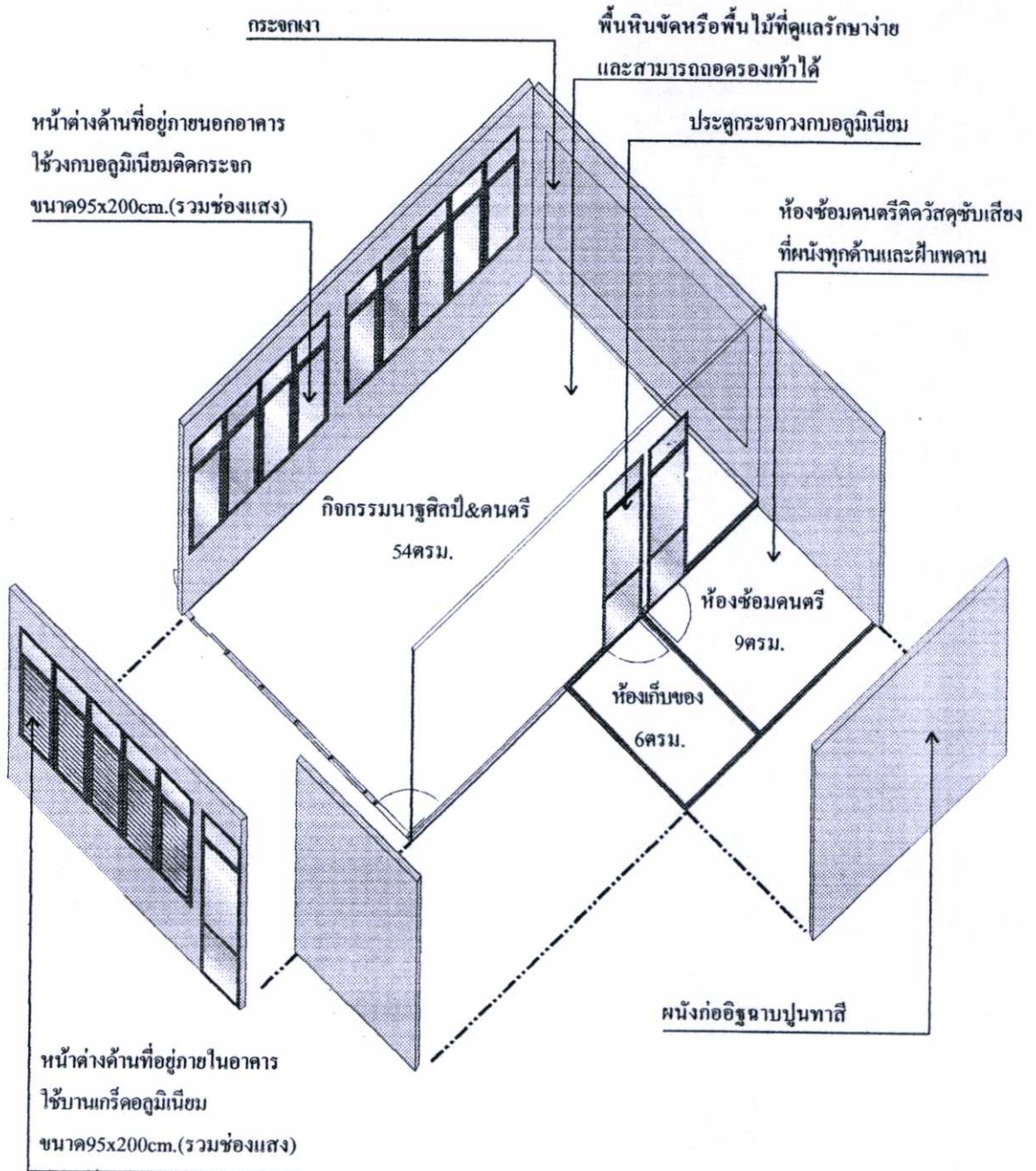

FLOOR 3.
 SCALE 1:150
 File:Design1

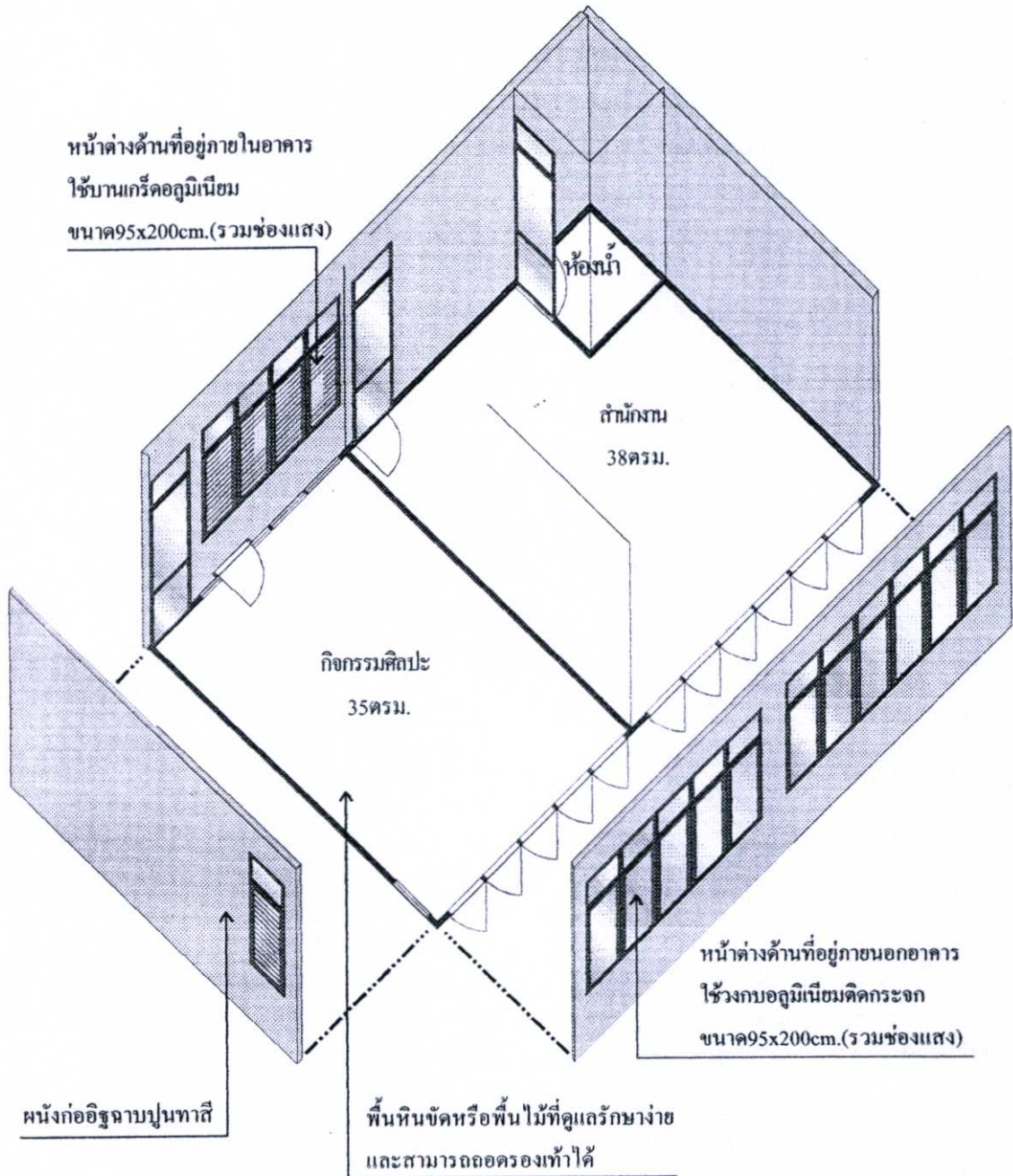
ภาพที่ 6.6 ผังอาคาร ชั้น ดาดฟ้า

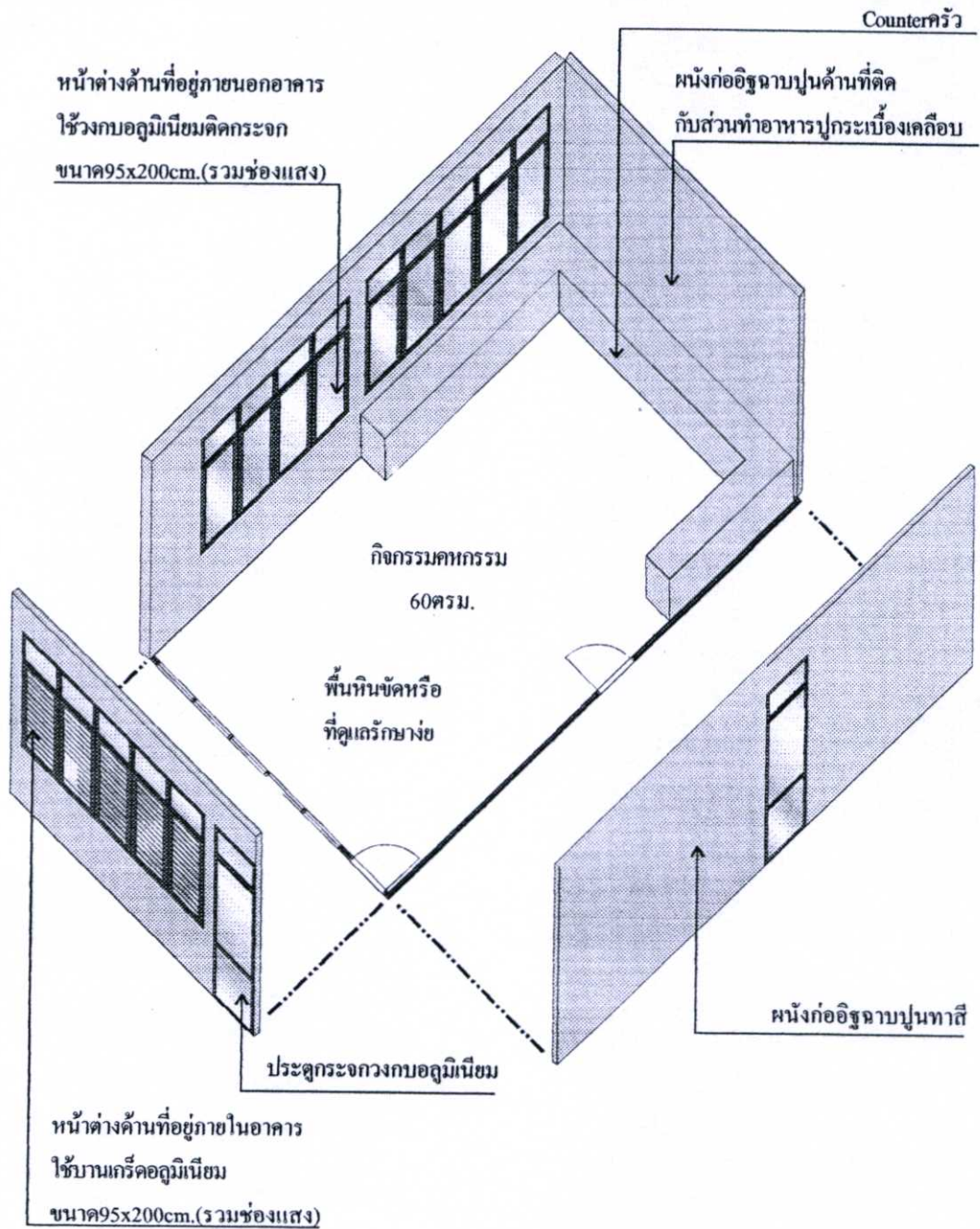
ภาพที่ 6.7 ISOMETRIC พื้นที่กิจกรรมกีฬาภายในอาคาร

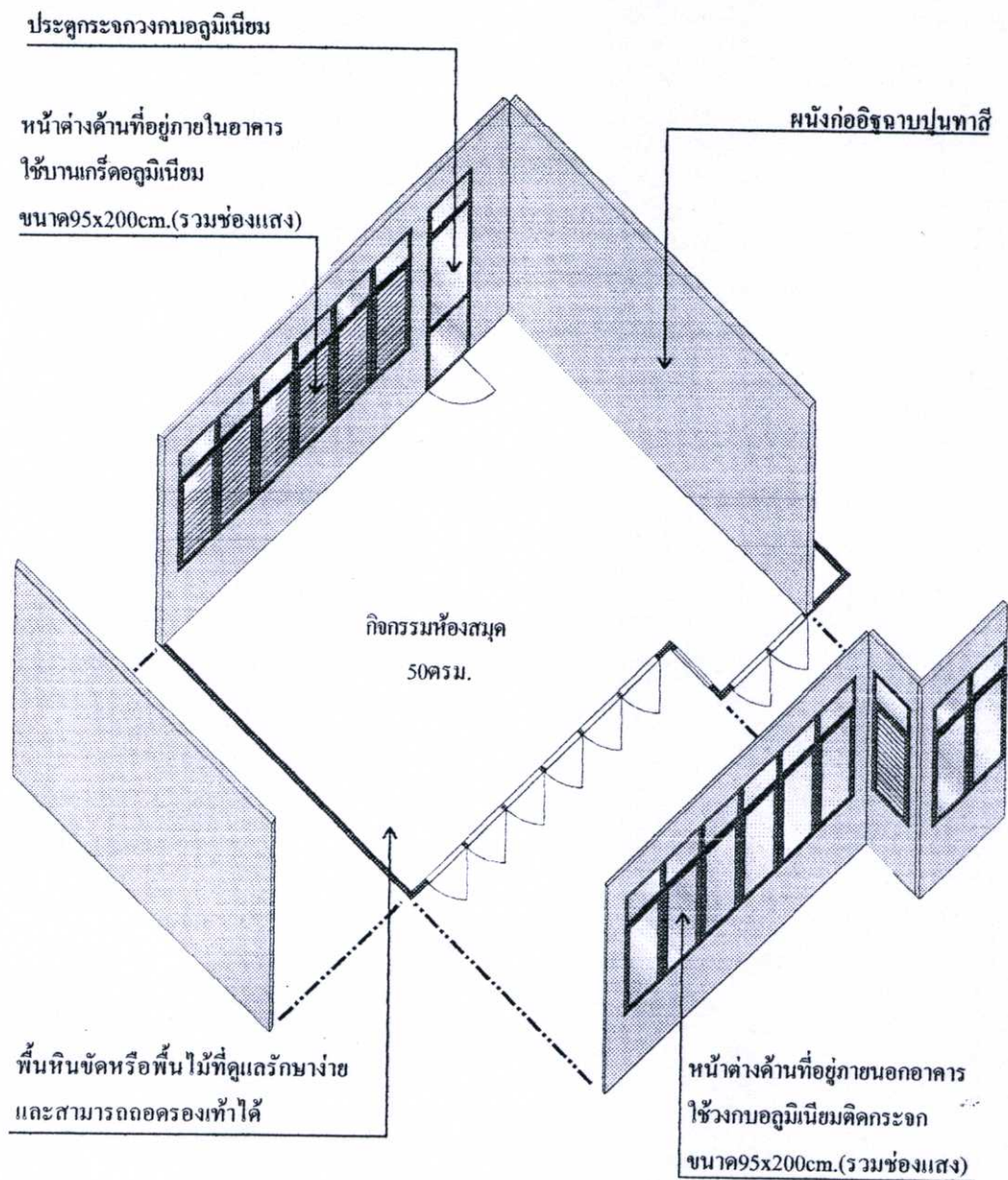
ภาพที่ 6.8 ISOMETRIC พื้นที่กิจกรรมนาฏศิลป์และดนตรี

ภาพที่ 6.9 ISOMETRIC พื้นที่กิจกรรมศิลปะ

ภาพที่ 6.10 ISOMETRIC พื้นที่กิจกรรมคหกรรม

ภาพที่ 6.11 ISOMETRIC พื้นที่กิจกรรมห้องสมุด

ข้อเสนอแนะ

- จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบปัญหาในเรื่องการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม เนื่องจากสมาชิกของศูนย์เยาวชนกว่าครึ่งจะมีอายุน้อย ซึ่งจะมีปัญหาในการทำความเข้าใจกับแบบสอบถาม ซึ่งมีคำถามจำนวนมากข้อ ผู้ทำการวิจัยจึงต้องช่วยอธิบายในบางข้อที่ไม่เข้าใจเป็นรายบุคคลกับผู้ถูกสัมภาษณ์
- ในการจัดรูปแบบความสัมพันธ์ของพื้นที่กิจกรรม และ ลักษณะของพื้นที่กิจกรรมต่างๆ อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามลักษณะของพื้นที่, จำนวนสมาชิก, เพศ และ ลักษณะวัฒนธรรมของชุมชนที่เป็นที่ตั้งศูนย์เยาวชนตามความเหมาะสม
- การวิจัยในครั้งนี้มุ่งประเด็นการศึกษาไปที่การจัดผังพื้นที่ภายในอาคาร ไม่ได้ศึกษาถึงรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ เฉพาะภายในพื้นที่กิจกรรมแต่ละกิจกรรม สำหรับผู้ที่ จะทำการศึกษาต่อไปในเรื่องนี้สามารถที่จะทำการศึกษาต่อไปในรายละเอียดต่างๆ ในแต่ละกิจกรรมได้

บรรณานุกรม

- เกศแก้ว ศรีงาม. 2536. “ความแตกต่างของการใช้เวลาว่างในกิจกรรมนันทนาการของเยาวชนไทย.”
วิทยานิพนธ์สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรินทร์ ธานีรัตน์. 2528. “นันทนาการชุมชน.” พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : O.S. Printing House
Co., Ltd..
- ดำรง ลักษณ์วงศ์. 2525 “ผลของการนันทนาการต่อบุคลิกภาพของเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมด้านที่
อยู่อาศัยและสภาพสังคมเศรษฐกิจของครอบครัวที่ต่างกัน.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คนู จีระเชษานุกูล. “แนวโน้มการจัดกิจกรรมนันทนาการของประเทศไทยในอนาคต.” สารประชา
สัมพันธ์วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ (18 ตุลาคม 2537.)
- ทัศนีย์ ไทยาภิรมย์. 2517. “บทบาทของศูนย์เยาวชนในการพัฒนาเยาวชน โดยกรุงเทพมหานคร.”
วิทยานิพนธ์ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประมวณ ดิถินสัน. “จิตวิทยาการศึกษาของเด็ก.” กรุงเทพฯ : กุรุสภา, 2513.
- พีระพงศ์ บุญศิริ. “นันทนาการเยาวชนและชุมชน.” เชียงใหม่ : สถาบันราชภัฏเชียงใหม่, 2535.
- พีระพงศ์ บุญศิริ. “กิจกรรมเข้าจังหวะในโรงเรียน.” พิมพ์ครั้งที่ 3. เชียงใหม่ : วิทยาลัยครูเชียงใหม่,
2528.
- เมธี ปิณฑนานนท์. 2528. “การวางแผนอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา.”
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- รัชฎา ลิ้มมนตรี. 2529 “ความต้องการด้านนันทนาการของกลุ่มเด็กที่มีภูมิหลังทางครอบครัวและสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน.” วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. 2537. “พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม มุขฐานทางพฤติกรรมเพื่อการออกแบบและวางแผน.” พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. 2537. “การจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อการออกแบบงานสถาปัตยกรรม.” พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วินิจ เกตุขำ และคมเพชร นัตรสกุล. 2522. “กระบวนการกลุ่ม.” พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2530. “จิตวิทยาพัฒนาการ.” พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพริก.
- ศุภรัตน์ สุขสมนิต และคณะ. 2524. “การศึกษาสภาพและความสนใจของสมาชิกต่อกิจกรรมของศูนย์เยาวชน.” กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิทยาลัยครูธนบุรี
- สมบัติ กาญจนกิจ. 2540. “นันทนาการชุมชนและโรงเรียน.” พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรสิทธิ์ แสงสุริยะ. 2542. “โครงการศึกษาด้านแบบโรงเรียนสอนดนตรีสากลภายในอาคารพาณิชย์เขตกรุงเทพมหานครชั้นกลาง.” วิทยานิพนธ์ สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- อเนก ช้างน้อย. “นันทนาการ.” เชียงใหม่ : ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2532.

ภาษาอังกฤษ

- Butler, George D. **Introduction to Community Recreation**. New York: McGrae – Hill, 1982.
- Kraus, Richard. **Recreation and Leisure in Modern Society**. 4th ed. Grenview, Scott Foreman and Company, 1984
- Vannier, Maryhelen. **Recreation Leadership**. Philadlphia : Lea & Febiger, 1991.
- Cartwright, Dorwin and Zander Alvin. **Group Dynmics**. New York : Harper and Row, 1968.
- Water, Jane. **Group Guidance**. New York : McGrae – Hill, 1960
- Richard. G. Kruas. **Recreation and Leisure in Modem Society**. New Jersey : Prentice – Hall, 1971.
- Ruth Strand. **An Intraduction to Child Study**. New York : Macmillan, 1951.
- Richard, G. Kuaus. **Recreation Today**. California : Goodyear Publishing, 1971.
- Maryhelen Vannier. **Recreation Leadership**. Philadelphia : Lea and Febiger, 1977.
- Julius, P, and Martin, Z. **Human Dimension & Interior Space**.

ภาคผนวก

ตารางที่ 5.1 จุดประสงค์ในการมาทำกิจกรรมจำแนกตามระดับอายุ

จุดประสงค์ในการมาทำกิจกรรม	ระดับอายุ (ปี)	ต่ำกว่า 16	17 – 40	41 ปีขึ้นไป
		%		
ได้มีเพื่อนเพิ่มขึ้น		75	22	4
ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์		68	26	5
ได้พบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูง		71	20	9
ได้รับความรู้เพิ่มเติม		80	17	3
ได้ออกกำลังกาย		57	33	11
ทำให้ไม่เหงา		75	22	4
ได้พักผ่อนหย่อนใจ		59	29	12
ได้ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากงาน		52	38	10
อื่น ๆ		1	-	-

ตารางที่ 5.2 กิจกรรมที่สมาชิกอยากให้อัปเดตบริการเพิ่มจำแนกตามระดับอายุ

กิจกรรมที่สมาชิกอยากให้อัปเดตบริการเพิ่ม	ระดับอายุ (ปี)	ต่ำกว่า 16	17 – 40	41 ปีขึ้นไป
		%		
ทอยแบงก์		86	14	-
จัดห้องฉายภาพยนตร์, VDO		74	24	2
กิจกรรมสอนเสริมภาษา		65	31	4
สอนพิเศษ		76	22	3
สอนคอมพิวเตอร์		73	24	4
สอนแอโรบิกส์		58	26	17
ฝึกสอนอาชีพ		51	41	8
จัดโครงการครอบครัวสัมพันธ์		61	27	11
จัดลานเอนกประสงค์สำหรับคนในชุมชน ให้ได้มารวมกลุ่มพูดคุยกันนอกเหนือจาก สนามออกกำลังกาย		58	31	12
อื่น ๆ		78	11	11

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้งานกับปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรม

- อายุ, เพศ, การศึกษากับการเลือกวันและเวลามาใช้บริการ

ตารางที่ 5.3 วันในการมาใช้บริการจำแนกตามเพศ

เพศ	วัน	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
		%	%	%	%	%
ชาย		45.1	44.0	48.0	42.4	49.6
หญิง		54.9	56.0	52.0	57.6	50.4
รวม		100	100	100	100	100

ตารางที่ 5.4 วันในการมาใช้บริการจำแนกตามอายุ

อายุ	วัน	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
		%	%	%	%	%
ต่ำกว่า 6 ปี		0.6	0.7	0.7	0.6	0.8
6 – 12 ปี		42.7	43.3	42.0	41.8	33.9
13 – 16 ปี		25.6	22.7	24.7	22.8	27.6
17 – 25 ปี		14.0	14.9	15.3	15.8	15.0
26 – 40 ปี		8.5	9.2	8.7	10.1	12.6
41 – 55 ปี		4.9	5.7	4.7	5.7	6.3
56 ปีขึ้นไป		3.7	3.5	4.0	3.2	3.9
รวม		100	100	100	100	100

ตารางที่ 5.5 วันในการมาใช้บริการจำแนกตามระดับการศึกษา

การศึกษา	วัน	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
		%	%	%	%	%
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4		14.0	14.9	15.3	12.7	11.0
ประถมศึกษาปีที่ 6		42.7	44.0	40.0	43.0	35.4
มัธยมศึกษาปีที่ 3		20.7	18.4	21.3	19.0	25.2
มัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช.		9.8	9.2	10.7	9.5	12.6
อนุปริญญา / ปวส.		3.7	3.5	3.3	3.2	3.9
ปริญญาตรี		8.5	9.2	8.7	12.0	11.0
สูงกว่าปริญญาตรี		0.6	0.7	0.7	0.6	0.8
รวม		100	100	100	100	100

ตารางที่ 5.6 เวลา (วันธรรมดา) ในการมาใช้บริการจำแนกตามเพศ

เวลา (วันธรรมดา)	10.00-12.00 น.	12.00-15.00 น.	15.00-18.00 น.	18.00-21.00 น.
	%	%	%	%
ชาย	65.4	53.1	43.0	54.0
หญิง	34.6	46.9	57.0	46.0
รวม	100	100	100	100

ตารางที่ 5.7 เวลา (วันธรรมดา) ในการมาใช้บริการจำแนกตามอายุ

เวลา (วันธรรมดา)	10.00-12.00 น.	12.00-15.00 น.	15.00-18.00 น.	18.00-21.00 น.
	%	%	%	%
ต่ำกว่า 6 ปี	-	-	0.7	-
6 - 12 ปี	61.5	65.6	45.8	11.1
13 - 16 ปี	15.4	21.9	26.8	27.0
17 - 25 ปี	15.4	3.1	14.1	28.6
26 - 40 ปี	3.8	9.4	9.2	15.9
41 - 55 ปี	-	-	2.8	9.5
56 ปีขึ้นไป	3.8	-	0.7	7.9
รวม	100	100	100	100

ตารางที่ 5.8 เวลา (วันธรรมดา) ในการมาใช้บริการจำแนกตามระดับการศึกษา

เวลา (วันธรรมดา)	10.00-12.00 น.	12.00-15.00 น.	15.00-18.00 น.	18.00-21.00 น.
การศึกษา	%	%	%	%
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	38.5	31.3	13.4	4.8
ประถมศึกษาปีที่ 6	26.9	46.9	43.7	27
มัธยมศึกษาปีที่ 3	11.5	15.6	20.4	30.2
มัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช.	11.5	6.3	10.6	14.3
อนุปริญญา / ปวส.	-	-	4.2	4.8
ปริญญาตรี	11.5	-	7.7	17.5
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-	1.6
รวม	100	100	100	100

ตารางที่ 5.9 เวลา (วันเสาร์/หยุด) ในการมาใช้บริการจำแนกตามเพศ

เวลา (วันเสาร์/หยุด)	10.00-12.00 น.	12.00-15.00 น.	15.00-18.00 น.	18.00-21.00 น.
เพศ	%	%	%	%
ชาย	41.7	47.6	54.3	46.7
หญิง	58.3	52.4	45.7	53.3
รวม	100	100	100	100

ตารางที่ 5.10 เวลา (วันเสาร์/หยุด) ในการมาใช้บริการจำแนกตามอายุ

เวลา (วันเสาร์/หยุด)	10.00-12.00 น.	12.00-15.00 น.	15.00-18.00 น.	18.00-21.00 น.
อายุ	%	%	%	%
ต่ำกว่า 6 ปี	-	-	1.4	-
6 – 12 ปี	58.3	45.2	31.4	20.0
13 – 16 ปี	13.9	35.7	31.4	16.7
17 – 25 ปี	13.9	11.9	12.9	26.7
26 – 40 ปี	8.3	4.8	17.1	13.3
41 – 55 ปี	5.6	2.4	4.3	10.0
56 ปีขึ้นไป	-	-	1.4	13.3
รวม	100	100	100	100

ตารางที่ 5.11 เวลา (วันเสาร์/หยุด) ในการมาใช้บริการจำแนกตามระดับการศึกษา

เวลา (วันเสาร์/หยุด)	10.00-12.00 น.	12.00-15.00 น.	15.00-18.00 น.	18.00-21.00 น.
การศึกษา	%	%	%	%
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	16.7	11.9	7.1	-
ประถมศึกษาปีที่ 6	44.4	45.2	37.1	43.3
มัธยมศึกษาปีที่ 3	13.9	28.6	27.1	20.0
มัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช.	19.4	4.8	14.3	10.0
อนุปริญญา / ปวส.	2.8	2.4	4.3	3.3
ปริญญาตรี	2.8	7.1	10.0	20.0
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-	3.3
รวม	100	100	100	100

- อายุ, เพศ, การศึกษากับประเภทกิจกรรมที่มาใช้บริการ

ตารางที่ 5.12 กิจกรรมจำแนกตามเพศที่มาใช้บริการ

กิจกรรม	พลศึกษา	นาฏศิลป์	ดนตรี	ศิลปะ
เพศ	%	%	%	%
ชาย	53.8	23.9	66.7	21.4
หญิง	46.2	76.1	33.3	78.6
รวม	100	100	100	100

กิจกรรม	คหกรรม	ห้องสมุด	สังคม สงเคราะห์	กิจกรรมพิเศษ
เพศ	%	%	%	%
ชาย	26.7	38.9	-	33.6
หญิง	73.3	61.1	-	66.4
รวม	100	100	-	100

ตารางที่ 5.13 กิจกรรมจำแนกตามอายุที่มาใช้บริการ

กิจกรรม	พลศึกษา	นาฏศิลป์	ดนตรี	ศิลปะ
อายุ	%	%	%	%
ต่ำกว่า 6 ปี	0.6	-	-	1.8
6 - 12 ปี	31.4	73.9	35.3	67.9
13 - 16 ปี	27.6	15.9	29.4	21.4
17 - 25 ปี	18.6	6.8	29.4	3.6
26 - 40 ปี	12.2	3.4	5.9	1.8
41 - 55 ปี	5.8	-	-	1.8
56 ปีขึ้นไป	3.8	-	-	1.8
รวม	100	100	100	100

กิจกรรม	คหกรรม	ห้องสมุด	สังคม สงเคราะห์	กิจกรรมพิเศษ
อายุ	%	%	%	%
ต่ำกว่า 6 ปี	-	-	-	-
6 - 12 ปี	57.8	47.2	-	33.6
13 - 16 ปี	28.9	23.1	-	26.2
17 - 25 ปี	6.7	14.8	-	10.3
26 - 40 ปี	6.7	11.1	-	15.0
41 - 55 ปี	-	3.7	-	9.3
56 ปีขึ้นไป	-	-	-	5.6
รวม	100	100	-	100

ตารางที่ 5.14 กิจกรรมจำแนกตามการศึกษาของสมาชิกที่มาใช้บริการ

กิจกรรม	พลศึกษา	นาฏศิลป์	ดนตรี	ศิลปะ
	%	%	%	%
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	12.2	22.7	11.8	16.1
ประถมศึกษาปีที่ 6	33.3	61.4	33.3	64.3
มัธยมศึกษาปีที่ 3	25.0	5.7	27.5	16.1
มัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช.	12.2	5.7	11.8	3.6
อนุปริญญา / ปวส.	4.5	1.1	3.9	-
ปริญญาตรี	12.2	3.4	11.8	-
สูงกว่าปริญญาตรี	0.6	-	-	-
รวม	100	100	100	100

กิจกรรม	คหกรรม	ห้องสมุด	สังคม สงเคราะห์	กิจกรรมพิเศษ
	%	%	%	%
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	17.8	12.0	-	11.2
ประถมศึกษาปีที่ 6	46.7	44.4	-	43.9
มัธยมศึกษาปีที่ 3	17.8	19.4	-	19.6
มัธยมศึกษาปีที่ 6 / ปวช.	15.6	15.7	-	10.3
อนุปริญญา / ปวส.	2.2	4.6	-	4.7
ปริญญาตรี	-	3.7	-	9.3
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-	0.9
รวม	100	100	-	100

ปรัชญา แนวคิดเกี่ยวกับเวลาว่าง การเล่น และนันทนาการ

สังคมมนุษย์ในปัจจุบันนี้เต็มไปด้วยการต่อสู้ดิ้นรนควบคู่กันไปกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ แต่ยังมีสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญต่อชีวิตที่จะช่วยยืดเวลาของชีวิตและเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างโดยตรงต่อสุขภาพทางจิตใจก็คือ การได้มีเวลาพักผ่อนคลายความตึงเครียด หลังจากที่ได้ต่อสู้กับกิจวัตรในชีวิตประจำวัน และเพื่อให้พร้อมที่จะเผชิญกับกิจกรรมใหม่ของชีวิตในวันต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งนั้นก็คือ การที่ได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการนั่นเอง (คนุ จิระเดชากุล. 2537 : 6)

ในประเทศไทย จากการสำรวจเมื่อปี 2529 พบว่า คนไทยที่ประกอบอาชีพในรัฐวิสาหกิจ และที่รับราชการคนหนึ่ง ๆ จะมีเวลาว่างประมาณ 4 ชั่วโมงต่อวัน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. 2529 : 8) หมายความว่า แต่ละคนจะมีเวลาว่างสัปดาห์ละ 28 ชั่วโมงหรือ 1 วันเศษ และเมื่อเปรียบเทียบอัตราส่วนเป็นเดือนและเป็นปีแล้วจะพบว่า มีเวลาว่างถึงคนละ 5 วันต่อ 1 เดือน หรือ 60 วันต่อ 1 ปี หรือประมาณ 2 เดือน ใน 1 ปี ที่เดียว

มนุษย์ที่ฉลาดย่อมต้องการการพักผ่อนหย่อนใจ และต้องการเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนเองพอใจกิจกรรมนันทนาการถือว่าเป็นสิ่งที่มีบทบาทที่สุดในการสนับสนุนส่งเสริมมนุษย์ให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และสามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างสมบูรณ์พูนสุขในสังคมได้ (จรินทร์ ธานีรัตน์. 2535)

ปรัชญา แนวคิดโดยทั่วไปเกี่ยวกับเวลาว่าง การเล่น และนันทนาการ

เวลาว่าง (Free Time)

ตามรูปศัพท์ที่ไม่ได้อยู่ในเชิงวิชาการ เวลาว่างเป็นคำที่แทบไม่ต้องการความขยาย เวลาว่าง หมายถึง เวลาที่เป็นอิสระไม่ผูกมัดกับกิจกรรมใด ๆ (คนุ จิระเดชากุล. 2542 : 7)

แมรีเฮเลน แวนเนอร์ (Maryhelen Vannier) กล่าวว่า เวลาว่าง คือ เวลาที่เหลือในแต่ละวันที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาระงานหรือการเรียน ซึ่งหมายถึง ภาระรับผิดชอบในวันนั้นได้เสร็จสิ้นลงหมดแล้ว (Free time is those hours remaining each day after work or school responsibilities are completed.) (Maryhelen Vannier. 1977 : 6)

สมบัติ กาญจนกิจ กล่าวว่า จากการศึกษานักปราชญ์และนักการศึกษาามาตั้งแต่โบราณสมัยอารยธรรมกรีกและโรมัน เวลาว่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องโดยตรงต่อบุคคลชั้นสูงระดับขุนนางในสังคมสมัยกรีกและโรมัน กล่าวคือ เวลาว่าง คือ เวลาที่บุคคลเหล่านั้นเลือกกระทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ และความพึงพอใจแห่งตน ตามแนวคิดนักการศึกษาปัจจุบัน เวลาว่าง หมายถึง โอกาสที่ส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตชั้นสูงสุด (Opportunity for self actualization) (สมบัติ กาญจนกิจ. 2535 : 23)

เวลาว่าง (Leisure)

ในหลักวิชาการทางการศึกษาและภาษาศาสตร์ คำว่า เวลาว่าง มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษ คำว่า Leisure ซึ่งมีรากศัพท์มาจากภาษาละติน จากคำว่า Licere แปลว่า การได้รับอนุญาต ให้มีอิสระจากการทำงานและหน้าที่ การไม่มีธุระ นอกเหนือจากงานประจำที่เราจะตัดสินใจกระทำอะไรก็ได้ตามใจชอบ

เวลาว่าง มี 2 ลักษณะ คือ

1. เวลาว่างที่แท้จริง (True Leisure) หมายถึง เวลาว่างที่เป็นเวลาอิสระโดยแท้จริง ไม่ถูกบังคับหรืออยู่ภายใต้กฎข้อบังคับใด และกิจกรรมที่กระทำทุกอย่างเป็นไปได้โดยสมัครใจ
2. เวลาว่างเชิงบังคับ (Enforced Leisure) หมายถึง เวลาว่างที่ถูกจำกัดไม่ให้กระทำการใด ๆ ได้ตามใจชอบ หรือเป็นเวลาว่างที่มนุษย์ไม่ประสงค์จะให้ มี เช่น เวลาว่างขณะที่เกิดเจ็บป่วย หรือเวลาว่างของบุคคลที่อยู่ในภาวะตงงาน หรือเวลาว่างของคนเกษียณอายุจากงานราชการ เป็นต้น (อเนก ช่างน้อย. 2532 : 3)

การเล่น (Play)

คำว่า การเล่น (Play) มาจากภาษาแองโกลแซกซัน (Anglo-Saxon) คำว่า Plega หมายถึง เกมกีฬาการต่อสู้ และการสู้รบในสมรภูมิ ในภาษาละติน ก็ใช้คำว่า Plaga แปลว่า การชกต่อย การตบ ผลักไส รวมทั้งอาการแสดงออกของการใช้อุปกรณ์ในการเล่นกีฬา ในภาษาเยอรมัน มีคำว่า Spielen และภาษาเนเธอร์แลนด์ มีคำว่า Spelen หมายถึง การเล่นกีฬา และการแสดงดนตรีโดยใช้อุปกรณ์บางอย่าง (Richard. 1984 : 26)

การเล่น เป็นพฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกมาปรากฏให้เห็นโดยชัดเจน ไม่ว่าจะการแสดงออกนั้นจะเป็นการแสดงออกด้านร่างกาย เช่น กรีฑาทำทางต่าง ๆ หรือทางความคิด จากการพูดจา สนทนากัน

การเล่นถือว่าเป็นพฤติกรรมที่สำคัญของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยเด็ก เพราะธรรมชาติของเด็ก มักต้องการการเคลื่อนไหว หรือการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นการสนองความต้องการพื้นฐาน ซึ่งก็คือ ความสนุกสนานเพลิดเพลินและความพอใจ อย่างไรก็ตาม การเล่นถือว่ามีส่วนช่วยในการพัฒนาร่างกายและจิตใจของเด็กและเยาวชนให้สมบูรณ์แข็งแรง และส่งเสริมให้เกิดพัฒนาการด้านการเรียนรู้ให้ไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพดีอีกด้วย (ดนู จีระเดชาบุญกุล. 2542 : 8)

นันทนาการ (Recreation)

พฤติกรรมของมนุษย์ที่นอกเหนือจากการเล่นหรือการแสดงออกเพื่อสนองความต้องการบนพื้นฐานความสนุกสนานเพลิดเพลินและความพอใจแล้ว มีกิจกรรมอีกอย่างหนึ่งที่มนุษย์ต้องการและปรารถนาที่จะเข้าไปสัมผัส และมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งในกิจกรรมนั้น ๆ

ดังนั้น กิจกรรมใดก็ตามที่นอกจากจะก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดความพึงพอใจแล้วยังช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ลดความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า ทำให้รู้สึกสดชื่น กระปรี้กระเปร่า มีพลังเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับปัญหาและภารกิจอื่น ๆ ในชีวิตประจำวันได้อีก เราเรียกกิจกรรมนี้ว่า นันทนาการ

คำว่า นันทนาการ มาจากคำศัพท์ ในภาษาละติน คำว่า *Recreatio* ซึ่งมีความหมายว่า ทำให้สดชื่นและการได้กลับคืนมาดั้งเดิม ปกติแล้วคำว่า นันทนาการมักจะใช้กันในแง่ของกิจกรรมในช่วงเวลาต่าง ๆ ที่ไม่มีเรื่องของงานมาเกี่ยวข้อง คนในยุคก่อนเข้าใจความหมายของนันทนาการว่าเป็นกิจกรรมที่มีผลให้ผู้เข้าร่วมเกิดความสุข ความพอใจ และช่วยเสริมสร้างร่างกายและจิตใจให้สดชื่นแจ่มใส และมีพลังสามารถที่จะปฏิบัติภารกิจใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามความหมายของพจนานุกรมภาษาอังกฤษ (Webster's Dictionary.1975 : 583) คำว่า "Recreation" หรือ "นันทนาการ" หมายถึงการสร้างสรรค์ให้ความสดชื่นแก่ สุขภาพ ร่างกาย หรือจิตใจ

พีระพงษ์ บุญศิริ ได้ให้ความหมายของนันทนาการไว้ว่า แต่แรกเริ่ม การนันทนาการในเมืองไทย กระทรวงศึกษาธิการได้บัญญัติศัพท์ คำว่า สันทนาการ ซึ่งใช้กันมาอย่างแพร่หลาย แต่เมื่อกลับไปเปรียบเทียบความหมายพื้นฐานเดิมจากคำว่า Recreation แล้ว ความหมายยังไม่ชัดเจน ดังนั้นพระยาอนุমানราชธนะ จึงได้บัญญัติศัพท์ภาษาไทยขึ้นใหม่ว่า นันทนาการ (พีระพงษ์ บุญศิริ. 2535 : 2)

Brockman (1959 : 1) กล่าวว่า นันทนาการ คือ การใช้เวลาว่างเพื่อความเพลิดเพลิน และเป็นการสร้างสรรค์ หรือกิจกรรมที่ทำให้บุคคลผ่อนคลายความตึงเครียดจากหน้าที่การงาน โดยให้มีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มพลังเพื่อที่จะทำงานได้อีก เจ บี. แนช (Jay B. Nash) ได้อธิบายไว้ในหนังสือ *Philosophy of Recreation* ว่า นันทนาการ หมายถึง การใช้เวลาว่างเพื่อคุณค่าในทางดีงามจากการเข้าร่วมกิจกรรม เด็ก ๆ จะเรียกกิจกรรมนั้นว่า การเล่น ส่วนคนหนุ่มสาวจะเรียกว่า นันทนาการ (George. 1965 : 2) Butler (1967 : 10) ได้ให้คำจำกัดความของนันทนาการที่เป็นประสบการณ์หรือกิจกรรมใดก็ได้ที่ปฏิบัติ หรือกระทำในเวลาว่างที่บุคคลจะเลือกทำเพื่อความสนุกสนาน และให้ความพึงพอใจแก่เขาโดยตรง ซึ่ง Meyer และ Brightbill (1996 : 29) ได้ให้ความหมายในลักษณะที่ใกล้เคียงกับ Butler ว่าเป็นกิจกรรมที่ทำโดยสมัครใจในเวลาว่าง และเกิดจากแรงกระตุ้นที่ว่าสิ่งกระทำนั้นจะให้ความพึงพอใจแก่ตนเอง Yukic (1970 : 5) ยังได้ให้ความหมายของ "นันทนาการ" ไว้ว่า คือการกระทำ หรือประสพการณ์ที่แต่ละบุคคลเลือกสรรการกระทำในช่วงเวลาว่าง เช่น การพบปะสังสรรค์กับคนที่เขาปรารถนาโดยมีความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญ

สเตอร์ลิง เอส. ไวนันส์ (Sterling S. Winans) ผู้เชี่ยวชาญด้านนันทนาการของสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้มาบรรยายเรื่องนันทนาการที่วิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. 2501 ได้สรุปความหมายของนันทนาการว่า หมายถึง การแสดงออกตามธรรมชาติของมนุษย์ในด้านความต้องการและความสนใจ เพื่อแสวงหาความพึงพอใจในยามว่าง และเป็นการแสดงออกที่พึงประสงค์ของสังคมทำให้มีความสุข (คณู จีระเดชาบุญกุล, 2542 : 10)

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า “กิจกรรมนันทนาการ” ควรมีลักษณะดังนี้ Butler (1967 : 10)

1. นันทนาการ ต้องเป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจหรืออารมณ์
2. การเข้าร่วมกิจกรรมนั้นต้องเป็นไปโดยสมัครใจ ไม่มีการบังคับ
3. กิจกรรมนั้นต้องทำให้เกิดความพอใจโดยตรงต่อผู้เข้าร่วม
4. ต้องไม่เป็นกิจกรรมที่ยึดถือเป็นอาชีพของตน
5. กิจกรรมนั้นต้องเป็นที่พึงประสงค์ของสังคมไม่เป็นไปในทางอบายมุข

ความสัมพันธ์ระหว่างการเล่น (Play) กิจกรรมเวลาว่าง (Leisure) และนันทนาการ (Recreation)

ในการศึกษาถึงกิจกรรม และพฤติกรรมของคนที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ความสุขสนุกสนาน ความสุขสงบหรือเรียกว่า ประสบการณ์นันทนาการนั้น การเล่น, กิจกรรมเวลาว่าง และนันทนาการ มีส่วนช่วยพัฒนาสร้างเสริมคุณภาพชีวิตทั้งสิ้น ดังนั้น กิจกรรมทั้งสามประเภทนี้ จึงมีความสัมพันธ์และความแตกต่างกันอย่างใกล้ชิด ซึ่งพอสรุปในการศึกษาเปรียบเทียบดังนี้

การเล่น กิจกรรมเวลาว่าง และนันทนาการ มีลักษณะและองค์ประกอบที่เหมือนกันและแตกต่างกันหลายประการ

1. ความเหมือน หรือคล้ายคลึงกัน ในการเล่นกิจกรรมเวลาว่าง และนันทนาการ ได้แก่
  - ระดับของควมมีอิสรภาพ (Level of Freedom)
  - การแสดงออกแห่งตน (Self – Expression)
  - ความพึงพอใจ (Self Satisfaction)

2. ความแตกต่างกันที่พอจะอธิบาย ได้แก่

การเล่น เป็นกิจกรรมที่ไม่ค่อยจะได้รับคุณค่าทางสังคมว่าสำคัญเป็นกิจกรรมปกตินิสัย และเป็นพื้นฐานของการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ และศึกษาอารยธรรม

กิจกรรมเวลาว่าง เป็นการศึกษา วึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับเวลาและการตัดสินใจเป็นเวลาที่อิสระปราศจากการควบคุม

นันทนาการ เป็นการใช้ประสบการณ์ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาการทางอารมณ์สุข และเป็นโครงสร้างของสถาบันทางสังคม

การเปรียบเทียบองค์ประกอบของการเล่น กิจกรรมเวลาว่าง และนันทนาการ

ดังกล่าวมาแล้วว่า การเล่น กิจกรรมเวลาว่าง และนันทนาการ มีความสัมพันธ์ในด้าน ทฤษฎีและองค์ประกอบ พอสรุปได้ดังนี้

1. อิสรภาพ (Freedom)

กิจกรรมเวลาว่าง เป็นการใช้เวลาว่างอย่างอิสระในการเข้าร่วมกิจกรรมการเล่น เป็นการ แสดงออกโดยอิสระ

นันทนาการ ให้โอกาสแก่บุคคลในเรื่องการเลือกอย่างอิสระที่จะเข้ามีส่วนร่วมกิจกรรม ตามความพึงพอใจ

2. การแสดงออกแห่งตน (Self Expression)

เวลาว่างและนันทนาการ ต่างก็เน้นในเรื่องการที่บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริม การแสดงออกแห่งตน

3. ความพึงพอใจ (Self – Satisfaction)

การเล่น มีลักษณะที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ มีความสนุกสนานอย่างชัดเจนจากผลของ การเล่น

กิจกรรมเวลาว่างและนันทนาการ เช่นเดียวกันก่อให้เกิดความพึงพอใจแต่ในระดับที่แตก ต่างกัน

4. คุณภาพ ทั้งสามกิจกรรมเป็นการสร้างประสบการณ์ที่มีคุณภาพ มีชีวิตทั้งสิ้น

5. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity)

การเล่น มักจะเริ่มด้วยตนเอง หรือได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมเวลาว่าง สามารถจัดขึ้นได้ในสถานการณ์ที่มีความสนใจ

นันทนาการ เกิดจากการริเริ่ม โดยตนเอง และการจัดการเพื่อก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้าง สรรค์

6. ความจำเป็น (Necessity)

ทั้งสามกิจกรรมเป็นทั้งกิจกรรมที่จำเป็น และไม่จำเป็นอย่างไรในรูปแบบต่าง ๆ กัน ขึ้นอยู่ กับระดับความสนใจและสิ่งแวดล้อม

7. ความสนุกสนานพึงพอใจ (Enjoyment)

การเล่น มีลักษณะที่จริงจัง มีกฎกติกา แต่ก็มีแรงจูงใจเรื่องของความสนุกสนาน

กิจกรรมเวลาว่าง เป็นอิสระมากกว่า เป็นการแสดงออกมากกว่าทั้งการเล่นและ นันทนาการ

นันทนาการ เป็นการใช้กิจกรรมต่างที่มีเป้าประสงค์เพื่อพัฒนาอารมณ์สนุกสนาน และ สุขสงบ ได้รับความสนุกสนาน และความพึงพอใจ

8. ประสบการณ์ (Experience)

การเล่น เป็นผลรวมของความผสมผสานของการกระทำก่อให้เกิดประสบการณ์และ ทักษะ

กิจกรรมเวลาว่าง เป็นการแสดงออกโดยอิสระของการกระทำเป็นประสบการณ์ดีหรือไม่ ดีก็ได้

นันทนาการ เป็นการใช้กิจกรรมเพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้ดีขึ้น

การจัดโปรแกรมนันทนาการ เป็นการผสมผสานความสัมพันธ์ของการเล่น, เวลาว่าง และ นันทนาการ ในภาพของแนวคิด นันทนาการเป็นการสร้างสรรค์ประสบการณ์ ทำให้เกิดความสนใจ เป็นสถาบันหนึ่งในสังคม เป็นกิจกรรมที่ได้รับการยอมรับ นอกเหนือจากเวลาว่าง กระบวนการของ นันทนาการ ควบคุมในความหมายของเวลาว่างและการเล่น ในขณะที่เวลาว่างเป็นเวลาที่ทำให้เกิด โอกาสที่นำไปสู่การเกิดกิจกรรมและความสนใจ เวลาว่าง ครอบคลุม การเล่นและ นันทนาการเช่นกัน สำหรับการเล่น เป็นกิจกรรมอิสระนี้จะช่วยทำให้คนเป็นคนที่สมบูรณ์ การจัด บริหารนันทนาการช่วยให้คนนำความก้าวหน้าของโอกาสในเวลาว่างมาใช้โอกาสของการเสริมกิจ กรรมทางสังคม และการแสดงพฤติกรรมทางสังคมในทางพึงประสงค์ เกิดขึ้นเป็นครั้งคราวตาม โอกาส ความสนใจด้วยกิจกรรมต่าง ๆ หลาย ๆ รูปแบบ

กล่าวโดยสรุป ความสัมพันธ์ของการเล่น กิจกรรมเวลาว่าง และนันทนาการนั้นมีความ สัมพันธ์อย่างใกล้ชิด

ประเภทของนันทนาการ

นันทนาการจัดแบ่งตามลักษณะเฉพาะเพื่อการนำไปสู่การปฏิบัติให้เหมาะสมตามสภาพ แวดล้อม จะมีหลายลักษณะซึ่งจัดแบ่งออกเป็นกลุ่มรวม 10 ประเภท คือ

1. นันทนาการสำหรับครอบครัว (Family Recreation)

หมายถึง นันทนาการที่เป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมสัมพันธ์ภาพของสมาชิกภายในครอบครัว เพื่อความใกล้ชิดความอบอุ่นและมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีเพื่อให้รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อ

การจัดงานวันเกิด การจัดไปเที่ยวนอกบ้าน ปิกนิก การเล่นเกม ชมหรือฟังวิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น จัดเป็นกิจกรรมภายในบ้านระหว่างสมาชิกภายในครอบครัว หรือบ้านใกล้เคียง

บุคคลในวัยที่มีครอบครัว หมายถึง ผู้ที่มีความพร้อมทางวัยและวุฒิภาวะ ฐานะ งานอาชีพ เมื่อมีครอบครัวทำให้ต้องรับผิดชอบต่อภาวะความเป็นอยู่กับสมาชิกในครอบครัวมากขึ้น แต่ในด้านของความต้องการนันทนาการยังมีอยู่ ถ้าสามารถจัดดำเนินการได้อย่างเหมาะสมก็จะเป็นครอบครัวที่มีความสุข แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสมาชิกในครอบครัวจัดหากิจกรรมนันทนาการสำหรับตนไม่ถูกทางก็อาจจะทำให้ปัญหาในครอบครัว ความทะเลาะเบาะแว้ง การหย่าร้าง และปัญหาวัยรุ่นที่ขาดการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่ตามมาในที่สุด

นันทนาการครอบครัว สามารถสร้างเอกภาพภายในครอบครัว สร้างความเข้าใจและความอบอุ่นภายในครอบครัว โดยการจัดกิจกรรมเฉพาะของครอบครัว การเล่นเกม การร้องเพลง เล่นดนตรี ดูละคร โทรทัศน์ การจัดปิกนิก การจัดทำงานอดิเรก หรือการจัดปาร์ตี้พบปะสังสรรค์ระหว่างบ้านใกล้เคียงต่าง ๆ เหล่านี้ จัดเป็นกิจกรรมที่สะดวกสามารถทำได้ง่าย

ในปัจจุบันนี้ได้มีองค์กรเอกชน ได้จัดบริการนันทนาการสำหรับครอบครัว ซึ่งเป็นนันทนาการในเชิงธุรกิจ ได้แก่ การจัดบริการในด้านสถานพักผ่อน รีสอร์ท ที่พักสำหรับอยู่ค่ายพักแรมครอบครัว การจัดปิกนิก หรือการจัดกลุ่มทัวร์ ที่จัดให้สำหรับครอบครัว เพื่อการท่องเที่ยว ทักษนาจร เป็นการบริการด้านการพักผ่อนหย่อนใจศึกษาเรียนรู้ และเพื่อธุรกิจด้วย

2. นันทนาการในโรงเรียน (School Recreation)

หมายถึง กิจกรรมนันทนาการที่โรงเรียน หรือสถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อบริการเด็ก นักเรียน นักศึกษา ให้มีโอกาสดำเนินกิจกรรมอย่างทั่วถึง เพื่อการส่งเสริม การออกกำลังกาย การฝึกทักษะกีฬา การเรียนรู้ และการพักผ่อนอย่างอิสระ อาจจะจัดในช่วงเวลาเรียนการสอนนอกเวลาเรียนในสถานที่ใดที่หนึ่ง ภายในขอบเขตของโรงเรียน เช่น สนามกีฬา ห้องสมุด ห้องเรียน หรือจัดในรูปแบบของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อทักษะต่าง ๆ ชมรมกิจกรรมหรือกลุ่มสนใจต่าง ๆ เป็นต้น

นอกจากการจัดกลุ่มสนใจหรือชมรมแล้ว ทางโรงเรียนยังจำเป็นต้องจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เหมาะสม มีสวนหย่อม สนามเล่น ม้าหิน โต๊ะนั่งเล่น มีสโมสรนักศึกษาเพื่อส่งเสริมการดำเนินการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษา หรือนักเรียนทั้งในด้านการกีฬาและนันทนาการ เช่น มุมห้องเรียน กระดาน ป้ายนิทรรศการ หมากรุก หมากรอส เพื่อให้เด็ก ๆ ได้มีโอกาสใช้เวลาว่างได้พักผ่อนหย่อนใจ หรืออาจจะจัดกิจกรรมดนตรีในช่วงพักกลางวัน วันหยุดหรือจัดกิจกรรมท่องเที่ยว ทักษนาศึกษาออกสถานที่ จัดค่ายพักแรม จัดฝึกอบรมพัฒนาบุคลิกภาพโดยการนำไปอยู่ค่ายพักแรมในระยะเวลาสั้น ๆ

3. นันทนาการชนบท (Rural Recreation)

หมายถึง กิจกรรมนันทนาการที่จัดขึ้นในหมู่บ้านท้องถิ่นต่าง ๆ ในยามว่าง หรือในโอกาสเทศกาลพิเศษ เป็นกิจกรรมที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรมประเพณี ที่มีการถ่ายทอดรักษากันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ดังตัวอย่าง เช่น เทศกาลสงกรานต์ ประเพณีรดน้ำดำหัว ประเพณีแห่นาค โคนจุก ขึ้นบ้านใหม่ ประเพณีลงแขกเกี่ยวข้าว ในภาคกลางซึ่งทำให้เกิดเป็นกิจกรรมการเล่นของภาคกลางที่ขึ้นชื่อเป็นที่รู้จักการแพร่หลาย เช่น เพลงเดินกำรำเคียว เพลงเกี่ยวข้าว เพลงเรือ เพลงฉ่อย ลำตัด ฯลฯ

นันทนาการชนบท จะเป็นลักษณะของกิจกรรมซึ่งเกิดจากการอนุรักษ์วัฒนธรรมเพื่อบางกิจกรรมมีคุณค่าต่อการสร้างพื้นฐานชีวิตและกลุ่มชน พื้นเพและเชื้อสายเผ่าพันธุ์ บางกิจกรรมจะมีการประยุกต์เปลี่ยนแปลงเข้ากับอิทธิพลของชนชาติอื่น ๆ ผสมผสานกันจะเกิดเป็นกิจกรรมใหม่ขึ้น กิจกรรมนันทนาการชนบทจึงเป็นกิจกรรมที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

4. นันทนาการเยาวชน (Youth Recreation)

หมายถึง ลักษณะกิจกรรมการแสดงออกเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพทางกาย ความสามารถในการแสดงออกของเยาวชน การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีคุณค่าในด้านการพัฒนาคุณธรรมประจำตัว เสริมเสริมบุคลิกภาพและความเชื่อมั่นในตัวเอง และเป็นกิจกรรมที่ชักจูงโน้มนำให้เยาวชนได้ใช้กิจกรรมทางเลือกที่เหมาะสมกับวัย เพราะนอกจากจะได้ทักษะความสามารถเพิ่มพูนเพื่อเป็นประสบการณ์ชีวิตแล้ว ยังเป็นการพัฒนาคุณค่าของบุคคล ส่งเสริมให้เป็นผู้มีคุณธรรมจรรยา มีวินัยแห่งตน ไม่หลงใหลในอบายมุขต่าง ๆ

กิจกรรมนันทนาการสำหรับเยาวชน ควรเป็นกิจกรรมที่ทำท่าย ดันดัน น่าสนใจ และชักนำให้เยาวชนได้แสดงออกถึงความสามารถทางกายอย่างเต็มที่ นอกจากจะเป็นการส่งเสริมพัฒนาทางด้านร่างกายความเจริญเติบโตแล้ว ยังส่งเสริมความรู้สึกในหน้าที่ของพลเมืองดี การมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งในอนาคต เยาวชนเหล่านี้จะปรับบทบาทไปสู่การเป็นผู้นำในสังคมที่มีคุณภาพสามารถพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า

นันทนาการเยาวชนเป็นกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้เยาวชนได้พัฒนาตนเองและนำไปสู่การพัฒนาสังคมโดยกิจกรรมนันทนาการประเภทต่าง ๆ เป็นสื่อ เช่น การพบปะเพื่อนฝูง การอยู่ค่ายพักแรม การผจญภัย การศึกษาทักษะความรู้พิเศษ เพื่อฝึกสร้างความถนัดเฉพาะ เช่น กิจกรรมกีฬา ศิลปะ ดนตรี หัตถกรรม และกิจกรรมสังคมอื่น ๆ นอกจากนี้ยังรวมไปถึง ความร่วมมือของเยาวชนในการจัดตั้งองค์กรเพื่อกิจกรรมนันทนาการในรูปของชุมชน ศูนย์ เช่น ศูนย์เยาวชน เป็นต้น

เยาวชนหรือวัยรุ่น เป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น ต้องการศึกษาค้นคว้าความรู้และประสบการณ์ในขณะเดียวกันก็เริ่มมีความสนใจในเพื่อนต่างเพศ ตามลักษณะพัฒนาการทางร่างกาย การจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชนจึงเป็นการสอนให้เยาวชนได้รู้จักระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมที่ถูกกาลเทศะ

ประเพณีอันดีงาม นอกจากจะเป็นการเรียนรู้ชีวิตในวัยหนุ่มสาวแล้ว กิจกรรมนันทนาการยังเป็นกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการในการออกกำลังกายของเยาวชนเป็นการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย ส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ไม่ตกเป็นทาสของสิ่งเสพติดทั้งหลายและอบายมุขต่างๆ ทำให้เยาวชนมีคุณภาพ เป็นพลเมืองดีในสังคมและเป็นประชาชาติที่ดีของประเทศ การที่เยาวชนได้มีโอกาสใช้กิจกรรมนันทนาการนอกจากเพื่อความสนุกสนาน พัฒนาจิตใจแล้ว ยังเป็นการสร้างความยอมรับซึ่งกันและกัน รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามในโอกาสอันควรก็ได้ สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมหมู่คณะได้ดีขึ้น

กิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมกับเยาวชนจึงเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างประสบการณ์ในชีวิตให้กับเยาวชนดังต่อไปนี้

- (1) กิจกรรมบันเทิง ได้แก่ ละคร ฟ้อนรำ ร้องเพลง
- (2) กิจกรรมกีฬา เป็นกิจกรรมกีฬาทั้งประเภทกีฬาชุด และกีฬาบุคคล ทั้งในร่มและกลางแจ้งที่เหมาะสมกับฤดูกาล ความนิยม เหมาะกับวัฒนธรรมประเพณี รวมไปถึงการละเล่นและกีฬาพื้นบ้าน
- (3) กิจกรรมทัศนศึกษา เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้และทักษะสังคม เช่น การท่องเที่ยวชมโบราณสถาน โบราณวัตถุ การท่องเที่ยว การตั้งค่ายพักแรมตามป่าเขาอุทยานต่าง ๆ
- (4) กิจกรรมศิลปหัตถกรรม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะเฉพาะ เช่น ศิลปะการวาดภาพ งานฝีมือ งานปั้น งานประดิษฐ์ ฯลฯ
- (5) กิจกรรมพิเศษ เป็นกิจกรรมที่เพิ่มทักษะความรู้ ได้แก่ กิจกรรมด้านการพูด อ่านเขียน ใต้วาที งานชุมนุม หรืองานอดิเรกต่าง ๆ
- (6) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมเพื่อบริการสาธารณะ บริการชุมชนและกิจกรรมอาสาสมัครเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น

5. นันทนาการชุมชน (Community Recreation) (Maryhelen. 1977 : 277)

หมายถึง กิจกรรมนันทนาการที่จัดโดยชมรมเป็นผู้ดำเนินการอาจจะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน จัดขึ้นเพื่อบริการให้โอกาสบุคคลทั่วไปได้เข้าร่วมอย่างอิสระ เช่น สวนสาธารณะ ห้องสมุดประชาชน ส่วนหย่อม สนามกีฬา ศูนย์นันทนาการ ศูนย์กิจกรรม โดยมีกิจกรรมหลายรูปแบบ

ชุมชนเป็นที่รวมของกลุ่มชนซึ่งมีความแตกต่างทั้งความรู้ ความคิด เชื้อชาติเผ่าพันธุ์ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีกิจกรรมนันทนาการเพื่อการสร้างความสามัคคี และผ่อนคลายอารมณ์ให้กับสมาชิกในชุมชน แต่ต้องจัดให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพชุมชน วัฒนธรรมประเพณีที่คกทอดกันมา โดยปกติจะเป็นการจัดบริการในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่จัดโดยหน่วยงานของรัฐ องค์กรและเอกชน เช่น ศูนย์นันทนาการ สนามกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะ ห้องสมุดประชาชน

กิจกรรมคนตรี และกิจกรรมประเพณีทั้งกิจกรรมการละเล่นคนตรีและการฟ้อนรำต่าง ๆ ในโอกาสเทศกาลพิเศษ โดยคำนึงถึงปรัชญาสำคัญเพื่อบริการชุมชนให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เสริมสร้างคุณค่าแห่งความเป็นประชาธิปไตย โดยมุ่งเน้นในด้านสร้างเสริมสุขภาพอนามัย ปรับปรุงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน ส่งเสริมการเรียนรู้และทักษะชีวิตที่เหมาะสมกับสภาพบุคคล และช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด สร้างความสามัคคี และพัฒนาคุณค่าของสมาชิกในชุมชน โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ และเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของชุมชน ให้มีอยู่ในชุมชนอย่างถาวร

6. นันทนาการเพื่อธุรกิจ (Commercial Recreation)

หมายถึง นันทนาการที่จัดบริการให้กับบุคคลทั่ว ๆ ไป ที่มีความสนใจอยากเข้าร่วมโดยมีค่าตอบแทนเป็นผลได้จากการบริการ เพื่อส่งเสริมให้ความบันเทิง เพลิดเพลิน พักผ่อนหย่อนใจ หรือมีจุดมุ่งหมายเฉพาะกลุ่ม ได้แก่ กิจกรรมการจัดบริการทางท่องเที่ยว การจัดฉายภาพยนตร์ คนตรี โบว์ลิ่ง กอล์ฟ เป็นต้น

ในสภาพปัจจุบันจะพบว่า แหล่งนันทนาการธุรกิจเป็นที่นิยมมาก โดยเฉพาะในด้านเกี่ยวกับการพักผ่อนนอกสถานที่ เช่น การจัดรีสอร์ต สนามกอล์ฟ เป็นต้น ซึ่งรวมทั้งสถานที่พักตากอากาศ สถานพักผ่อน พักผ่อนหย่อนใจ เช่น สวนเอกชน รีสอร์ตของเอกชน สถานที่พักรับรองสถานเริงรมย์ต่าง ๆ

นันทนาการธุรกิจ ในปัจจุบันได้พัฒนาก้าวหน้าไปมาก นับตั้งแต่ ค.ศ. 1969 ซึ่งเริ่มมีการจัดตั้งบริษัทเพื่อจัดนันทนาการเป็นธุรกิจ โดยการจัดทำรีสอร์ต เพื่อการล่าสัตว์ ตกปลา สนามกอล์ฟ สนามยิงปืน ในอเมริกา เป็นต้นมา

สำหรับประเทศไทยเรานั้น นันทนาการกลางแจ้ง เริ่มมีบทบาทต่อการจัดนันทนาการธุรกิจ ซึ่งได้แก่การสร้างที่อยู่อาศัยโดยมีสถานบริการรวมอยู่ด้วย คือ สนามกีฬา สนามเทนนิส สระว่ายน้ำ ศูนย์สุขภาพ สโมสรต่าง ๆ เพื่อการบริการสมาชิกในรูปแบบของโครงการคอนโดมิเนียมต่าง ๆ

ในชุมชนใหญ่ ๆ จะจัดบริการกิจกรรมเพื่อความเพลิดเพลินผ่อนคลายและไปทางค่อนข้างจะเกี่ยวข้องกับงานบันเทิง เช่น โต๊ะสนุกเกอร์ อาจจะจัดตั้งเป็นสมาคมแบดมินตัน เทเบิลเทนนิส สเก็ตน้ำแข็ง สนามกอล์ฟส่วนบุคคล เรือน้ำเที่ยว ชมรมกิจกรรมต่าง ๆ ชมรมเกี่ยวกับการลีลาศ แอโรบิคแดนซ์ หรือตั้งสโมสรเพื่อสอนกิจกรรมการต่อสู้ การเดินรำ เป็นต้น

7. นันทนาการสำหรับคนพิการ (Adapted Recreation) (Richard. 1971 : 121)

จัดเป็นนันทนาการพิเศษที่มุ่งหมายเพื่อบริการสนองตอบบุคคลที่ผู้ที่มีความพิการทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งจะมีลักษณะของกิจกรรมเฉพาะแตกต่างจากบุคคลปกติ ในรูปของการจัดบริการและประเภทของกิจกรรม

ผู้นำนันทนาการด้านนี้จะมีน้อย เนื่องจากขาดความรู้ ความเข้าใจ หรือยอมรับในสภาพของผู้เจ็บป่วยพิการ จึงทำให้กิจกรรมนันทนาการสำหรับคนพิการไม่เป็นที่แพร่หลายรู้จักเท่าที่ควร เพราะการจัดนันทนาการสำหรับคนพิการนั้น จุดมุ่งหมายใหญ่คือ การจัดกิจกรรมเพื่อการผ่อนคลาย เป็นกิจกรรมที่จัดเพื่อการสนองตอบความต้องการของธรรมชาติ โดยมุ่งหมายในหลักการต่อไปนี้

- (1) เพื่อสนองตอบความต้องการทางร่างกายและจิตใจ
- (2) เพื่อผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์
- (3) เพื่อการบำบัดรักษา
- (4) เพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพ

ในยุคโบราณนั้น กลุ่มบุคคลพิการมีการถูกนำมาจัดเป็นตัวแสดงนันทนาการเพื่อความสนุกสนานของเหล่าขุนนางต่าง ๆ โดยไม่ได้คิดไปถึงความรู้สึกในส่วนลึกของจิตใจของผู้พิการเหล่านั้นจะเป็นอย่างไร และในยุคต่อมาคนพิการแทนที่จะได้รับการเอาใจใส่ ช่วยเหลือกับต้องพึ่งพาตนเองด้วยอาชีพ ขอทาน เล่นดนตรี เป็นต้น

แพทย์และพยาบาลเป็นผู้จัดดำเนินกิจกรรม และเมื่อคนพิการสามารถช่วยเหลือตนเองในสังคมปัจจุบัน กิจกรรมนันทนาการสำหรับคนพิการ จึงจำเป็นจะต้องจัดให้มีการเรียนการสอน ในหลักสูตรนันทนาการเพื่อนำไปสู่การจัดบริการนันทนาการสำหรับคนพิการต่อไป

คุณค่าของนันทนาการสำหรับคนพิการนั้น นอกเหนือจากการช่วยบริการเพื่อการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายให้กับผู้พิการแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้กำลังใจและสร้างทัศนคติที่ดีต่อสังคม ให้คนพิการมีความภูมิใจและรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เป็นการกระตุ้นให้สังคมมีความเอื้อเฟื้อ เสียสละ มีน้ำใจ เห็นอกเห็นใจบุคคลอื่น ๆ อันเป็นหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และเป็นการสร้างสมรรถภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจให้กับผู้พิการ เพื่อให้สามารถสร้างเสริมพัฒนาสมรรถภาพให้ดีขึ้น สามารถช่วยเหลือตนเองได้ดีและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยสำนึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งในสังคม

8. นันทนาการในโรงงานอุตสาหกรรม (Industrial Recreation)

หมายถึง นันทนาการที่เป็นกิจกรรมเพื่อจัดบริการให้กับบุคลากรในโรงงานหรือเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงงาน ในสถานที่ทำงาน สำนักงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอุตสาหกรรม ตลอดจนบริษัทห้างร้านใหญ่ ๆ เพื่อเป็นการผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าจากการทำงาน เพื่อเป็นรางวัลปลอบใจหรือเพื่อเป็นการบริการตอบแทนบุคลากร เพื่อให้ได้รับความสนุกสนาน พักผ่อนหย่อนใจ เช่น การจัดการแข่งขันกีฬาภายใน จัดดนตรีหรือการเล่นพิเศษ เพื่อส่งเสริมจิตใจในการทำงาน

9. นันทนาการในสถานพยาบาล (Hospital Recreation)

หมายถึง นันทนาการที่จัดเป็นกิจกรรมเฉพาะเพื่อการผ่อนคลาย พักฟื้นหรือเพื่อผลทางกายภาพบำบัด จิตบำบัด ให้กับผู้ป่วย ผู้พักฟื้นในสถานพยาบาลต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือนำบำบัดทางจิตใจ เพื่อการผ่อนคลายและเพื่อพัฒนากลไกการเคลื่อนไหว ให้มีสมรรถภาพดีขึ้น อาจจะจัดกิจกรรมการบริหารกายภาพ ฟังดนตรี การเดินกิจกรรมเข้าจังหวะ ละครเพลง การแสดงต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ป่วยได้แสดงออกตามความสามารถและความพึงพอใจของตน

กิจกรรมการบริหารกายจัดเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้ป่วยหรือผู้พักฟื้นจากการเจ็บป่วย ซึ่งมีต้นแบบมาจากนายแพทย์คัคเคย์ ซาเจนท์ (Dudley Sargent) ที่ดัดแปลงเอากิจกรรมการบริหารกายของเปอร์เฮนริค ลิงก์ นักพลศึกษาชาวสวีเดนมาใช้กับทหารอเมริกันที่เจ็บป่วย จนกระทั่งพัฒนามาเป็นกิจกรรมบำบัดที่ใช้กันอยู่จนทุกวันนี้

10. นันทนาการอาสาสมัคร (Voluntary Recreation)

หมายถึง กิจกรรมนันทนาการ ที่มุ่งหมายเพื่อการช่วยเหลือสังคม โดยมีการเสียสละทั้งเวลาแรงกาย และทุนทรัพย์ เพื่อให้การช่วยเหลือบริการแก่สังคม โดยมีได้มุ่งหวังสิ่งตอบแทน อาจจัดในรูปแบบต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- องค์กรรัฐบาล จะจัดบริการด้านนันทนาการให้กับชุมชนโดยตรงโดยใช้งบประมาณจากภาครัฐในการจัดสวนสาธารณะ วนอุทยาน สถานตากอากาศ ศูนย์กีฬาและนันทนาการ สนามเด็กเล่น ศูนย์เยาวชน โรงละคร ซึ่งมีหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐจะช่วยกันดูแลดำเนินการ อาจจะเรียกว่า นันทนาการสาธารณะ

- องค์กรอาสาสมัคร จัดเป็นองค์กรที่จัดหางบประมาณเงินทุนโดยเอกเทศ อาจจะจากสมาชิกต่าง ๆ โดยจัดบริการกิจกรรมทั้งเพื่อชุมชนและเพื่อสมาชิกต่าง ๆ ที่เข้าร่วม ดังตัวอย่างสมาคมวายเอ็มซีเอ เป็นต้น กิจกรรมที่จัดส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมที่ให้ความรู้ ทักษะ และความสนุกสนานเพลิดเพลิน เช่น การท่องเที่ยว การอยู่ค่ายพักแรม งานศิลปะ ดนตรี เกมกีฬา โดยส่งเสริมสมาชิกเข้าร่วมโดยไม่จำกัดสิทธิ เชื้อชาติ ศาสนา ทั่วโลก

- องค์กรเอกชน จัดเป็นองค์กรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือพัฒนาสังคมด้วยการร่วมมือบริจาคเงินงบประมาณจัดการสร้างสาธารณสถาน จัดสถานพักผ่อนหย่อนใจ ตั้งสโมสรกิจกรรมต่าง ๆ หรือจัดกิจกรรมบริการทั้งเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ เพื่อการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน ลักษณะการจัดเช่นนี้ เรียกว่า นันทนาการเอกชน (Privation Recreation) ซึ่งจะมีปรัชญาของการจัดไว้ “สร้างชีวิตของสมาชิกผู้เข้าร่วมประกอบกิจกรรมนันทนาการให้สมบูรณ์ด้วยการเปิดโอกาสให้ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์”

แบบสอบถามสำหรับผู้เข้าใช้พื้นที่กิจกรรมของศูนย์เยาวชน
ระดับ 2 ภายในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อช่วยสำรวจข้อมูลการจัดพื้นที่ใช้สอยภายในส่วนกิจกรรมภายในศูนย์เยาวชนซึ่งจะนำไปใช้ในโครงการวิจัยระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรมภายใน ภาควิชาสถาปัตยกรรมภายใน บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เรื่อง โครงการศึกษาเพื่อเสนอแนะต้นแบบของศูนย์เยาวชนระดับ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร (Study Project of Prototype within the Level 2 Youth Center of Bangkok Metropolitan Administration)

ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการช่วยตอบแบบสอบถามนี้ และขอได้โปรดช่วยตอบให้ครบทุกข้อตามความเห็นของท่าน เพื่อจะได้นำผลไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีมา ณ ที่นี้ด้วย

สุรพันธุ์ รัตนาวะดี

**แบบสอบถามสำหรับผู้เข้าใช้พื้นที่กิจกรรมของศูนย์เยาวชน
ระดับ 2 ภายในเขตกรุงเทพมหานคร**

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวทั่วไป กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่าง (เลือกเพียง 1 ข้อ)

	<u>เฉพาะเจ้าหน้าที่</u>
1. อายุ	
☐ ต่ำกว่า 6 ปี	1 ☐
☐ 6 - 12 ปี	2 ☐
☐ 13 - 16 ปี	3 ☐
☐ 17 - 25 ปี	4 ☐
☐ 26 - 40 ปี	5 ☐
☐ 41 - 55 ปี	6 ☐
☐ 56 ปีขึ้นไป	7 ☐
2. เพศ	
☐ ชาย	1 ☐
☐ หญิง	2 ☐
3. ระดับการศึกษา	
☐ ต่ำกว่า ประถมศึกษาปีที่ 4	1 ☐
☐ ประถมศึกษาปีที่ 4	2 ☐
☐ มัธยมศึกษาปีที่ 3	3 ☐
☐ มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช.	4 ☐
☐ อนุปริญญา หรือ ปวส.	5 ☐
☐ ปริญญาตรี	6 ☐
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	7 ☐
4. สถานภาพ	
☐ โสด	1 ☐
☐ สมรส	2 ☐
☐ หย่า	3 ☐
5. ในครอบครัวมีสมาชิกกี่คน ?	
☐ ไม่มี	1 ☐
☐ 1 - 2 คน	2 ☐
☐ 3 - 4 คน	3 ☐
☐ 5 - 6 คน	4 ☐
☐ 7 - 8 คน	5 ☐
☐ มากกว่า 8 คน	6 ☐
6. อาชีพ	
☐ รับจ้างทั่วไป	1 ☐
☐ รับราชการ	2 ☐
☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	3 ☐
☐ พนักงานบริษัทเอกชน	4 ☐
☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว	5 ☐
☐ พ่อบ้าน - แม่บ้าน	6 ☐
☐ นักเรียน/นักศึกษา	7 ☐
☐ ว่างาน	8 ☐
☐ อื่น ๆ _____	

7. รายได้ต่อเดือน เฉพาะเจ้าหน้าที่
☐ ต่ำกว่า 1,000 บาท	☐ 1,000 – 2,500 บาท	1	☐	2	☐
☐ 2,500 – 5,000 บาท	☐ 5,000 – 7,500 บาท	3	☐	4	☐
☐ 7,500 – 10,000 บาท	☐ 10,000 – 12,500 บาท	5	☐	6	☐
☐ 12,500 – 15,000 บาท	☐ 15,000 บาทขึ้นไป	7	☐	8	☐
8. การเดินทางมาศูนย์เยาวชน
☐ เดิน	☐ จักรยาน	1	☐	2	☐
☐ รถเมล์	☐ มอเตอร์ไซด์	3	☐	4	☐
☐ รถยนต์ส่วนบุคคล	☐ อื่น ๆ _____	5	☐	6	☐
9. ท่านคิดว่าตำแหน่งที่ตั้งของศูนย์เยาวชน อยู่ห่างจากที่พักอาศัยของท่านหรือไม่?
☐ อยู่ใกล้	☐ ไม่ใกล้-ไม่ไกล	1	☐	2	☐
☐ อยู่ไกล		3	☐		
10. สาเหตุที่ท่านมาใช้บริการจากศูนย์เยาวชน ?
☐ สนใจมาเอง	☐ เพื่อน ๆ ชักชวนมา	1	☐	2	☐
☐ มากับผู้ปกครอง		3	☐		
☐ อื่น ๆ _____		4	☐		
11. วันที่เข้าใช้บริการจากศูนย์เยาวชน (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ วันอังคาร	☐ วันพุธ	1	☐	2	☐
☐ วันพฤหัสบดี	☐ วันศุกร์	3	☐	4	☐
☐ วันเสาร์		5	☐		
12. ช่วงเวลาที่ท่านเข้าใช้บริการจากศูนย์เยาวชน ?
- 12.1 วันธรรมดา (อังคาร – ศุกร์) << เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ >>
☐ 10.00 – 12.00 น.	☐ 12.00 – 15.00 น.	1	☐	2	☐
☐ 15.00 – 18.00 น.	☐ 18.00 – 21.00 น.	3	☐	4	☐
- เพราะอะไร _____
- 12.2 วันเสาร์ << เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ >>
☐ 10.00 – 12.00 น.	☐ 12.00 – 15.00 น.	1	☐	2	☐
☐ 15.00 – 18.00 น.	☐ 18.00 – 21.00 น.	3	☐	4	☐
- เพราะอะไร _____
13. ท่านคิดว่าอยากให้ศูนย์เยาวชนเปิดบริการเวลาใดนอกเหนือจากที่ทางศูนย์เปิดให้บริการอยู่ ?
- _____
- เพราะอะไร _____

14. อยากให้ทางศูนย์เยาวชนมีการจัดบริการกิจกรรมเพิ่มเติมด้านใดบ้าง ?

เฉพาะเจ้าหน้าที่

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ทอยส์แบงก์	1	☐
☐ จัดห้องกายภาพยন্ত্র, VDO	2	☐
☐ กิจกรรมสอนเสริมภาษา	3	☐
☐ สอนพิเศษ	4	☐
☐ สอนคอมพิวเตอร์เบื้องต้น	5	☐
☐ สอนแอโรบิกส์	6	☐
☐ ฟีกสอนอาชีพ	7	☐
☐ จัดโครงการครอบครัวสัมพันธ์	8	☐
☐ จัดลานเอนกประสงค์สำหรับคนในชุมชนให้ได้มารวมกลุ่ม พูดคุยกันนอกเหนือจากสนามออกกำลังกาย	9	☐
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ _____)	10	☐

15. ท่านคิดว่าท่านมาทำกิจกรรมที่ศูนย์เยาวชนเพราะอะไร ?

(เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ได้มีเพื่อนเพิ่มขึ้น	☐ ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	1	☐	2	☐
☐ ได้พบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูง	☐ ได้รับความรู้เพิ่มเติม	3	☐	4	☐
☐ ได้ออกกำลังกาย	☐ ทำให้ไม่เหงา	5	☐	6	☐
☐ ได้พักผ่อนหย่อนใจ		7	☐		
☐ ได้ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดจากหน้าที่การงาน		8	☐		
☐ อื่น ๆ _____		9	☐		

16. ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมใดบ้างของศูนย์เยาวชน (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ พลศึกษา	☐ นาฏศิลป์	1	☐	2	☐
☐ ดนตรี	☐ คหกรรม	3	☐	4	☐
☐ ศิลปะ	☐ ห้องสมุด	5	☐	6	☐
☐ สังคมสงเคราะห์	☐ กิจกรรมพิเศษ	7	☐	8	☐

17. จากข้อ 16. ท่านชอบกิจกรรมใดมากที่สุด ? (กรุณาเรียงลำดับความชอบ 1,2,3... ตามลำดับ)

☐ พลศึกษา	☐ นาฏศิลป์	1	☐	2	☐
☐ ดนตรี	☐ คหกรรม	3	☐	4	☐
☐ ศิลปะ	☐ ห้องสมุด	5	☐	6	☐
☐ สังคมสงเคราะห์	☐ กิจกรรมพิเศษ	7	☐	8	☐

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในส่วนกิจกรรมของศูนย์
เยาวชน

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
พื้นที่กิจกรรมในส่วนต่าง ๆ					
18. ส่วนกิจกรรมพลศึกษา (ภายนอกอาคาร)					
18.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน					
18.2 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)					
18.3 ปริมาณความเพียงพอของพื้นที่ในการใช้งาน					
18.4 ความสะอาด					
18.5 ระดับแสงสว่าง					
18.6 การถ่ายเทอากาศ					
18.7 เสียงรบกวน					
18.8 รูปแบบของการจัดเรียง					

19. ส่วนกิจกรรมพลศึกษา (ภายในอาคาร)					
19.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน					
19.2 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)					
19.3 ปริมาณความเพียงพอของพื้นที่ในการใช้งาน					
19.4 ความสะอาด					
19.5 - ระดับแสงสว่าง (แสงธรรมชาติ)					
19.6 - ระดับแสงสว่าง (แสงไฟฟ้า)					
19.7 การถ่ายเทอากาศ					
19.8 อุณหภูมิของห้อง (ร้อน/หนาว)					
19.9 เสียงรบกวน					
19.10 รูปแบบของการจัดเรียงอุปกรณ์					
19.11 สีของห้อง					
19.12 วัสดุปูพื้น					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในส่วนกิจกรรมของศูนย์
เยาวชน

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
พื้นที่กิจกรรมในส่วนต่าง ๆ					
20. ส่วนกิจกรรมนาฏศิลป์					
20.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน					
20.2 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)					
20.3 ปริมาณความเพียงพอของพื้นที่ในการใช้งาน					
20.4 ความสะอาด					
20.5 - ระดับแสงสว่าง (แสงธรรมชาติ)					
20.6 - ระดับแสงสว่าง (แสงไฟฟ้า)					
20.7 การถ่ายเทอากาศ					
20.8 อุณหภูมิของห้อง (ร้อน/หนาว)					
20.9 เสียงรบกวน					
20.10 รูปแบบของการจัดเรียงอุปกรณ์					
20.11 สีของห้อง					
20.12 วัสดุปูพื้น					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในส่วนกิจกรรมของศูนย์
เยาวชน

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
พื้นที่กิจกรรมในส่วนต่าง ๆ					
21. ส่วนกิจกรรมดนตรี					
21.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน					
21.2 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)					
21.3 ปริมาณความเพียงพอของพื้นที่ในการใช้งาน					
21.4 ความสะอาด					
21.5 - ระดับแสงสว่าง (แสงธรรมชาติ)					
21.6 - ระดับแสงสว่าง (แสงไฟฟ้า)					
21.7 การถ่ายเทอากาศ					
21.8 อุณหภูมิของห้อง (ร้อน/หนาว)					
21.9 เสียงรบกวน					
21.10 รูปแบบของการจัดเรียงอุปกรณ์					
21.11 สีของห้อง					
21.12 วัสดุปูพื้น					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในส่วนกิจกรรมของศูนย์
เยาวชน

พื้นที่กิจกรรมในส่วนต่าง ๆ	ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
22. ส่วนกิจกรรมคหกรรม						
22.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน						
22.2 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)						
22.3 ปริมาณความเพียงพอของพื้นที่ในการใช้งาน						
22.4 ความสะอาด						
22.5 - ระดับแสงสว่าง (แสงธรรมชาติ)						
22.6 - ระดับแสงสว่าง (แสงไฟฟ้า)						
22.7 การถ่ายเทอากาศ						
22.8 อุณหภูมิของห้อง (ร้อน/หนาว)						
22.9 เสียงรบกวน						
22.10 รูปแบบของการจัดเรียงอุปกรณ์						
22.11 สีของห้อง						
22.12 วัสดุปูพื้น						

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในส่วนกิจกรรมของศูนย์
เยาวชน**

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
พื้นที่กิจกรรมในส่วนต่าง ๆ					
23. ส่วนกิจกรรมศิลปะ					
23.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน					
23.2 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)					
23.3 ปริมาณความเพียงพอของพื้นที่ในการใช้งาน					
23.4 ความสะอาด					
23.5 - ระดับแสงสว่าง (แสงธรรมชาติ)					
23.6 - ระดับแสงสว่าง (แสงไฟฟ้า)					
23.7 การถ่ายเทอากาศ					
23.8 อุณหภูมิของห้อง (ร้อน/หนาว)					
23.9 เสียงรบกวน					
23.10 รูปแบบของการจัดเรียงอุปกรณ์					
23.11 สีของห้อง					
23.12 วัสดุปูพื้น					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในส่วนกิจกรรมของศูนย์
เยาวชน

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
พื้นที่กิจกรรมในส่วนต่าง ๆ					
24. ส่วนกิจกรรมห้องสมุด					
24.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน					
24.2 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)					
24.3 ปริมาณความเพียงพอของพื้นที่ในการใช้งาน					
24.4 ความสะอาด					
24.5 - ระดับแสงสว่าง (แสงธรรมชาติ)					
24.6 - ระดับแสงสว่าง (แสงไฟฟ้า)					
24.7 การถ่ายเทอากาศ					
24.8 อุณหภูมิของห้อง (ร้อน/หนาว)					
24.9 เสียงรบกวน					
24.10 รูปแบบของการจัดเรียงอุปกรณ์					
24.11 สีของห้อง					
24.12 วัสดุปูพื้น					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในส่วนกิจกรรมของศูนย์
เยาวชน

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
พื้นที่กิจกรรมในส่วนต่าง ๆ					
25. ส่วนกิจกรรมสังคมสงเคราะห์					
25.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน					
25.2 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)					
25.3 ปริมาณความเพียงพอของพื้นที่ในการใช้งาน					
25.4 ความสะอาด					
25.5 - ระดับแสงสว่าง (แสงธรรมชาติ)					
25.6 - ระดับแสงสว่าง (แสงไฟฟ้า)					
25.7 การถ่ายเทอากาศ					
25.8 อุณหภูมิของห้อง (ร้อน/หนาว)					
25.9 เสียงรบกวน					
25.10 รูปแบบของการจัดเรียงอุปกรณ์					
25.11 สีของห้อง					
25.12 วัสดุปูพื้น					

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพภายในส่วนกิจกรรมของศูนย์
เยาวชน

26. กิจกรรมพิเศษที่ท่านทำอยู่ _____

พื้นที่กิจกรรมในส่วนต่าง ๆ	ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
27. ส่วนกิจกรรมพิเศษ						
27.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน						
27.2 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)						
27.3 ปริมาณความเพียงพอของพื้นที่ในการใช้งาน						
27.4 ความสะอาด						
27.5 - ระดับแสงสว่าง (แสงธรรมชาติ)						
27.6 - ระดับแสงสว่าง (แสงไฟฟ้า)						
27.7 การถ่ายเทอากาศ						
27.8 อุณหภูมิของห้อง (ร้อน/หนาว)						
27.9 เสียงรบกวน						
27.10 รูปแบบของการจัดเรียงอุปกรณ์						
27.11 สีของห้อง						
27.12 วัสดุปูพื้น						

ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพโดยทั่ว ๆ ไปของศูนย์เยาวชน

พื้นที่กิจกรรมในส่วนต่าง ๆ	ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
28. โครงการรวม						
28.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน						
28.2 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)						
28.3 ปริมาณความเพียงพอของพื้นที่ในการใช้งาน						
28.4 ความสะอาด						
28.5 - ระดับแสงสว่าง (แสงธรรมชาติ)						
28.6 - ระดับแสงสว่าง (แสงไฟฟ้า)						
28.7 การถ่ายเทอากาศ						
28.8 อุณหภูมิของห้อง (ร้อน/หนาว)						
28.9 เสียงรบกวน						
28.10 รูปแบบของการจัดเรียงอุปกรณ์						
28.11 สีของห้อง						
28.12 วัสดุปูพื้น						

29. โต๊ะลงชื่อเข้าใช้กิจกรรมภายในศูนย์เยาวชน						
29.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการเข้าถึง						
29.2 ความสะดวกในการใช้งาน (การลงชื่อ)						
29.3 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)						
29.4 ความสะอาด						
29.5 - ระดับแสงสว่าง (แสงธรรมชาติ)						
29.6 - ระดับแสงสว่าง (แสงไฟฟ้า)						
29.6 การถ่ายเทอากาศ						
29.8 อุณหภูมิของห้อง (ร้อน/หนาว)						
29.9 เสียงรบกวน						
29.10 รูปแบบของการจัดเรียงอุปกรณ์						

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ส่วนการใช้งานต่าง ๆ					
30. พื้นที่นั่งเล่นและนั่งพักผ่อน					
30.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการเข้าถึง					
30.2 ความสะดวกในการใช้งาน					
30.3 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)					
30.4 ความสะอาด					
30.5 - ระดับแสงสว่าง (แสงธรรมชาติ)					
30.6 - ระดับแสงสว่าง (แสงไฟฟ้า)					
30.7 การถ่ายเทอากาศ					
30.8 อุณหภูมิของห้อง (ร้อน/หนาว)					
30.9 เสียงรบกวน					
30.10 รูปแบบของการจัดเรียงอุปกรณ์					
30.11 สีของห้อง					
30.12 วัสดุปูพื้น					

31. ห้องน้ำ					
31.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน					
31.2 ปริมาณความเพียงพอ					
31.3 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)					
31.4 ความสะอาด					
31.5 ระดับแสงสว่าง					
31.6 การถ่ายเทอากาศ					
31.7 กลิ่น					

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ส่วนการใช้งานต่าง ๆ					
32. บริเวณทางเดินภายในศูนย์					
32.1 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)					
32.2 ความสะอาด					
32.3 - ระดับแสงสว่าง (แสงธรรมชาติ)					
32.4 - ระดับแสงสว่าง (แสงไฟฟ้า)					
32.5 การถ่ายเทอากาศ					
32.6 อุณหภูมิบริเวณทางเดิน (ร้อน/หนาว)					
32.7 สีของบริเวณทางเดิน					
32.8 วัสดุปูพื้น					

ระดับความพึงพอใจ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ส่วนการใช้งานต่าง ๆ					
33. สนามเด็กเล่น (ถ้ามี)					
33.1 ตำแหน่งที่ตั้งและความสะดวกในการใช้งาน					
33.2 ปริมาณความเพียงพอของเครื่องเล่น					
33.3 สภาพการใช้งาน (เก่า/ใหม่)					
33.4 ความสะอาด					
33.5 ระดับแสงสว่าง					
33.6 การถ่ายเทอากาศ					
33.7 เสียงรบกวน					
33.8 รูปแบบของการจัดเรียงเครื่องเล่น					

34. บริเวณรอบ ๆ ศูนย์เยาวชน					
34.1 ความสะอาด					
34.2 ระดับแสงสว่าง					
34.3 การถ่ายเทอากาศ					
34.4 เสียงรบกวน					
34.5 สภาพโดยทั่วไป					

35. ท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้างในการจัดกิจกรรมของศูนย์เยาวชน ?

ประวัติผู้เขียน

นายสุรพันธุ์ รัตนาวะดี เกิดเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2514 ที่จังหวัดกรุงเทพฯ สำเร็จการศึกษา
สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาศิลปอุตสาหกรรม จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง เมื่อปีการศึกษา 2536

ประวัติการทำงาน ปี พ.ศ. 2537 – 2539 Product & Graphic Design (Contour Co., Ltd.) ปี
พ.ศ. 2538 ศึกษาต่อปริญญาโท สาขาสถาปัตยกรรมภายใน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง ปี พ.ศ. 2541 – 2543 General Manager (Part Three Co., Ltd.)